

GENERAL BRIGADĂ (rt) NECULAI I. STAICU-BUCIUMENI

**COLEGIUL NAȚIONAL
"NICOLAE FILIPESCU"**

GALAȚI

28.I.2005-10.V.2006

Coperta : Nicolae Filipescu
ISBN 973-552-55-2

Anuarul promoțiilor Liceului Militar „Nicolae Filipescu” este realizat de colonel
jurist Mexi Ioan

1) CUVÂNT ÎNAINTE

Da, este adevărat. Colegiul Național „Nicolae Filipescu”, care a funcționat la Predeal, între 1940-1948, este aceeași instituție de grad secundar cu cea care de la înființarea sa, de către marele român Nicolae Filipescu, în 1912 și până la cutremurul din 10 noiembrie 1940, a funcționat la Mănăstirea Dealu. De fapt așa i s-a spus inițial – Liceul Militar „Mănăstirea Dealu”. Abia în ianuarie 1929, imediat după împlinirea a 10 ani de la realizarea Marii Uniri, pentru care marele patriot a militat îndelungă vreme, școala nouă din preajma străvechei cetăți de scaun – Târgoviștea Basarabilor – a primit numele întemeietorului, devenind Liceul Militar „Nicolae Filipescu”. Acolo, această instituție de învățământ militar a atins apogeul existenței sale, în deceniul al IV-lea din secolul XX, perioadă în care s-a aflat sub patronajul Regelui Carol al II-lea, ce purta numele de „Cap al liceului”, cum scria pe placa de marmură albă încastrată în turnul liceului, deasupra căruia fâlfâia în permanență tricolorul țării, în care l-a înscris, potrivit tradiției, pe unicul său fiu – Marele Voevod Mihai de Alba Iulia, din clasa respectivă făcând parte și autorul acestor rânduri.

Colegiul de la Predeal a urmat tradiția liceului de la Dealu, în noua garnizoană mergând cu cea mai mare parte a ofițerilor și profesorilor, care la Dealu își făcuseră cu prisosință datoria. Apoi și-au făcut-o, cu aceeași dăruire și la Predeal. Pusese doar și ei o cărămidă la dăltuirea renumitului spirit mănăstirean și erau hotărâți să-l introducă și în sufletele noilor elevi – admiși după mutarea școlii noi în cunoscuta stațiune montană.

Despre ctitoria marelui român, care-și doarme somnul de veci în cimitirul Bellu, înmormântat acolo când țara avea mai mare nevoie de patriotismul său luminat, la numai șase săptămâni după intrarea României în Războiul de Întregire, deci despre școala nouă de la Mănăstirea Dealu, s-au scris până în prezent multe cărți și numeroase articole în presa vremii; numai cărți sunt vreo opt. Cum autorii lor și-au terminat studiile la Mănăstirea Dealu, n-au cunoscut viața cuibului șoimilor din frumoasa stațiune de munte. Doar în lucrarea „Nouăzeci de ani de la înființarea L.M. „Nicolae Filipescu” s-au scris câteva pagini. Prea puține pentru opt ani de existență plină de realizări ce nu se cade să fie trecute sub tăcere. De aceea ne-am gândit să realizăm această lucrare, cu ocazia aniversării a 95 ani de la întemeierea liceului, în care să cuprindem ceea ce nu s-a spus încă despre Nicolae Filipescu și ctitoria sa de la Dealu, cel mai mare spațiu fiind rezervat Colegiului de la Predeal, ai cărui elevi fiind cei mai tineri, compun cea mai mare parte a participanților la întâlnirile din ultima marți a fiecărei luni, care au loc la balconul restaurantului de la Cercul Militar Național sau în sala mare ori pe terasă. În această lucrare vom prinde și o evidență clară a tuturor elevilor care s-au pregătit pentru viață în ctitoria lui Nicolae Filipescu, atât pe cei care și-au făcut integral studiile acolo, cât și pe cei care, din diferite motive, au făcut doar una sau mai multe clase în cuibul de șoimi, lăsându-se totuși influențați de spiritul mănăstirean; altfel nu se poate explica participarea lor la întâlnirea mănăstirenilor, așa cum a hotărât colonelul Ilie Dumitrescu – întemeietorul Asociației „Amicii LM. NF”, ce funcționează și azi.

2) PORTRETUL LUI N. FILIPESCU

realizat de preot prof. dr. Constantin Nițescu

Pasiunea! Pasiunea puternică, impetuoasă ca o forță naturală; pasiunea creatoare; pasiunea emanată din profunzimile misterioase ale sufletului; pasiunea care nu știe de legi și stavile în drumul ei de a cunoaște, a domina, a conduce și electriză, a croi dări noi, nebănuite de alții.

Un pergament viu; în el a trăit intens trecutul zbuciumat al neamului, fiind crainicul vestitor al înfăptuirilor definitive de azi.

Tribunul vijelios care s-a sbătut, s-a frământat o viață întregă în ogorul național, croind brazdă nouă, de progres și civilizație, pentru neam.

UN ANIMATOR, UN EXCEPȚIONAL.

Dac-ar fi să admitem reîncarnația teosofică-metemsihoza – am putea crede că într-o viață anterioară, Nicolae Filipescu a stat la picioarele Înțeleptului.

Un inițiat, un boier de baștină, un Aristocrat.

La tribună, când vorbea, întreaga înfățișare a lui Filipescu ne spunea totul. Cu un singur gest, c-o singură vorbă evoca o lume întregă de sentimente și cugetări.

El plana peste svâcnirile patimilor zilnice.

Prin el, sufletul nostru, zăticnit de semănătorii de furtună, își găsisese echilibrul.

Cu flamura rațională în mână, străbătând țara de la un capăt la altul, semănătorul de energie națională, Nicolae Filipescu, mergea de la 1914 încoace, pe un drum – utopic și încâlcit pentru muritorii de rând – clar văzut de El; era drumul pe care a mers întreg neamul românesc, ajungând la înfăptuirile definitive de azi.

Marea de neghină a întocmirilor noastre roase de păcate de atunci, își găsisse Turburătorul.

Un titan între pigmei; un vultur cu aripile prea mari, care plana prin sfere, de alții nici bănuite.

Un izvor nesecat de muncă, al cărui zăcământ de tradiție boerească, pompa zilnic o mare de idei naționale și un noian de realizări sănătoase pentru neam.

Ctitoria lui Filipescu de la Dealu este oglinda vie a marelui său suflet.

...Idealistul dublat de omul de acțiune, Nicolae Filipescu s-a hotărât să lupte pentru ridicarea neamului, întrebuițând arma preponderabilă a timpurilor noastre: cultura și știința descătuseate de orice oportunism, de orice fariseism, - formarea de caractere.

Pentru aceasta vizitează școli din străinătate, consultă pe cei mai mari pedagogi moderni și din ideile lor și ale lui, alcătui un nou sistem de învățământ pentru școala lui, măreț și ideal, învățământul rațional-naționalist, în plină natură, departe de zgomotul și atracția orașelor.

Aici, în ctitoria lui din Deal, el vrea ca adevărurile științei și principiile morale să strălucească prin propriul lor luciu și să lumineze fiecare inteligență în așa fel, încât, puse în practică ele să poată da progresul de cultură și civilizație reală a neamului.

Cu toate greutatele nemaipomenite ce le întâlnește în cale, Nicolae Filipescu, ațintindu-și ochii spre steaua idealului lui, hipnotizat de măreția ei, merse mereu înainte, trecând peste tina morală a dușmanilor.

Școala modernă de la Dealu avu un succes desăvârșit.

Nu se putea altfel, căci dacă în mediul nostru nu se prea pot dezvolta idealuri și credințe, Filipescu era luptătorul pasionat pentru ideile cărora i se dăduse, luptând cu aceeași vigoare neîmblânzită, cu aceeași aprindere sufletească și cu aceeași suverană nepăsare pentru loviturile dușmanului.

Am putea spune că viața lui Filipescu s-a desfășurat în linie dreaptă, dar linia aceasta nu s-a întins molcomă și fără vlagă, ci a fost tăiată cu putere, ca un drum săpat cu unelte de ciclopi, prin stânci și locuri pustii.

Un om întreg, drept, el însuși, - o viață întregă, Filipescu a luat viața în piept și a băut-o până la drojdie, pentru cinstea și mândria neamului.

Ctitorul de la Dealu! Izvor nesecat de mândrie națională pentru tinerele vlăstare care se pregătesc aci.

Tribunul latinătății de la gurile Dunării, a fost omul faptelor mari, a fost aristocratul prin sânge, care a păstrat întotdeauna în apărarea mândriei naționale, o măsură și o eleganță nativă.

*

* *

Nicolae Filipescu este descendentul unei străvechi familii de „comți” ai imperiului, citați în Transilvania încă din sec. XIV, unde stăpâneau muntele Arif, în Făgăraș. Un străbunic ar fi trecut cu Radu Negru în Țara Românească, unde a înființat familia Filipescu. Un prim urmaș – Bugă – trăia pe la 1400, nepotul ascestuia – Drăghici – este citat în 1490, iar fiul lui Drăghici – Neagoe – viețuia pe la 1520, primind „întăritură domnească” peste mai multe sate. Neagoe este tatăl lui Drăghici Vornicul, care trăia în 1540. Fiul lui Drăghici, Udriște postelnicul din Mărgineni, a avut un fiu Filip, de la care se trage numele Filipescu. Spătarul Mihai, fiul lui Udriște, a avut un fiu Dumitrașco – comis la 1620, stolnic la 1632, apoi clucer. Pană, fiul lui Dumitrașco, vel spătar în 1656, a fost cumnat cu Șerban Cantacuzino. Constantin Căpitanul, al treilea cronicar al Țării Românești, a avut și un fiu Grigore – vel sedar în 1731, apoi vel clucer. Fiul acestuia, Pană "era logofăt în 1775, vel vornic în 1781 și vel ban în 1783". Feciorul său Constantin, vel postelnic în 1789, vel vistier în 1784, vel ban în 1813, a avut un fiu – Nicolae – căminar în 1812, apoi vel logofăt și agă. Nicolae este tatăl lui Constantin Filipescu, ministru de finanțe în guvernul provizoriu din 1848 al lui Nicolae Bălcescu și al lui Grigore. Acesta a ajuns mare vornic și ministru în guvernele lui C. Crețulescu. Nicolae Filipescu este fiul lui Grigore. A trăit între 7.XII.1861 și 30 IX.1916. El este întemeietorul L.M. „N.F.”. A avut trei fete și doi băieți. Feciorii n-au avut copii. De aceea l-a înfiat pe Vlad Stolojan, fiul unei fiice, zicându-i și Filipescu. Vlad are un nepot, Nicolae Filipescu la Paris.

3) LICEUL MILITAR „MĂNĂSTIREA DEALU”

„Mănăstirea era ca și părăsită, scrie prof. dr. Constantin Nițescu în cartea sa « Mănăstirea Dealu și Liceul Militar Nicolae Filipescu». Paragină și sărăcie pretutindeni. Din această stare de plâns este scoasă din îndemnul și stăruința lui Nicolae Filipescu. În dorința sa de a dota Armata și Țara, în general, cu un institut model de educație, se înființează aci, în 1912, Liceul Militar „Mănăstirea Dealu”. Aici urmează a se pregăti elemente sănătoase, solid educate și bine instruite, după sitemul școalelor noi din Germania, Anglia și Franța, cari dau o

egală dezvoltare educației morale, fizice și intelectuale, în aer liber, afară din aglomerația orașelor, «Minți și caractere sănătoase în corpuri sănătoase», iată scopul urmărit”.

În dorința de a contribui la propășirea Patriei, pe care o iubea cu fierbinte dragoste, în perioada cât a fost Ministru de Război (10.XII.1910-27.III.1912), marele patriot – cum a fost numit Nicolae Filipescu de către adversarii săi politici – liberalii – a militat intens pentru înființarea unui al doilea liceu militar – în afara celui de la Craiova – care să dea României „generații de voinici, de lei paralei, ca cei din povești, creșcuți... în frica lui Dumnezeu, dar numai a lui Dumnezeu”. Dorința sa nu a fost ușor de îndeplinit, întrucât a fost acuzat de risipă de fonduri, în scopul înființării unei școli pentru fiii boierilor din acea vreme, lucru care nu era adevărat. În această perioadă a vizitat școli similare în Anglia, Germania și Franța, o comisie s-a ocupat de procesul instructiv-educativ, care urma să se desfășoare în școala nouă. El a colindat țara pentru a alege locul cel mai potrivit pentru ducerea la îndeplinire a temerarului său vis. Toate acestea au avut drept scop statornicirea unei baze trainice liceului militar pe care se străduia să-l întemeieze.

După ce au fost terminate toate pregătirile, generalul de Divizie I. Argetoianu, noul ministru de război - Nicolae Filipescu demisionase la sfârșitul lunii martie – a înaintat raportul nr. 418 din 1 Iunie 1912 Regelui Carol I, prin care solicita aprobarea pentru înființarea liceului militar de la Mănăstirea Dealu, locul ales beneficiind de două importante situații favorabile: 1) se afla în mijlocul naturii, departe de îmbulzeala orașelor, 2) în biserica ctitorită de Radu cel Mare, se afla mormântul capului primului întregitor de țară – Mihai Viteazul – cel răpus mișelește pe Câmpia Turzii, din ordinul generalului austriac Gh. Basta.

Tot atunci. Ministrul de Război a expediat o adresă lui N. Filipescu:

„Domnule Senator, Ministerul își aduce aminte cu o vie recunoștință că, în timpul cât ați condus acest departament, ați binevoit a arăta o deosebită și călduroasă solitudine, pentru înființarea Liceului Militar de la Mănăstirea Dealu, care să fie așezământ de educație model, după sistemul școalelor noi din Germania, Anglia și Franța.

Pentru realizarea acestui așezământ de educație națională D-voastră ați întreprins adânci și amănunțite studii și sunteți singurul care cunoașteți în mod complet această chestiune.

Fiind deci convins că numai prin colaborarea D-voastră, se va putea pune o bază solidă în organizarea și îndrumarea acestui așezământ,

Cu onoare vă rog să binevoiți a primi direcțiunea superioară a organizării, instalării și funcționării Liceului Militar de la Mănăstirea Dealu.

În acest scop, convinși fiind de sentimentele D-voastră față de acest înalt așezământ de educație națională, am dat alăturata Decizie Ministerială, ce cu onoare vă înaintăm spre a D-voastră știință.

Ministru /ss/ General I. Argetoianu”.

Decizia Ministerială conținea numirea lui Nicolae Filipescu în calitate de conducător superior al întregii activități care să ducă la înființarea noii școli de elită a neamului românesc, acțiune de care marele patriot se va achita cu toată dăruirea, deși condițiile climatice îi vor fi potrivnice, vara 1912 fiind bogată în precipitații.

Punerea pietrei fundamentale a clădirilor viitorului liceu militar a fost fixată pentru data de 4 iunie 1912; deoarece se dorea ca acțiunea să aibă un caracter solemn, au fost invitați să participe atât organele de resort centrale cât și cele locale. Încă din ziua de 30 mai, fusese invitat și moștenitorul tronului, Principele Ferdinand.

„No. 411 din 30 Maiu 1912

Cu cel mai profund respect, supun la Înalta cunoștință a Alteței Voastre Regale, că luni 4 iunie a.c., va avea loc punerea pietrei fundamentale a Liceului Militar de la Mănăstirea Dealului, solemnitate la care rog plecat pe Alteța Voastră Regală să binevoiască a lua parte”.

Iată conținutul documentului redactat și semnat cu acea ocazie:

„Anul mântuirii 1912 luna Iunie în 4 zile.

În zilele Majestății Sale Carol I prea înălțatul Domn și Rege al României și în al IVL an al glorioasei Sale Domnii; Moștenitor al Tronului fiind Alteța Sa Regală Principele Ferdinand al României, Inspector General al Armatei, General de Corp de Armată;

Președinte al Consiliului de Miniștri fiind Domnul Titu Maiorescu, iar Ministru de Războiu, Generalul de Divizie Ion Argetoianu;

Pusu-s’ a piatra de temelie a acestui așezământ de învățătură și creștere ostășească, care va purta numele de „Liceul Militar Mănăstirea Dealu”, înființat din îndemnul și prin stăruința Domnului Nicolae Filipescu, fost Ministru de Războiu, Director onorific al acestui așezământ.

Față fiind Domnii Miniștri, Domnii Senatori și Domnii Deputați ai județului Dâmbovița, Căpeteniile Oastei Ținutului, Domnul Prefect și reprezentanții clerului și Administrației județului Dâmbovița, Comandantul și Profesorii Liceului, Direcțiunea Geniului și Direcțiunea școalelor Militare din Ministerul de Războiu, însărcinate cu clădirea și alcătuirea acestui așezământ, după planurile Arhitectului A. Reiss din Ministerul de Războiu.

Drept care s-a rostit această carte spre vecinica amintire a lucrării celor de față pentru cei viitori, cărora le aducem călduroasă urare: să urmeze a proslăvi pre Dumnezeu în legea strămoșească și să trăiască pentru a patriei mărire”.

În afara Principelui Ferdinand, au mai participat la punerea pietrei fundamentale următoarele personalități ale vremii: general I. Argetoianu - Ministru de Război, Nicolae Filipescu – senator, C.C. Arion – ministru de interne și ad-interim la Instrucție și Cultură, general G.C. Vulcănescu Constantin – Brigada 6 Infanterie, generalii Boteanu și Cotescu, colonel Ștefănescu – Directorul Geniului, lt. colonel N. Portocală – comandantul Școlii de Cavalerie, colonel Al. I. Lupescu, locotenentii colonei Ioan S. Florescu, Anastasiu, Gh. Vlădescu, maiorii V. Ionescu, Marcel Olteanu – viitorul comandant al liceului, C. Olteanu, apoi autoritățile locale: Lahovari, G. D. Davidescu și Al. Popescu.

Din citirea numelui și funcțiile participanților – Prințul moștenitor, trei miniștri, conducători de instituții militare, capii autorităților județului Dâmbovița – se poate constata importanța evenimentului petrecut la Dealu în 1912.

Cu acea ocazie, marele român a ținut un discurs strălucit, prin care a trasat programul noului așezământ, considerat, pe bună dreptate „TESTAMENTUL DE LA DEALU”, care urmărea „o educație completă, intelectuală, fizică și morală”.

După câteva zile de la punerea pietrei fundamentale, au început să sosească materialele de construcții, Direcția Geniului din cadrul armatei, putând să pornească la lucru.

La 1 iunie 1912, Ministerul de Război prezentase M. S. Regele Carol I, un raport, semnat de g-ral divizie I. Argetoianu, document ce purta și semnătura lui C. C. Arion – ministrul cultelor și instrucțiunii publice. Iată textul raportului nr. 418:

Sire

Prin bugetul anului curent s-au prevăzut alocațiile necesare pentru înființarea unui liceu militar la Mănăstirea Dealului.

Acest liceu va avea menirea de a pregăti elemente sănătoase, solid educate și bine instruite pentru școlile militare, după procedeele noi din Germania și Anglia, unde tinerii sunt educați în școli instalate la țară, în aer curat și prevăzute cu toate mijloacele necesare pentru dezvoltarea lor fizică, morală și intelectuală.

Pentru funcționarea acestei școli s-a întocmit alăturatul regulament pe care, dacă Majestatea Voastră îl aprobă, o rugăm prea plecați să bine-voiască a semna alăturatul Decret.

Suntem cu cel mai profund respect,

Sire,

Al Majestății Voastre

Prea plecați și prea supuși servitori.

Carol I

Prin grația lui Dumnezeu și voința națională, Rege al României

La toți de față și viitori sănătate;

Asupra raportului ministrului nostru secretar de Stat la departamentul de război sub nr. 418/1912,

Am decretat și decretăm:

Art. 1. – Regulamentul liceului militar de la Mănăstirea Dealului este aprobat de Noi după cum urmează:

În ziua de 9 iunie 1912, la Castelul Peleş de la Sinaia, Regele Carol I a aprobat primul regulament de funcționare pentru școala nouă, Liceul Militar „Mănăstirea Dealu”. Iată prevederile principale ale acestui regulament, oferit în xerox copie de elevul Florea Neagu, ajuns dr. ing și dir. general:

Art. 1 stabilește că LM „MD” are misiunea de a forma elemente de valoare pentru școlile militare pregătitoare, cu o educație militară aleasă și o instrucțiune egală cu cea din școlile secundare civile.

Art. 2. LM „MD” are 3 clase, în cursul superior, deci pornind din clasa V-a, existând o singură secțiune reală-modernă.

Art. 3. Într-o clasă vor fi maximum 40 elevi.

Art. 4. Programă analitică este cea a Min. de Instrucție, limba italiană fiind înlocuită cu limba latină.

Art. 6. Elevii admiși vor fi bursieri și platnici

Art. 8. Stabilește condițiile pentru înscrierea la examenul de admitere.

Art. 9. Până la 1 august să fie trimise cererile de înscriere la școală.

Art. 10. Arată care sunt actele pentru înscrierea la examen: taxa 250 lei, pe care candidații pentru bursă nu o plătesc.

Art. 11. Școala hotărăște asupra actelor candidatului, fără obligația motivării hotărârii.

Art. 12. Bursierii a căror acte sunt false, vor fi eliminați, fără drept de reclamație.

Art. 13. Bursierii a căror situație materială s-a schimbat și n-au anunțat școala, de asemenea vor fi eliminați.

Art. 14. Concursul de admitere începe la 15 august, dată la care se afișează lista celor respinși la acte.

Art. 15. Vizita medicală se face de doi medici militari, care sunt obligați să constate dacă candidatul are constituție sănătoasă, capabil să se dezvolte normal.

Art. 16. Hotărârea medicilor este fără apel.

Art. 18. Pentru clasa 1 materiile sunt cele din regulamentele pentru admiterea în școlile civile.

Art. 19. Pentru celelalte clase, trei probe scrise și un examen oral din materia clasei precedente.

Art. 20. Comisia de examinare este formată dintr-un delegat al min. război, comandantul liceului, directorul de studii și doi profesori, unul pentru partea literară, celălalt pentru partea științifică.

Art. 21. Primii 20 clasificați la examen sunt declarați admiși ca bursieri. Minimul mediei la concurs este 7 și nota la un obiect minim 6.

Art. 23. Până la 25 august rezultatul să fie la minister. Acesta, până la 1 sept. publică rezultatul.

Art. 25. Anul școlar începe la 1 septembrie. Sărbătorile și vacanțele conform regulamentului școlilor secundare.

Art. 26. Primele 4 luni din anul școlar pentru noii admiși, reprezintă o perioadă de încercare, școala putând elimina bursierii sau platnicii care nu corespund scopului urmărit, direcțiunea nefiind obligată să motiveze hotărârea luată.

Art. 27. Materiile de învățământ sunt cele din învățământul secundar, la care se adaugă: a) educația militară (morală, disciplină), b) Regulamentele militare, c) Exerciții și sporturi diverse. Educațiunea artistică și de societate. d) Vizite și excursii cu caracter educativ.

Art. 28-32. Se ocupă de orar-cursuri – dimineața 4 ore, după amiaza ed. fizică și morală

Art. 33. Se ocupă de „ținerea claselor”, după regulamentul școlilor secundare

Art. 34-35. Repetenții pierd bursa; repetenția admisă odată în opt ani.

Art. 36-40. Se ocupă de absolvire, examenul ca la școlile secundare, comisia de examen formată din: comandant, un delegat al ministerului și 5 profesori, de la materiile de examen; diplomele echivalente cu cele de la școlile secundare.

Art. 41-43. Se ocupă cu disciplina – regim militar, respect față de ofițeri și profesori și chiar în raport cu elevii claselor superioare sau din aceeași clasă cu distincții.

Art. 44-47. Arată care sunt recompensele – transport gratuit în vacanțe pentru bursieri, mers la spectacole, gradul de fruntaș în clasele 1-7, apoi caporal, subofițer și plutonier major date celor din clasa 8-a, pentru silitori.

Art. 48-50. Arată ce pedepse se pot da – mustrare individuală, eliminare de la distracții, mustrare în fața clasei, suspendare distincții, reținere din vacanță, eliminare.

Art. 51-52. Prescripții privind igiena, tratarea în infirmerie, la spital sau încredințați familiei la cerere.

Art. 54-57. Privesc întreținerea elevilor. Elevii fără mijloace întreținuți de stat; cei cu mijloace plătesc 1500 lei, în două rate. Elevii platnici mai dau 250 lei pentru instalare și cărți. Neachitarea taxei duce la eliminare. Nu-s admise rate.

Articolele 58-61 se ocupă de administrare, personal și atribuții.

Art. 68. Fiecare clasă are un inspector de studii, ce ține de dir. de studii, pe care îl ajută la conducerea învățământului.

Prin acest regulament se stabilește că absolvenții liceului „sunt admiși de drept în școlile militare pregătitoare”, fără să se precizeze dacă sunt sau nu obligați să se facă ofițeri; această obligație a fost introdusă cu începerea din 1928. Nu se poate preciza când a fost interzisă repetența, care exista în 1934, când am absolvit clasa 2-a și ne-au părăsit nevolnicii. Transportul în vacanțe era gratuit doar pentru bursieri, iar la vanața de Crăciun în 1932 toți elevii au plătit trenul. Începând de la vacanța de Paști am primit foi de drum. Inițial media minimă de admitere era 7, în 1932 devenise 6, se pare pentru a fi declarați admiși doi candidați cu 6,48 – unul fiu de invalid de război, celălalt orfan de război.

Acest regulament fixa 4 ore de curs zilnic, cu începerea anului școlar la 1 septembrie. Dezvoltarea științelor a impus trecerea la 5 ore zilnic. Anul școlar începea, după nu se poate spune cât timp, la 7 septembrie. Când am intrat la liceu, în toamna anului 1932, am găsit orele de educație morală dimineața, în orele de curs, după amiaza se făceau 2 ore de educație fizică. Regulamentul nu pomenește nimic de înviorarea de dimineață și minutul de rugăciune în biserică de la sfârșitul învățării. Prin regulament s-a înlocuit limba italiană cu latina. Când a funcționat Colegiul la Predeal, această limbă străină a fost reintrodusă în orarul școlii. Excursiile prevăzute de regulament, au fost un interesant mijloc de instruire și educare.

Au urmat alte acțiuni care să pregătească deschiderea, în cât mai bune condițiuni, a liceului. Astfel, Nicolae Filipescu a luat legătura cu conducerea Universității București, alegând ca profesori la Dealu, pe cei mai valoroși absolvenți ai facultăților cu profil didactic, cu care a stat de vorbă la dânsul, pe strada Scaune – în

prezent Nicolae Filipescu. Cu viitorul director de studii – Nicolae Bănescu – aflat în Germania, unde își pregătea doctoratul în bizantinologie, a vorbit personal, în expresul care îl aducea în țară de la Paris, spre a-l convinge să accepte importanta funcție. Și acesta a acceptat. Pe ofițeri îi cunoștea din perioada în care fusese Ministru de Război, așa că a putut să aleagă pe cei mai capabili dintre ei, pentru funcțiile de comandant al liceului, comandant de companie și ofițeri instructori. Iar Ministerul de externe a solicitat detașarea unui ofițer german, pentru funcția de profesor al limbii lui Iohan Wolfgang Goethe, în același timp fiind și educator al elevilor admiși în liceu. Se numea Hans Platen și era locotenent.

Se cuvine să arătăm că și pentru educația fizică s-a apelat la ajutor din afară, de data aceasta din partea Franței. Să nu uităm că Nicolae Filipescu își făcuse studiile universitare la Paris, se poate presupune deci că avea unele cunoștințe în măsură să-l ajute cu numele unor profesioniști de marcă, a căror aport în desfășurarea educației fizice, cât și în stabilirea unor linii directoare să fie benefic. Așa au ajuns la Mănăstirea Dealu, Louis Blanc și Julien Buissère, care au funcționat timp de doi ani, în noua școală. În același timp, căpitanul Bădulescu Virgil a fost trimis în Suedia pentru specializare, începând din 1913 funcționând drept conducător în problemele de educație fizică până în 1916, când liceul s-a refugiat la Dorohoi, unde au funcționat Liceele militare întrunite.

Prin Înaltul Decret nr. 4.767 din 10 noiembrie 1912 s-a stabilit ca patronul liceului să fie sărbătorit în ziua de 8 noiembrie – Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril. Liceul urma să mai aibă o sărbătoare de suflet, 6 decembrie – Sfântul Nicolae – ziua numelui marelui patriot întemeietor al instituției militare de grad secundar, de pe creasta împădurită din stânga Ialomiței.

Vara anului 1912 a fost ploioasă, fapt care a împiedicat parțial buna desfășurare a lucrărilor de construcție, din care cauză acestea nu au putut fi gata până în toamnă, astfel ca noul an școlar să înceapă, odată cu celelalte școli din țară – la 15 septembrie. Această situație a impus găsirea unei alte soluții, așa că cursurile au început, pentru clasele I-i și a V-a, la 1 octombrie 1912, în cadrul Batalionului 2 Vânători București, dormitoarele elevilor fiind instalate într-o aripă a Regimentului 6 Mihai Viteazul, cu toate că respectiva clădire nu era corespunzătoare noii funcții. Acolo a funcționat liceul până la vacanța de Paști, după care, fiind terminate construcțiile de la Dealu, elevii au urmat cursurile trimestrului III în sălile de clasă din jurul bisericii construite din bolovani de piatră, de către Radu cel Mare între 1499-1501, fiind sfințită la 4 decembrie 1501.

În anul școlar 1913/1914, ctitoria lui Nicolae Filipescu a funcționat cu clasele I-i, a II-a, a IV-a, a V-a și a VI-a. Din toamna anului în care izbucnise primul război mondial – 1914 - Liceul Militar „Mănăstirea Dealu” a funcționat cu toate clasele. Se cuvine să menționăm și faptul că prima promoție de absolvenți, formată din 20 de elevi care au făcut tot cursul superior de liceu în ctitoria Filipescului, la care se adaugă trei absolvenți care au făcut clasele VI și VII în școala de pe creasta împădurită din stânga Ialomiței, plus unu- turc de origine – care a urmat la Dealu numai clasa VII-a. Se mai cuvine să arătăm că Băbeanu A. Rene, care a făcut la Dealu numai clasele a V-a și a VI-a, ajuns sublocotenent de cavalerie, a căzut eroic în istorica șarjă de la Robănești, iar Gheorghe I. Traian, care a făcut acolo numai clasa V-a, deoarece a plecat voluntar în 1915, ajuns locotenent de cavalerie, a făcut suprema jertfă pentru țară, la Honda în Ungaria, luptând împotriva trupelor lui Bela Kun, care voia să comunizeze țara vecină.

Promoția a doua – 1916 – a avut doar 14 absolvenți, deoarece opt din cei intrați în clasa V-a, au plecat din liceu după ce au făcut și clasa VI-a, iar trei părăsiseră ctitoria marelui român după ce făcuseră acolo doar clasa V-a. La această promoție, Prof. dr. Constantin Nițescu dă 16 absolvenți, iar Nicolae Roboiu și Sorin Enescu menționează doar 15. Nepotriviri sunt și la promoțiile următoare, motiv pentru care se impune stabilirea corectă a absolvenților, folosind în acest scop cataloagele aflate la Arhivele Militare Pitești.

Se cuvine să arătăm că din promoția a doua a făcut parte și Dumitrescu Gh. Ilie, devenit ofițer de artilerie, valoros ofițer de stat major, participant la cele două războaie mondiale ale României, fost ofițer instructor la LM „MD”, întemeietor al Asociației Amicii LM „N. Filipescu”, apoi director de studii și ajutor de comandant la Predeal, scos abuziv din armată. Pe scurt, absolventul celei de a doua promoții din LM „MD” a fost un strălucit absolvent, sufletul mănăstirismului, care ne-a ținut uniți cât a trăit.

La examenele de admitere, care erau deosebit de severe, în anii de început au fost selecționați câte 25-30 elevi, mult mai târziu numărul locurilor vacante ridicându-se la 40 și chiar 50 elevi, cum a fost la examenul din luna august 1932.

Odată cu intrarea României în Războiul de Întregire, la 15 august 1916, datorită cursului nefavorabil al operațiunilor, cauzate de faptul că la cârma Marelui Stat Major au fost numiți oameni de casă ai primului ministru care, neridicându-se la nivelul funcției primite, nu au întocmit și planurile de acțiune împotriva unui atac din partea Bulgariei, s-a produs dezastrul de la Turtucaia, ce a impus renunțarea la ofensiva victorioasă din Transilvania, apoi atacul german care a impus retragerea trupelor române la sud de Carpați, fapte nedorite ce au impus și pribegirea ctitoriei patriotului Filipescu în Moldova. În acest scop s-a pus la dispoziția celui de al doilea liceu militar al țării trei vagoane, în ziua de 16 noiembrie 1916, vagoane care odată încărcate, au părăsit gara Târgoviște după trei zile – în ziua de 19 noiembrie – ora 5,30 seara. Trenul s-a oprit în câmp, înainte de a intra în gara Titu, care era bombardată, deoarece mecanicul fugise de frică. Deplasându-se pe jos până la stația Conțești,

unde se aflau trei locomotive sub presiune, profesorul Grimm a reușit a obține una de la șeful gării, cu care vagoanele și-au continuat deplasarea, reușind să ajungă la Iași. Totodată, la propunerea istoricului Nicolae Iorga, a fost salvată și religva istorică aflată într-o raclă la Dealu – capul lui Mihai Viteazul.

Ctitoria Filipescului nu a stat decât până în aprilie 1917 în capitala culturală a Moldovei, unde se aflau autoritățile refugiate din capitala țării, în frunte cu Regele Ferdinand I cel Loial și Guvenul liberal, deoarece Direcția școalelor militare din Ministerul de Război, a întocmit ordinul circular nr. 1 din 13 aprilie 1917, prin care propunea înființarea unui „liceu militar – scrie prof. dr. Constantin Nițescu în cartea sa – format din toți elevii liceelor militare aflați în Moldova, precum și elevii civili refugiați”. Referatul nr. 349 a fost aprobat la 17 aprilie, liceele militare întrunite mutându-se la Dorohoi. În toamna aceluiași an noua instituție școlară s-a mutat la Iași, unde s-au ținut cursurile anului școlar 1917/1918 în clădirea Școlii Normale „Vasile Lupu”. Șoimii de la Dealu s-au întors în Târgoviște, după semnarea armistițiului din 1918, tot în toamna acelu nefericit an. Desigur clădirile erau deteriorate, lucru care nu a împiedicat desfășurarea cursurilor, reparațiile necesare făcându-se cu elevii de față.

În timpul războiului au plecat la datorie ofițerii activi, instructori ai liceului, o parte din profesorii acestuia, mobilizați ca ofițeri de rezervă. Unii dintre ei au făcut suprema jertfă pe câmpuri de bătaie, numele lor fiind înscris cu litere de sânge în cartea de aur a patriei. Iată numele acestor eroi: căpitan Coravu Ion, care a participat cu Reg. 22 Infanterie Dâmbovița la luptele de la Mărăști, căzând la datorie în fruntea companiilor 9 și 11, pe care le comanda, în timpul asaltului pornit de pe Dealul Teiului, în ziua de 18 iulie 1917; căpitan Nicu Cernăianu, care a cerut mutarea de pe Dunăre, unde comanda Batal. IV din Reg. 17 Infanterie, în Carpați, unde luptau camarazii săi. Ajuns seara la 10 sub comanda generalului Dojoianu, a cărui situație era desosebit de delicată, deoarece nemții reușiseră să ocupe Poiana Spinului. Locotenentii Nicu Cernăianu și Nadoiu Toma s-au oferit să intre în acțiune, reușind să oprească înaintarea inamicului, apoi să reziste timp de două zile, până au sosit patru batalioane din Divizia 7... Deși au rămas numai cu 30 ostași, în ziua de 26 octombrie au căzut la datorie, luptând cu îndârjire împotriva unui inamic superior numeric și mult mai bine dotat; lt. Panait Constantin – autorul cărții „Școala Nouă”, în care povestește începuturile liceului de la Dealu, a participat la luptele de la Turtucaia, în cadrul Reg. 80 Infanterie, căzând la datorie în primele zile ale cumplitei înclăstări. Gheorghiu Traian, elev al liceului între 1912-1915, a plecat voluntar la școala militară ofițeri de cavalerie, în toamna anului 1915, a fost avansat sublocotenent la 1 octombrie 1916, fiind repartizat la Reg. 10 Roșiori. A luptat cu îndârjire în ziua de 6 august 1917, pentru cucerirea Dealului Coșna, căzând eroic la datorie, în luptele de la Honda, în Ungaria, în aprilie 1919; sublt. Flor Dan Petre, după absolvirea clasei a VI-a în iunie 1916, a plecat ca cercetaș, aducând reale servicii trupelor noastre; la insistențele sale a fost primit în Școala ofițeri cavalerie Botoșani, deși avea numai 18 ani; a ieșit ofițer la 1 iulie 1917, fiind repartizat la Reg. 5 Roșiori. În ziua de 20 iulie a intrat în focul luptelor, la 6 august aflându-se cu plutonul pe dealurile nord Grozești, unde, după un intens bombardament de artilerie, nemții au pornit la atac; deși au fost opriți la 150 metri de focul escadronului IV, au reluat înaintarea, fapt care l-a determinat pe fostul șoim de la Dealu să ordone lupta la baionetă, strigând „înainte, după mine băieți”. O mitralieră inamică l-a doborât numai după doi pași, după ce a ieșit din tranșee; sublocot. Băbeanu Alexandru (Rene), despre care am scris deja; sublt. Frank Ioan, din Lupeni-Dorohoi, absolvind clasa VI la Dealu, a intrat în școala ofițeri artilerie, ieșind ofițer la 18 ani; a fot repartizat la Reg. 24 Artilerie, cu care a participat la stăvilirea îndârjitelor atacuri pe frontul de la Mărășești; mutat la un regiment de artilerie călăreață, a participat la luptele contra bolșevicilor în debandadă, în Basarabia, unde a murit de tifos exantematic, în ziua de 3 mai 1918, în localitatea Cimișlia.

Dintre profesorii de la Dealu, bucovineanul dr. Ion Grămadă a cerut cu insistență să plece pe front, deși putea să rămână ca profesor la școala militară; a ajuns la Reg. 8 Vânători, cu care a participat la luptele de la Cireșoia, unde a căzut la datorie străpuns de două gloanțe inamice.

Cu întoarcerea Lic. Mil. „M-rea Dealu” din anii de pribegie petrecuți în Moldova, se încheie un prim ciclu din existența ctitoriei marelui român Nicolae Filipescu. Se cuvine dar să amintim și pe toți acei care au contribuit la conducerea Școlii noi, la instruirea și educarea tuturor elevilor ce s-au perindat prin clasele durate în jurul Mănăstirii din Deal. Iată-i:

- Maior Marcel Olteanu, comandant între 11.X.1912 și 15. VIII.1916, apoi tot dânsul cu gradul de lt. colonel la Liceele militare întrunite din 15.VIII până la 1.VIII.1918,
 - Cpt. Grozeanu Dumitru, ajutor comandant, între 1.XI.1912 și 1.X.1913,
 - Cpt. Aricescu Grigore, ajutor comandant, din 1.X.1913 până în 1.IV.1916.
 - Cpt. Bădulescu Virgil, ajutor comandant din 1.IV.1916 până în 19.XI.1916, apoi la Liceele militare întrunite din 19.XI.1916 până la 1.VIII.1918,
 - Prof. Bănescu Nicolae, director de studii între 1.X.1912 și 15.XI.1914.
 - Prof. Pavelescu Ioan, director de studii, din 15.XI.1914 până la 1.IX.1918.
- PROFESORI**
- Preot Dolinescu Alexandru, religie, din 1912 până în 1924.

- N. Cartoian, lb. română, între 1912 și 1913.
- N. Gheorghiu, lb. română, între 1913-1914.
- Gh. Giuglea, lb. română, din 1914 până în 1919.
- Gh. Lazăr, istorie, între 1912-1914.
- Dr. Al. Vasilescu, istorie, din 1914 până în 1940.
- I. Pavelescu, geografie, între 1912-1941.
- Vasile Alaci, matematică, din 1912 până în 1914.
- Dr. Octav. Onicescu, matematică, între 1914-1922.
- I. Pavelescu, filosofie, din 1914 până în 1926, apoi și la drept 1915-1916.
- Teodor Joran, lb. franceză, între 1912-1913.
- Frumuzache Chiriac, tot un an, 1913-1914.
- Petre Grim, lb. franceză, între 1914-1919.
- Hans Platen, lb. germană, între 1912-1914.
- Dr. Ion Grămadă, lb. germană, între 1914-1916.
- Chiriac Frumuzache, lb. latină, între 1912-1914.
- M. Lișcu, lb. latină, între 1914-1920.
- C. Niculescu, fizico-chimice, un an 1912-1913.
- Dan Rădulescu, fizico-chimice, 1913-1915.
- Gh. Pamfil, fizico-chimice, 1915-1916.
- D.I. Bujor, științele naturale, 1912-1918.
- Pictor Eduard Săulescu, desen și caligrafie, 1912-1935.
- Botez Marcel, muzică, 1912-1915.
- M. Soloveanu, muzică, 1915-1916.
- Lt. Manolescu Alexandru, Lt. Popescu David, D. Ciotori, Louis Blanc și Julien Bussiére, educație fizică, 1912-1914.

- Cpt. Bădulescu Virgil, educație fizică, 1913-1916.

OFIȚERI

- Cpt. Stănculescu Gh, comandant companie, 1912-1914.
- Cpt. Bădulescu Virgil, comandant companie, 1914-1916.
- Lt. Coravu Ion, ofițer instructor, 1912-1914.
- Lt. Cernăianu N, ofițer instructor, 1912-1914.
- Lt. Panait Constantin, ofițer instructor, 1912-1916, a scris „Școala nouă”.
- Lt. Popescu David, ofițer instructor, 1912-1916, s-a ocupat și de ed. fizică.
- Lt. Manolescu Alexandru, ofițer instructor, 1912-1916, s-a ocupat și cu ed. fizică. Ca maior a fost ajutor de comandant 20.IX-23.X.1919. În mai 1945 era membru activ al Asoc. „Amicii LMNF”. Ajunsese general adjutant și nu uitase școala de elită a neamului, la pornirea căreia contribuise din plin, ajungând președinte al „Comitetului director al Asoc. „Amicii L.M. «N. Filipescu» de la Mănăstirea Dealu”; a cotizat cu sume importante pentru acoperirea cheltuielilor. Participa la seburile date de liceu.

- Lt. Iliescu Victor, ofițer instructor, 1912-1914.

Între 1914-1916 apar și alți ofițeri la ctitoria Filipescului.

- Lt. Manolescu Alexandru, comandant companie, între 1914-1916.

La înființarea liceului, cu clasele I-a și a V-a, a luat ființă o singură companie, comandată de cpt. Stănculescu Gh., numit și „Suer”, scriitor militar, care însoțise pe N. Filipescu în călătoria făcută în școlile similare din Anglia, Franța, Germania, pentru documentare. În 1914, numărul claselor crescând la 6, a luat ființă cea de a doua companie.

- Lt. Barbu Bălăcescu, ofițer instructor, 1914-1916.

- Lt. Pălăngăanu, ofițer instructor, 1914-1916, s-a ocupat și de ed. fizică.

- Lt. Drăgănescu C., ofițer instructor, 1914-1916.

- Lt. Popovici I., ofițer instructor, 1914-1916.

- Lt. Săulescu Spiridon, ofițer instructor, 1914-1916.

- Cpt. dr. Lascăr I., șeful serv. sanitar, liceul avea infirmerie: 1914-1916. El va rămâne permanent legat de ctitoria lui N. Filipescu, făcând vizita medicală a candidaților, ocupație de mare răspundere, deoarece trebuia să hotărască dacă cei consultați puteau deveni militari de carieră. Ne-a văzut și pe noi candidații din august 1932, printre ei aflându-se și fiul său Dan. L-am reîntâlnit la serburile liceului, și în cursul anului școlar deoarece venea în fiecare duminică să-și vadă feciorul, până în 1938 când colegul nostru a părăsit liceul. Dan Lascăr a ajuns ofițer de vânători, apoi, după ce a fost epurat în 1946, a ieșit inginer.

- Butcă I., din Viforâta, a devenit secretar casier între 1914-1916, apoi numai secretar al liceului, funcție îndeplinită până a ieșit la pensie în 1937. De remarcat că toți băieții săi au urmat cursurile secundare în ctitoria

lui N. Filipescu – Nicolae absolvent 1926, Ioan 1928, Traian 1930. Interesant de semnalat faptul că în 1929 apare un absolvent Butcă C. Constantin.

PROFESORI – 1914-1916 și mai departe.

- Th. Naum, lb. română, 1914-1919.

- Cezar Spineanu, matematică, 1914-1919, a studiat matematica la Paris.

Se cuvine să reliefăm faptul că în 1916 liceul a plecat la Iași numai cu o parte din profesori, ceilalți plecând voluntar pe front, cum a făcut bucovinenul prof. dr. Ion Grămadă, care a făcut suprema jertfă în 1917.

Încă din 1912 liceul nostru a avut următoarele servicii: îmbrăcăminte, cazarmare, aprovizionare și o companie de trupă, care s-au păstrat tot timpul existenței acestui strălucit așezământ de învățământ secundar militar.

Cu siguranță vor fi curioși să afle, cum am putut realiza această evidență, să zicem aproape completă. Răspunsul este simplu. Am cules o parte din date din cartea prof. dr. Constantin Nițescu „Mănăstirea Dealu și Liceul Militar «Nicolae Filipescu», multe mi-au fost furnizate de Magister Victor Brânduș și de Costăchescu Gh. Ion, absolvent promoție 1923, care a făcut la Dealu numai clasele V-VII. Desigur, o parte din date le-am adunat personal, în cursul cercetărilor pentru realizarea celor opt cărți apărute până în prezent despre viața spirituală a Lic. Mil. „N. Filipescu” de la M-rea Dealu.

Am discutat de mai multe ori cu d-l elev Costăchescu – împătimit de M-rea Dealu, în cadrul întâlnirilor lunare ale mănăstirenilor, de la Cercul Militar Național București, de la care era nelipsit, la vremea aceea, în deceniul 9, avocat pensionar, care lucra, împreună cu Magister Brânduș la manuscrisul „Monumentul istorico-arhitectural Mănăstirea Dealu și Liceul Militar N. Filipescu”, pe care am avut bucuria de a-l cerceta și eu, lucrare care se află în Arhivele Naționale București. Lucrarea are 12 capitole, ultimul cuprinzând „Anuarul LMD, cu numele, profesia (civilă sau militară) a elevilor LMD din toate promoțiile (1915-1948). La solicitarea făcută, am primit următorul răspuns, după numai câteva luni:

București, 14.II.1989

STIMATE COLEG MĂNĂSTIREAN

Te rog să-mi scuzi scrisul cu creionul, pentru că nu mă mai ajută mâna să-ți scriu cu stiloul (îmi tremură mâna). Ce să mai pretinzi la 86 de ani! Conform promisiunii îți trimit alăturat câteva date în legătură cu școala noastră; și anume

– un portret al unui fost elev fruntaș LMD din promoția V (Zapan Mihai), care lipsește din cartea dumitale,

- o schiță cu organizarea LMD și profesorii și ofițerii școlii pe două etape scurte – 1912-1914 și 1914-1918.

- o schiță similară cu faza ultimă a LMD de la Predeal...

Cu salutări mănăstirene,

/ss/ I. Costăchescu

"ZAPAN C. MIHAI – promoția V-a a LMD

Fruntaș al promoției; coleg cu Olteanu C. Radu, Tomescu Mircea și Carafoli și frate cu generalul Gr. Zapan din promoția I-a și cu prof. univ. de psihologie Gh. Zapan din promoția 2-a LMD.

A urmat facultatea de chimie la Universitatea din Iași, unde a obținut și doctoratul. Inițial a fost numit profesor și șef de laborator de chimie la Institutul de Educ. Fizică – București, unde era director colonel Virgil Bădulescu, fost c-dant al companiei de elevi LMD în 1914-16.

La scurt timp Zapan M. s-a încadrat în învățământul superior, devenind prof. universitar de chimie și având o activitate prodigioasă, scriind câteva broșuri științifice, cursuri și manuale școlare de Chimie generală, organică și anorganică pentru licee de specialitate și studenți în anii 1955-1973. A scris despre arma chimică – manual didactic pentru școlile militare (în colaborare), lucrare premiată de Academia Română în 1934; – Chimie generală pentru școli profesionale (în colaborare), Editura Tehnică 1958; - Broșură de știință popularizată, despre fotografie, cinematografie, radiografie, Edit. Cartea Românească, 1934."

Consilierul juridic pensionar I. Costăchescu a plecat de mult dintre cei vii. Decesul ne-a fost anunțat de Nelu Maxi, cu ocazia primei întâlniri a mănăstirenilor după tristul eveniment. Am păstrat un moment de reculegere, cum obișnuim să facem pentru orice mănăstirean dispărut dintre noi. Pe mine m-a afectat în mod deosebit moartea sa, căci a fost un mănăstirean de suflet, profund legat de liceul de la Dealu, unde s-a pregătit pentru viață în clasele V-VII.

Fie-i țărâna ușoară!

Primul eveniment deosebit după întoarcerea ctitoriei Filipescului la Dealu, a fost readucerea capului primului întregitor de neam Mihai Viteazul – acolo unde fusese înhumat inițial, eveniment descris în Magazin istoric nr. 8 (113) din luna august 1976.

4) Odiseea capului Viteazului

Col. rez. Ilie Dumitrescu (fost elev la M-rea Dealu)

și Constantin Cârjan

După comiterea mârșavei crime din Câmpia Turzii, generalul Basta a ordonat să se taie capul victimei, iar corpul, batjocorit, a fost aruncat într-un șanț. În împrejurări necunoscute, capul lui Mihai Viteazul a fost furat apoi de un boier muntean și înmormântat la mănăstirea Dealu de lângă Târgoviște. Documentul de o excepțională importanță scos la iveală de către cercetătorul Constantin Rezachevici, dovedește, fără putință de tăgadă, că făptuitorul acestui act pios a fost paharnicul Turturea.

A doua intrare în Iași

La mănăstirea Dealu, Radu Buzescu și soția sa au așezat deasupra acestei relicve o lespede funerară care, „după obiceiul timpului, fu croită tocmai după mărimea celor cuprinse sub dânsa; o inscripție fu săpată și, lucru cuidat, pe când inscripțiile pentru domni se făceau pe atunci în slavonește, aceasta e redactată într-o clară și frumoasă limbă românească, parcă s-ar fi voit a i se da un sens național și popular”. (N. Iorga, Soarta rămășițelor pământești ale lui Mihai Viteazul).

Destinul acestui cap nu s-a oprit, însă, aici, sub mica lespede așezată de Radu Buzescu. Curând după aducerea capului lui Mihai, mănăstirea a fost devastată de către armata lui Gabriel Bathory, în 1610 (întâmplare consemnată de Matei al Mirelor, pe atunci egumenul mănăstirii), apoi în 1690 de către trupele generalului imperial Donat Heissler (înfrânt la Zărnești și făcut prizonier de către Brâncoveanu); în plus, fiind situat într-o zonă seismică, lăcașul a fost de multe ori încercat de cutremure (sunt cunoscute cele din 1793, 1802, 1829, 1940). Reparațiile cele mai importante, până la cele de azi, au fost făcute de către domnitorii Matei Basarb, Constantin Brâncoveanu și Gheorghe Bibescu. Renovând biserica în 1847, acesta a cerut să se deschidă mormântul lui Radu cel Mare și cel al capului lui Mihai Viteazul și să li se expună capetele în două racle de sticlă, în fața cărora a venit să se închine, înveșmântat într-un costum asemănător celui lui Mihai Viteazul.

În anul 1904, la îndemnul și prin străduința profesorului academician Grigore Tocilescu, societatea **Tinerimea universitară** a schimbat racla de sticlă cu un chivot de bronz, pe care Nicolae Iorga, considerându-l totuși necorespunzător pentru a adăposti o atât de prețioasă relicvă, îl descrie astfel: „... un ieftin turnuleț de metal purtând pe el, în medalion de cromolitografie, chipul lui Mihai”. Din inițiativa lui Iorga și cu spriinul direct al lui Nicolae Filipescu, pe atunci ministru de Război, s-au proiectat două sarcofage de marmură albă, plasate în cele două părți laterale ale pronaosului. În anul 1908, la împlinirea a 400 ani de la moartea lui Radu cel Mare, rămășițele acestuia au fost înhumate definitiv într-unul din cele două sarcofage. Cel de-al doilea mormânt nefiind gata, capul lui Mihai a rămas mai departe în chivotul lui Tocilescu. În anul 1912, a fost terminat și sarcofagul lui Mihai, dar evenimentele au împiedicat desăvârșirea planului.

Patru ani mai târziu, „în 1916 – scria N. Iorga – la intrarea dușmanului în țară, doi profesori pioși au crezut că trebuie să apere relicva de noua profanare, au dus-o la Iași unde au depus-o la Mitropolie”. Se întorcea, astfel, din nou în Iașul unde, ca și în Suceava, Mihai intrase triumfător în iunie 1600.

Pe căi separate, fără să știe la început că îi preocupă aceeași problemă, semnatarii acestui articol au încercat să afle cine sunt cei „doi profesori pioși” pe care îi pomenea savantul fără să-i numească.

În lucrarea intitulată **Mănăstirea Dealu și Liceul Militar Nicolae Filipescu**, apărută la Târgoviște, în 1930 preotul dr. C. Nițescu, povestind evacuarea școlii, în noiembrie 1916, preciza: „Este bine de reținut, însă, că, înainte de a evacua liceul, urmându-se sfatului domnului profesor Iorga, a fost salvată relicva sfântă a neamului românesc, capul lui Mihai Viteazul. Înfășurându-l într-o veche stofă bisericească și apoi într-alta obișnuită, preotul liceului, părintele Dolinescu, l-a transportat la Iași, depunându-l la Mitropolie, după un drum plin de multe peripeții”.

Profesorul preot Alexandru Dolinescu a murit în 1947. Soția lui, căreia ne-am adresat pentru a obține informații suplimentare, ne-a povestit evenimentul astfel: „Iorga a obținut la București autorizația de la Mitropolie și de la Ministerul de Război și a rezervat biletul pentru un compartiment dintr-un tren special. Toate acestea le-a trimis direcției liceului. Pe la sfârșitul lui octombrie sau începutul lui noiembrie 1916, Alexandru (Dolinescu – n.n.), mi-a adus o cutie frumoasă din lemn de cireș, pe care am căptușit-o cu catifea roșie. Am învelit țeasta într-o stofă bisericească și am așezat-o în cutia aceea pe care am vârat-o într-un geamantan, iar împrejurul ei am pus lucrășoarele copiilor (aveam trei copii, cel mai mare de 5 ani). Directorul de studii Ion Pavelescu ne-a dat mașina școlii și un soldat, ajutor la bagaje, și am plecat, cu ce am putut lua în grabă, la București. soldatul nu știa că aveam cu noi și capul lui Mihai Viteazul. Ajunsesem în Capitală înainte de prânz, iar trenul a plecat seara pe la zece. Era o aglomerație de nedescris, mii de oameni se refugiau. Am ajuns în Iași a doua zi pe la 11; din gară, Alexandru a mers la Mitropolie să predea capul”.

După trei secole

Cine a fost, însă, al doilea însoțitor al scumpei relicve? Cel mai vârstnic dintre autorii articolului de față își amintea vag că preotul Dolinescu ar fi fost însoțit la Iași de către profesorul de română, Teodor Naum.

Adresându-ne profesorului universitar Teodor Naum – care trăiește la Cluj – d-sa ne-a confirmat că, în 1916, a fost însărcinată de Consiliul profesoral ca împreună cu preotul Dolinescu să strămute la Iași capul voevodului. Misiunile celor doi profesori au fost împărțite: Teodor Naum (ieșean de origine) a plecat înainte cu adresele oficiale pentru prevenirea autorităților locale, iar Alexandru Dolinescu l-a urmat la o zi sau două după aceea. În dimineața zilei de 17 octombrie 1916, când Dolinescu a sosit la Iași, profesorul Naum l-a întâmpinat la gară, și apoi, împreună, în cursul aceleiași zile, au predat relicva la Mitropolie. Actul de predare, semnat de Mitropolitul Pimen al Moldovei și cei doi profesori, a fost redactat în trei exemplare, dintre care unul a rămas în păstrarea Mitropoliei, altul a fost înaintat ministrului Cultelor I.G. Duca, iar cel de-al treilea - Ministerului de Război. După predare, profesorul Teodor Naum s-a înapoiat singur la mănăstirea Dealu, ca să raporteze despre îndeplinirea misiunii; peste câteva zile, când liceul a fost evacuat, a revenit și el în Moldova odată cu ceilalți colegi.

Cu aceasta însă, odiseea capului viteazului voevod nu s-a încheiat. Iorga zice mai departe: „Dar rătăcirile martirului nu se isprăviseră. Ca să nu cadă prins și în această ultimă frântură din trupul său, Mihai trecu, în zilele de supremă criză, în Rusia. Când se întoarse, se făcea de ziuă asupra idealului nostru și al său. Francezii generalului Berthelot erau la Dunăre, Bucovina ne revenise, cum de mai mult timp făcuse Basarabia; dar Ardealul nu se rostise încă...”

„Suprema criză” la care se referea Iorga nu putea fi decât perioada „triumghiului morții”. Cine a strămutat din nou relicva și în ce oraș din Rusia? Profesorul dr. C. Nițescu a aflat de la Dolinescu, pe care l-a succedat la catedră, că locul ar fi fost Odesa, dar cine l-a dus acolo și în ce clădire anume a fost depus nu cunoștea nici el. După alte păreri, craniul a fost dus nu la Odesa, ci la Kerson. În orice caz, la Odesa, la Kerson sau în altă parte, relicva a stat peste un an de zile, deoarece, din interpretarea citatului lui Iorga, rezultă că a revenit la Iași – în condiții deocamdată necunoscute – în luna noiembrie 1918.

Readucerea la mănăstirea Dealu fusese programată inițial pentru luna martie 1919. În drumul de la Iași spre Târgoviște, relicva urma să treacă prin Suceava, Cluj, Alba Iulia, Sibiu și Șelimbăr. Dar festivitatea a fost amânată pentru anul următor. În ziua de 22 august 1920, a plecat din București spre Iași un tren special cu înalte oficialități. În aceeași zi, a avut loc la Iași un serviciu religios, oficiat de un sobor de preoți cu amândoi mitropoliții țării; la Teatrul Național, Nicolae Iorga a ținut o cuvântare însuflețitoare. În ziua de 23 august, după o mare paradă, la care a participat întreaga populație a orașului, trenul a pornit spre Ruginoasa, localitate unde era înmormântat domnitorul Cuza (adus ulterior în biserica Trei ierarhi). S-au alăturat, astfel, voevodul care a gândit și a realizat prima dată Unirea cu acela care, peste două veacuri și jumătate, a pus temeliiile statului național unitar român. După această pioasă omagiere, trenul și-a continuat drumul, oprindu-se în noaptea de 23 spre 24 august în gara Mircești. De acolo, cortegiul s-a îndreptat către mormântul lui Vasile Alecsandri, bardul neamului nostru, luptător și înflăcărat cântăreț al Unirii. A doua zi, după popasuri în garile Roman și Bacău, trenul s-a oprit la Focșani, de unde întregul convoi s-a deplasat la Mărășești, pentru a duce gândul de recunoștință eroilor ce au înfăptuit, cu jertfa lor, unirea definitivă a tuturor românilor.

În ziua de 25 august, trenul cu reprezentanții autorităților a pornit spre Târgoviște. În toate orașele unde a oprit, au avut loc manifestații entuziaste, la care au luat parte mii și mii de oameni. În gara Târgoviște, relicva a fost așezată pe un afet de tun tras de șase cai și, în sunetul clopotelor tuturor bisericilor din oraș a pornit spre mănăstirea Dealu, însoțită de un alai impresionant, având în frunte pe regele Ferdinand I, care a parcurs pe jos tot drumul. Curtea bisericii lui Radu cel Mare și împrejurimile erau înțesate de oameni. După oficierea unei slujbe religioase, au rostit discursuri, profesorul universitar Ion Petrovici – din partea Adunării Deputaților, generalul Herbay – din partea Senatului, profesorul I. Lupaș - din partea Senatului universitar Cluj, profesorul Tarnovschi – rectorul Universității din Cernăuți, profesorul Marin Ștefănescu – din partea Casei Naționale, profesorul Vasile Haneș – în numele Liceului Militar de la Dealu și Cezar Partenie – din partea studențimii. Seria cuvântărilor a încheiat-o regele Ferdinand; înainte de a depune capul în mormânt, el și-a scos de pe piept insigna albastră a Ordinului „Mihai Viteazul” și a așezat-o pe fruntea eroului, apoi, cu mâna lui, a cimentat cu mortar alb capacul de marmură a sarcofagului.

Pe lespezile sarcofagului fuseseră scrise, în 1912, numele localităților unde Mihai Viteazul a purtat bătăliile sale, precum și cuvintele: „În așteptarea împlinirii scripturilor neamului”. Scripturile împlinindu-se, capul lui Mihai și-a căpătat, în sfârșit, odihna refuzată vreme de peste trei secole. Racla în care se păstrează craniul a rămas la mănăstirea Dealu, fiind apoi adusă de către col. Eugen Cristea la Muzeul Militar Central din București, unde se află și azi.

5) FILE DE ISTORIE

„Idealistul dublat de omul de acțiune, scria prof. dr. Constantin Nițescu în cartea sa, Nicolae Filipescu s-a hotărât să lupte pentru ridicarea neamului, întrebuintând arma preponderabilă a timpurilor noastre, cultura și știința descătușate de orice oportunism, de orice fariseism – formarea de caractere”. În acest scop a vizitat „școli

din străinătate”, a consultat „pe cei mai mari pedagogi moderni și din ideile lor și ale lui, alcătui un nou sistem de învățământ pentru școala lui, măreț și ideal, învățământul rațional-naționalist, în plină natură, departe de zgomotul și atracția orașelor”, pe prima creastă din stânga Ialomiței, în mijloc de pădure, lângă ctitoria lui Radul cel Mare, unde doarme somnul de veci capul lui Mihai Viteazul.

După cum a spus în cuvântarea ținută cu ocazia punerii pietrei fundamentale, în ziua de luni 4 iunie 1912, marele patriot oferea țării „nu numai un al doilea liceu militar, ci un liceu nou”. De fapt ctitorul Filipescu dorea să înființeze o școală nouă, care să se înalțe pe cele mai strălucitoare culmi, școală care să devină model pentru instituțiile similare din țară, atât militare cât și civile.

În acest scop a încadrat școala de la Dealu cu cei mai valoroși absolvenți ai facultăților ca profesori și cu cei mai capabili ofițeri, ca instructori și educatori. Când a trăit, marele român a contribuit din plin la continua înălțare a faimei școlii noi; din păcate decesul său s-a petrecut doar după patru ani, la 30 septembrie 1916, răpus de o boală, după ce fusese puternic îndurerat de dezastrul de la Turtucaia, care căzuse la 22 septembrie, deoarece nu aceasta urmărise prin lupta dârză desfășurată în anii neutralității (1914-1916) și realizarea milenarului vis, de strângere a tuturor românilor de la Tisa până la Nistru și Marea cea mare – aidoma luceafărului poeziei românești, inegalabilul Mihai Eminescu.

Și, potrivit vorbeii din bătrâni, care spune că necazul nu vine niciodată singur, a urmat retragerea autorităților în Moldova și pribegia liceului la Iași, apoi la Dorohoi. Doi ani în care ctitoria Filipescului a trăit alături de Liceul Militar „General Macarovici” Iași și D. Sturza Craiova, perioadă de chin și durere, departe de minunata priveliște de la Dealu, de ambianța cu multiple rezonanțe istorice, din preajma Mănăstirii din Deal, precum și a cetății de scaun - orașul Târgoviște - cu palatul Basarabilor, Turnul Chindia, numeroase biserici și fântâna în care a fost aruncat trupul lui Tudor Vladimirescu, răpus de mârșăvia eteriștilor greci.

Abia după întoarcerea capului viteazului voevod întregitor de neam, zborul către înălțimi al ctitoriei lui Nicolae Filipescu a putut fi reluat. Deoarece întemeietorul dispăruse, organele de resort au asigurat selectarea profesorilor prin introducerea unui riguros examen pe care trebuia să-l promoveze tinerii licențiați sau chiar mai vârstnici, care doreau să ajungă dascăli la Mănăstirea Dealu. Și sistemul a dat roadele scontate, profesorii aleși să facă apostolat în ctitoria lui Nicolae Filipescu fiind elemente foarte capabile, unii dintre ei titrați, alții doctori în materiile pe care le predau sau doctoranzi, o parte dintre ei au plecat de la Dealu pentru a fi încadrați în diferite facultăți, toți își ridicau necontenit nivelul profesional, continuând să studieze, cei cu har au scris cărți de certă valoare.

Paralel cu ridicarea capacității profesionale a dascălilor, a fost înălțată permanent ștacheta examenelor de admitere, spre a nu fi primiți în cuibul de șoimi decât elevi silitori, dispuși să învețe cu sânguință, capabili să facă cinste liceului care i-a pregătit pentru viață. Dintre ei se recrutau participanți la concursurile Gazetei Matematice și Tinerimii Române, viitori premianți, care erau, de altfel, nădejdea generației viitoare.

În educația care se făcea elevilor, o importanță deosebită se acorda dezvoltării dragostei de țară, sădirii patriotismului în sufletul elevilor, respectul pentru strădaniile înaintașilor, cultul eroilor liceului - profesori, ofițeri și elevi - ca și ai întregului popor. Pe această linie se înscrie realizarea Monumentului eroilor, amplasat în fața turnului liceului, acolo unde, peste ani, va fi expusă și avioneta albastră, cu care va încerca să zboare directorul de studii prof. Ion Pavelescu, pilotată de ing. Marinescu, fost elev al Liceului Militar „Mănăstirea Dealu”.

„În ființa noastră se strâng amintirile celor dragi; iau glas de osanale și la picioarele Altarului se înalță rugi și fum de tămâie spre văzduhul cerului.

De când gândul își ține istoria, cultivarea amintirii celor scumpi, a fost reînnoirea propriei ființe omenești, prin sfințirea și adorarea mormintelor.

Aici e punctul de întâlnire între cei ce s-au dus și cei care merg pe același drum.

Mormântul nu e decât semnul văzut că pământul primește de la sine, aceea ce-i aparține, propriu-i avut.

Omul își fixează în pământul ce-i așteaptă somnul, pe care conștiința i-l dă, după modul lui de înțelegere.

La cimitire nu se tronesc amintirile, ca să fie înghițite de pământ. Amintirile acestea trăiesc în cei vii, cari prin pomeniri și rugi, reînoadă firul de legătură dintre ei și cei duși.

Și puțința de a rechema în sufletele noastre viața lor, este imnul pe care-l ridicăm vieții noastre spirituale.

Un monument al eroilor este acest imn”.

Rândurile acestea au fost scrise de fostul nostru dascăl de la Dealu, preot prof. dr. Constantin Nițescu.

„Căci dacă mormântul, închis cu lemn sau piatră, bătut de vânt sau adăpostit de furtună, continuă fostul nostru dascăl, cântat de păsările cerului și psalmediat de albinele harnice, adăpostește o ființă scumpă, pentru eroii neamului nostru, cari dorm somnul de veci pe întinsul câmpiilor mănoase, în văile adânci cu ape cristaline, pe coastele repezi ale munților, în pustietăți de codru, lângă drumuri, pe Cerna, pe Jiu, pe Olt, pe Șușița, Siret, în pământul uscat al pusteii Ungare, la Stralsund, sub pietrele Balcanilor, ori în fundul apelor, pentru ei care sunt mulți ca frunza, printr'un monument al lor, cei vii de azi, se întrețin cu ei și ființa omenească își privește în față întreaga ei solemnitate.

Prin acest mijloc, noi cei de azi, dela distanța de timp care ne desparte, îi vedem deasupra noastră, înviforați exploratori și înfăptuitori ai năzuințelor noastre naționale.

Îi vedem, în vălmășagul și furtuna luptelor, ale căror asalturi războinice dădeau acele vibrații grave, care se prăvăleau în suflet, cu zuruturi de lanțuri...”

Să-mi fie permis să adaug: ei n-au fost însoțiți spre mormânt de nimeni din cei dragi, nimeni n-a pus la căpătâiul lor o floare și nu le-a aprins o lumânare, care să-i călăuzească spre viața viitoare.

Și, mai mult decât toate acestea, mormântul fiecăruia – în cazul că au avut parte de el, și fiecare de o cruce ortodoxă la căpătâi, se va păraui cu trecerea anilor, din cauza ploilor, a vântului și a viscozelor, după care nu se va mai ști că acolo a fost înmormântat un erou.

De aceea este absolut necesar să se înalțe monumente pentru eroi, al căror nume să fie săpat în piatră nepieritoare, spre a purta spre viitorime, modestul semn al trecerii lor prin viață și al supremului sacrificiu făcut pentru Patrie.

Ei bine, șoimii de la Dealu, au înțeles care le era datoria, din inițiativa liceului militar ridicându-se monumentul care dăinuie peste vreme, înălțat exact acum opt decenii (Scriu aceste rânduri în ziua de 1 februarie 2005, având în fața ochilor atât pe eroii din Războiul de Întregire, cât și pe cei din cel de Eliberare a teritoriilor samavolnic ocupate pe baza aberantului pakt Ribbentrop-Molotov, încheiat la 23 august 1939, când două regimuri totalitare – cel brun și cel roșu, și-au dat mâna pentru a îngenuchea țări pașnice, care au purtat doar războaie de apărare, de-a lungul zbuciumatei lor istorii). Despre o parte din eroii Lic. Mil. „N. Filipescu” se știe unde sunt înmormântați. Astfel, cpt. Coravu Ion doarme somnul de veci în mausoleul de la Mărăști, unde se află și osemintele mareșalului Averescu; sulocot. rez. prof dr. Grămadă Ion, scriitorul bucovinean dârz luptător pentru întregire, se află pentru veșnicie în mausoleul de la Soveja. Dar lt. Panait Constantin, căzut eroic la Turtucaia, unde a fost înmormânt în iureșul dezastrului, dacă nu a fost înghițit de nesătutele ape ale Dunării. Despre lt. Gheorghiu Traian, care a murit la Honda în Ungaria, se știe că a fost înmormânt „la umbra unui plop bătrân”. Oare mormântul mai există și azi? Mă tem că nu. Aceeași întrebare se pune și pentru sublocot. Frank Ioan, decedat la Cimișlia, în Basarabia. Desigur acolo a fost înmormânt. Să nu uităm însă, că Basarabia a fost stăpânită de bolșevici din 1944 până în 1991. I-au mai îngrijit, cumva, ei mormântul? Despre subl. Băbeanu Alexandru (Rene) se știe că după cinci ani de la sacrificiul său, trupul neînsuflețit al eroului răpus în istorica șarjă de la Robănești, executată de Reg. 4 Roșiori, a fost transportat în București, unde a fost reînhumat în cimitirul militar, cu onorurile cuvenite unui mort pentru patrie, alături de mormântul generalului Dragalina. Probabil că slt. Flor Dan Petre a fost înmormânt la Grozești, deoarece ocupase tranșeele din fața cotei 703, la apărarea căreia a căzut. Oare se mai ocupă cineva de mormântul său?

Monumentul a fost inaugurat în ziua de 7 iunie 1925, de față fiind întregul liceu – profesori, ofițeri și elevi, precum și autoritățile militare și civile din Târgoviște. În timpul solemnității, un aviator militar a survolat incinta fără garduri a liceului Nicolae Filipescu. Căpitanul Grigore Zapan, din prima promoție, venise la Dealu, unde se pregătise pentru viață, să aducă salutul său eroilor și școlii, asvârlind manifeste pe care scria „Trăiască Cuibul Șoimilor”. Sacrificiul făcut de foștii elevi, era o dovadă de netăgăduit, că profesorii și ofițerii instructori își făcuseră cu prisosință datoria, căci sădiseră în sufletele celor pe care îi instruiau și educău, dragostea de țară până la sacrificiu, dând astfel viață testamentului marelui întemeietor, dăltuind caractere, oameni curajoși care să nu se teamă de moarte, adică veritabili „lei paralei”.

Datorită monumentului ridicat în cinstea celor opt eroi ai Lic. Mil. „Mănăstirea Dealu”, ei vor avea parte măcar de câte o coroană de flori, așezată în ziua de Înălțare a Domnului nostru Isus Hristos la cer, când sunt pomeniți și eroii neamului. Conducerea liceului a găsit și un alt mijloc de păstrare trează a amintirii lor, în rândul elevilor, dând fiecărei săli de clasă numele unuia dintre ei. Opt săli de clasă, opt eroi. Acolo se afla potretul celui căzut la datorie, sub care ardea permanent o flacără simbolică.

Să trecem la o altă acțiune importantă din cadrul Liceului Militar „Mănăstirea Dealu”. Este vorba de excursia care a avut loc în intervalul 31 martie – 15 aprilie 1927, cu o parte din elevii liceului, pe ruta Constanța-Constantinopol-Atena-Alexandria. Am aflat despre acest deosebit de interesant periplu dintr-un manuscris de al prof. dr. Alexandru Vasilescu, pus la dispoziția conf. dr. Dan Râpă-Buicliu din Galați, cu care sunt în mai vechi relații de colaborare, dat spre fructificare, de nepotul fostului nostru dascăl. Știind că am făcut liceul la Dealu, mi-a oferit manuscrisul, pe care l-am citit cu mare atenție. Am constatat astfel că fostul nostru dascăl din școala de pe creasta împădurită din stânga Ialomiței, nu se desminte. Și în această lucrare s-a dovedit același vast cunoscător al istoriei popoarelor din cele trei popasuri: Constantinopol cu cele două fețe ale sale, imperiul bizantin până la 1453 și otoman după cucerirea străvechei capitale; Atena cu istoria Greciei și Alexandria Egiptului cu piramidele faraonilor și mănoasa vale a Nilului.

Înainte de a trece mai departe, se cuvine să relatez o întâmplare incredibilă care atestă adevărul înțeleptei vorbe din bătrâni: „Moartea voinicului, de mână păcătosului”. Eram ofițer în Târgoviște. În plină vară, fostul profesor de matematică de la Dealu, Cezar Spineanu, a convocat la dânsul toți frunțașii PNȚ din Târgoviște, la care s-a dus și prof. dr. Al. Vasilescu – dascălul nostru de istorie, care fusese, cu ani în urmă, senator țărănist. La

scurt timp după ora începerii întrunirii, în oraș a început să circule șoptit, cu multe precauții la transmitere, să nu fie auzit de urechi indiscrete, zvonul că adunarea fusese spartă de un grup de bătăuși năimiți, fără lege și fără Dumnezeu.

Despre ce era vorba? Cu câteva zile mai înainte, pe la ora 9 seara, ieșind de la cinematograful, am pornit spre centru, drumul trecând prin fața unui restaurant cunoscut la vremea aceea. Acolo am văzut, stând de vorbă în fața intrării, doi bărbați, unul înalt și slab, țigănos la chip, celălalt cu un cap mai scund, cu părul alb, puținel la trup, care râdea bine dispus.

- D-le Dorobanțu, sunteți o forță, i-a spus pipiriul dansând parcă în fața lunganului cu brațe sârmoase, de parcă n-ar fi avut mușchi și cu ochii injectați.

- Forța-i în spatele meu...eu...sunt doar brațul.

Trecând prin preajma lor, l-am recunoscut pe cel cu părul sur, fost ziarist la un cotidian din Capitală, deoarece participa la toate serbările de la Dealu, spre a informa țara cu ce se petrecea în ctitoria marelui român. Mi-am amintit și numele – pardon, pseudonimul (?) cu care semna: Crinfeld. Țin minte acest lucru deoarece a fost și la serbarea de sfârșit de an din 1936, când mi-am citit numele ca premiant al doilea.

- Spatele e garanția... forța sunteți dvs., a continuat ziaristul – poate pensionar – să joace titirezul în fața obrazului prea tuciu.

- D-le Crinfeld... a început cu ochii zâmbăreți... astea-s lucruri de taină...

N-am fost curios să aflu ce mai aveau să-și spună, cât auzisem fiind suficient să-mi dau seama că era vorba de Dorobanțu, măcelar din Aninoasa, ajuns șeful bandei de bătăuși ai PCR, mâna dreaptă a celor care voiau să câștige alegerile. Așa că atunci când am aflat de geamuri sparte, oginzi distruse, membre fracturate, capete însângerate, oameni ajunși la spital, am înțeles că banda de bătăuși intrase în acțiune. Prof. dr. Al. Vasilescu a fost scos din casă de un țigan care îl cunoștea, după ce primise o lovitură la braț, care i l-a fracturat. M-am dus să-l văd acasă, deoarece refuzase să se ducă la spital. L-am găsit culcat pe patul ce strălucea de curățenie. Mă aștepta, rezemat de perne. Fusesem elev bun la istorie, în clasa VII-a luasem premiu la Tinerimea Română, pentru lucrarea „Paralelă între Napoleon I și Napoleon al III-lea”. După salutul de bun găsit, am discutat despre orice, numai despre atacul lui Dorobanțu nu. De altfel aflasem tot ce se întâmplase, căci vuia orașul. Reclamațiile făcute de prof. Cezar Spineanu au rămas fără rezultat. Doar n-aveau să-și pedepsească comuniștii proprii oameni! Se gândeau că vor mai avea nevoie de ei. Cine știe!

În toamna 2004, am făcut cunoștință cu nepotul fostului meu profesor, căruia am ținut să-i povestesc cele întâmplate în iulie 1946. Deoarece după o lună și ceva am părăsit Târgoviștea, nu mai aflasem nimic despre teroarea deslănțuită de banda lui Dorobanțu, o mână de bătăuși fără Dumnezeu.

- Știți cum a murit bunicul? m-a întrebat profesorul trecut de 50 de ani.

- De congestie pulmonară, am răspuns, convins că acesta era adevărul.

Cu ocazia unei întoarceri la Dealu, cu promoția, cineva îmi spusese că boala îl răpusese în 1948, deși avea numai 63 de ani și ar fi putut să mai scrie și alte cărți în afara celor pomenite în „Constelația dascălilor de la Mănăstirea Dealu- Târgoviște-Predeal”.

- A avut și asta... dar alta a fost adevărata cauză.

- Eu atât am aflat.

- Au venit la dânsul niște indivizi care l-au lovit bestial ca să le spună unde sunt banii. L-au scos în lovituri din cameră, strigând la dânsul "unde-s banii... unde-s banii". Ajunși în capul scării l-au făcut vânt și s-a rostogolit până jos... apoi nu și-a mai revenit. Cred că urletele lor „banii... banii” erau invenții care să acopere adevărul... se pare că au vrut să-l lichideze,

- A fost tot Dorobanțu?

- Nu știu... nu mi-a spus nimeni nimic.

Bietul nostru profesor de istorie! Era tobă de carte. Își luase doctoratul cu o teză doctă, cu titlul „Oltenia sub austriaci”, pentru redactarea căreia studiasse îndelung, având numai pentru un capitol peste 900 note. Fusese cineva în oraș, scrisese cărți, făcuse politică țărănistă, urbea și împrejurimile îl aleseseră senator. În loc să-i fie folosite cunoștințele, căci era un dascăl de certă valoare, fusese suprimat fără să se stea în cumpănă. Mârșăvia s-a petrecut tocmai în vremea când comuniștii se răfuiau cu adversarii politici, cu intelectualitatea și gospodarii fruntași ai satelor. Maniu, Mihalache, Gh. Brăteanu fuseseră deja arestați. Pe dânsul s-au gândit să-l lichideze în al mod. Se știa că era bolnav. Așa că și-au trimis criminala echipă de bătăuși, ca să-l extermine, căci se temeau de valoarea lui de necontestat. Comuniștii nu aveau nevoie de valori; lor le trebuiau semidocti, pe care să-i poată manipula, deci simpli executanți de ordine, capabili să comită orice fărădelege pentru un os cât mai suculent, fiind în stare să-și toarne și părinții, soția, frații, ba chiar să-i aresteze, numai să-și poată păstra postul în care fuseseră ridicați, pe care știau că nu-l meritau și de aceea făceau mai rău decât Belzebut, poate vor reuși să fie considerați de-ai lor și menținuți în pâine.

Cum în cele peste 400 de pagini, istoria meleagurilor vizitate se împletea cu frumoase descrieri, mi-am exprimat regretul că lucrarea enciclopedicului nostru dascăl va rămâne nepublicată. Cum și conf. dr. Dan Râpă-

Buicliu era de aceeași părere, mi-a propus să colaborăm la publicarea cărții, dânsul urmând să facă o prezentare a lucrării, eu urmând să scriu portretele celor trei foști profesori de ai mei. Când materialele au fost gata, am predat lucrarea editoarei mele din București, originară din Galați, care pe 27 ianuarie 2005 i-a predat imprimanta spre corectare d-lui Râpă, deoarece dânsul suporta și contravaloarea editării. Această excursie ne arată că la Dealu se folosea, cu rezultate pozitive, acest mod de cunoaștere, atât prin excursii în împrejurimile liceului, vizite în Târgoviște și la București, ca și excursii mai lungi la Curtea de Argeș-Cumpăna (Vidraru de azi).

Galați, 14 martie 2006

6) DE LA MĂNĂSTIREA DEALU – VIA CONSTANȚA, ISTAMBUL, PIREU, ALEXANDRIA – LA PIRAMIDE

Acesta este titlul unei cărți, apărută în 2005, la Editura Făt Frumos din București, al cărei autor este Alexandru Al. Vasilescu, nimeni altul decât enciclopedicul nostru profesor de istorie de la Mănăstirea Dealu. Cum a ajuns să fie pregătită pentru tipar de prof. dr. Dan Râpă-Buicliu și Cristian Arginteanu din Galați, este o poveste ce merită să fie cunoscută. Dascălul nostru a avut doi copii – o fiică Magdalena, farmacistă, care s-a căsătorit cu un coleg din Galați, și un fiu Alexandru, care a urmat meseria tatălui, de la care i-a rămas impresionanta bibliotecă. I-am cunoscut pe amândoi. Cu Sandu am dat bacalaureatul în iunie 1940 la Mănăstirea Dealu. Tatăl său – dascălul nostru – fusese numit în comisia de bacalaureat de la Liceul „Enăchiță Văcărescu” din Târgoviște, din care cauză fiul său a trebuit să susțină examenul maturității la altă comisie din zonă, spre a nu plana suspiciuni asupra corectitudinii notărilor.

Sandu, pe numele cel scurt, era al treilea Alexandru din familia, originară din Albești Dolj. Și, nota bene, fiul acestuia se va numi tot Alexandru și tot istoric și el. Tânărul absolvent al liceului de băieți din Târgoviște, era de statură medie, fără surplus de kg., o fire liniștită, calmă, bine pregătit, cu care m-am pregătit fără întârziere, fiind la sfârșitul catalogului ca și mine. L-am luat cu mine spre a nu se simți străin în mijlocul celor 48 candidați în frumoasa uniformă bleumarin cu eghileți, ca a unităților de gardă regală, sau stingher fiind singurul în costum civil în masa de militari. Feciorul dascălului nostru, îmbrăcat cu un îngrijit costum bleumarin, venea cu autobuzul liceului, care aducea dimineața profesorii din oraș și pleca după ce se termina programul zilei.

A ieșit de la oral seara târziu, după care a plecat spre oraș cu un autobuz întârziat. În după amiaza oralului ne-am văzut ultima dată, deoarece eu am trebuit să merg la școala militară, iar el s-a dus la Facultatea de istorie București. Atunci, în țară erau cinci centre universitare, nu ca acum când s-au ivit facultăți ca ciupercile după ploaie.

Exact după trei decenii am început să lucrez la cartea „Cuibul Șoimilor”, în care îmi propusesem să prezint portretele tuturor dascălilor care ne pregătiseră pentru viață, în strălucita ctitorie a merelui român Nicolae Filipescu de la Mănăstirea Dealu. Cum știam că prof. dr. Al. Al. Vasilescu era plecat de mult dintre noi, am mers la Suceava, unde Sandu era rectorul Institutului Pedagogic. La facultate am găsit adresa locuinței, de unde am aflat că era internat în spitalul județean. Așa că m-am dus să-l caut acolo. Cu mare greutate am primit permisiunea să-l vizitez cinci minute, cu rugămintea de a nu-l obosi, fiind grav bolnav. L-am găsit într-o rezervă, undeva la etaj, unde se afla și mama sa. După ce i-am spus d-nei Vasilescu de ce venisem la Suceava, mi-a permis să mă apropiu de fiul său. Din tânărul bine legat de odinioară, rămăsese numai piele și oase. O boală necruțătoare îl istovise, purtându-l către un fatal deznodământ. Era o zi frumoasă de vară. În mestecenii din parcul spitalului se sbenguiau gureșe vrăbii. La nivelul înalt unde ne aflam, se vedeau vârfurile brazilor, a căror cetină susura plăcut. Văzând cât de topit era, i-am explicat, pe scurt, că dădusem bacalaureatul împreună la Dealu și că voiam să creionez chipul tatălui său, pentru care aveam nevoie de unele date biografice.

- Ți le voi da după ce mă fac bine, mi-a șoptit ca o adiere de zefir.

Era sâmbătă; miercurea următoare a decedat.

Nu-mi amintesc cine mi-a spus că sora lui Sandu era farmacistă în Galați. D-na Magdalena Arginteanu a fost de o amabilitate extraordinară, așa că am putut termina lucrarea proiectată, care a și văzut lumina tiparului. Mai mult decât atât, dânsa mi-a dat câte un exemplar din lucrările publicate de regretatul nostru profesor, inclusiv teza de doctorat. Pentru sprijinul acordat îi mulțumesc încă o dată, în speranța că mă va auzi de acolo sus unde se află de câțiva ani buni.

Acum 2 sau 3 ani am fost contactat de conf. univ. dr. Dan Râpă-Buicliu, o veche cunoștință, istoric de ispravă în Galați.

- L-ați cunoscut pe Alexandru Al. Vasilescu? m-a întrebat dânsul.

- Mi-a fost profesor la Mănăstirea Dealu, am răspuns cu chipul luminat, la amintirea enciclopedicului nostru dascăl de acum șapte decenii. De ce mă întrebați?

- Nepotul său, profesor de muzică în Galați, mi-a pus la dispoziție toată arhiva rămasă de la dânsul. Puteți veni să o vedeți.

Și m-am dus. În biroul gazdei am văzut o valiză mare plină cu fel de fel de materiale-însemnări, plicuri cu sumedenie de fișe, documente, manuscrise, câteva cărți, reviste de specialitate.

- După cât văd veți avea de lucru, am constatat, convins că d-l prof. dr. Râpă nu va întârzia să se apuce de lucru.

- Aș vrea să cercetezi acest manuscris, mi-a spus întinzându-mi o lucrare frumos scrisă, pe care am luat-o de îndată.

Era manuscrisul cu relatarea unei excursii făcute de Lic. Mil. „Mănăstirea Dealu” între 31 martie-15 aprilie 1928 în Turcia, Grecia și Egipt.

- Chiar de azi încep să-l citesc.

Ajuns acasă, am început să parcurg paginile vechi de trei sferturi de veac, aflate în perfectă stare. Am terminat lucrul în câteva zile, după care m-am dus la Muzeul de Istorie, unde am stat de vorbă cu prof. dr. Dan Râpă-Buicliu.

- Extraordinar, am spus după ce i-am înmănat opera fostului meu dascăl. Meticulos, documentat, cu referiri la istoria veche a locurilor vizitate - Bizanț, Constantinopol, Grecia, Egipt cu antica Alexandria...

- Merită să fie publicat?

- Desigur, am răspuns fără ezitare.

- Eu mă ocup de text și de breviarul bibliografic. Dvs. puteți scrie câte ceva despre cei trei profesori care au însoțit elevii?

- Desigur. Toți trei mi-au fost dascăli. Ion Pavelescu la geografie, iar pictorul Eduard Săulescu ne-a introdus în tainele artelor.

- Atunci spor la lucru, mi-a spus amicul meu. Despre tipărit vorbim mai târziu, căci editurile de aici sunt cam scumpe.

- Și dvs. spor la lucru, deoarece veți consuma mult mai mult timp decât mine.

- O să mă descurc, m-a asigurat, deși eram convins de acest lucru.

Când manuscrisul a fost gata pentru tipar, am plecat împreună la București, unde am poposit la d-na Gabi Roman, editoarea mea, de fapt o foarte serviabilă fiică a Galațiului, care s-a angajat să ne ajute. Rezultatul este cartea apărută la sfârșitul anului 2005, a cărei lansare a avut loc în ziua de 6 martie 2006 la Librăria „Costache Negri” de pe str. Domnească – Galați.

Cartea ne arată cum se lucra în Liceul Militar „Mănăstirea Dealu”, jurnalul călătoriei turistice și de studii, ținut de dascălul de istorie, dovedind multilateralitatea procedeelelor instructiv-educative, în sensul că pregătirea elevilor nu se făcea numai la clasă, în orele de educație fizică și sport, cu un cuvânt în interiorul internatului. La Dealu se foloseau și excursiile, atât în împrejurimile liceului sau în țară cât și peste graniță.

După cum scrie enciclopedicul prof. dr. Vasilescu, excursia a fost foarte bine organizată, preparativele începând din august 1927, aport deosebit în timpul obținerii aprobărilor de rigoare aducând comandantul liceului – colonel Pascu și lt. Dan Dumitrescu, omul de alergătură, absolut necesar în proiecte de asemenea anvergură. În scopul obținerii unor rezultate cât mai fructuoase pe linie instructiv-educativă, organizatorii au luat măsura ca elevii să fie însoțiți atât de ofițeri instructori cât și de profesori. „Eram 40 elevi, 4 ofițeri și 3 profesori. Pentru a întâmpina lipsurile ce am fi întâlnit, au fost luate numeroase lăzi cu pesmeți, conserve și alte provizii. Un bucătar, un bărbier și doi soldați ordonanțe ne însoțesc”, scrie jurnalul la pag. 4. La gara Titu, decepție. Trenul 104 Timișoara avea o întârziere de 100 minute... Colegii D. Ionescu și T. Mihăilescu, care ne însoțesc până la București, ne amuză cu spiritele lor... Cântarul automat din gară ne arată greutatea fizică a fiecăruia. Țin recordul cu 99 kg. Colegul Ion Pavelescu, deși a fost de două ori la Putere și încă și deputat, cântărește numai 57 kg. Probabil nu i-a priit. Dar are timp să se mai îngrașe în opoziție”.

Cei patru ofițeri care au însoțit elevii, au fost col. Pascu Constantin, care a condus liceul de la Dealu între 7.VI.1927 și 1.VI.1931.(Dânsul a luat și pe cei doi copii pe care îi avea), maiorul Cealâc Vasile, director de studii din 1.VII.1924 până în 1.VII.1930, locot. Dan Dumitrescu și lt. Toma, amândoi ofițeri instructori ai ctitoriei marelui român N. Filipescu. Cu ei a mai mers și generalul Gorsky. „Sosește d-l general Gorschi și trece în revistă pe elevi, consemnează prof. dr. Al. Vasilescu. Era voios, dar grav, ca întotdeauna. Îmbrăcat civil părea un baron german. Cel mai voios este tot comandantul nostru. Era fericit că în fine plecăm” (pag.5). Cu părere de rău nu putem preciza ce funcție îndeplinea generalul Gorschi, de mergea cu elevii de la Mănăstirea Dealu în excursie. Probabil era comandantul liceelor militare. Probabil...

Iată câteva informații interesante. Cei trei profesori luați în excursie au fost enciclopedicul Al. Vasilescu, care se va achita cu prisosință de sarcina ce-i revenea, după cum ne arată jurnalul ținut, apoi prof. de geografie Ion Pavelescu, care nu se poate să se fi lăsat mai prejos, deoarece l-am văzut, peste câțiva ani, cu câtă elocință ne vorbea despre minunatele plaiuri românești și, în fine, cu aceeași pricepere și dăruire sunt sigur că s-a achitat de obligațiile ce-i vor fi revenit în muzeele vizitate la Istanbul, Pireu, Alexandria și cunoscutul pictor Eduard

Săulescu, de asemenea dascăl de certă valoare, fie și numai după modul cum se învrednicise să picteze cupola Mausoleului Mărășești.

După cum se vede, cei 40 de elevi au plecat în excursia de studii, însoțiți de crema dascălilor de la Dealu, împreună cu comandantul liceului și directorul de studii. Să nu se înțeleagă că ceilalți profesori nu erau, de asemenea, deosebit de valoroși, căci am comite o nedreptate strigătoare la cer. Căci cum altfel pot fi considerați prof. dr. Constantin Nițescu, prof. dr. Leon Diculescu, C.S. Constantinescu, I. Diaconescu, Groze Patriciu... pe care am avut fericirea să-i avem dascăli și noi cei care încă mai suntem în viață, din ultimele promoții de absolvenți de la Mănăstirea Dealu? Selecția profesorilor și ofițerilor era atât de riguroasă, încât în școala de elită a neamului românesc, din ctitoria lui N. Filipescu, nu au putut ajunge decât elemente foarte capabile, care justifică premiile luate de elevi la concursurile Gazetei Matematice și la Tinerimea Română. Deci toți profesorii erau foarte buni, dar au fost luați cei în materie – istorie, geografie, desen.

Cântarul automat a permis autorului, fostul meu profesor de istorie, să facă unele dezvăluiri. Da. Știam că enciclopedicul prof. dr. Vasilescu era un bărbat voinic, dar nu ne închipuim că putea să aibă suta de kg., cu îmbrăcăminte cu tot. Că prof. Ion Pavelescu avea numai 57 kg. nu este în măsură să ne mire, deși, sinceri fiind, nu ne-am închipuit niciodată că-i atât de slab. Interesant este și comentariul prilejuit de puținele kilograme ale dascălului de geografie, din mai multe motive. Întâi, pentru că ne dezvăluie un fapt necunoscut, anume că a făcut politică liberală, noi, cei de mai târziu, aflând că era naționalist; doi, pentru că am aflat că a fost și deputat, de două ori, când partidul său a fost la putere; trei, deoarece aflăm că la vremea aceea deputații slăbeau cât erau la putere, deoarece trebuiau să muncească serios, nu să doarmă în Cameră, îngrășarea putând veni în opoziție, când sarcinile lor erau mai mici, mai ales dacă nu mai erau aleși; și patru, pentru că ne permite să facem o comparație cu politicienii de azi, care se îngrașă cât sunt la putere, strâng averi importante, își plimbă familia și rudele în mașini luxoase (cu cele românești tușesc), ba ies cu cei apropiați și peste graniță, diurna fiind de ordinul milioanei, iar mai recent și-au votat privilegiile nejustificate – 2000 euro ajutor de înmormântare, pașapoarte diplomatice pentru ei și familie, chiar dacă nu sunt realeși, precum și pensii suplimentare destul de mari pentru cât au fost aleși, chiar dacă au dormit în ședințe, n-au depus nici un proiect de lege, au absentat de la program, unii dintre cei promovați de neocomuniști neștiind nici ce au votat.

În carte mai apare și o altă justificare care arată cum a fost gândit liceul de la Dealu de către întemeietor. În Constanța col. Pascu s-a întâlnit cu comandantul Școlii ofițeri marină, care i s-a plâns „că din liceele militare vin elemente slabe”. Răspunsul a fost semnificativ. „La Liceul Militar M-rea Dealu elevii nu sunt obligați să se facă ofițeri. De aceea cei mai buni elevi treceau la Universitate ... Abia formația de absolvenți din anul acesta erau obligați să se facă ofițeri”. Deci hotărârea benefică a întemeietorului a rămas valabilă până când a absolvit liceul promoția 14-a în vara anului 1928. Că așa stau lucrurile, o deovedesc absolvenții foarte buni, din promoțiile următoare, care au ieșit ofițeri de marină. Iată câteva nume: Dinu C. Ilie, promoția 1929, colegul Ignat V. Ștefan, Tudorică Andrei, șeful promoției 1933, Dan Nicolaescu, promoția 1934, Petrescu Benone, promoția 1939, Diaconescu Marcel, Teodorescu Dorin și Cernat Camil din promoția 1940, Crăciunescu Marcel absolvent în 1942 etc.

O informație importantă menționată în jurnalul de călătorie, ne arată că maiorul V. Cealâc – directorul de studii, „umblase mult pentru îndeplinirea ultimelor formalități de imbarcare”. Fac această mențiune deoarece a fost și în perioada 1936-1938 ajutor de comandant, deci am beneficiat și noi elevii de atunci de grija sa deosebită, pentru cazarea și hrana noastră. În acea perioadă, feciorul său Sergiu era elev al liceului, cu un an mai mare decât promoția noastră, a XXV-a. Lt. col. V. Cealâc a fost mutat la comanda Lic. Mil. Regele Ferdinand de la Chișinău, calitate în care, în iunie 1940 a trebuit să se retragă din fața invadatorilor sovietici, cu întregul liceu. Este drept că în 1941 liceul s-a întors la Chișinău, dar în 1944 a fost nevoit să se refugieze definitiv la Craiova, la 31 august 1948 fiind desființat de trădătorul Bodnarenko. Nici col. V. Cealâc nu a avut o soartă mai bună, deoarece a fost arestat, pentru vini inventate, făcând pe nedrept, ani grei de închisoare. Îmi pare rău că nu pot scrie mai multe despre dânsul, deoarece a fost un ofițer foarte destoinic, având grijă deosebită pentru elevii săi.

Interesant este și remarca fostului nostru profesor de la Dealu, care scrie la pag. 5: „Liceul din Caracal face, ca și noi, excursie în Egipt. Dar mai mulți profesori, doctor, preot și chiar persoane străine și numai 9 elevi. Era și d-l Gh. Lefteriu, șeful biroului excursiilor, cu doamna”. Din citat rezultă o flagrantă deosebire de abordare. La Dealu patru ofițeri, trei profesori și 40 elevi, dincolo doar 9 elevi, restul până la 50 fiind, în parte, persoane străine de liceu, în funte cu șeful biroului excursiilor, cu soția. Iată de ce educația făcută la Dealu era superioară celei de la liceul civil din Caracal, la excursia căreia participau mai mulți străini decât elevi. Se pune întrebarea, ce căuta șeful biroului excursiilor din minister cu soția, de ce erau mai mulți profesori decât elevi, ce căuta acolo doctorul și preotul?

O altă mențiune din jurnal mă face să remarc evenimentul. „Citesc (Minerva lui Reinach). Pavelescu se gândește probabil acasă”. Deci prof. dr. Al. Vasilescu s-a culcat seara la ora 11,30, dar nu s-a lăsat pradă somnului ci a început să citească. Faptul are două aspecte. Primul, acest dascăl de la Dealu citea până noaptea târziu, fapt ce explică bogăția cunoștințelor acumulate, din care ne împărtășea și nouă, meritând denumirea de

enciclopedic, paralel cu nivelul ridicat al pregătirii absolvenților de la Dealu. În al doilea rând îmi pun întrebarea, câți din profesorii de azi se mai pregătesc pentru predarea noilor cunoștințe? Cred că foarte puțini. Despre lectură, ce să mai spun? În atare situație nu este cazul să ne întrebăm de ce învățământul românesc, foarte bine organizat de Spiru Haret, este în permanentă schimbare, iar absolvenții, în parte, sunt semidocti sau se bat în clasă când „profa” predă noile cunoștințe. De ce elevilor le trece prin minte să nu fie atenți ba chiar să tulbure ora? Pentru că „profii” este un funcționar plictisit, ce așteaptă să se ducă acasă, pentru o meditație, dorind un câștig suplimentar, deoarece miniștrii învățământului de după revoluție nu s-au zbatut să le asigure salarii decente.

Jurnalul de călătorie al excursiei LM „M.D.” din aprilie 1928 este plin de informații, explicabile de altfel, având în vedere că a fost redactat de un valoros cercetător, care, din fericire, ne-a fost și dascăl la Dealu. Cine dorește să ia cunoștință de ele, e bine să-l citească. Noi să ne întoarcem la lucrarea noastră, să completăm portretul prof. dr. Al. Vasilescu, folosind veștile oferite de conf. dr. Dan Râpă-Buicliu, un alt fecund cercetător în ale istoriei, cuprinse în breviarul bibliografic, la subtitlul: Cariera. Funcții publice. Citez, spre a nu scăpa ceva din ceea ce s-a considerat util să afle cititorul, chiar dacă nu este specialist în acest domeniu; cu atât mai mult pentru noi, care l-am avut dascăl, slujind ctitoria filipescană exact 27 ani.

„Funcționar-archivist secund la Arhivele Statului București (1909-1914) sub direcția istoricului Dimitrie Onciul, profesor titular la catedra de istorie de la Liceul Militar „Mănăstirea Dealu” („Nicolae Filipescu”) 1914-1941, profesor la Școala Normală (1920-1930) și la Liceul Ienăchiță Văcărescu (septembrie 1939-1946), director în 1940-1941; prefect al județului Dâmbovița (1930), profesor la Școala de Ofițeri de Cavalerie din Târgoviște (1930-1933); președinte al Asociației profesorilor din învățământul secundar (1926-1941), apartenență politică la PNT (1929-1947), senator PNT în Parlamentul României (1933); director al Institutului de Istorie Națională, secția Târgoviște (1944); director al Muzeului Regional de Istorie, Târgoviște (1944-1946).

Alte activități cultural-științifice și obștești:

Ctitor al Căminului Cultural al orașului Târgoviște (1942), ctitor al Muzeului Regional de Istorie și al Bibliotecii publice (1944), al Bisericii (ruinate) „Sf. Atanasie și Chiril” – monument istoric din Târgoviște (1943); conferențiar pe teme de istorie și cultură și sprijinitor al activității edilitare din municipiul Târgoviște, colaborator publicist la revistele de specialitate: „Convorbiri literare”, „Arhivele Olteniei”, „Revista Arhivelor”, „Revista de Istorie și Filologie”, „Revista Istorică Română”, „Graiul Românesc” ș.a.

Istoric medievist (arhivist paleograf), orientat cu precădere spre studiile fundamentate pe o argumentație documentară solidă, care acoperă un întins registru tematic: de la istoria politică a Țării Românești (sec. XIV-XVIII), a Olteniei (1716-1739) și a clasei țărănești până la 1866; instituția Băniei, istoria orașelor (Craiova, Târgoviște); domniile lui Mircea cel Bătrân, Neagoe Basarab, Radu de la Afumați, Petru Rareș, Ștefan Lăcustă, Petru Cercel, Mihai Viteazul, Matei Basarab, Constantin Brâncoveanu; clerici-cărturari; istoria militară, problematica războiului, genealogia unor familii boierești, până la editarea de documente privind Muntenia și Moldova (sec. XIV-XVIII).

Opera istorică:

I. Lucrări publicate (cărți, studii)

- 1) Un cronicar anonim bizantin utilizat de autorul istoriei domnilor Țării Românești, în: Convorbiri literare, XLVIII, București, 1914, 29 p.;
- 2) Urmașii lui Mircea cel Bătrân până la Vlad Țepeș, București, 1915, 55 p. (extras din Revista pentru istorie, arheologie și filologie, vol. XV, p. 120-170);
- 3) A 317-a aniversare a morții lui Mihai Viteazul, Târgoviște, 1919, 12 p.;
- 4) Casele Băniei din Craiova, Craiova, 1927, 11p.+ilustr.
- 5) Oltenia sub austriaci (1716-1739), vol. I. Istoria politică a Olteniei sub austriaci. Teză de doctorat, București, 1929, 240 p., text cu 4599 note bibliografice și 13 planșe;
- 6) Cronologia tabelară. Data alcătuirii și autorul ei, București, Ed. Cartea Românească, 1933, 40 p.;
- 7) Istoria clasei țărănești, vol. I (până la 1866), Târgoviște, 1940, 117 p.;
- 8) Privilegiu comercial latin al lui Mircea cel Bătrân, din 25 august 1413, acordat brașovenilor, este fals, București, 1943, 20 p. (Extras din Revista istorică Română, XIII, p. 76-96);
- 9) Diplomele lui Sigismund I, regele Ungariei și Ioan Huniade, Voevodul Transilvaniei, ...
- 10) Cetatea Dâmbovița, în Bulerinul Comisiunii Monumentelor istorice, 38, nr. 123-126, 1945, p.25-63.

II. Lucrări în manuscris. Fișiere documentare

- 1) Politica externă a lui Constantin Vodă Brâncoveanu, ms.;
- 2) Istoria generală politică și războiul. Curs destinat pentru Școala Superioară de Ofițeri de cavalerie din Târgoviște, 1931, ms.;
- 3) Privilegiul comercial al brașovenilor din 28 iunie 1358, 17 p., ms.;
- 4) Starea economică a Țării Românești în sec. XV, ms.;

- 5) Județul Dâmbovița, 12 f. dactilo;
- 6) Județii, prezidenții și primarii orașului Târgoviște, ms. și dactilo;
- 7) Excursia în Egipt a Liceului Militar „Mănăstirea Dealu”, aprilie 1928, ms. 428 p.;
- 8) Douăzeci de ani de la înființarea Liceului Militar „Nicolae Filipescu” de la Mănăstirea Dealu. Împresii și amintiri, 1932;
- 9) Oltenia și Muntenia în sec. XIII. Mormântul lui Litovoi;
- 10) Răspuns criticilor domnului Petre P. Panaitescu, Târgoviște, 1944 – 22 sept. 1947, ms. 53 p.;
- 11) Domniile lui Petru Rareș (a II-a domnie), Ștefan Lăcustă, Alexandru Cornea, Radu de la Afumați (fișiere documentare);
- 12) Cronicarul Grigore Ureche (fișier documentar);
- 13) Manuscrise privitoare la Cronica Țării Românești (fișier documentar bazat pe manuscrisele românești de la B.A.R., Arhivele Statului București, Biblioteca Gimnaziului Brașov, Biblioteca Episcopiei Romano-Catolice din Oradea);
- 14) Documente moldovenești (1600-1700, 1701-1800), (Fișier regește – extras din Condiția Mănăstirii Doljești, sec. XVII-XVIII, din Arhivele Statului București);
- 15) Documente istorice privind bisericile din Târgoviște și satele dâmbovițene. (Mitropolia, Mănăstirea Dealu. Stelea, Sf. Nicolae – Andronești, Izvorul Tămăduirii, Sf. Împărați, Stolnicul Crețulescu, Sf. Dimitrie, Schitu Ialomicioara, Ghergani, Bărbuleț, Gemenea, Răcari, Răzvad, Runcu, Solcuța, Uliești, Strâmbeanu, Vlăsceni, Văcăreștii din Vale, Valea Leurzii, Vulcanu de Sus, Tomșani, Sperieteni, Adânca-Gheboasa (Fișier regește, inscripții, pisanii, pietre tombale, icoane, clopote, însemnări, manuscrise, liste de inventar din bunuri culturale);
- 16) Documente istorice privind Țara Românească (sec. XIV – 1773), Pachetele I-XII (Fișier regește – extras din Arhivele Statului București, Biblioteca Academiei române, circa 2500).

Corect, cum nu putea fi altfel un dascăl de la Mănăstirea Dealu și cum, sunt sigur, dr. Al. Vasilescu a fost totdeauna în viața sa, ne arată în jurnaul unei călătorii de studii și ce a făcut profesorul de geografie, care însoțea elevii, ajunși cu vaporul Dacia la Constantinopol. Citez de la pag. 8, unde apare subtitlul: „Se încep conferințele”.

„Ion Pavelescu vorbește elevilor despre Bosfor și mărilor ce le leagă. Arată că Marea Neagră este mai veche ca Marea Mediterană, iar Marea Egee mai nouă. Toate sunt mări de ingresiune, adică mări formate prin scufundare. Marea Mediterană are apa mai sărată, deoarece apa ei se evaporază cu vreo 3 m adâncime pe an. Bosforul s-a format tot prin scufundare, formându-se multe pungi de apă în diferite locuri, care cu timpul s-au unit și au format canalul de astăzi. Cornul de Aur este albia unui râu. Constantinopolul s-a format la capătul de sud, iar nu la cel de nord al Bosforului, din motive climatice”. (pag. 8)

Fostul deputat liberal, care a funcționat în ctoria marelui român N. Filipescu, de la înființare și până la ieșirea la pensie în 1941, perioadă în care a fost director de studii de trei ori, între 15.XI. 1914 și 1.V.1918, apoi între 1.V.1919 și 5.II.1920 și din 1.IX.1931 până în 31.VIII.1936, a predat nu numai geografia ci și filozofia și dreptul. În cuprinsul capitolului „Prin Arhipelagurile Sporade și Ciclade” fostul deputat liberal aflat de două ori la putere, a vorbit din nou elevilor săi. Iată ce le-a spus:

„Ion Pavelescu vorbește despre Cipru din punct de vedere geografic. Arată că această insulă s-a format prin scufundare. Plajele s-au format de râuri cu materialul rupt din munți. Sunt două șiruri de munți. Cel mai înalt este muntele Teodorus de 2000 m. Două râuri ce curg în direcții opuse ud valea Nikosia. Unde este acum valea, erau în vechime două golfuri. Populația ar fi numai de 240.000 locuitori. Dă 85 % din producția de vin a Mediteranei”.

Și pictorul Eduard Săulescu a conferențiat, după o pauză de zece minute, scurt răgaz după îndelunga și impresionanta dizertație a prof. dr. Al. Vasilescu despre Constantinopol și imperiul otoman. „După o pauză de zece minute, scrie fostul meu dascăl de la Dealu, Eduard Săulescu conferențiază d-lui general Gorschi, face o incursiune în vechea artă a egiptenilor, chaldo-asirienilor, chinezilor, japonezilor și indienilor, căutând să stabilească caracterele principale și legăturile și să scoată în evidență împrumuturile artei bizantine. Dar când s-a ajuns la arta greacă, conferința a fost întreruptă, amânându-se pentru altă zi”. (pag. 30). Iată deci că și dascălul de desen și caligrafie și-a dovedit valoarea și măiestria, prezentând lucruri atât de interesante despre arta antică. Și dânsul a dovedit astfel, că excursia elevilor de la Dealu, a fost nu numai bine organizată, ci și foarte bine pregătită. Fără să pară că vreau să laud școala în care m-am pregătit pentru viață, nici nu putea fi altfel. Într-un liceu în care repetenții – dacă apăreau – erau dați afară, profesorii se impunea să fie bine pregătiți, spre a putea răspunde la orice întrebare, chiar de încuietorie fiind. Pentru acest lucru N. Filipescu a ales ca profesori pe cei mai străluciți absolvenți ai facultăților din București, iar mai târziu s-a introdus examenul pentru alegerea lor. Rezultatul? Absolvenți foarte bine pregătiți.

Când au ajuns în zona Arhipieleagului Cicladelor, profesorii au fost din nou puși la lucru. „Suntem chemați spre a continua șirul conferințelor, consemnează cronicarul la pag. 57. Conferențiază Ion Pavelescu despre modul cum s-a format Marea Egee și pământul Greciei.

La ora 10 a.m. când încep eu, sunt rugat să amân conferința până ce vine d-l general Gorsky. La 11 a.m. încep a conferenția, făcând istoricul locurilor ce voiam să vizităm, din punct de vedere istoric, cultural și artistic.

Eduard Săulescu conferențiază despre arta greacă”.

Ajunși în portul Pireu, autorul mai consemnează un lucru deosebit de important: „Trecem cu barca pe lângă marele vapor de pasageri francez Sinaia-Marsilia, ce adusesse foarte mulți tineri greci din America, ca să vadă pământul strămoșesc.... Grecii, din cele mai îndepărtate colțuri ale lumii, își păstrează puternic iubirea de patrie. Românii noștri din America sau din alte părți ar trebui să-i imite”, conchide prof. dr. Al. Vasilescu, comportamentul condamnat al românilor în această problemă, s-a constatat după două decenii, când membrii diasporei nu s-au înțeles între ei, fapt ce a dăunat unității, nereușind, în final, să vorbească toți aceeași limbă.

Și la plecarea din Atena s-a întâmplat un fapt ieșit din comun, care l-a pus pe cronicar într-o situație delicată. „Ne imbarcăm. Lipsește Eduard Săulescu. Se apropie ora plecării și el tot nu vine, consemnează cronicarul la pag. 97. Când era să se ridice scara și ancora, sosește și Eduard Săulescu. El justifică întârzierea, spunând că fusese închis de gardieni în Muzeul Național de antichități. Și fapt curios, toți l-au crezut. Numai eu nu-l cred, fiindcă ieșisem amândoi din muzeu și mersesem împreună până în piața Dionisia. Spre a nu-i strica povestea, am tăcut, zâmbind ori de câte ori povestea această întâmplare. O colecție de fotografii a celor mai însemnate monumente ale Atenei, ce cumpărase, dovedește și mai mult că nu rămăsese închis în muzeu. Artiștii, ca și poeții, sunt impresionabili. De aceea ei privesc mai mult locurile și oamenii”. Deci o clară acoperire a adevărului. Să-i spunem minciună? Cei care despică firul de păr în patru, așa ar numi-o. Pentru mine este un fapt scuzabil. Machiavelli admite lipsa de scrupule în atingerea unui scop, afirmând chiar că în politică nu au ce căuta considerentele morale. Numai că motivul întârzierii a fost oferit de un gând frumos. Să cumpere acele fotografii. Nu putea, deci, spune adevărul în fața elevilor, care trebuiau educați în spiritul disciplinei, al punctualității. Deci este vorba de o minciună scuzabilă. Și faptul că prof. dr. Al. Vasilescu nu l-a demască are aceeași catalogare. Sub nici o formă nu putea spune elevilor că profesorul a mințit. Clar!

Se cuvine să mai arătăm că la Atena elevii de la Dealu au defilat în oraș, după o vizită făcută la școlile militare ale Greciei, aflate pe o mare câmpie, numită simbolic „Câmpul lui Marte”. Iată ce mai scrie cronicarul excursiei la pag. 156. „...elevii Școlilor Militare din Atena, cu arme, și elevii Liceul Militar M-rea Dealu, fără arme, defilează. Domnii generali Soliotis (din partea Greciei – nn) și Gorsky (din partea României - nn) primesc defilarea. Elevii defilează bine, dar ai noștri sunt mai iuți și mai sprinteni”.

În Larnaca conferențiarilor trebuiau să se pregătească pentru o nouă intervenție în fața elevilor. „După masă studiez harta Ciprului, ce se afla pe vapor, scrie cronicarul LM „MD”. Găsesc și o descriere geografică franceză a Mediteranei orientale, pentru uzul marinarilor, din care extrag cele ce mă interesează. Pe la ora 5 p.m. vine în cabina hărților și Ion Pavelescu să le studieze, căci se dăduse ordin ca la ora 6 p.m. să conferențiem elevilor despre insula Cipru”.

Acești lucru au făcut în toate orașele în care au poposit, peste tot cumpărând hărți, pliante, ghiduri și chiar cărți de răsfoit, care îl interesau în mod deosebit, pe profesorul de istorie, pe care le citea, scoțându-și date, informații pentru conferințele ce urmau să fie prezentate elevilor. Când a fost întrebat de prof. Ion Pavelescu ce face cu hărțile geografice pe care le cumpăra, dr. Al. Vasilescu i-a răspuns că între istorie și geografie este o strânsă legătură, cunoștințele predate, oricât de bine ar fi expuse, nu pot fi înțelese decât legate de teritoriul pe care s-au petrecut evenimentele istorice respective.

Se cuvine evidențiat faptul legat de minuțiozitatea cu care se pregăteau dascălii noștri înainte de a ne vorbi. Dar conferințele n-au mai avut loc, deoarece se anunțase vizita Reginei Maria.

„Abia la 6,30 p.m. sosesc M.S. Regina Maria și Alteța Sa Principesa Ileana, scrie dr. Vasilescu la pag. 145, într-o barcă cu pânze. Patru marinari, sub comanda unui locotenent francez conduc barca. Toți călătorii s-au strâns în partea unde s-a lăsat scara. Elevii Liceului militar M-rea Dealu cântă cântece românești, care răsună frumos pe Marea Mediterană. Când barca sosește lângă scară, elevii intonează cu multă vioiciune Imnul Regal, care pentru prima oară se aude în apele Ciprului cântat de români”. Desigur, Regina a fost plăcut impresionată, văzând și tricolorul țării în capătul de sus al scării. Este întâmpinată de comandorul Negru și generalul Gorsky care îi prezintă raportul, arătând că 40 elevi din LM „MD” cu 4 ofițeri și trei profesori au făcut o excursie de studii în Egipt, după care îi dă o frumoasă jerbă de flori. Așa se făcea educație elevilor de la Dealu, folosind orice prilej ivit în derularea activităților zilnice.

Ce a spus profesorul de geografie s-a văzut deja.

Conferențiez eu despre Ciprul istoric”, consemnează autorul (pag. 146)

Cei mai vechi profesori ai liceului la vremea aceea – I. Pavelescu din 1912, Al. Vasilescu din 1914 și E. Săulescu era tot din 1912 au ținut o ultimă conferință elevilor. „Eduard Săulescu caută să stabilească diferitele etape ale artei din Cipru. Crede, că vasele din Cipru, din care câteva s-au văzut în muzeul din Atena ar fi de

origine din această insulă, fiindcă aici s-a găsit arama de Fenicieni. Că Cipru a avut o artă dezvoltată dovedește și vasele cumpărate de Regina Maria. Domnul general Gorsky încheie conferințele adăugând, ca întotdeauna: Ciprul a jucat un rol important deoarece cine stăpânea Ciprul stăpânea tot bazinul oriental al Mării Mediterane”.

Socot că nu este indicat să închei relatarea despre excursia elevilor de la Dealu, făcută în aprilie 1928, fără să citez și părerea autorului, la începutul jurnalului și la sfârșit, afirmațiile făcute atunci având valabilitate și astăzi. Prof. dr. Al. Vasilescu face, la începutul jurnalului, o mărturie de suflet: „Multele și marile greutăți și lipsuri ce am întâmpinat în copilăria noastră, ne-au oțelit și mai mult în lupta pentru existență și au făcut din noi niște idealști incorigibili, iar nu materialști, cum de obicei ajung cei ce se nasc și trăiesc în avuție, dacă cultura n-a avut nici o influență asupra lor”. Acest adevăr de necontestat este valabil și astăzi, când datorită unei politici falimentare, practică de cei care au furat revoluția din decembrie 1989, s-au ivit discrepanțe enorme între puținii bogătași, majoritatea ajunși prin mijloace neortodoxe, și marea masă a poporului care se zbate în sărăcie, sloganul „nu sunt bani”, fiind folosit atât de înlocuitorii comuniștilor, cât și de miniștrii finanțelor din guvernele CDR și DA. Adevărul este altul. Bani sunt, dar nu sunt folosiți cum trebuie, ei fiind risipiți pentru mașini de lux, birouri somptuoase, salarii aberant de mari pentru conducători și privilegiile cu duimul pentru aleșii pe liste de partid care dorm în ședințe și votează fără să știe de ce fac acest lucru.

Afirmația prof. dr. Al. Vasilescu este valabilă și pentru profesorul de geografie. Iată ce am scris în volumul „Constelația dascălilor de la Mănăstirea Dealu-Târgoviște-Predeal”, la pag. 34. „Tatăl – Nicolae Pavel – nu știa carte. Anghelina era o femeie isteată și ambițioasă... Cei doi soți au avut 11 copii, dar nu le-au trăit decât 9... Din cei 9 copii doar Ion face studii secundare și universitare... În timpul școlii duce o viață grea, ce stă să-i curme avântul... Lipsit de mijloace materiale, în ultimii ani de liceu este obligat să învețe după notițe... Uneori nici gazdă nu are. Știindu-l elev bun, portarul școlii îi deschide una din clase, unde se culcă pe o bancă”.

Și eu am întâmpinat greutăți, fiind 8 copii la părinți. Dacă nu intram în liceul militar, aș fi mâncat amara pâine de colectivist, exploatat la sânge pentru huzurul camarilei comuniste. Colegii care erau ținuți pe palme de părinți, au rămas repetenți și au plecat de la Dealu. Eu, care nu văzusem banană până la Dealu, deși intrasem în cadrul cele 10 locuri adăugate, spre a fi admiși și un fiu de erou și altul de invalid de război, am ajuns premiant, alături de șeful clasei, tot fiu de la țară.

Cu ocazia punerii pietrei fundamentale a clădirilor liceului, întemeierorul a spus: „Ambiționăm o educație completă, intelectuală, fizică și morală”, în cadrul educației intelectuale intrând atât știința, literatura cât și arta. Am văzut că prof. Eduard Săulescu făcea elevilor o interesantă educație artistică. Și autorul cărții se ocupă de o altă latură a educației pentru frumos. „După masă ne invită (comandorul Negru, comandantul Daciei) să trecem în salon, unde caută să ne înveselească cu cântecele unui patefon. Dar pe o ușă laterală intră orchestra liceului nostru, formată din elevi. Când începe să cânte, veselia alungă plictiseala. Se cântă și se dansează până noaptea târziu”, consemnează prof. dr. Al. Vasilescu. Afirmația vorbește de la sine. Ea este întărită și de alte activități pe aceeași linie. Astfel, corul liceului a cântat la Radio București, cu mare succes, cântecele Ana Logojana și Valurile Dunării, în 1934.

Orchestra liceului de la Dealu a mai intrunit odată adeziunea călătorilor de pe vasul Dacia, care se deplasa spre Cipru, în drum spre casă. „După masă, muzică și dans în salon, scrie fostul nistru dascăl de la Dealu. Ofițerii noștri se întrec în a dansa domnișoara turcă – fiica fratelui fostului sultan izgonit de pe tron de revolta junilor turci condusă de Kemal Pașa - nn – și pe doamna din Cernăuți, deși soțul pare gelos... Orchestra elevilor noștri este mult aplaudată. D-nii general Gorsky și colonel Pascu sunt bine dispuși și dansează mult. Maiorul Cealâc nu mai pare suferind, iar Eduard Săndescu se învârte ca un tânăr de 20 de ani. Numnai eu și Ion Pavelescu privim la cei ce dansează sau răsfoim frumoasele albume și cărțile de călătorie ce se aflau în biblioteca salonului”. (pag. 142).

Iată acum o constatare finală, care se găsește la pag. 156. „Mult ar câștiga învățământul, dacă profesorii de istorie și geografie ar putea să viziteze popoarele și țările despre care ei vorbesc elevilor. Aceasta este o problemă care ar trebui să preocupe pe conducătorii învățământului public”. Dar cine să facă acest lucru? Miniștrii subordonați unor partide indiferente de soarta poporului, ai căror membri se gândesc doar cum să-și umple buzunarele? De altfel, după 45 ani de comunism și 16 ani de reformă mimată, în care școala și sănătatea erau desconsiderate, iar slujitorii lor foarte prost plătiți, a dispărut din rândul profesorilor „silirea la muncă”, aceasta fiind înlocuită cu „munca silită”, fapt condamnat de N. Filipescu, din cauză că sunt retribuiți cu salarii sub importanța muncii pe care trebuie să o presteze, în timp ce tot felul de semidocti îi împoașcă cu praf și fum, privindu-i de sus din mașini ultra-elegante, puse la dispoziție de către stat, deși nu fac nimic să justifice acordarea unor atare privilegii.

În legătură cu munca silită, profesorul de istorie ajuns la piramide, scrie referitor la piramida lui Kheops că „se spune că la această piramidă au lucrat câte 100.000 de oameni timp de 30 ani”. Faptul nu trebuie să ne mire pentru acea perioadă petrecută, de atâtea mii de ani, căci și comuniștii au exploatat munca țărănimii prin colectivele care aveau norme mari, muncitorilor exploatați la sânge, dându-li-se ce scăpa printre degetele

președinților, în timp ce ei și cu salariații permanenți huzureau de bine, trăind în risipă, strângând averi frumoșele.

Sf. Paște din acea primăvară găsește elevii de la Dealu pe mare. Prof. dr. Al. Vasilescu face o mărturisire definitorie pentru dascălul nostru de la Dealu. „E prima zi de Paști. N-am fost la biserică și n-am auzit nici prohodul îngropării și nici psalmii învierii. Este prima dată în viața mea când nu iau Paște”. Avea 41 de ani. Deci dascălii de la Dealu erau ortodoksi buni.

A avut, totuși bucuria să asculte slujba Învierii, este drept în condiții mai puțin obișnuite, deoarece, consemnează dânsul „La ora 12 noaptea, un preot din Caracal a oficiat serviciul Învierii, fără să fie îmbrăcat în sfințele odăjdii și neavând nici cărțile necesare. Păcat că nu am putut merge la biserica Patriarhiei din Constantinopol”.

Ajunși la Constanța, excursia de studii a elevilor de la Dealu ia sfârșit, spre bucuria tuturor. Inclusiv a cronicarului care, după ce menționează: „Mai cercetez încă o dată hărțile de la postul de comandă și iau din ele pe cele ce le socot necesare pentru povestirea acestei călătorii”, arată că „toți par nerăbdători de a ajunge cât mai repede în țară și la căminele lor”. Îmi vin în minte versurile, recitate în copilărie:

Fie pâinea cât de rea,
Tot mai bine în țara mea”.

Se cuvine să remarcăm două lucruri în legătură cu realizarea acestui jurnal de călătorie, care scot în evidență dorința autorului de a realiza o cronică bine documentată, din care cauză scrie în fiecare seară tot ce se întâmplase în timpul scurs, spre a nu redacta din memorie, aceasta putând să nu servească fidel ca o oglindă, și înainte de a părăsi vaporul, a luat toate hărțile necesare pentru redactarea cât mai fidelă a călătoriei.

Cronica fostului nostru profesor de la Dealu este împănată cu informații și pagini de istorie pentru toate meleagurile străbătute de cei 40 de elevi, fără ca înșiruirea lor să plictisească, deoarece enciclopedicul autor face și plăcute descrieri de natură, stilul folosit fiind curgător, clar și ușor de citit. Parcurgând paginile acestei cărți, am aflat lucruri pe care nu le știam, de aceea nu le-am inclus în miniportretul din Constelația dascălilor de la Dealu, așa că le pomenesc acum. Deși nu am aflat când și unde a făcut armata, acum suntem în posesia unei știri edificatoare. Prof. dr. Al. Vasilescu era căpitan în rezervă. Desigur, informația este corectă, dar nimeni nu ne poate spune cum de a ajuns la acest grad. Nepotul său din Galați, profesorul Cristian Arginteanu mi-a spus că avea doar cinci ani când l-a văzut la Târgoviște, apoi nu târzie vreme a murit. Își amintește doar, după ce a auzit povestindu-se, că a fost călcat de o bandă de hoți, care căutau banii, pe care îi credeau ascunși. În bestialitatea lor l-au legat și l-au aruncat din capul scârilor ca pe un sac, în timp ce urlau: „Spune unde sunt banii”. Am întreat dacă nu era vorba de același bătauș Dorobanțu, care atacase și casa Spineanu înainte de alegerile din 1948. Am impresia că era întreat de cu bani, deși substratul era politic. La sută de kg pe care o avea, aruncarea de la circa 4 m și rostogolirea pe numeroase trepte, a determinat fracturi, contuzii, chiar răni. Apoi a făcut congestie pulmonară, care i-a grăbit sfârșitul, decedând în plină putere creatoare.

Răspuns la întrebarea dacă a fost pe front sau nu, găsim tot în acest jurnal de călătorie, cu ocazia unei întâmplări prezentate la pag. 5. La Constanța, excursioniștii de la Dealu au participat și la parada militară, care a avut loc în ziua de 1 aprilie 1928, ocazionată de depunerea jurământului de către noii recruți. „Vreau să mă uit la ceas, scrie dânsul, după terminarea defilării în fața generalui Vlădescu, comandantul Diviziei, dar ceasul nu-i. Îl uitasem în vagon, când mă bărbierisem. Eram dezolat, căci ceasul, cumpărat în 1916, fusese tovarășul meu nedespărțit în timpul războiului. Din fericire, Eduard, făcând revizia vagonului, după plecarea mea, îl găsisse și-l dădusele d-lui Colonel”. Deducem din citat că a fost pe front și dacă a ajuns căpitan de rezervă, înseamnă că și-a făcut cu prisosință datoria. De fapt, nici nu putea fi altfel.

Profesorul nostru a fost licențiat în istorie și geografie, diploma având nr. 6032 din 17 dec. 1910. A urmat cursul de pedagogie legal, prelegerile fiind ținute de C. Dumitrescu Iași. În continuare a urmat cu regularitate cursurile seminarului pedagogic între 1910-1912, la 17 ianuarie 1913 fiind declarat absolvent.

La 6 dec. 1933 a primit brevetul ce-i da dreptul să poarte insigna „Șoimul”.

De fapt, în același an, dascălul nostru a primit mai multe distincții, pentru activitatea desfășurată la catedră sau în viața politică. Iată-le:

- Crucea Meritul Sanitar clasa I-a, la 2 august 1933, ca senator,
- Medalia Peleş, la 15 sept. 1933, ca senator,
- Coroana României, în gradul de Cavaler, la 18 oct. 1933, ca profesor la Școala Normală Târgoviște,
- Vulturul Românesc, în gradul de Cavaler, la 11 nov. 1933, ca senator,
- Medalia Centenarului Regelui Carol I, la 24 apr. 1940, pentru contribuție la înzestrarea armatei.

Cartea „De la Mănăstirea Dealu la Piramide” a fost lansată la Librăria Costache Negri din Galați, în ziua de 6 martie 2006, în prezența a numeroși istorici și scriitori. Evenimentul a fost prezentat de ziarul local „Viața

Liberă” – cotidian independent, sub titlul „Vânători de comori, la Galați” – Un manuscris fabulos vede lumina tiparului”. Iată ce a scris autorul articolului: în ziar cu o poză în care apare prof. Cristian Arginteanu, nepotul fostului nostru dascăl de la Dealu, profesoara Râpă-Buicliu, soția prof. dr. Dan Râpă-Buicliu, cel care s-a ocupat de publicarea cărții, restituire de o deosebită valoare, și fostul elev de la Dealu – adică eu – care a prezentat momente definitorii din viața autorului cărții: „Oameni care lucrează în domeniul istoriei, literaturii, picturii s-au adunat ca o adevărată confrerie în jurul cărții. «Spune-mi cine a venit la lansare, ca să-ți spun cine ești» ar putea suna dictonul de această dată... Cu emoție, au vorbit despre profesorul Vasilescu și vremea sa istoricii Dan Râpă-Buicliu și Paul Păltânea, memorialistul Neculai Staicu-Buciumeni, poetul Corneliu Antoniu – fost navigator, pictorul Teodor Vișan.

Istoricul Paul Păltânea, care mărturisea că a citit de două ori cartea, l-a omagiat pe autorul jurnalului drept "fără nici un fel de exagerare, un om excepțional, un profesor excepțional", din păcate puțin certat de presa de specialitate.”

La lansare s-au spus lucruri deosebit de frumoase despre prof. dr. Al. Vasilescu, acum când se împlinesc 58 ani de la moartea sa. Ce este mai trist, fapt care nu are nici o scuză, orașul în care acest valoros istoric a trăit, a făcut apostolat, desfășurând o bogată activitate socio-culturală, îl tratează cu nemerită indiferență, deși cei din Galați au încercat să-i atragă într-o meritată acțiune de reconsiderare.

În timpul cât avea loc excursia, pe data de 10 aprilie 1927, la propunerea cpt. Ilie Dumitrescu, fost elev și instructor la Dealu, mai târziu fiind atât director de studii cât și ajutor de comandant, a avut loc prima adunare pentru formarea Asociației Amicii Liceului Militar „Nicolae Filipescu” de la Mănăstirea Dealu, cu care ocazie s-au strâns zece mii de lei, patrimoniul inițial al respectivei instituții, care va juca un rol important în viața ctitoriei marelui român mai ales după desființarea liceului în 1948, deoarece a reușit să țină strânși uniți pe foștii elevi de la Mănăstirea Dealu și Predeal, care se întâlnesc și astăzi, în ultima marți a fiecărei luni, cu excepția lunii decembrie, datorită sărbătorilor Crăciunului și Anului Nou, la restaurantul Cercului Național Militar din Capitală.

Asociația dorită de mănăstireanul Ilie Dumitrescu a fost recunoscută persoană juridică de către Tribunalul Ilfov prin sentința nr. 84 din 12 septembrie 1929, Actul constitutiv apărând într-o broșură publicată de către tipografia ziarului Universul după 15 aprilie 1932. Astfel rezolvată problema legalității, asociația a început să funcționeze, activitatea sa fiind prezentată în lucrarea „90 de ani de la înființarea Liceului Militar <Nicolae Filipescu>”. Se mai cuvine evidențiat un fapt: după cum am arătat prima ședință a Asociației, cea de constituire, a avut loc la 10 aprilie 1927. actul constitutiv a fost autentificat de Tribunalul Ilfov, secția Notariat, sub nr. 13046/1929. La respectivul document au fost anexate statutele de funcționare, numai că la adunarea generală extraordinară din 20 martie 1932 s-a hotărât înlocuirea lor cu un alt statut, lucru validat de Tribunalul București, secția Notariat, potrivit Dosarului nr. 3718/1932. Acest statut, publicat de tipografia ziarului Universul, este în vigoare și astăzi.

Se cuvine să menționăm faptul că de anul trecut – 2004 – Asociația, prin secretarul ei – juristul Mexi Ioan – organizează câte o excursie la Mănăstirea Dealu în ziua de 4 iunie și toamna alta la Predeal. În 2007, vom comemora 95 de ani de la întemeierea ctitoriei marelui român, în cinstea căreia scriem această carte.

7) LICEUL MILITAR „NICOLAE FILIPESCU”

Anul care a urmat după reușita excursie de studii efectuată de o parte din elevii de la Dealu, a adus o binemerită recunoaștere a activității marelui patriot N. Filipescu. Acest lucru s-a petrecut în ziua de 22 ianuarie 1929, când a fost emis un document deosebit de important, atât pentru memoria marelui patriot N. Filipescu, cât și pentru ctitoria sa de la Mănăstirea Dealu. Este vorba de:

Înaltul decret de numire a liceului

MIHAIU I –iu

Prin grația lui Dumnezeu și voința națională

REGE AL ROMÂNIEI

La toți de față și viitori sănătate.

Asupra raportului Ministrului Nostru Secretar de Stat la Departamentul Războiului sub No. 8302 din 29 noiembrie 1928,

Am decretat și decretăm:

Art. I. - Liceul Militar Mănăstirea Dealu va purta pe viitor denumirea de „Liceul Militar Nicolae Filipescu”.

Art. II. - Ministrul Nostru Secretar de Stat la Departamentul Războiului este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a prezentului Înalt Decret.

Dat în București la 22 Ianuarie 1929, în numele Majestății Sale Regele Mihai I-ii.

Nicolae MIRON GH. BUZDUGAN

Principe al României Patriarul României

Ministru de Războiu general de divizie, Cihoski

Deci, pe baza raportului din 29 noiembrie 1928, s-a dat Înaltul Decret prin care s-a schimbat numele liceului militar întemeiat în 1912, din „Mănăstirea Dealu” în „Nicolae Filipescu”, recunoscându-se astfel, meritele marelui român. Solemnitatea în ctitoria patriotului care a spus: „Ție, scumpă țară, puterea mea de muncă și puterea mea de iubire”, iar Regelui Ferdinand i-a hărăzit ori să se încoroneze la Alba Iulia, ori să moară pe Câmpia Turzii, a avut loc „în cadrul unei reculegeri pioase” – scria prof. dr. C. Nițescu, în ziua de 29 ianuarie același an, în sala de gimnastică decorată sărbătorește, în prezența Mariei Filipescu și a fiului Grigore, de față fiind toată suflarea ctitoriei marelui dispărut – profesori, ofițeri și elevi, precum și invitații de rigoare.

A fost un moment solemn, cu care ocazie au vorbit generalul Cihoski, ministrul de război, generalul Marcel Olteanu – primul comandant al liceului și Grigore Filipescu, care a mulțumit din partea familiei, pentru aprecierile elogioase, făcute pe bună dreptate, despre ctitorul școlii de elită care, de cinci zile, îi purta numele. Cine dorește să afle ce au spus cei doi generali, găsec discursurile, publicate în extenso, în cartea preotului prof. dr. Constantin Nițescu.

O altă acțiune importantă desfășurată de Nicolae Filipescu în ultimii ani ai existenței sale, care se cuvine să fie cunoscută de cei care s-au pregătit pentru viață în ctitoria sa, atât la Mănăstirea Dealu cât și la Predeal, este ajutorul pe care l-a acordat construirii Palatului Cercului Militar Național, în timpul cât a fost Ministru de Război între 1910 și 1912, apoi de agricultură și domenii în toamna anului 1912 și iarna 1913 când, în calitate de „Ministru al Domeniilor pune la dispoziție întreaga cantitate de piloni de stejar pentru fundația palatului”, după cum se consemnează în pliantul „Palatului Cercului Militar Național – un monumernt în inima cetății”, tipărit în Tipografia Ministerului Apărării Naționale. Soluția unei fundații pe piloni a fost propusă de inginerii Anghel Saligny și Elie Radu, deoarece solul era instabil – umed și nisipos. De asemenea ctitorul liceului nostru a donat 200.000 lei cu care au început lucrările de construcție a casei ofițerilor din București. Suma dăruită de marele român, era importantă la vremea aceea, când pâinea costa câțiva bănuți.

Pentru gestul său, Revista România Militară din luna ianuarie 1933 (pag. 4) în articolul „Instalarea bustului <N. Filipescu>” în Cercului Militar Național” îl numește „FONDATORUL CERCULUI MILITAR DIN BUCUREȘTI”. Despre ce bust este vorba? Ofițerii din Capitala țării nu au putut rămâne nepăsători la acest deosebit gest, precum nici la sprijinul acordat construirii impozantei clădiri. Așa că au contribuit pentru realizarea unui bust, care a fost executat de sculptorul Oskar Späthe; dezvelirea bustului a avut loc în cadru festiv, în ziua de 26 noiembrie 1932, în prezența autorităților militare ale vremii, dintre care cităm pe generalul inspector de armată Samsonovici, Ministrul Apărării Naționale, generalii inspectori de arme, numeroși ofițeri ai Capitalei cu familii și membri ai familiei Filipescu. Cu această ocazie a vorbit generalul Samsonovici, care a prezentat cele mai importante realizări ale marelui dispărut, urmat de generalul inspector și adjutant Radu Gheorghe – comandantul corpului II armată și președintele consiliului superior de conducere al cercului militar, care a arătat că terenul pe care a fost construit Palatul Cercului Militar Național, a fost donat de marele român, în perioada cât a fost primar al Capitalei, iar cât a fost Ministru de Război, „a dat ajutoare considerabile în bani și materiale”.

Din partea familiei a mulțumit pentru omagiile aduse memoriei tatălui său, senatorul Grigore Filipescu.

O altă dovadă de recunoștință se află în orașul Focșani. Acolo a fost înălțat un monument cu bustul lui Nicolae Filipescu, instalat în fața Teatrului maior Pastia.

Întorcându-ne la evenimentele deosebite din viața ctitoriei Filipescului, care din 29 ianuarie 1929 îi poartă numele, se cuvine menționat faptul că încă din 1930, a avut cinstea să fie înscris în rândul șoimilor, de către Regele Carol al II-lea, propriul său fiu – Mihaiu, Mare Voevod de Alba Iulia. Iată documentele de epocă, prin care s-a înfăptuit acest lucru:

Scrisoarea Regelui Carol al II-lea, către Ministrul Armatei, publicată în Monitorul Oficial nr. 228 din 10 octombrie 1930.

„SCUMPUL MEU MINISTRU AL ARMATEI

Tradiția creată de Regele Carol al I-i, ca Principii României, în decursul anilor lor școlari, să fie înscrși în controalele unui liceu militar, doresc s-o urmez și Eu.

În consecință, veți însuma, Domnule Ministru, pe iubitul meu fiu Măria Sa Mihaiu, Mare Voevod de Alba Iulia în controalele Liceului Militar <N. Filipescu> de la Mănăstirea Dealului pe ziua de 25 octombrie, când împlinește 9 ani.

Prin aceasta doresc ca legătura ce există între Dinastie și Oștire, să fie întărită încă și mai mult și că El chiar din copilărie să simtă mândria de a purta haina ostașilor, grație credinței cărora mării Mei înaintași au putut înfăptui independența și unirea tuturor Românilor sub o singură coroană.

Iubite Domnule Ministru, să credeți în sentimentele mele de dragoste.

/ss/ Carol, Sinaia, 5 octombrie 1930”

A urmat ordinul de zi Nr. 334 din 22 octombrie 1930, în aceeași problemă, cu următorul conținut:

„M. S. Regele Carol al II-lea, prin scrisoarea adresată Domnului Ministru al Armatei și publicată în Monitorul Oficial nr. 228 din 10 octombrie 1930, partea I-i, comunică Înalta sa dorință ca în continuarea tradiției Dinastiei, Măria Sa Mihai, Mare Voevod de Alba Iulia să fie înscris ca elev al Liceului Militar <Nicolae Filipescu> de la Mănăstirea Dealu.

ORDON

Înscrierea Măriei Sale Mihai, Mare Voevod de Alba Iulia, în cadrele acestui liceu militar pe ziua de 25 octombrie 1930, iar promoția clasei I-i se va intitula:

< Promoția Măriei Sale Mihai, Mare Voevod de Alba Iulia >.

Cei în drept se vor conforma.

Comandantul Liceului Militar <N. Filipescu>

COLONEL /SS/ C. PASCU”

Este vorba de promoția XXIII-a, care a avut ca șefi pe Negulescu Ștefan și Ștefănescu Nicolae.

În legătură cu această problemă, se cuvine să menționăm că în cartea regretatului prof. dr. C. Nițescu, la pag. 93 sub titlul „O ERĂ NOUĂ”, este inserată o fotografie, făcută pe treptele de urcare în clădirea dormitoarelor, pe care o numeam a „BATALIONULUI”, în care, pe rândul întâi se află, la mijloc, Marele Voevod de Alba Iulia, având în dreapta pe lt. col. Barbu Bălăcescu – comandantul liceului și în stânga pe prof. Ion Pavelescu, urmat de lt. Tărulescu Petre, grupul fiind încadrat de elevi în uniforma de paradă. Sub fotografie scrie: „Măria Sa, Marele Voevod de Alba Iulia, în mijlocul colegilor”. Marele Voevod Mihai de Alba Iulia, când venea la Dealu, participa cu clasa noastră la ore și excursii, gimnastica de după amiază etc. Ce este drept, și promoția XXIV-a a susținut că a fost a fiului Regelui Carol al II-lea.

Îmi amintesc că în clasa VIII-a, pe trimestrul 2, s-a pus problema numelui promoției, ocazie cu care s-au făcut două propuneri. Acest fapt a împărțit clasa în două părți, despre care nu pot spune că au fost sensibil egale. O parte avea în frunte pe șeful clasei Gheorghiu Gheorghe, care susținea să ne numim promoția „Colonel Manole Iliescu”; a doua parte, printre susținătorii căreia se aflau premianții 2 și 3, unul dintre ei fiind autorul acestor rânduri, cel mai înflăcărat adept fiind colegul Dumitrescu A. Gh. – numit și „Tase”, care doream ca promoția să primească numele „Marele Voevod Mihai” – era doar colegul nostru! O lună încheiată, în ultima oră de meditație, după pauza de la ora 7 seara, s-au înfruntat susținătorii celor două propuneri; am dus atunci o luptă susținută, svârlind în confruntare varii argumente. În final a învins propunerea celor ce am pledat – ca la bară - pentru numele „Marele Voevod Mihai”. Propunerea a ajuns la Palat, dar nu a fost acceptată, căci se dăduse deja unei promoții acest nume. Așa că a noastră s-a numit „Colonel Manole Iliescu” – comandantul liceului din acea vreme. Îmi stăruie și azi în fața ochilor, înflăcărea cu care ne susținusem propunerea. Ce vremuri frumoase au fost!

Pasul următor a fost făcut de Regele Carol al II-lea, la 15 aprilie 1932. Iată ce scrie în Monitorul Oficial nr. 94 pag. 2657 din 1932.

„Carol al II-lea,

Prin grația lui Dumnezeu și voința Națională Rege al României, la toți de față și viitori sănătate.

Asupra raportului Ministrului nostru, secretar de stat la Departamentul Armatei, nr. 19486 din 15 aprilie 1832;

Am decretat și decretăm:

Art. 1 – Pentru a arăta dragostea nețărmurită fiilor acestei țări, care din frageda lor copilărie se dedică carierei armelor, acord cu începere de la data prezentului Decret Înalțul patronaj Liceului Militar „Nicolae Filipescu”, unde se află înscris ca elev și iubitul Meu fiu, Marele Voevod de Alba Iulia.

Art. 2 - Ministrul nostru Secretar de Stat la Departamentul Armatei, este însărcinat cu executarea Decretului de față.

Dat la București la 15 aprilie 1932.

/ss/ CAROL”

Noua situație a liceului nostru a fost evidențiată prin încastrarea unei plăci de marmură pe turnul situat în colțul de sud-est al clădirii în care se aflau clasele, biroul comandantului, direcția de studii, serviciile, laboratorul de fizico-chimice, frizeria, terasa cu vedere la valea Ialomiței, orașul Târgoviște și marginea Câmpiei Române, terasă pe care ne jucam în clasele cursului inferior de liceu, apoi, elevi mari fiind, ne duceam să privim cu nostalgie, trecerea personalului Petroșani-București, trenul vacanțelor noastre. Pe placă era scris cu litere de aur:

M.S.R
CAROL II
CAP
AL LICEULUI
1932

În atare situație, ca un corolar firesc, a urmat o adresă, expediată de Ministerul Armatei Secretariatului General, către Liceul Militar „Nicolae Filipescu” de la Mănăstirea Dealu, ce are nr. 5135, din 30 aprilie 1932.

„Cu onoare se face cunoscut, că pe data de 10 Maiu, M.S. Regele Carol al II Capul Liceul Militar <N. Filipescu> a binevoit a autoriza ca, ofițerii și elevii acestui liceu, să poarte pe viitor eghileții și petlița de la gulerul tunicii, întocmai ca și Regimentele de gardă.

Pentru Ministru
Secretar General
General (ss) Partenie”

Hotărârea aceasta a fost publicată și în Monitorul Oficial.

„Ministerul Armatei

Prin Decret Regal Nr. 1610 din 10 Maiu 1932, ofițerii și elevii Liceului Militar „N. Filipescu” Mănăstirea Dealului, vor purta eghileți și petlița de la gât, întocmai ca și Regimentul de gardă „Mihai Viteazul”.

În atare situație, când am primit uniforma de paradă, în vederea sărbătoririi patronului liceului care, de patru ani se desfășura cu mare fast de Sf. Nicolae, am fost mândri că reușisem din 2.500 candidați, să fim printre cei aleși, și priveam cu încântare egileții, petlițele brodate și frecam de zor nasturii de alamă cu sidol, să-i facem să strălucească să ne putem vedea chipul în ei. Am repetat atunci Ana Logojana și Valurile Dunării, cu profesorii Achim Stoia și Aurel Bobescu, până au ieșit perfect, coruri pe care le-am prezentat și la Radio București, când am mers să defilăm, de 10 mai 1934, în Capitală.

Într-un pliant recent, intitulat Palatul Cercului Militar Național, scrie că terenul pe care este construită monumentala clădire, în suprafață de 2000 mp, a fost cedat, în mod gratuit, de către Ministerul Domeniilor, administrațiunii de Război, pe baza unei legi votate în 1897, pentru clădirea Cercului Militar. Ca FONDATORI sunt menționați Regele Carol al I –sub patronajul căruia s-au întocmit actele normative necesare și s-a început construcția, Nicolae Filipescu - care, în perioada cât a fost Ministru de Război a donat 200.000 lei, iar ca Ministru al Domeniilor a oferit miile de piloni necesari pentru fundație, generalul Vasile Zottu – în calitate de membru al Comisiei superioare de direcție, după ce ca șef al M St. M contribuise la definitivarea proiectelor, a răspuns de calitatea lucrărilor, Regele Ferdinand cel Loial – în timpul căruia s-au terminat reoararea distrugerilor făcute sub ocupația germană.

Ofițerii din Capitală, recunoscători pentru contribuția lui N. Filipescu s-au hotărât să-i înalțe un bust, prin contribuție proprie. Lucrarea a fost executată de sculptorul Oscar Späthe – scrie col. dr. Otu Petre în Observatorul Militar din 14-20.04.2003 – festivitatea de dezvelire având loc la 26.XI.1932, ocazie cu care au vorbit Ministrul Apărării Naționale - generalul N. Samsonovici, generalul inspector adjutant Nanu Gh. - președintele consiliului superior de conducere al Cercului Militar, și Gr. Filipescu – fiul marelui român. Se cuvine să menționăm că cine dorește să citească elogiile aduse de cei doi generali și răspunsul lui Gr. Filipescu, le găsește în Revista România Militară, Anul LXX, nr. 1, ianuarie 1933.

Venirea la cârma țării a trădătorilor de neam și țară la 6.III. 1945, a determinat scoaterea acestui bust din incinta Cercului Militar Național. Din fericire nu a fost distrus, fiind păstrat în depozitele Muzeului Militar Național. Cu ocazia împlinirii a 80 ani de la inaugurarea monumentului istoric și de arhitectură – Palatul proiectat de arhitectul Dimitrie Maimarolu – care a avut loc în aprilie 2003, comemorare la care au luat parte și numeroși absolvenți de la Dealu și Predeal, bustul lui Nicolae Filipescu a fost reinstalat acolo de unde fusese izgonit de comuniști. Cu acea ocazie a vorbit despre ctitorul de la Dealu și autorul acestei cărți, care, în cuvinte emoționante, a elogiat epocarele înfăptuiri ale fostului ministru de război.

La serbarea de sfârșit de an, în 1933, liceul a fost vizitat de Regele Carol al II-lea, și Marele Voevod Mihai, îmbrăcat în costum de elev la Dealu, care ne va vizita și în clasele a 2-a și a 3-a. După primirea sărbătorească ce a avut loc în fața monumentului eroilor, a fost desvelită placa de marmură de pe turnul liceului, după care toți elevii am plecat în fugă la stadion, să ne pregătim pentru impresionantul ansamblu de gimnastică, executat de circa 300 elevi repartizați pe întregul stadion, într-o perfectă aliniere. În acest timp Regele țării a primit raportul absolvenților liceului, după 20 ani de funcționare, cărora li s-a înmănat insigna „Șoimul”.

Cu Marele Voevod Mihai ne-am reîntâlnit la București, elevi în clasa III-a fiind, când a defilat cu noi, în fruntea claselor din compania I-i. În luna mai, ne-a vizitat cu întreaga clasă, când a stat două zile încheiate cu clasa noastră, executând același program cu noi, luând masa împreună, dormind alături cu noi, după ce executasem împreună programul de seară.

L-am reîntâlnit cu ocazia pregătirii pentru defilarea de 10 mai la București, în primăvara anului 1836. Cu acea ocazie am stat în Capitală o săptămână de zile, la fel ca în clasa III-a și cum se va întâmpla și în a V-a.

În tot acest timp, programul nostru era foarte încărcat: făceam două repetiții la defilare, în celelalte zile mergeam să vizităm muzeele, am fost și la Mormântul Eroului Necunoscut și Muzeul Militar Național. În clasa IV-a am vizitat și expoziția de produse industriale; îmi amintesc că în timp ce priveam o mașină de înaltă tehnicitate, s-a oprit lângă mine un tânăr, îmbrăcat elegant, care m-a întrebat, în limba franceză, ce reprezintă acel exponat. Și, timp de mai bine de o oră am vizitat împreună expoziția, explicându-i ce reprezenta fiecare obiect din cuprinsul spațioaselor săli. Mi-a spus că este în clasa VII- a Liceului „Charles Magne” din Paris. Așa că volens-nolens a trebuit să mă străduiesc să fac față explicând, răspunzându-i la întrebări. În clipele acelea am mulțumit pretențiosului prof. dr. Catargi Nicolae – care, de asemenea făcuse liceul la Paris – pentru exigența de care dăduse dovadă în cursul celor 4 clase de liceu și, mai ales obligației de a citi, în vacanța mare după clasa I-i, o carte în limba franceză, din operele lui Nicolas Ségur, scoțând din dicționar cuvintele pe care nu le cunoșteam. Eu am citit „Au prise avec le Spitzbergen”, deoarece la Tecuci nu am găsit nimic de autorul recomandat. Atunci am cântit împotriva temei pentru vacanță, deoarece am consumat vreo 2-3 săptămâni până am terminat de citit. Vizitând expoziția cu tânărul de la liceul francez, însă, i-am mulțumit, deoarece îmi îmbogățisem foarte mult vocabularul limbii fraților noștri de pe Sena. La despărțire însoțitorul s-mi-a spus, într-o curată limbă românească, că tatăl său lucrează la Legația României din Paris, fiind, de fapt, bucureștean.

Cât am fost elev la Dealu, am făcut foarte multe excursii; astfel, în cursul celor două ore de educație fizică zilnică, când se hotăra ieșirea din liceu, prin programul fixat de Batalion, mergeam să vizităm împrejurimile – Viforâta, Gorgota, Valea Voevozilor, Răzvad... Am făcut și excursii de o zi cu liceul, la Răzvad-Gura Ocniței, pentru a vizita instalațiile de extracție a țițeiului, la plecarea din liceu primind câte un pachet cu hrană rece, pentru masa de prânz, în care, nea Costică – bucătarul, pusese caș cu ceapă verde, friptură de miel și o felie de cozonac. Când excursia avea loc imediat după Paști, în pungă găseam și ouă roșii. De fapt liceul nostru respecta toate datinile, tradițiile, organiza serbarea pomului de Crăciun, la 9 martie ni se dădeau la masă mucenici, când se lăsa sec pentru postul mare se bătea alvița...

În clasa V-a am făcut o excursie cu liceul la Curtea de Argeș – Cumpăna (azi i se spune Vidraru). A fost o excursie deosebit de interesantă, căci dascălii noștri s-au întrecut în a ne însoți să vizităm Fântâna lui Manole și Mănăstirea Curtea de Argeș, apoi biserica Domnească, dându-ne explicații amănunțite. Iar deplasarea cu trenulețul la Cumpăna, pe valea Argeșului, ne-a încântat pur și simplu. Ce să mai spunem de minunata priveliște de la Cumpăna, unde am mâncat ouă roșii, caș și friptură de miel, apoi cozonac, toate pregătite de nea Costică – bucătarul, care a servit liceul, fără întrerupere, din 1912 până în 1940.

Am făcut excursii și în Târgoviște – străveche cetate de scaun, unde am vizitat Muzeul de Istorie, iar pe trimestrul trei din clasa VIII-a am fost duși să asistăm la o demonstrație cu carele de luptă – cunoscutele R2 – în ideea de a ne îndemna să facem școala de ofițeri de infanterie.

Cu ocazia unei deplasări la București de 10 mai, după defilare, mașinile Prefecturii Poliției Capitalei, puse la dispoziție de Gabriel Marinescu – prefectul Poliției, ne-au dus la Restaurantul Coșna, unde am luat masa de prânz. Patronul localului, plecat de la țară, reușise, prin muncă cinstită, cu familia, să înființeze un restaurant, cu o grădină de vară, cunoscute și căutate la vremea aceea. El avea deja un fiu elev la Dealu, după care și pe al doilea – frații Georgescu-Coșna.

Liceul nostru își trimetea reprezentanți la concursurile organizate pe țară - Gazeta Matematică și Tinerimea Română, aceștia întorcându-se cu numeroase premii. Elevii lui Octav Onicescu Tiberiu Mihăilescu, Tiberiu Ionescu (Tiberică, îi spuneam noi), Gh. D. Simionescu, Cezar Coșniță, N.N. Mihăileanu, Nicolae Donciu, luau aproape toate premiile la Gazeta Matematică. De fapt, matematicienii claselor primeam gratuit toate revistele matematice din țară - Gazeta Matematică, Suplimentul Gazetei Matematice, Revista Matematică din Timișoara, Numerus, Știință și progres... Elevii care trimeteau cele mai multe probleme rezolvate, eram premiați, clasificarea făcându-se după punctajul obținut, deoarece fiecare problemă rezolvată corect, primea o notă. În clasa V-a în fruntea premianților s-au situat Mirel Stoenescu și autorul acestei cărți. Am mai primit premii la Suplimentul Gazetei Matematice și la revista de știință a liceelor militare. Atenția deosebită ce se acorda acestei materii la Dealu, a scos la iveală numeroși matematicieni de înaltă clasă, unii dintre ei ajungând profesori universitari.

Se împământenise la Dealu tradiția, adusă din Franța de ofițerii români care studiau la Saint Cyr sau Fontainebleau, să se sărbătorească 101 zile înainte de terminarea școlii. Desigur, nu era vorba de ritualul din școlile de ofițeri, unde se schimbau gradele, cei din anul întâi luând comanda... Era vorba doar de o serbare în cadrul căreia se putea glumi pe seama profesorilor și ofițerilor, în mod delicat, prin catrene, scenete... care să-i prezinte așa cum erau văzuți de ochii elevilor. Prima serbare de acest gen am văzut la clasa VII, când eram deabia în clasa I-i, prezentată pe scena din sala de muzică, de față fiind toată suflarea liceului.

Și promoția noastră a prezentat un program deosebit de frumos, care a durat patru ore; în afara profesorilor și ofițerilor cu familie, plus întregul liceu, veniseră foarte mulți invitați din Târgoviște, în frunte cu elevele de la liceul Carabela, ba și părinții unor elevi din București și alte orașe ale țării. Căci serbările de la Dealu erau încântătoare! Li se dusese vestea ca de popă tuns. Așa spuneam atunci. Azi nici ca de popă la volan

nu se mai poate spune, căci a dispărut cinstea, rușinea, omenia, majoritatea umblând după bani câștigați cât mai ușor, dacă se poate fără muncă.

Cum era și normal, obiceiul s-a păstrat și la Predeal, serbările de 101 zile, date de absolvenții de acolo, fiind la fel de frumoase.

Un alt moment deosebit în derularea vieții noastre de la Dealu, a fost vizita delegației de tineret din Germania, care a fost primită cu onorurile de rigoare, corespunzătoare uzanțelor de la vreme aceea. Vizita s-a încheiat cu un program sportiv pe stadion – deși era noiembrie, timpul nu se stricase – urmat de defilarea claselor prin fața tribunei, cântând marșul preferat.

Aici se cuvine să facem o mică paranteză. De-a lungul existenței liceului de la Dealu, șoimii au învățat numeroase marșuri. Unele se cântau în corul liceului, în cadrul renumitelor serbări prezentate cu ocazia botezului șoimilor, la patronul școlii – inițial 8 noiembrie, din 1929 la 6 decembrie, la serbarea datinilor și cea de sfârșit de an. Alte marșuri se cântau de către clase, în timpul deplasărilor cu frontul, de la clasă spre sala de mese, precum și când se începea programul de educație fizică, la ora trei după amiaza. Răsuna zarea de glasuri tinere în deplasare, sus pe creasta împădurită a Mănăstirii din Deal, la biserica ctitorită de Radu cel Mare odihnindu-se și osemintele capului primului întregitor de țară – Mihai Viteazul.

Dintre marșurile legate de șoimii ctitoriei lui N. Filipescu, la loc de cinste, se află „Marșul elevilor de la Dealu”, scris de cunoscutul romancier Octav Dessila, din prima promoție (1915), fost ofițer de cavalerie, eroul de la Oituz, cum i se mai spunea, deoarece în seara de 29 iulie 1917, împreună cu Marcel M. Olteanu – tot ofițer de cavalerie, au stopat înaintarea nemților în poarta Oituzului. Se cuvine ca în acest volumaș de întoarcere în trecut, să fie inclus, deoarece este primul marș scris pentru elevii liceului militar de elită al țării.

Camarazi, să fim cu toții azi gata,
Căci vremuri grele ne sosesc,
Este ziua ca să dăm răsplata
Dușmanilor ce ne asupresc.

Cu inima-ncărcată de avânt,
Să ne-ndreptăm spre-ai noștri frați,
Să desrobim un scump pământ,
Haideți cu toți peste Carpați.

Refren: Hai! Șoimi din Mănăstirea Dealu
În aer este praf și fum greoi,
Să cucerim cu toți Ardealul
Printr-un îndreptățit război.

Iar dacă soarta va voi ca moartea
Să ne despartă pe câțiva,
Noi să avem în gând doar libertatea
Și piept cu dușmanul a da!

Și să ne dăm mâna ca frații
Ce, tot de veacuri, au strigat,
Să piară dintre noi Carpații.
Și să-ntregim al nostru stat.

Cu acest cântec au pornit la luptă elevii primelor trei promoții, împreună cu ofițerii instructori și bucovineanul Grămadă, care au făcut suprema jertfă pentru libertatea plaiurilor natale.

Iată și Marșul promoției a XXIII-a (1930-1938) a Liceului „Nicolae Filipescu” de la Mănăstirea Dealu:

Copii senini ne-am adunat odată
Din orizonturi, de pe-al țării plai
Nutrind cu toți dorința-nflăcărată
Strajă să fie viteazului MIHAI.

Prin ani de-a-rând am strâns cu-adâncă sete
Din locul drag, sfințit de ideal,
(Credințe mari, căci plină de virtute
bis (A fost viața-n cuibul de la Deal.

De-atâtea ori am admirat în noapte

Cupole sfinte unite cu-al lor cer
Când din pământ – simbol de maiestate
Se-nață umbra mândrului castel!

De-atâtea ori privind în depărtare
Câmpii de aur, munții de granit
(Visam străbuni ca un Ștefan cel Mare
bis (Ce-n veșnicie cu ele s-au unit.

Acum plecăm – pornim spre altă viață
Ne răspândim spre cele patru țări
Purtând în suflet o țintă măreață
bis (De-a fi mândria scumpei noastre țări.

Rămâi cu bine scumpă mănăstire
Și tu școală-al tinereții rai,
Căci noi plecăm departe-acum de tine
bis (Să fim de strajă mândrului nost'plai.

Mănăstirea Dealu, 23 iunie 1938

Text: elev plutonier G.M. Tatomir

Muzica: profesor Aurel Bobescu

Cu siguranță au mai fost și alte marșuri, scrise de mănăstireni pentru liceul lor, noi, însă, îl vom prezenta doar pe acel pe care l-am cântat adesea în deplasările noastre în școala de elită a țării. Textul și muzica pentru „Marșul șoimilor de la Dealu” au fost realizate de maestrul Aurel Bobescu – profesor de muzică instrumentală, creatorul fanfarei liceului, organizatorul frumoaselor serbări ale liceului, împreună cu renumiții dascăli de muzică vocală, pe care i-am avut la Dealu - Achim Stoia, Vasile Popovici-Tighireanul -culegător de colinde, renumitul D. D. Botez.

Suntem șoimi de la Dealu,
Din cuibul din Carpați,
Voiși aici venim,
Sfânt noi avem idealul
Pentru Țară, pentru Rege să murim.
Ura! Ura!

Clasa noastră mai învățase și alte marșuri, cum sunt La Madelon, "Marșul Gloriei" din "Corul haiducilor" pe versuri înseilate de poezii clasei în total vreo zece marșuri, pe care la cei 86 de ani pe care îi am, nu mi le mai amintesc, spre sincerul meu regret. Iar jurnalul pe care l-am ținut în liceu, a dispărut de mult, deoarece a putrezit în cutia de scândură nouă, pe care am îngropat-o prin 1949, sub un nuc, deoarece comuniștii arestau oameni și fără motiv, cu atât mai mult pe cei care nu erau oamenii zilei.

După această mică-mare paranteză, să ne întoarcem la după amiaza aceea de noiembrie, când am defilat prin fața musafirilor nemți. Înainte de a pleca, ne-am sfătuit între noi, spre a alege marșul care ni se părea mai frumos. Cineva a indicat unul din repertoriul clasei care mai era folosit și de alții, așa că l-am cântat, în timp ce treceam în pas de defilare, prin fața tinerilor germani, mândri de noi și de frumosul marș pe care îl intonam. Peste câteva zeci de ani, la una din întâlnirile noastre, maestrul D. D. Botez, unul din invitații promoției, ne-a spus că marșul nostru determinase supărarea conducerii tinerilor germani. Melodia noastră nu era altceva decât Marșul marinei americane. Scandalul diplomatic ce urma să se ivească, a fost aplanat de maestrul D. D. Botez, care i-a liniștit pe nemți ce susțineau că intenționat folosisem acel marș, asigurându-i că nimeni dintre noi nu știam acest lucru. Și martor îmi este Dumnezeu dacă nu acesta era adevărul.

Pentru a se constata care erau pretențiile cerute unui pretendent la o catedră la Dealu, fapt ce explică apariția spiritului mănăstirean – bine cunoscut – cât și rezultatele foarte frumoase pe care le obțineau elevii și absolvenții de la Dealu, voi cita din prefața scrisă de prof. dr. Romulus Vulcănescu, la cartea „Șoimii de la Mănăstirea Dealu”, scrisă de colegul meu Roboiu Nicolae, având ca coautor pe Enescu Sorin fin promoția XXVII, care a făcut parțial liceul la Dealu și Predeal.

„Profesorii erau selecționați prin concurs de titluri și lucrări sau prin concurs scris și oral pentru disciplina respectivă, susținută în fața unor inspectori generali din Ministerul Învățământului.

După intrarea prin concurs, țin minte că am iscălit un <Angajament> pe care l-am respectat cât am profesat, cei opt ani în Liceul-Colegiu, continuându-l în viața mea post-mănăstireană. În câteva cuvinte, iată ce conținea angajamentul:

- 1) Să nu fac nici o politică pe timpul cât voi funcționa ca profesor,
- 2) Să mă comport civilizată față de elevi,
- 3) Să fiu un exemplu demn de urmat de elevi (prin îmbrăcăminte, modul de a conversa cu ei, autocontrolul),
- 4) Să particip la excursiile cu elevii și să dau concursul la activitățile culturale ale liceului,
- 5) Să respect regulamentul de funcționare al liceului.

Spiritul mănăstirean era unanim pentru ofițeri, profesori și elevi și se consolida de la o generație la alta – ștafeta se preda de la an la an, între premianții ce terminau școala și cei ce le succedau.

Spiritul mănăstirean începea pentru elevi de la înfrățirea celor din clasa doua cu cel ce intra în școală, admiși după un concurs spartanic și proveniți în majoritate din lumea satelor. Cei din clasa a doua, prin înfrățirea cu cei din clasa întâi se obligau să-i ajute la învățătură, să-i îndrume la purtare și să-i protejeze moral”.

Da, acesta este adevărul; profesorii ajungeau la Dealu după un concurs serios, elevii nou admiși, după un examen deosebit de sever, primeau botezul șoimilor, în ziua de 14 septembrie, ocazie cu care afla și care îi este frate de cruce. Așa că și eu am avut, ca toți colegii de clasă, un frate de cruce din clasa a doua – îl chema Ripan C. Paul Gabriel, și am fost și eu, cu o parte din colegi, frate de cruce pentru unul din noii admiși – este vorba de Dumitrescu Cornel, promoția 1942. Am scris, o parte, deoarece laiciii nu aveau cinstea să fie selecționați pentru acest nobil scop – să fii mentorul unui pui de șoim. Și încă o remarcă. La Dealu nu era admisă repetenția. Cine nu voia să învețe cu sârguință, era nevoit să plece din ctitoria marelui român. Nu este de mirare, deci, că din cei 50 de elevi admiși în august 1932, din 2500 candidați prezentați la examenul de admitere de pe întreg cuprinsul patriei, am absolvit doar 36; restul s-au pierdut pe drum; la aceștia se mai adaugă încă 11 care au făcut numai o parte din clase, cele mai multe făcându-le Voiculescu Grigore, care a venit în clasa noastră în toamna anului 1935, deci în ultimul an al cursului inferior de liceu.

După serbarea de „101 zile”, care a avut loc în martie, am început pregătirile pentru examenul de bacalaureat. Alții o începuseră mai de mult; cum aveam obligația de a avea un autor preferat, și la discuția purtată în plenul clasei, în acest scop, mie mi-a fost acceptată solicitarea de a-l avea pe Barbu Delavrancea – autor de bogate realizări, poezie, proză (schite și nuvele), teatru... Așa că am început să-i studiez opera și ce s-a scris despre dânsul, încă din clasa VII-a, ca să pot termina cu ceva timp înainte de hopul cel mare.

Să nu se supere celelalte promoții că vorbesc, în finalul acestui capitol mai mult de promoția XXV, deoarece este ultima serie de absolvenți de la Dealu. Bacalaureatul nostru a fost deosebit de dificil, deoarece dr. Al. Vasilescu, de istorie, care avea și idei proprii asupra unor probleme, în chestiunea originii poporului român, era latinist convins. La bacalaureat ne-a venit de la Pitești, un slavist get-beget care, de asemenea avea interpretări proprii în legătură cu unele evenimente din istoria României. Acest lucru a ieșit la iveală în cursul examinării seriei noastre – a lui Stoenescu, care a luat bacalaureatul cu 9,40, din cauză că i-a căzut originea poporului român, pentru afirmațiile sale categorice, voind să-i pună 4, deși până atunci avea 10 pe linie, și a mea, care am luat la materia preferată doar 7, deoarece piteșteanul examinator nu a fost de acord că voevodul Constantin Brâncoveanu purta în ascuns tratative antiotomane. Norocul meu a fost că, constatând că nu era de acord, am zărit un semn discret, pe care mi l-a făcut comandantul liceului, încercând să admit că slavistul examinator ar fi avut dreptate, deși n-o avea. Așa că am reușit să obțin nota 7. Altfel aș fi avut aceeași soartă cu colegul Stoenescu. Numai că eu nu aveam 10 pe linie, ca să intervină însuși președintele comisiei în favoarea mea, cum s-a petrecut cu nefericitul Mirel. L-am luat cu 9,10.

Examenul a constat din mai multe teze – la matematică, română și franceză, date în zile diferite, una după alta, urmată de șapte orale, toate în aceeași zi - la matematică, română, fizico-chimice, istorie, geografie, franceză, drept. Și n-am făcut grevă, cerând să dăm oralul la mai puține materii, cum s-a întâmplat acum vreo câțiva ani. Ce este drept, atunci profesorii își făceau datoria din patriotism și nu pentru că erau bine plătiți. Acum noțiunea de patriotism a căzut în desuetudine, iar guvernării, foștii de ieri, se fac că plătesc cadrele didactice; de aceea unii dintre ei se fac că muncesc, deși elevii nu au nici o vină.

Imediat ce am terminat bacalaureatul, am plecat pe jos la Târgoviște și de acolo cu trenul la Petroșița, unde urma să particip cu câțiva colegi, la un bal. Într-o altă zi, întâlnindu-ne mai mulți absolvenți, după amiaza, în oraș, am hotărât ca la căderea serii să mergem la restaurantul Ivancea, să luăm masa. Cum s-a răspândit vestea nu am aflat. Cert este că în răstimp de maximum o oră, 34 din cei ce făcusem tot liceul la Dealu, eram prezenți în grădina restaurantului. Florin Mihăescu venise cu tatăl său, președintele Tribunalului local. Muzicanții au ieșit să ne cânte, și toată seara au stat cu noi, fiecare cântându-ne melodia preferată; numai mie mi-a cântat solista un cântec popular: „Ține caii, Năcălae” – așa pronunța ea numele meu. Am petrecut până la 3 dimineața, împreună cu omul ce împărțea dreptatea în județ și șeful clasei. E un fel de a spune s-a petrecut. De fapt am mâncat, am povestit, am ascultat muzică. Era o noapte frumoasă, cu licăr de stele și raze argintii de lună. Sub bolta de viță unde se întindea masa noastră, era numai răs și voie bună. A fost banchetul nostru pentru terminarea studiilor secundare. Toată distracția a costat 3000 lei, câte o sută de căciulă. Nimeni nu a întrecut măsura. D-l președinte al Tribunalului, a făcut rost de două Pacarduri, în fiecare încâpând câte 14 elevi, clăie peste grămadă. Pe lângă

sentinela de la poarta principală, am trecut în viteză; mașinile au oprit în fața Batalionului; pentru prima dată am intrat pe acolo. Ajunși la dormitor, am reintrat în pielea elevilor de auster internat militar.

Ultima săptămână petrecută la Dealu a fost cea mai frumoasă din toți cei opt ani de liceu. Luasem bacalaureatul, nu mai aveam obligații în afara propriului nostru viitor. Cu toate acestea inima ne era stăpânită de un sentiment de tristețe, care ne umbrea parțial bucuria. Este vorba de plecarea definitivă de la Dealu. Petrecuserm acolo opt ani încheiați, unde pusesem baze solite pregătirii pentru viață. Or, plecarea din duminica serbării de sfârșit de an, era plecarea definitivă, fără întoarceri regulate, fapt ce ne închina inima.

Eram dominat de aceste gânduri, în timp ce mă duceam cu autobuzul de dimineață, condus de șoferul Drăghici, la Târgoviște, să rezolv unele probleme propuse de mine, într-o zi din trimestrul trei, legate de ultima zi petrecută la Dealu. Se împământenisise în clasa noastră ca orice propunere se făcea referitoare la o acțiune ce ne viza pe toți, să fie discutată în plenul clasei, urmând ca hotărârea să fie luată de comun acord. Participasem la plecarea a șase generații de absolvenți de la Dealu, dar n-am auzit niciodată că acest eveniment ar fi fost marcat altfel decât prin serbarea „101” zile. Numai că aceasta avea loc în luna martie. În legătură cu sfârșitul anului, nu am aflat nimic. Așa că pentru promoția 1940 am făcut o dublă propunere. Prima, după serbarea de sfârșit de an, să facem o fotografie cu toate cadrele liceului; a doua, să oferim profesorilor și ofițerilor, înainte de a ne despărți, un pahar cu bere, după un serviciu, apoi o prăjitură. Ambele propuneri au fost acceptate fără discuții în contradictoriu. Acestea au avut loc în legătură cu persoana care se va ocupa cu transpunerea lor în fapt și care va fi contribuția financiară a fiecăruia. Negustorul clasei era fiul lui taica popa din Româneștii de Dâmbovița. Numai că de data asta nu s-a implicat. El se ocupa cu schimbul cărților pe care nu le foloseam, la librăria din oraș, de unde fuseseră procurate, primind în schimb articole de papetărie, tocuri, rezervoare, vederi...

- Dacă nu vrea nimeni, mă ofer eu, am spus ridicându-mă în picioare. Contribuția financiară o vom stabili după ce vom lua legătura cu fotografii Zisu și cu ofițerul cu popota.

Mașina era plină cu doamne, soțiile profesorilor și ofițerilor ce locuiau în vilele pentru personal din incinta liceului, toate deosebit de drăgălașe, înveșmântate în rochii ușoare de vară. Admirația mea de tânăr bacalaureat a scăzut simțitor când le-am auzit discutând despre prețul puilor pentru mujdei de usturoi, de roșii, de castraveci pentru murat, cireșe pietroase, căpșuni și mere.

- Oare așa am să fac și eu după ce-mi voi termina studiile? m-am întrebat zâmbind, totuși înțelegător. Nu...nu...nu, mi-am spus cu hotărâre.

Ajuns în oraș, am mers direct la atelierul foto al lui Zisu. Dânsul mi-a pus o întrebare la care nu am putut răspunde.

- Cum le doriți d-le elev, sepia sau alb-negru.

- Este vreo diferență de preț? am întrebat, căci nu știam ce să-i spun.

- Nu prea mare. E vorba de 10-15 lei.

Drumul următor l-am făcut la mezelării și cofetării, să văd prețurile la șuncă de Praga, salam de Sibiu, cașcaval, la un depozit de bere am aflat cât ar costa o sticlă de o jumătate de litru, dacă luam o sută de bucăți iar la cofetărie am văzut ce prăjituri fac și care este prețul a 100 bucăți.

Întors la liceu am vorbit cu ofițerul cu popota, care s-a arătat dispus să ne ajute. Cu un calcul aproximativ făcut împreună, am mers să discut cu colegii. Tabloul urma să fie sepia, trimis acasă de fotograf, căruia urma să-i dau toate adresele. Cu comandantul de batalion am fixat ora aproximativă la care, după terminarea serbării, ne puteam întâlni la popotă. Colegii au fost de acord cu suma solicitată, depunând banii fără întârziere. Eu a trebuit să mai merg de două ori în oraș, prima dată pentru a fixa costul pentru tablou sepia, a doua oară ducându-i adresele și prețul integral, fără chitanță de primire sau un document scris. Așa era atunci! Cuvântul dat era respectat cu strictețe. Dacă aflau că ai păcălit pe cineva, rămâneai fără clienți.

În ultima duminică petrecută la Dealu, totul a mers foarte bine. După ce s-a terminat serbarea de sfârșit de an, pe treptele ce coborau spre stadion, la ieșirea din sala de gimnastică, fotografii Zisu a făcut câteva clișee, după care s-a întors în oraș. Șeful promoției – viitorul general doctor Gheorghiu Gheorghe – a invitat toate cadrele liceului - profesori și ofițeri – la un pahar de bere. Și nu a lipsit nimeni. Ostașii popotei au venit cu bunătățile, din care au servit toți invitații și noii absolvenți. Au urmat paharele cu bere, pe care comandantul liceului l-a ciocnit cu foștii săi elevi. Șeful promoției a mulțumit tuturor dascălilor și instructorilor pentru eforturile făcute spre a ne pregăti cât mai temeinic pentru viață. Apoi ne-am luat rămas bun de la toate cadrele, mulțumind fiecăruia pentru strădaniile depuse cu toată inima.

Popasul următor l-am făcut la sala de mese, unde am stat de vorbă, îndelung, cu maestrul D.D. Botez; de la dormitor ne-am luat geamantanele de nuiete tip LMNF, în care aveam zestrea de foști interni la Dealu. În tren am stat tot cu maestrul D.D. Botez. Pentru o clipă l-am lăsat singur, timp în care, de la ferestrele vagonului, am făcut semn cu mâna, de rămas bun, cuibului de vulturi pe care îl păraseam pentru totdeauna. În gara de Nord, ne-am despărțit și de maestrul D.D. Botez.

Anul 1940, început sub auspicii normale, a fost nefast atât pentru poporul român cât și pentru Liceul Militar „Nicolae Filipescu” de la Mănăstirea Dealu, după numai 28 ani de existență în ctoria marelui român.

Astfel, la 28 iunie, beneficiind de cârdășia germano-rusă, pusă la cale prin paktul Ribbentrop-Molotov la 23 august 1939, care consfințea o mârșavă înțelegere între două state totalitare cu ideologii diametral opuse (naționalism exacerbant și bolșevism), URSS a dat un ultimatum României, cerând ca în trei zile să părăsească Basarabia – străvechi pământ românesc, pentru apărarea căruia Ștefan cel Mare și Sfânt durase cetăți de apărare pe Nistru – și Bucovina de Nord (trei județe), teritoriu pe care Imperiul Țarist nu-l stăpânise niciodată.

Deoarece politicienii vremii nu au răspuns la apelul Regelui Carol al II-lea, acesta a fost nevoit să ordone armatei de pe Nistru și din teritoriile ce urmau să fie cedate agresorului hrăpăreț, fără să tragă nici un cartuș. Ordinul a fost absurd, a demoralizat armata dispusă să reziste, silind-o totodată să se lase umilită de hoardele roșii, care au dezarmat pe toți cei pe care i-a ajuns în barbara lor prăvălire dincoace de liniile zilnice de părsire, pe unii i-au dezbrăcat complet, în final depășind propriile pretenții, deoarece au ocupat Ținutul Herța, format din zece comune, mormântul lui Ștefan cel Mare și Sfânt de la Putna, scăpând de cotropire doar datorită unui maior care a deschis focul împotriva atacatorilor care voiau să-l ocupe, silindu-i astfel să se oprească din iureșul lor barbar.

A urmat Diktatul de la Viena, pe care ministrul de externe al României l-a semnat plângând, potrivit dispoziției primite, pe baza căreia Ungaria a ocupat Nord-Vestul Transilvaniei, ajungând cu vârful teritoriului rășluit, cu asentimentul național-socialismului german, până către Curbura Carpaților. În ambele zone, ocupații ruși și unguri, au torturat populația de origine română, bolșevicii trimitând fruntașii orașelor și satelor în Siberia, ungurii predând pe evrei lui Hitler, care i-a trimis în lagărele de exterminare.

Apoi, la 27 septembrie, bulgarii au cerut Cadrilaterul, județele Durustor și Caliacra, cu orașele Turtucaia și Bazargic, inclusiv Balcicul, unde se afla inima reginei Maria.

La ctitoria lui Nicolae Filipescu de la Mănăstirea Dealu, noul an școlar a început, ca de obicei, cu botezul șoimilor în careul claselor, lângă biserica în care se odihnește pentru vecie capul lui Mihai Viteazu, urmat de stabilirea fraților de cruce, apoi de ansamblul de gimnastică și tot felul de probe de atletism – aruncări, sărituri, alergări, sărbătoarea primirii noilor elevi terminându-se cu programul artistic, pregătit de maestrul Aurel Bobescu și D. D. Botez, care nu putea fi mai prejos decât cele de la alte începuturi de an școlar, cum se obișnuia la Dealu de ani buni. Apoi totul a intrat în normal – înviorarea de dimineață, cafeaua cu lapte, ora de meditație, cinci ore de cursuri, masa de prânz, odihna de voie până la trei după amiază, două ore de educație fizică, gustarea de la ora cinci seara, trei ore de meditație cu o pauză la ora șapte seara, masa, urmată de pregătirea pentru culcare și stingerea la 9,30.

A venit apoi, dimineața zilei de 10 noiembrie, cu devastatorul cutremur dintre ora 2 și 3, mai mare de gradul 7, care a produs marele dezastru... când au suferit toate clădirile noi și vechi, fapt care a impus suspendarea cursurilor și plecarea elevilor acasă.

*

Socot cea mai potrivită încheiere a acestui capitol, spre a se vedea ce elemente a dat ctitoria marelui român N. Filipescu, este scrisoarea din iunie 1993, pe care mi-a trimis-o colegul Stoenescu D. Dimitrie Mirel, intitulată "Date Biografice", el fiind cel mai realizat dintre toată promoția, cu două licențe importante - la matematică și politehnică - care s-a dovedit adevărat patriot, motiv pentru care a fost arestat, judecat și condamnat la ani grei de închisoare, unde a lucrat în diverse meserii.

DATE BIOGRAFICE

A. Am absolvit liceul de la M. Dealu în iunie 1940. Având media generală în liceu peste 9, am intrat primul la școala ofițeri aviație de la Cotroceni, pe care am absolvit-o la 10 mai 1942, fiind șeful promoției de ofițeri aviatori naviganți "Desrobirea" (așa cum scria pe spadina înânată personal de regele Mihai I, un an mai târziu, în piața Unirii din Sibiu).

În paralel am urmat facultatea de matematici (absolvită în 1945) și în "paralel cu paralela" mi-am făcut datoria de român și creștin către țară, ca pilot de vânătoare de noapte, în cadrul flotei 1 vânătoare de la Pipera (campaniile din 1943 și 1944). Despre viața și isprăvile mele ca aviator vă voi povesti pe larg la prima ocazie, care sper să fie ..."față'n față".

B. În noiembrie 1944 am intrat - prin concurs - la Politehnica din București - Facultatea de electromecanică reușind - fără falsă modestie - "primul între 2086 candidați la cele 7 facultăți ale Politehnicii din București și primul între cei 534 candidați la Facultatea de electromecanică" (citată din "Memento Numeri" 1945-1956, publicat de regretatul Prof. Neculai Racliș la Institutul Matematic Român). Pentru această "ispravă" am fost declarat vrednic de a primi "Medalia Dimitrie Pompeiu" (singurul matematician român care are o reoremă ce-i poartă numele); medalia însă nu am văzut-o nici până azi.

Am absolvit Politehnica în 1949, fiind șeful promoției mele și având de luptat cu obstacole incredibile din cauza refuzului de a colabora cu noii...progresiști (am fost singurul student care nu a aderat la organizația comunistă UNSR, apoi UTM, UTC etc., fapt care a deschis "dosarul meu, ce avea să se îngroașe mereu).

Am lucrat ca inginer (perioada 1950-1956) în două fabrici el-tehnice mari, având posturi de conducere tehnică și paralel în învățământul superior (8 ani la Academia militară tehnică, diind succesiv șef de lucrări, conferențiar și profesor titular ; Politehnica - devenită Institutul Politehnic îmi refuzase accesul la catedră).

Nu am fost nici un fel de..." membru", până azi.

C. Am făcut 7 ani de pușcărie comunistă, în două "domnii": 1956 și 1958-1964, fiind grațiat de Dej în 1964 și amnistiat de ...Pingelescu în 1977; am rămas deci cu o "restanță" de 8 ani (din cei 15 "acordați" prin condamnare), singura mea restanță în toată viața. În pușcărie am "profesat" ca: salahor la pământ în "insula Dracului" (Balta Brăilei), tâmplar de mobilă de lux, energetic-șef și șef de investiții la...Gherla etc... Dețin mărturii valoroase, pe care le scriu.

D. Am lucrat 17 ani în proiectarea industrială, ajungând pe ultima treaptă ierarhică (ing. proiectant princ. gradul I), fără a mă "deprecia" singur, prin vreo politică dubioasă. Am făcut (tot în ...paralel) stagiul de doctorat, dar nu mi s-a permis să-mi elaborez teza -ntr-un institut al academiei (nu merită majusculă), fiindcă așa hotărâse "marea analfabetă sinistră".

A venit cutremurul din 1977, scăpând cu viață ca prin urechile acului (str. Vasile Conta, în spatele blocului Scala). Atunci am hotărât (împreună cu soția, fiind căsătorit deja de 10 ani) să plecăm. Prăpastia deschisă de Dumnezeu, avea să se adâncească prin teroare, devenind abis.

E. Am pornit deci pe calea exilului în iulie 1980 (se împlinesc peste câteva zile...13 ani), la o lună după ultima noastră întâlnire la Dealu și Poiana Brașov (40 de ani de la absolvire). Am "nimerit" printr'un capriciu al soartei în Elveției, singura primitoare necondiționată atunci, prințând "ultimul vagon al ultimului tren" al...speranței ("audaces fortuna jurat" ziceau strămoșii de pe Tibru). Aveam 58 ani și luam viața pentru a 3-a oară de la capăt, adică de la zero...absolut. Pot spune astăzi că am reușit - ce e drept printr'o muncă debordantă, foarte calificată și eficientă - să realizez ceea ce n'am putut realiza într'o viață altundeva.

Încep episodul elvețian, care - deși e ultimul pe parcursul vieții mele atât de "diversificată" - nu e lipsit de interes.

Am primit repede (cam 3 1/2 luni) statutul de refugiat politic (atunci era ușor, chiar fără "antecedente penale", acum e o...calamitate!) și am găsit la fel de repede (în 3 săptămâni) un post de inginer în specialitatea mea (mașini și acționări electrice), la vârsta prohibită de...58 de ani. Pe același post (dar deținând apoi conducerea tehnică și devenind procurist al firmei) m-am aflat până la 31 dec. 1992, când m-am retras din activitate, la limita limitelor, având 71 ani și deci 6 ani peste vârsta de "retragere" aici, care e 65 ani. M-am complăcut și de nevoie, întrucât nu am nici o pensie din țară (așa a dispus...Pingelescu și așa cred că va rămâne pe vecie, ducându-se 37 ani de muncă pe apa Sâmbetei, din care 7 "muncă de excepție"), iar aici nu se recunoaște ce ai făcut altundeva. Dar tot rău poate fi și spre bine.

"Aclimatizarea" (Einleben) în țara cantoanelor nu a fost deloc ușoară, deși aveam o calificare polivalentă, multă experiență profesională și umană și posedam 4 limbi de circulație universală, din care 3 ale țării gazdă (germana, franceza, italiana). Totuși, primul obstacol l-a constituit chiar "bariera de limbă", dat fiind puzderia de dialecte folosite în partea alemanică a Elveției unde m-am stabilit (partea cea mai industrializată a țării), cel mai răspândit fiind dialectul "zürichez" (Züri-Tüüsch!). Ca urmare, am frecventat cursuri serale de dialect la Universitatea din Zürich (am și diplomă, una în plus) și după 6 luni am putut să înțeleg acest "idiș" sui-generis, dar am refuzat să-l vorbesc spre a evita...haosul lingvistic.

Mai greu a fost cu elementul uman, foarte eterogen, cu mentalități și idei accentuat xenofobe, foarte puțin receptiv și cu un fond apercipitiv - în medie - sub mediocru. Mi-am întărit astfel o convingere mai veche care - sub formă de reflecție personală - este următoarea: "Românii au generat individualități de excepție în toate domeniile, iar nivelul mediu de apercipție a fost remarcabil de ridicat; <systemul> însă, integrat, nu a funcționat niciodată. În lumea occidentală - dimpotrivă - nivelul mediu este submediocru, dar sistemul în ansamblul său funcționează perfect" (iată un obiect și prilej de reflecție!)

Al doilea obstacol a fost "bariera de vârstă", ale cărei handicapuri prohibite le cunoscusem mult prea puțin și care - pe unii - i-a condus chiar la sinucidere. În sfârșit, al treilea obstacol major (dar nu cel din urmă) l-a constituit poziția de intruș, emigrant dintr'o țară comunistă.

Am reușit totuși - deși în condiții de izolare individuală completă - să sumontez obstacolele și să mă integrez perfect în mediul social și mai ales să fiu acceptat și asimilat ca atare. Faptul se datorește voinței, dar mai ales îndelungatei experiențe de cunoaștere, modelare șo apropiere a elementului uman, câștigată pe parcursul anilor de universitate, învățământ, conducere de întreprinderi complexe și - last but not least - a celor de pușcărie, care m-am înarmat temeinic în lupta dură pentru existență. Am parcurs astfel 13 ani de viață (de la 58 la 71) într'o activitate continuă și agitată, care mi-a adus și multe satisfacții compensatoare.

Și iată-mă ajuns la vârsta cenușie (pe care unii o numesc "vâsta de tuci", probabil și din cauza fragilității trupului și a spiritului), vârstă a "înțelepciunii unchieșilor cu surâsuri cumiști" (citat din Radu Gyr: "Labuntur anni") când încerci să faci un bilanț și să depășești "sindromul dezamăgirii". Privind înapoi, trebuie să menționez încă munca enormă și perseverență pe care am cheltuit-o (investind energie, timp și mijloace materiale proprii)

pentru a unifica exilul românesc și a pregăti cât mai bine reintegrarea României - la momentul oportun - în contextul Europei.

Am realizat legături trainice și fiabile cu foruri europene de decizie și am obținut acel "sine quo non" care este credibilitatea (Rezultate puțin cunoscute în țară). Din păcate, a trebuit să se producă marea manipulare a revoluției și tot cortegiul evenimentelor care au urmat, pentru ca toată lumea civilizată să realizeze grozăvia realității românești. Concluzia desprinsă e simplă și tragică totodată: o națiune care poate genera elemente subumane și amorale, în stare săucidă în mod deliberat semenii spre a justifica "legimitatea" puterii noi și să promoveze barbaria violenței la nivel de virtute, spre a distruge cultură și civilizație este în mod categoric bolnavă, psihic și fizic totodată, căci corelația bio-psihică nu poate fi eludată. Mă opresc aici, realitatea românească fiindu-vă îndestul de cunoscută.

În această ordine de idei, am colaborat cu multe "recuperări personale" la apariția lucrării antologice (unicat la scară mondială): "Poezii din Închisori" (Montreal 1982). Anexez prefața la acest volum a regretatului Vintilă Horia, care este cutremurătoare și a "rugăciune" a lui Radu Gyr ("Către Iisus"), așșderea (lipsește -din păcate- din volum).

Încerc acum să răsufli și să mă ocup "de ale sufletului", pe care le-am cam neglijat și năpăstuit. Am o bibliotecă destul de cuprinzătoare (inclusiv ce am "recuperat" din țară), multă muzică în "conserve" (disc convențional și laser - compact, casete audio și video), echipament electronic de divertisment complet (TV, Hi-Fi, videocameră, foto etc.) și un autoturism cu care mă pot deplasa oriunde. Împreună cu soția - încă tânără...sufletește și care mi-a fost tot timpul alături cu devotament și dăruire - am colindat lumea în lung și în lat (cât ne-au îngăduit "baierele pungii"), considerând că investiția în noi înșine este mai utilă decât în "moșteniri imobiliare" care generează conflicte succesoriale. În particular, Elveția este o țară extrem de civilizată, cu mult pitoresc și inedit și cu meticulozități împinse la extrem. Distanțele fiind relativ mici (țara are aprox. suprafața Munteniei) trecerea de la șesut înșorit la Alpii cu zăpezi, "toute saison" se face cu circa 2 ore, motorizat. Peisajul alpin este însă total diferit de cel carpatin: e greu de făcut comparații cu frumusețea unică a Transfăgărășanului (șosea alpină unică în Europa, pe care o parcursesem de 7 ori,) cu armonia și căldura obcinelor Bucovinei, cu valea Bistriței auriu sau a Arieșului în Apuseni. Oamenii - de care vă vorbeam și înainte - nu cunosc nici pe departe căldura și virtuțile înălțătoare ale prieteniei. Poți avea - și am- cunoscuți, parteneri de excursii sau reuniuni, cel mult "amici", dar prieteni nicidecum. Pretutindeni "banul" e cel care determină calitatea relațiilor dintre oameni și are ultimul cuvânt, fiind chiar un element de educației de bază (în cursul primar, copiii învață - după operațiile aritmetice - imediat, calculul..."dobânzii"! De aceea - pentru mine - suportul permanent și întremător l-au constituit legăturile neștirbite cu trecutul, amintirile din copilărie până la maturitate, prietenii pe care le-am întreținut peste depărtări prin "firele comunicării"; astfel rădăcinile - chiar dacă uneori au fost amare - trag mai departe sevă din pământul originilor...

Redactat în iunie 1993

Dipl. ing. M. Stoenescu

8) COLEGIUL NAȚIONAL „NICOLAE FILIPESCU”

Deoarece am terminat liceul în trista vară 1940 și la Predeal, în clădirea în care a fost mutată ctitoria marelui român, am ajuns foarte târziu, după multe zeci de ani, pentru a putea realiza această parte a lucrării, am apelat la promoțiile care au făcut o parte sau întregul liceu acolo, spre a-mi furniza materialele documentare necesare. Și, mărturisesc sincer, apelul meu nu a fost făcut în zadar. Mulți foști elevi mi-au oferit, cu dragă inimă, ajutorul. Nu-i pomenesc acum, mulțumindu-mă să-i menționez când voi folosi materialele pe care mi le-au pus la dispoziție.

Din povestirile elevilor clasei a VIII-a Minculescu și Mexi, am aflat că în cursul lunii octombrie, a avut loc un prim cutremur, de intensitate relativ mică, simțit de elevi, care nu a produs stricăciuni. Se produsese atunci o slobozire a energiei acumulate în zona Vrancea, motiv pentru care nu mai aveau rost suspiciunile și temerile? Sau acel mini-seism anunța doar pe cel devastator de mai târziu?

Printre materialele primite de la predeleni - frați de cruce și de idealuri cu mănăstireni - deci și ei mănăstireni prin spirit, crez și silință la învățătură, am găsit patru pagini scrise de mână, din fuga pixului, nesemnate, așa că nu știu cine este autorul lor. Din conținut am aflat că nu poate fi decât unul din absolvenții promoției 26. Și, dacă stau și recapitulez discuțiile purtate, legat de dezastruosul cutremur din 10 noiembrie 1940, mă bate gândul că nu poate fi altul decât generalul de brigadă în retragere Moșoianu N. Mircea. Să-i dăm, totuși cuvântul necunoscutului autor. „Anul școlar 1940/41, început la 15 septembrie, se desfășura normal pe toate planurile - viață și ordine interioară, învățământ și educație... când într-o noapte de octombrie, un cutremur de intensitate medie, a zguduit toate clădirile liceului. Intensitatea acestui seism, de 4,5 pe scara Richter, n-a

produs nici o pagubă materială, nici măcar fisuri în structura zidurilor, totuși a fost viu comentat de întregul personal – elevi, profesori, personalul administrativ. Cu acest prilej am aflat tot ce se știa despre cutremurul respectiv – că a avut epicentrul în Vrancea, la o adâncime nu prea mare, unda de șoc principală fiind spre București, iar cea secundară pe direcția Târgoviște. Desigur, au fost și afirmații care nu s-au confirmat.

Din partea elevilor exista tendința de a prelungi discuțiile legate de seism, cu unii profesori, pentru a trece ora, astfel că aceștia, în criză de timp, să nu mai asculte pe nimeni. La o oră de fizică, sătul de atâtea explicații, tata Groze a răspuns unei întrebări, sentențios ca de obicei: „Destul cu întrebările. Sunteți clasa VIII-a, urmează să dați bacalaureatul, așa că elev Filotti poftim la tablă”. Apoi adăugă „Mașina Wurzerst”. Cum Mimi nu cunoștea subiectul, a întrebat timid: „Să o descriu?” La care Groze Patriciu a răspuns scurt: „Nu, s-o fluieri”.

Intensitatea cutremurului devastator din dimineața de 10.XI. 1940 a fost de 7,6 pe scara Richter, dărâmand ziduri și cele două scări laterale ale pavilionului dormitoarelor, în care se aflau 320 elevi. Curentul electric s-a întrerupt, astfel că în beznă completă, ne mișcam prudenți, neștiind ce să facem. La încetarea zguduirilor și a vuietelor ce venau din fundul pământului, în liniștea instalată brusc, s-a auzit o voce speriată.

- S-au dărâmat scările laterale. Puiu Pârjolescu a rămas suspendat pe balustradă, să coborâm pe scara principală.

Ne-am adunat cu toții pe aleea din fața dormitoarelor; era încă întuneric; unii lipseau.

- Unde este Modreanu? a întrebat cineva.

- S-a dus să-și ia acordeonul, a răspuns un coleg de cameră.

Echiparea noastră era sumară, cu raglanelle peste pijama, ghețele schimbate, descoperiți. Trei ore au trecut până s-au putut reorganiza clasele. La ora 7, comandanții plutoanelor ne-au spus că col. Iliescu obținuse aprobarea să plecăm acasă, spre gară fiind duși, după ce am luat ținuta de oraș, de mașinile liceului.

Cutremurul din 1940 a însemnat sfârșitul activității liceului de la Mănăstirea Dealu, dar n-a dispărut spiritul mănăstirean, care ne-a călăuzit pașii până astăzi când octogenari spre amurgul vieții, trăim din amintiri”.

Mulțumesc, Moșoianu, pentru relatările tale, atât de amănunțite!

Îată ce scriu cei doi elevi din ultima clasă a încă Liceului Militar „Nicolae Filipescu” de la Predeal, sub titlul „**Spiritul mănăstirean a continuat la Predeal**”:

„În toamna anului 1940 eram elevi în ultimul an al promoției 26-a. În noaptea de 9-10 noiembrie a fost un cutremur puternic care a produs dărâmarea și avarierea tuturor clădirilor: clasele din careul mănăstirii cu o parte din turnul Bibescu, pavilionul dormitoarelor, sala de mese și alte clădiri anexe și locuințe. Din fericire nu au fost victime, dar avariile pe care le-a produs cutremurul au fost foarte mari și imposibil de restaurat. S-a hotărât plecarea elevilor acasă unde am rămas până la începutul lunii ianuarie 1941. Cu ajutorul și eforturile colonelului Ilie Dumitrescu s-a găsit un local potrivit la Liceul Profesional din Predeal care a fost amenajat în cele mai bune condițiuni și unde au început cursurile pe data de 8 ianuarie. Abandonarea „Cuibului Șoimilor” a fost o lovitură grea și neașteptată pentru elevii, profesorii și ofițerii liceului. Din fericire, localul de la Predeal era încăpător și a oferit condiții bune de funcționare, iar mediul natural de la poalele Bucegilor era asemănător cu cel de la Dealu. Cu toate greutățile perioadei de început, am hotărât să pregătim, așa cum hotărâsem la Dealu, spectacolul festiv intitulat „101 zile”. Era o tradiție moștenită de la promoția anterioară (25-a). Ideea acestei aniversări provine de la armata franceză când, în primul război mondial, cu 101 zile înainte de absolvire, elevii școlilor militare de ofițeri au fost trimiși pe front, unde majoritatea au căzut eroic pe câmpul de luptă.

Eram elevi în clasa VIII-a și doream să terminăm liceul cu bine și să ne pregătim de bacalaureat așa că, a trebuit să depunem eforturi mari pentru pregătirea spectacolului: redactarea textelor, cupletelor, a melodiilor în spirit vioi și cu humor, probleme de regie, decoruri, repetiții și altele, fără să producem perturbări mari procesului de învățământ. În afara unor colegi talentați și devotați (Sandi Orășanu, Didi Rodoteanu, Țucu Nicolaescu, Laurențiu Popescu, Lulu Crintea, Radu Stănoiu și alții), pentru repertoriul muzical și acompaniamentul orchestral am fost ajutați de profesorii D. D. Botez și Aurel Bobescu. În realizarea decorurilor, merite deosebite au avut Dumitru Minculescu, Nice Pruncu și talentatul Niki Vlădescu din clasa II-a. Pentru orchestră am fost ajutați de un grup instrumental de la Regimentul de Gardă „6 Mihai Viteazul” din București.

Școala de la Predeal avea o sală de festivități mare și corespunzătoare în care am putut prezenta în foarte bune condiții programul nostru care a avut un mare succes în rândul profesorilor, ofițerilor, elevilor și familiilor.

Acest spectacol a reușit să fie o îmbărbătare după părăsirea a tot ceea ce a însemnat pentru noi viața și idealurile de la Dealu și a reușit să ne redea un suport moral și o încurajare pentru acel început de drum.

Cu ajutorul profesorilor și ofițerilor care au venit de la Dealu la Predeal și a celor care s-au alăturat, nivelul de instruire și educație a continuat în bune condițiuni iar seriile de absolvenți au dovedit că sunt elemente de valoare, care s-au afirmat după absolvire ca oameni competenți în societate cu toate condițiile vitrege din acea perioadă; războiul și perioada de asupraire comunistă cu răsturnarea valorilor morale și intelectuale.

Pentru promoțiile mai vârstnice de la Dealu, este o mare satisfacție că la întâlnirile lunare ale absolvenților participă cu mult entuziasm și promoțiile de la Predeal, dovedind că „spiritul mănăstirean” continuă să fie o flacără vie care ne animă și ne încurajează sufletele.

Dr. Dumitru Minculescu – 21 februarie 2005

"În noaptea aceea a fost o mare zarvă în liceu. Toți ofițerii instructori și profesorii care locuiau acolo, au ieșit în curte, speriați poate (cu siguranță familiile lor erau îngrozite), să evalueze mărimea dezastrului și să coboare elevii rămași suspendați la etajul dormitoarelor. În fruntea lor se ala blândul și bunul comandant al liceului, colonelul Manole Iliescu. După ce s-a ajuns la concluzia că stricăciunile erau majore, deci nu puteau fi reparate, acesta a raportat la minister cele întâmplate, solicitând aprobarea trimerii elevilor la familiile fiecăruia.

- Nu mai avem apă, nici lumină, dormitoarele sunt grav avariate, Turnul Bibescu a căzut peste clasa IV-a, celelalte sunt de asemenea avariate, a căzut turnul liceului și turlele bisericii, a reușit să relateze în jurul orei 4 dimineața, cu glas sugrumat de emoție comandantul liceului.

Așa că primindu-se aprobarea legală, elevii au plecat spre casă, urmând să fie anunțați în scris când și unde trebuiau să se prezinte pentru continuarea studiilor.

În acea nefericită dimineață s-a prezentat la Dealu și maiorul Ilie Dumitrescu, spre a lua în primire funcția de ajutor de comandant. Ceea ce a găsit acolo i-a umplut inima de durere. Dar nu era timp de văicărit, așa că a plecat la București pentru a obține repartiție pentru o nouă garnizoană a liceului, care avea circa 320 elevi. Strădaniile acestui fost elev și comandant de pluton la Dealu, imediat după războiul de întregire, au dus la găsierea unui local nou la Șc. Normală Predeal, a cărui amenajare, pentru noua funcție, începând fără întârziere. Când totul a fost gata, s-a transportat de la Dealu întreaga avere a liceului, operație executată împreună cu lt. col. Niculescu Gh., care ținea loc de comandant, deoarece col. Manole Iliescu fusese internat la spital, din cauza bolii de inimă de care suferea. Operația a fost deosebit de dificilă, bunurile ce trebuiau mutate cerând impresionante mijloace de transport. Spre cinstea lor, cei doi ofițeri superiori și-au îndeplinit sarcinile cu destoinicie".

Cei doi mânăstireni absolvenți ai promoției XXVI – Minculescu și Mexi, mi-au trimis materialul de mai sus, însoțit de următoarea scrisoare:

STIMATE D-LE GENERAL STAIUCU

„Am fost plăcut impresionat când, scrie Dumitrică Minculescu, la ultima adunare a mânăstirenilor din luna ianuarie 2005, ați anunțat că veți redacta un volum în care să fie evocată măreția și epopeea absolvenților Liceului „Nicolae Filipescu” de la Dealu.

Așa cum le-am spus autorilor primului volum Nicolae Roboiu și Sorin Enescu, era necesară o reeditare a acestei valoroase cărți, care este un document istoric. Și aceasta din mai multe motive:

- entuziasmul cu care a fost primită cartea care s-a epuizat rapid;
- deși materialul memorialistic, emoționant și valoros este nesistematizat și inegal în importanță.

Doresc să exemplific: doar două capitole de evocări care au fost dezvoltate mai amplu: acela care se referă la promoția 25-a (a lui Roboiu) și a 27-a (a lui Enescu) autorii cărții.

Desigur, nu era necesar și nici spațiul nu permitea să se dea amploare mai multor promoții. Dar, împreună cu colegii mei din promoția 26-a, atât prin valoarea absolvenților și mai ales prin importanța evenimentelor în care am fost implicați, nu se pomeneste nimic din rolul jucat de promoția noastră în perioada 1940-41 când noi absolveam clasa VIII-a, când a avut loc cutremurul din 1940 cu dramatismul acestui eveniment și mutarea noastră la Predeal.

De aceea, invitația dvs., transmisă prin Nelu Mexi, de a vă trimite un material despre acea perioadă, mi-a creat prilejul de a vă oferi experiența promoției noastre trăită în ultima perioadă la Dealu și la Predeal.

Promoția 26-a ca și celelalte, s-a distins prin valoarea absolvenților selectați cu mare grijă încă de la examenul de admitere în liceu și prin performanțele deosebite obținute atât în cursul anilor cât și la concursurile de la Gazeta Matematică, Tinerimea Română și sportive.

Ca absolvenți ai promoției 1941, în 1943 majoritatea dintre noi au fost trimiși pe front atât în Est cât și în West, unde un număr de trei colegi și-au dat jertfa supremă (Alexandru Boeru, Niculaie Marinescu și Pantelie Pârjolescu). Ceilalți au luptat eroic, fiind decorați inclusiv cu ordinul Mihai Viteazul (Eugen Crintea). Mulți au fost răniți grav sau au fost luați prizonieri îndurând suferințe grele mulți ani.

După întoarcerea de pe front, deși erau absolvenți de frunte ai școlilor militare, au fost scoși abuziv din armată. Dar majoritatea și-au găsit energia și ambiția să se înscrie la facultăți și să ajungă ingineri, arhitecți, juriști, medici. Pregătirea teoretică deosebită din liceu și în special la matematică, le-a facilitat foarte mult intrarea la facultăți, absolvirea și afirmarea în noua carieră.

Epopeea promoției noastre a fost și a altor mânăstireni din acea perioadă, dar doresc să pomenesc unele aspecte mai puțin cunoscute: trei dintre colegii noștri (Alexandru Boeru, Eugen Vijelie și Laurențiu Popescu) au fost selectați și trimiși în Germania la școli militare, iar în 1943 au fost trimiși pe front cu trupele germane. Alexandru Boeru a căzut la Cotul Donului iar ceilalți decorați. Când s-au întors au devenit instructori în școala militară de geniu, dar au fost apoi scoși din cadrele armatei. Amândoi au urmat Politehnica și au devenit ingineri valoroși. Un episod care arată valoarea de pregătire a absolvenților promoției noastre este caul inginerului Eugen Vijelie, un eminent matematician. În 1970, când a fost invitat de un camarad german, care era profesor universitar în Germania, a concurat la un examen de inginer șef la o mare uzină din Nürnberg. A ieșit primul și a fost angajat imediat. Statul român, care avea contracte cu această uzină, i-a dat aprobarea și l-a folosit ca

translator și colaborator. După patru ani, când a venit în România o delegație a uzinei germane, a inclus și pe inginerul Vijelie. Dar la întoarcerea în Germaniei a delegației, lui Vijelie i s-a retras pașaportul, spre indignarea nemților. Aceasta a fost forma de prețuire pentru un inginer care făcea cinste României.

Din colegii noștri care s-au mai afirmat menționăm pe Victor Bârlea și Lucian Mastero care au urmat Politehnica în Germania la München și au devenit profesioniști de valoare, angajați apoi în străinătate (Mastero).

Un strălucit și talentat arhitect (Nivolae Pruncu) a devenit arhitect șef la Institutul „Proiect București” realizând multe proiecte și obiective de valoare.

Au fost și alți colegi care s-au afirmat: Constantin Ceaușelu, doctor inginer, director la „INCREST” și Alexandru Lorenț, doctor inginer, director la „OSIM”.

Și cel ce vă scrie aceste rânduri (Dumitru Minculescu), medic primar chirurg șef, primul la toate concursurile de promovare, cu o activitate didactică și științifică deosebită. În ultimii douăzeci de ani de carieră am lucrat la Spitalul de Urgență din București ca șef de secție. Am fost bucuros să operez pe mulți colegi mănăstireni sau rudele lor. Au fost și situații grave, cum a fost Eugen Crintea, grav bolnav de inimă, cu peritonită generalizată și colicistită gangrenoasă perforată. L-am operat de urgență și din fericire acest caz a fost rezolvat cu succes. Am fost bucuros să-i pot ajuta în momente dificile pe colonel Ilie Dumitrescu, profesor Romulus Vulcănescu și marele muzician Aurel Bobescu.

Nu pot să nu menționez pe colegul nostru de promoție Nelu Mexi care, ca ofițer la Regimentul de Gardă <6 Mihai Viteazul> a fost trimis pe front, rănit de două ori și decorat, dar ca și alți mulți camarazi a fost scos din armată. Dar a găsit energia să-și ia licența în Drept. În 1950 a fost arestat de regimul comunist și condamnat ca deținut politic la Canal la o pedeapsă de doi ani.

Din 1971 a devenit secretarul Asociației Amicilor Liceului Militar „Nicolae Filipescu” de la Mănăstirea Dealu, colaborând permanent cu președinții Asociației: Colonel Ilie Dumitrescu, colonel inginer Marin Năstase și colonel doctor Horia Pascu. Nelu Mexi s-a dovedit a fi un mănăstirean devotat, activ și entuziast, meticulos în menținerea evidenței tuturor absolvenților din toate promoțiile, a reușit să mobilizeze pe mănăstireni la întâlnirile lunare și la toate deplasările pe care le-a organizat la Mănăstirea Dealu sau Predeal, cu ocazii aniversare sau prietenești-turistice. Prin eforturile lui am reușit să păstrăm legătura între colegi și generații și să menținem tradiția de mănăstirean care nu uită cei mai frumoși ani din viața lor.

Din inițiativa și efortul lui, împreună cu arhitectul mănăstirean Nicolae Vlădescu, s-au realizat trei mari dorințe ale tuturor mănăstirenilor: la cimitirul Bellu s-a realizat la mormântul Marelui Român și întemeietor al liceului de la Mănăstirea Dealu - Nicolae Filipescu – o cruce-monument, - prilej de adunare comemorativă, unde a luat parte și familia marelui dispărut; de asemenea o cruce-monument la mormântul „Marelui Mănăstirean” colonelul Ilie Dumitrescu; la Mănăstirea Dealu a fost instalată o placă comemorativă în amintirea anilor în care a funcționat Liceul Militar „Nicolae Filipescu”.

Dr. Dumitru Minculescu, Ioan Mexi – 21 februarie 2005

Strădaniile deosebit de meritorii ale celor doi ofițeri superiori – lt. col. Niculescu Gh. și maior Ilie Dumitrescu – în mod special ale acestuia din urmă, care a alergat și a insistat pentru obținerea aprobărilor de rigoare, au fost încununat de succes. Așa că la 8 ianuarie 1941 cursurile au putut fi reluate în noul local de la Predeal. Iată o schiță a amplasării L.M. "N.F." la Predeal, pe valea Râșnoavei, oferită de șoimul Neacșu Ion, care a făcut 6 clase la Colegiul Național „Nicolae Filipescu” Predeal.

Mi-a mai oferit o evidență a elevilor clasei sale, precum și situația profesorilor și ofițerilor pe care i-a avut drept comandanți de pluton și companie. De asemenea mi-a mai pus la dispoziție un extras din „Amintirile unui luptător” de g-ral Marcel Olteanu, primul comandant al LM „MD”, intitulat „NICOLAE FILIPESCU – un atlet al culturii”. Iată cu ce începe materialul care este inclus și în cartea prof. dr. Constantin Nițescu „Mănăstirea Dealu și Liceul Militar «Nicolae Filipescu», pag. 83-88.

„Sunt câțiva ani de când cineva, într-o împrejurare oarecare, mă întreba pe mine: <Când s-a născut Nicolae Filipescu?> I-am răspuns că anume ziua din calendar nu o știu, dar știu precis că era o zi de sărbătoare.

- Cum? Ce sărbătoare?

- Da! i-am replicat, căci numai așa se poate chema ziua fericită și luminoasă și ziua de nădejde, în care cea mai generoasă providență a dăruit neamului acesta de Geto-Romani, pe chiar prototipul rasei, pe Nicolae Filipescu”. În fine, am mai primit de la dânsul xerocopia Deciziei ministeriale relativă la concursul de admitere în clasa I-a a LN „NF” pentru anul școlar 1942/1943. Mulțumesc din suflet șoimului de la Predeal.

Mănăstireanul Ion Neacșu, prezent la toate întâlnirile lunare ale foștilor elevi ai ctitorii marelui român N. Filipescu, mi-a oferit o schiță în tuș a castelului Bran, făcută de Ștefan de Habsburg – vărul M.S. Regelui Mihai I

– în ziua de 25 mai 1995, colegul său de clasă. Iată și cuvântul „Memorabilia ad Qvadraginta Annos” susținut în limba latină, de veșnic tânărul Magister Victor Brânduș, semnat cu mențiunea „Octogenarius”.

"Iubiții noștri, foști elevi,
Prin anii care pleacă-n zbor,
Viața care-n iureș vine,
Mereu ne vom gândi la voi,
Cu-același drag, cu-același dor.

Iubiții noștri, sunteți declarați cu toții amici ai profesorilor, acum când ați revenit după 14600 zile. Avem regretul și astăzi pentru cei dispăruți prea devreme! Anii zboară ca o săgeată și eu, poate în curând zbura-voi, trecând, cum este și firesc, apa Styxului și o să vă amintiți cu plăcere de școală, de profesori, de ofițeri, de colegi și de rezonanța ecourilor revărsate hăt departe în țară, deoarece M-rea Dealu – sanctuarul în care am profesat 20 de ani, îmi este mai dragă și mai sacră decât Olimpul zeesc al poetului Homer și mai strălucitoare decât Acropolea artistului elen Pereicle! În cetatea oțelului și petrolului târgoviștean, mi-a fost dat să aud două minunate conferințe ale prea distinșilor foști elevi: prof. dr. docent Tripșa Iosif – ministrul Educației și Învățământului și prof. dr. docent Gheorghe Badrus, ambasador în URSS și apoi în Zimbabwe, conferințe ținute la Universitatea Științifică Târgoviște. Am fost încântați și delectați, de aceea dau veste Mănăstirenilor...”

Cursurile la Predeal au fost făcute de o parte din profesorii veniți de la Dealu, și mult mai puțini aduși pentru înlocuirea celor rămași în Târgoviște. Găsim astfel pe D. Dumitrescu - română, N. Donciu -matematică, I. Pavelescu - geografie, maiorul A. Cernescu - științe naturale, R. Pâslea - germană, A. Manolescu - filosofie, dr. C. Nițescu - religie, A. Vasilescu – desen și caligrafie, A. Bobescu – muzică, A. Mircea – franceză, L. Diculescu – română, V. Brânduș – latină. Iar din cei noi pe V-le Lungu – istorie, V. Atanasiu – fizico-chimice, V. Bănică – franceză, Dăscălescu – italiană, N. Rădulescu – ed. fizică.

Pentru educația fizică, trebuie să recunoaștem deschis, condițiile nu erau la fel de bune ca la Mănăstirea Dealu, unde aveam la dispoziție un stadion cu tot felul de terenuri, pentru fotbal, pistă pentru alergări, sărituri la garduri, aruncări cu ciocanul, greutatea, sulita sărituri la aparate, sală de gimnastică cu spalieri pentru gimnastica suedeză, instalații pentru cățărări pe scară, frânghie, prăjină,; tot acolo se puteau face ședințe de box, scrimă, lupte, boden ... Între stadion și sala de mese era terenul de tenis și în fața dormitoarelor erau pistă pentru alergări, groapă cu nisip pentru sărituri de pe loc, cu avânt, cu prăjină; alături erau terenuri pentru volei și baschet. În colțul de sud-est al dormitoarelor, către via lui Zambra, era poligonul de tir, unde făceam trageri cu arme Geco. Și mai avea liceul un bazin de înot, situat pe șoseaua cu tei care ducea spre Târgoviște, unde iarna se făcea patinaj. Dar ce nu aveam la Mănăstirea Dealu, pentru activitatea sportivă, spre a ne dezvolta armonios, ajungând să putem respecta dictonul străbunilor noștri de pe Tibru „Mens sana in corpore sano”!

La Predeal totul era redus la un spațiu restrâns, singurele posibilități mai bune ca la Dealu fiind drumețiile pe cărări de munte și părțile de sky. De aceea în materialele primite de la șoimii de acolo sunt și diplome și brevete pentru sky, precum cele puse la dispoziție de elevii Făcăoaru Gh. Ion și Neacșu Gr. Ioan.

Și priveliștile erau diferite. La Dealu liceul era înconjurat cu păduri de foioase, dealuri cu vii și livezi de pruni și foarte multe sonde pentru extracția de petrol. De pe terasa liceului privirea putea străbate peste frumoase întinderi, în dreapta urmărind linia ferată Târgoviște-Pietroșița cu albia Ialomiței, spre soare-apune trecea peste iazurile de pescuit ale lui Brătescu Voinești, apoi peste străvechea capitală a Țării Românești, după care se înfunda în zarea sinelie de peste Câmpia Română; la sud străbătea câmpia cu linia ferată ce ducea spre Titu, în spate, spre răsărit priveliștea urcând, peste vii, păduri de foioase până spre crestele plumburii ale carpaților.

Aici, la Predeal, privirile erau închise ca într-o cușcă, de crestele piscurilor din jurul orașului, având în schimb mereu în auz susurul cetinei de brad, în nări mirosul de rășină și în plămâni aerul ozonat de munte. La Dealu privirea era slobodă, către cele patru zări, aici, în stațiunea climaterică atât de renumită, unde toate cele necesare erau în aceeași clădire, nu aveai unde să te plimbi, căci, ieșind din clădire, ajungeai în oraș. Dar, era și bine că puteai să respiri duminica aerul așezării, să vezi și alte figuri, să ascuți cântecul:

Mi-e dor de munții Caraiman,
Pe veci acoperiți de nori...

Sincer fiind, fiecare locație – să folosesc un termen la modă – avea farmecul ei, așa că absolvenții de la Dealu aveau în suflet lărgimea unei priveliști de o rară frumusețe, iar cei din Predeal imaginea munților acoperiți de nea iarna, apoi crestele acoperite de brazi foșnitori, în restul anotimpurilor.

În primăvara aceea, prima petrecută în stațiunea montană, elevii au defilat de 10 Mai la Brașov, transportați prin grija ajutorului de comandant, nimeni altul decât maiorul Ilie Dumitrescu, împătimitul mănăstirean care s-a ocupat și de prezentarea unei serbări deosebit de frumoase, în Feldioara, localitate legată de numele voevodului Petru Rareș, Domnul Moldovei și urmaș al lui Ștefan cel Mare și Sfânt.

Deoarece problema transformării LM „NF” în Colegiul Național „Nicolae Filipescu” a dat naștere la vii discuții și controverse susținute, am căutat adevărul la U.M. 02405 Pitești, în memoriul col. Ilie Dumitrescu. Acolo am găsit o mențiune clară, făcută de generalul Radu, comandantul LM „NF” din acel an de răscruce –

1941 – din care rezultă că ajutorul de comandant Ilie Dumitrescu a supravegheat întocmirea Decretului privind apariția Colegiului Național „Nicolae Filipescu”. Solicitând sprijinul participanților la întâlnirea mănăstirenilor de la Cercul Militar Național, în ultimul timp dominat de predealeni, absolvenții de la Dealu fiind oameni care au depășit de mult 80 de ani, am ajuns în posesia unui Decret-lege pentru înființarea unui colegiu național modern, emis de Conducătorul Statului Român și Președinte Consiliului de Miniștri, în ziua de 11 octombrie 1940, pe baza raportului Ministrului Secretar de Stat la Departamentul Apărării Naționale, ce are nr. 7350/11.X.1940. Generalul Ion Antonescu și-a întemeiat acțiunea pe dispoziția decretelor legi nr. 3052/5.IX. și nr. 3072/7.IX. 1940, ambele emise în zilele când se discuta soarta țării, după pierderea unei treimi din trupul său, fapt pentru care Regele Carol al II-lea urma să abdice, lăsând tronul fiului său Mihaiu – fost elev al Lic. Mil. „N. Filipescu”. Deci măsura apariției Colegiului Național „N. Filipescu” a fost luată încă din 1940, curând după preluarea puterii de generalul Ion Antonescu, nicidecum în 1941. Această xerocopie mi-a fost dată de elevul Neacșu Ion, care a făcut la Predeal șase clase, între 1942-1948. Iată ce prevedea acest act normativ cu putere de lege, deosebit de important pentru ctitoria marelui român.

Art. I. Liceul Militar „N. Filipescu”, se transformă în Colegiului Național, sub denumirea de „Colegiu Național Nicolae Filipescu” de la M-rea Dealu.

Din text rezultă clar că hotărârea este din toamna 1940, când liceul era tot la Dealu.

Art. II. Scopul acestui colegiu este de a pregăti elita conducătoare a țării, printr-o cultură organică de adâncime și o educație aleasă, dintre elevii cei mai dotați din întreaga țară, selecționați printr-un concurs riguros.

Art. III. Arată că spiritul urmărit va fi național, creștin ortodox și dinastic, realizat prin învățământ practic constructiv și educație creatoare de încredere în sine, inițiativă, energie, camaraderie și, în mod deosebit, spirit de jertfă pentru Națiune și Rege.

Art. IV. Organizarea liceului va fi familială, cadrele locuind pe cât posibil în școală, cu elevii, păstrând nota de înaltă ținută morală, în perfectă ordine și disciplină liber consimțită, caracteristică în colegiu.

Art. V. Colegiul este condus și controlat de M.Ap.N. prin secretariatul armatei de uscat.

Art. VI. La concursul de admitere erau admiși doar premianții din toată țara. Candidații să fie de origine etnică română și sănătoși.

Art. VII. 60% din locuri erau pentru fiii de plugari, restul pentru fiii de orășeni și intelectuali din sate.

Art. VIII. În clasă maxim 40 elevi.

Art. IX. Elevii admiși erau bursieri, întreținuți de stat. Cei ce nu corespund, urmând a fi înapoiți familiei; se pot înscrie în alte școli. Repetenții îndepărtați din școală. Completarea vacantelor la clasele II-VIII prin concurs, dintre premianții altor școli. Pentru ei se va ține cont de însușirile morale din fișa psihologică.

Art. X. Cadrele sunt ofițeri, profesori civili și profesori asistenți aleși dintre cei mai destoinici.

Art. XI. Comandantul putea fi general sau colonel, bun educator, ajutat de un director de studii, ofițer superior, licențiat, pentru priblemele de administrație școlară și un consilier, profesor civil, cu pregătire pedagogică, pentru chestiunile de ordin didactic. Clasele erau conduse de un ofițer dirigințe bine calificat, bun instructor și educator.

Art. XII. Profesorii civili numiți erau aprobați de Conducătorul Statului, la propunerea Min. Ed. Naț., Cultelor și Artelor, dintre titularii învățământului civil și militar, cu experiență în domeniu, afirmați ca fruntași.

Art. XIV. Salariul ca în Min. Ed. Naț., potrivit gradațiilor pentru necăsătoriți. Colegiul va fi încadrat cu ofițeri ca în liceele militare, fără ca școala să aibă caracter pur militar.

Art. XV. Programa analitică ca în școlile secundare. Materiile și activitățile suplimentare se fixează prin regulament.

Art. XVI. Absolvenții au aceleași drepturi ca a bacalaureaților, obligați să urmeze o școală superioară, teoretică sau practică, după aptitudini și înclinații sufletești, beneficiind de aceleași avantaje materiale, potrivit regulamentului. Ei sunt obligați să păstreze legătura cu școala cât continuă studiile, apoi și după aceea, în carieră.

Art. XVII. Administrația colegiului prin Direcția liceelor militare, este subordonată Armatei de uscat. Administrarea fondurilor conform legii contabilității generale a Statului și regulamentelor de ad-ție militară. Verificarea gestiunii de către intenđenții M.Ap.N., iar controlul conform legii de organizare a acestui departament. Cheltuielile sunt suportate de bugetul ordinar al M.Ap.N.

Art. XVIII. Trecerea la Colegiu se face treptat, în anul școlar 1940/1941, începând cu clasa I-a, prin concurs special, elevii reușiți în clasa I se repartizează la celelalte licee militare, primii doi rămânând în colegiu fără alt examen. Restul elevilor din clasele II-VIII, menținuți în colegiu până la sfârșitul școlii, potrivit celorlalte licee militare.

Art. XIX. Actualii profesori titulari ai LM ”NF” menținuți în colegiu, la propunerea Subsecretariatului de Stat al Armatei de Uscat, cu aplicarea prescripțiilor art. 12 din Decret. Cei nepropuși vor fi mutați în alt liceu militar sau la școli secundare civile.

Art. XX. Organizarea și funcționarea colegiului se stabilesc prin regulament.

Prin acest decret-lege, generalul Ion Antonescu a urmărit transformarea ctitoriei lui N. Filipescu într-o școală specială, care să furnizeze „elita conducătoare a țării”. Dar acest lucru a făcut școala de la Mănăstirea Dealu de la înființare și până la apariția acestui decret-lege./ Căutând în cartea mea „90 de ani de la înființarea Lic. Mil. „N. Filipescu”, găsim, începând cu prima promoție – din 1915 – numeroși titani – cum sunt: Marcu V. Vasile – subsecretar de stat al aerului, Zapan C. Grigore – general de aviație și SSSA, Carafoli A. Ilie – academician, inventator, Antoniu S. Ioan – membru corespondent al Academiei, Dimitriu Adrian – ministru justiției, Niculescu Buzești – ministru, Iosif Tripșa – ministru ... foarte mulți profesori universitari, conducători de întreprinderi, generali, scriitori... Deci, ctitoria marelui român a dat țării elita conducătoare, fără o dispoziție expresă în acest scop, ridicând-i din absolvenții intrați în liceu printr-un concurs foarte sever, profesorii și ofițerii instructori reușind să determine, pe mulți dintre elevi, să se remarce în mod deosebit, iar în viață să urce scara valorilor până la cele mai înalte funcții. Și asta, fără ca elevii să fie scutiți de taxe, având întreținerea gratuit.

În atare situație, se pune întrebarea, cu ce vine nou acest decret-lege? Iată ce scrie:

1) Organizarea familială, profesorii și ofițerii fiind obligați să locuiască în liceu și să fie exemplu. (Dar și între 1912-1940 o parte din instructori și conducători locuiau în liceu și erau exemple demne de urmat).

2) La concursul de admitere erau primiți numai premianții școlilor primare. Deci o primă selecție a viitorilor elevi (La Dealu, selecția continua tot cursul liceului. /

3) Se primeau 60% elevi din mediul rural și 40% din orașe și fiii de intelectuali de la țară. (Până în 1940 au intrat foarte mulți din mediul rural, care au ajuns frunțași în promoție).

4) Elevii admiși deveneau bursieri, întreținuți gratuit de stat. (Înainte de decret plăteau toți unele taxe, fapt ce n-a împiedicat pe nimeni să ajungă incontestabile valori).

5) Cei ce nu corespund sunt îndepărtați din școală. (La Dealu, inițial era admisă repetenția, apoi au fost eliminați nevolnicii).

6) Completarea locurilor vacante până la 40 se făcea prin concurs, la care erau primiți doar premianții liceelor din țară.

7) Se adaugă lângă profesorii civili, profesorii asistenți. Comandantul poate fi și general, iar la Dealu primul comandant a fost maior și s-a făcut treabă bună dacă a fost dorință de autodepășire. La Predeal primul comandant este general, următorii trei colonei cu vechime. Directorul de studii trebuia să fie ofițer superior, licențiat.

8) Absolvenții obligați să urmeze o instituție superioară de învățământ. Ei sunt obligați să păstreze legătura cu școala tot timpul vieții. (Absolvenții de la Dealu au făcut-o din proprie inițiativă, prin Asociația „Amicii LM „NF”).

Ctitoria lui N. Filipescu de la Dealu ajunsese să facă din proprie inițiativă, ceea ce prin decretul-lege devine obligatoriu. La Dealu selecția era naturală, acum impusă. Întreținerea revine în întregime statului.

A doua zi după apariția decretului-lege emis de capul statului, a apărut o Decizie a M.Ap.N., semnată de generalul de Divizie Constantin Pantazi. Prin acest nou document se explică în ce mod de aplică prevederile decretului-lege. Iată ce scrie în aert. 1: „Colegiul Național N. Filipescu de la M-rea Dealu este școală secundară model, cu regim de internat, organizată și condusă din punct de vedere didactic și administrativ de M.Ap.N. – Subsecretariatul Armatei de Uscat, prin Direcția Liceelor Militare”. Iar Art. 2: „Scopul Colegiului este de a ajuta pe cei mai distinși elevi din întreaga țară de a deveni conducători de elită în diferite ramuri de activitate”. Citind primele 7 articole, nu am găsit nici o diferență între cele două documente.

Deosebirea apare abia la art. 8, care arată că examenul de admitere pentru clasa I-a a Colegiului va începe în ziua de 21 oct. 1940 ora 8. Deci este vorba de un nou concurs care se ține în 6 centre din țară, cu vizita medicală și examenul scris: 1/. L.M. „Mihai Viteazul” Timișoara (fost Tg. Mureș), unde se dă examen pentru județele: Arad, Timiș Torontal, Caraș Severin și Hunedoara. 2/. Sibiu, în localul Lic. Gh. Lazăr, pentru județele Bihor, Cluj, Turda, Alba, Târnava Mare, Târnava Mică, Sibiu, Mureș, Odorhei, Făgăraș, Trei Scaune și Brașov. 3/. Craiova, în localul L.M. „D.A.Srurza”, pentru județele: Mehedinți, Gorj, Dolj, Romanați, Vâlcea și Olt. 4/. București la Lic. „Mihai Viteazul”, pentru județele: Muscel, Argeș, Dâmbovița, Teleorman, Prahova, Vlașca, Ilfov și Buzău. 5/. Brăila, în localul Lic. „Nic. Bălcescu”, pentru județele: Constanța, Tulcea, Ialomița, Rm Sărat, Brăila, Purna, Covurlui și Tecuci. 6/Iași, în localul Lic. Mil. „G-I Div. Gh. Macarovici”, pentru județele: Tutova, Bacău, Fălciu, Vaslui, Roman, Neamț, Baia, Iași, Botoșani, Câmpulung, Suceava, Rădăuți și Dorohoi.

Examenul oral se ține în București, în clădirea Lic. „Mihai Viteazul” pentru candidații admiși la vizita medicală și scris, în cele 6 centre de mai sus. Să vedem ce mai conține Decizia Ministerială, prin care începe selectarea elevilor clasei I pentru nou apărutul Colegiu Național „N. Filipescu”.

Art. 9. Învățătorii (și directorii) școlilor primare sunt obligați să anunțe absolvenții premianți din sesiunea iunie 1940, Decizia Ministerială, să aleagă pe cei mai dotați și să convingă pe părinți să-i ducă la concurs, ajutându-i să procure actele pentru înscriere. Același lucru vor face directorii liceelor teoretice cu elevii din clasa I-a, premianți în școlile primare. Aceștia primesc concediu pentru durata examenului și li se păstrează locurile.

Deci începuse aplicarea decretului-lege ce stabilea apariția Colegiului Național „N. Filipescu”.

Art. 10. Transportul candidaților la centrele de examen, pe cheltuială proprie. Transportul spre casă al celor respinși la cele 6 centre, deplasarea la București pentru cei reușiți la centre și de la București spre comunele de reședință, se face cu foi de drum.

Art. 11. În timpul concursului, candidații care cer, vor primi cazare gratuită în regimentele din orașele respective și chiar hrană gratuită pentru candidații și însoțitorii lor. Acest lucru va fi comunicat concurenților în prima zi la centrele de concurs sau la București.

Art. 12. Condiții pentru înscriere – naționalitate română; vârsta între 10-12 ani la 1 sept. 1940; absolvenți a IV sau V clase primare, în iunie 1940, cu premiul I, II, III; să nu sufere de boală sau infirmitate; el și familia să se bucure de moralitate recunoscută în societate.

Art. 13. Părinții sau tutorii trimit cereri de înscriere până la 17.X.1940. Verificarea cererilor se face între 18 și 20 oct., ca și întocmirea cataloagelor. La cerere se anexează 2 fotografii format carnet identitate, certificate de directorii școlilor unde au învățat ultima clasă.

Art. 15. Nu se plătește taxă de înscriere.

Art. 16. Stabilește actele necesare pentru înscriere. Pe certificatul de studii să se scrie că este premiant. Nu sunt valabile certificatele de la școli particulare. Un certificat de la primărie, că părintele este țăran și locuiește în sat și se ocupă cu agricultura. Restul actelor sunt cele obișnuite.

Art. 17. Cei admiși să mai aducă și alte acte – certificat că tatăl și mama sunt români, chiar pentru cei decedați; și pentru adoptați se depune acest act. Același act și pentru tutori. Un certificat de pe cazierul judiciar pentru părinte sau tutore, chiar de nu mai sunt în viață

Art. 18. Pentru scris, comisia formată din un comandant de liceu militar sau insp. didactic din Dir. Liceelor Militare. Pentru profesori – română, matematică, istorie, geografie și secretar. Profesorii dintre titularii liceelor militare sau din liceele Min. Ed. Naț. Pentru examenul oral – cdt-ul Colegiului, delegatul M.Ap.N. numit din insp. Generali sau insp. didactici din Dir. Liceelor Militare, membri directorul de studii al Colegiului, câte un titular de română, matematică, istorie și geografie din Colegiu, plus 1-2 secretari după numărul candidaților. Comisiile numite de Dir. Liceelor Militare.

Art. 19. În comisiile medicale un internist, un orinolaringolog și un oculist. Comisiile numite de Dir. Lic. Militare.

Art. 20. Se stabilesc și pentru ce boli se resping candidații. Celor admiși li se face la Colegiu un examen pulmonar clinic și radiografic.

Art. 22. Celor admiși pentru oral, la București li se face un examen psihotehnic.

Art. 24. Arată în ce constau probele scrise și orale, media minim 6, fără notă sub 5.

Art. 28. Probe orale sunt la română, matematică, istorie, geografie

Concursul organizat pe baza acestei decizii ministeriale, a stabilit elevii pentru clasa I-a în anul școlar 1940/1941. Și rezultatele au fost potrivit așteptărilor, după cum ne arată prima promoție de absolvenți CN „NF” și singura de altfel, 1940-1948, deoarece cei admiși cu începere din 1941 nu au mai terminat studiile secundare la Predeal, deși spiritul mănăstirean i-a influențat și pe ei, iar modul cum au fost selectați și înalta valoare a învățământului din CN „NF”, i-a capacitat în așa măsură, sporul de pregătire permițându-le să ocupe funcții de răspundere în România, mulți ajungând chiar să facă parte din elita conducătoare a țării. Spre a ilustra acest lucru, să vedem ce au ajuns absolvenții singurei promoții ai strălucitului Colegiu Național de la Predeal, continuatorul, pentru opt ani, a valorosului experiment Mănăstirea Dealu. Predealul a preluat tot ce a fost frumos la Dealu, lucru permis de folosirea majorității cadrelor ce făcuseră apostolat timp de 28 de ani în preajma cetății de scaun a Basarabilor, la care s-a adăugat riguroasa selecție prevăzută de decretul-lege semnat de generalul Ion Antonescu și valoare de necontestat a tuturor dascălilor – inclusiv a noilor veniți – care au făcut apostolat în locul de pribegie al ctitoriei marelui român Nicolae Filipescu. Să nu se înțeleagă, însă, că Dealul și Predealul sunt instituții diferite. Sunt doar așezări diferite ale aceluiași fericit experiment gândit și pus în practică de marele patriot Nicolae Filipescu, îmbogățit cu condiții speciale de alegere a candidaților și cu întreținerea gratuită, motive benefice de atracție pentru cei mai buni absolvenți ai școlilor primare.

Iată ce ne spune o situație incompletă a absolvenților promoției 1948. Patru absolvenți au făcut clasele a VII-a și a VIII-a într-un singur an. Este vorba de:

- Corduneanu C. Constantin – prof. univ. matematică la Iași, prorector Univ. Iași, prof. univ. în SUA,
- Deaconu Gh. Vasile,
- Furtuneanu M. Horia Dorin
- Nicolicioiu Șt. Marin,
- Șeful promoției Dolgu Gh. - prof univ., rector ASE, ambasador, Min. Externe,
- Albu Teodor, prof. univ, Institut. Polit. Cluj, prorector,
- Florea I. Mihai, prof. univ, Institut N. Grigorescu, cercetător Academie, scriitor,
- Fugaru Florea, lector Fac. Filologie București,

- Georgescu Titus, prof. univ. istorie, rector Univ. Craiova, preector Univ. Buc., membru al Acad. Șt. Sociale și Politice,

- Ștefănescu Ștefan, prof. univ, istorie, dir. Instiut istorie „N. Iorga”, vicepreședinte Acad. Șt. Soc. Și Politice.

- Plus doi prof. univ, matematică, un director de spital, un șef secție CCES, un dir. comercial întreprindere, un dir. Min. Energiei, un cercetător, un director de institut proiectări.

Pe o pagină scrisă de mână, elevul Neacșu Gh. Ion menționează toate actele normative legate de CN „NF” emise din 1940 până în 1948, precum și evenimentele deosebite din viața școlii de la Predeal, în ideea că această lucrare despre viața în stațiunea montană a ctitoriei marelui român să fie cât mai completă. Pentru acest lucru țin să-i mulțumim în mod deosebit. Aceleași mulțumiri aduc tuturor elevilor de la Predeal, care mi-au oferit sprijinul lor, în același scop deosebit de lăudabil. Îi voi pomeni la loc potrivit.

Din însemnările predate, două la număr, arășate la alte materiale, rezultă că la 26 iulie 1941, ministrul Apărării naționale a emis o Decizie Ministerială, prin care erau stabilite condițiile de admitere în Colegiul de la Predeal, examenul urmând să aibă loc cu începere de la 1 august. Cu părere de rău trebuie să recunosc că nu am reușit să găsesc această decizie. Sunt însă sigur că nu putea fi diferită de cea din 12 octombrie 1940, dată de generalul de divizie C. Pantazi, mai ales că, vom vedea că și Decizia Ministerială din 27 mai 1942, referitoare la admiterea în ctitoria marelui român N. Filipescu, nu diferă de cea din 12 oct. 1940. Având în vedere că scopul era același – să intre în CN „NF” numai copii foarte bine dotați, spre a deveni „conducători de elită în diferite ramuri de activitate” ale României.

9) O ZI DE LUCRU LA PREDEAL

de Ion Făcăoaru

„Ziua începea cu deșteptarea, anunțată la ora 6,00, atât de soneria stridentă din holuri, cât și de plantonul ultimul schimb (6). Mulți din colegii mei reușeau să sară din pat și să treacă imediat la program, care de multe ori începea cu făcutul patului. Eu nu reușeam pentru că aveam nevoie de minute bune de stat la marginea patului, pentru a mă acomoda cu trecerea de la starea de somn la orizontală la cea de activitate pe verticală. Târziu, ca adult, am înțeles motivul, când am văzut că medicii îmi recomandau, în urma examenului cardilogic, exact același lucru.

Programul de dimineață cuprinde 3 etape, a câte 10 minute fiecare și anume: făcutul patului, spălătul și echiparea.

Decalajul cu care am început făcutul patului creștea, ca urmare a faptului că aveam unul din paturile cele mai proaste, cu somiera făcută covată, din dormitorul cu cca 40 paturi. De ce am ajuns în această situație? Pentru că nu aveam antrenamentul colegilor mei de la țară, în a mă bate pentru condiții mai bune. Plecat cu o oarecare întârziere la spălător, găseam acolo toate robinetele ocupate. Deși teoretic trebuia să existe un robinet pentru fiecare elev, cum 5-6 robinete erau totdeauna defecte, reușeam aproape totdeauna să intru în acest număr și ca urmare spălătul să fie mai sumar și ieșirea din spălător întârziată. Urma goana pentru echiparea în puținele minute rămase la dispoziție înainte ca să sune adunarea pentru raportul de dimineață. În această goană se nimerea ca, fie cravata să fie puțin strâmbă, cămașa să fie băgată strâmb în pantaloni, șireturile de la ghetă să aibă variante prescurtate, basca să fie eronat fixată... Toate acestea împreună cu eventualii nasturi lipsă sau pe cale de a deveni lipsă, precum și cu eventuale pete pe haine, noi sau vechi, erau puse în evidență de inspecția de dimineață și sancționate, cu nota la aptitudini militare.

După încheierea programului de cameră urma înviorarea, care consta din parcurgerea în pas alergător, încolonați, a unui circuit în lungime de cca 2 km, situat în confluența văilor Leucei și Râșnoavei.

Raportul de dimineață încheiat cu constatarea efectivului prezent și a absenților de toate categoriile, în jurul orei 6,55; se mergea în coloană la sala de mese, pentru micul dejun. Compoziția acesteia a suferit drastice modificări în timp, între 1942 și 1947. În timp ce la început el era constituit din cafea cu lapte și 1-2 felii de cozonac sau pâine cu unt și dulceață, la sfârșit el se transformase într-o ceașcă de surogat amară, cu un colț de pâine neagră și o bucățiică de marmeladă, în care morcovii aveau partea leului.

În jurul orei 7,15 se intra în clasă, pentru o oră de meditație înaintea începerii cursurilor, care avea loc la ora 8,00. În cursul dimineții se desfășurau 5 ore de curs, de câte 50 minute fiecare, urmate de o pauză normală de 10 minute, cu excepția pauzei mari de 20 minute, care avea loc cu 10 minute înaintea orei 11,00.

În timpul pauzei mari, doi elevi de serviciu aduceau de la bucătărie o tavă mare, plină cu cca 40 felii de pâine, unse cu marmeladă, atâtea câți elevi avea fiecare clasă. Orele de curs aveau una din următoarele configurații, în funcție de tehnica și dispoziția profesorului. Unii preferau o examinare orală a unui număr de 4-5 elevi, din lecția predată anterior, urmată de predarea lecției succesive, în timp ce alții treceau direct la predarea lecției și numai după consumarea unui număr special de lecții predate, procedau la o examinare globală a întregii

clase, de regulă scrisă. Eu preferam acest al doilea sistem pentru că simțeam că te obligă la o asimilare mai continuă și mai aprofundată a materiei.

La masa de prânz se intra încolonați pe clase, în urma unei adunări generale a școlii, în jurul orei 13,00. La fiecare masă luam loc de regulă 10 elevi, capul mesei fiind rezervat celui de-al 11-lea care era elevul gradat la pluton (clasă). Menu-ul era constituit din trei feluri de mâncare, o supă sau ciorbă, o mâncare și un desert. Acesta din urmă în vremurile de glorie era o prăjitură adevărată dar în anii '46-'48 se redusese la un măr sau la 2 biscuiți cu o bucată de rahat. După masa de prânz urma o pauză folosită pentru mici plimbări. Apoi ore de regulă afectate dexterităților ca muzică, desen, educație fizică, aviație, aeromodelism, întreceri sportive, activități culturale etc.

În perioada ianuarie-martie acest timp era consacrat învățării și practicării skiului. El se efectua în mod obișnuit pe pârtia cunoscută atunci sub numele MTR (Munca Tineretului Român). Colegiul a pus la dispoziție fiecărui elev o pereche de skiuri, e drept cu legături cam rudimentare, dar din acești elevi s-au recrutat ulterior mari campioni de ski ai României ca Mihai Bără, sau laureați ai concursurilor naționale ca Ion Grigoriu sau Șerbu Constantin. La încheierea fiecărui sezon avea loc un concurs intern, cu laureați la probe de coborâre, slalom și patrule militară.

La ora 17,00 se intra în principala activitate de pregătire a lecțiilor pentru a doua zi, care se desfășura în sălile de clasă sub supravegherea fie a ofițerului responsabil de clasă fie a elevului gradat din ultima clasă.

Cred că nu toți eram pătrunși de necesitatea folosirii fiecărui minut din acest interval, pentru pregătirea lecțiilor din ziua doua, așa încât după o primă parte, scursă în tăcere, în care erau rezolvate mai ales temele scrise, urma un zumzet a cărui intensitate creștea continuu și dovedea dezvoltarea conversațiilor bi și multilaterale și obliga supraveghetorul la intervenții repetate sub lozinca: „Liniște!”

În jurul orei 19,30 se auzea soneria care convoca elevii la apelul de seară, cu deplasarea ulterioară, pe clase, spre sala de mese pentru masa de seară. Aceasta era formată din două feluri de mâncare. La încheierea ei, ne îndreptam către dormitoare pentru a intra în programul de seară ce preceda stingerea. Acest program includea tot trei etape: dezechiparea cu un supliment de făcutul ghetelor, spălătul pe picioare și făcutul patului pentru noapte. Acest program se desfășura în ritm mai lejer, pentru că îmi amintesc că în timpul lui, când ne găseam la spălător, aveam timp să fac câteva exerciții de ridicare în mâini la bare, ce se găseau acolo în cu totul alt scop, de separare a unor compartimente, dar care tentau. Spălătul pe picioare presupunea un deosebit simț al echilibrului, datorită înălțimii la care trebuia ridicat piciorul, dar pentru unii copii chemați s-o facă nu pare să fi fost o problemă. În timpul ultimei treimi se făceau și micile ajustări la echipament care să evite sancțiunile de a doua zi.

Stingerea se dădea conform regulamentului la ora 21,00 dar rareori era liniște în dormitor înainte de ora 22,00, astfel încât plantonul schimbul 1 ieșea din schimb când încă în dormitor erau discuții. Plantoanele care acopereau întreaga lungime a nopții erau organizate pe 6 schimburi de câte o oră și jumătate. Cele mai urâte schimburi erau 2 și 5, iar cele mai invidiate 6 și mai ales 1. Astăzi, ca și atunci, cred că organizarea plantoanelor la copii de 11-12 ani era o cruzime mai ales că erau folosite ca mijloace de pedeapsă. Totdeauna în dimineața ce urma unei nopți în care făcusem planton, eram năuc de somn”.

Elevul Făcăoaru Ion, în viața de după studii doctor inginer specialist la INCERC, mi-a oferit materialul cu o explicație, pe care o redau în întregime, împreună cu Diploma schi, cu fotografia Brevet sportiv, menționând că în clasa VI-a, ultima făcută la Predeal, a luat diplomă și pentru matematică.

Se prezintă – scrie dânsul – datele obiective, ce parchează programul unei zile de lucru (studiu) precum și comentariile subiective, ale unui fost elev atât cu impresiile de atunci, cât și cu judecățile de acum.

Elevul Făcăoaru Gh. Ion mi-a dat și un brevet pentru insigna Clubului sportiv al școlii, împreună cu o Diplomă pentru matematică, primită în clasa VI-a. Iată-le:

În 1942 a absolvit CN „NF” șoimul Mircea C. Carp, nimeni altul decât fostul director al „Vocii Americii” și „Europa Liberă”; sub pseudonimele Dan Mircescu și Mihai Șoimul, a prezentat numeroase editoriale și reportaje, prin care am aflat adevărul despre cele petrecute în țară, scuturate de minciuna comunistă, reușind astfel să mențină trează în sufletele românilor flacăra speranței. Deoarece o scurtă prezentare a vieții „Șoimului” este făcută în cartea „Șoimii de la Mănăstirea Dealu”, de colegul meu Nae Roboiu și mai micul, cu doi ani Sorin Enescu, care a făcut în ctitoria lui N. Filipescu șase clase, o să-i dau cuvântul să ne spună singur ceea ce dorește, în cuprinsul acestei cărți pe care o scriu cu ocazia împlinirii a 95 de ani de la întemeierea școlii secundare militare de elită a României - Liceul Militar „Mănăstirea Dealu”.

10) ÎNTÂLNIRI MĂNĂSTIRENE ÎN EXIL de Mircea Carp

Ca atâția români forțați de evenimente – mai ales de ocupația sovito-comunistă – mulți mănăstireni au plecat de asemenea spre Apus. Unii pentru a continua sau a se alătura luptei împotriva regimului, alții, pentru a-și clădi o viață nouă, în libertate, spre binele lor și a copiilor lor. Nici unii nici alții nu și-au uitat însă țara în care s-au născut și, după puterile lor fizice și sufletești, au încercat să fie mereu exponenți ai spiritului mănăstirean. Aproape toți...

Absolvent al promoției 27-a (anul 1942), am făcut parte din prima categorie, în timpul peregrinărilor mele prin Europa și America de Nord. Am fost prezent neîntrerupt, aproape 50 de ani, la microfonul „Vocii Americii” și „Europei Libere”. Am fost prezent la multe manifestări naționale, culturale, religioase românești la Salzburg (în Austria), la New York și Washington (în Statele Unite), în California, la München (în Germania). Desigur, nu singur, ci împreună cu familia mea și cu români de toate credințele religioase, de toate etniile, de mai toate înclinațiile politice (dar nu comuniste!).

În toți anii exilului, care a început în ianuarie 1948 – după ce-mi făcusem datoria pe front și cunoscusem câteva închisori comuniste – am întâlnit sau am fost în legătură cu numeroși mănăstireni. Pe unii îi știam de pe băncile școlii, despre alții auzisem. În rândurile care urmează nu îi voi pomeni pe toți. Timpul nu-mi permite. Mă voi referi deci la cei cu care am avut contacte mai strânse.

Se cuvine să încep cu cel care, vlăstar regal fiind, a fost înscris la Liceul Militar „Nicolae Filipescu” de la Mănăstire: MARELE VOEVOD (mai târziu REGELE) MIHAI. Am început exilul aproape concomitent; regele la sfârșitul lui 1947, eu la începutul anului 1948. Mi-am pus de îndată serviciile în slujba regelui și mai târziu, când am emigrat în Statele Unite, în slujba comitetului național român, de sub președenția generalului Nicolae Rădescu, ultimul prim-ministru constituțional, înainte de instalarea la putere a regimului comunist, la umbra tancurilor sovietice. Când a venit în Statele Unite, după ce a avut o convorbire la Casa Albă, regele a vizitat „Vocea Americii”, s-a întreținut cu directorul postului de radio american, apoi cu membrii redacției române, după care a intrat în studioul în care chiar în acel moment se transmitea programul în limba română, crainic fiind subsemnatul. Am întrerupt programul, spre a informa pe ascultători că „în acest moment a intrat în studioul regele Mihai”.

Ani mai târziu, când eram director adjunct al postului de radio „Europa Liberă” la München, l-am invitat pe rege, care venise să facă o vizită postului nostru de radio, să intre în biroul meu (știa de acum că eram „mănăstirean”) și să vorbească cu colegii biroului din București. Era în anul 1994. De altfel, în mod regulat de Anul Nou și cu prilejul diverselor sărbători naționale sau evenimente, regele folosea microfonul „Europei Libere” spre a se adresa celor de acasă.

În fine, am fost de asemenea deosebit de onorat să fiu prezent la Geneva și la Versoix, la căsătoria principesei Sofia, cu care prilej, după ce am stat de vorbă cu regele, am pregătit un reportaj special.

Un alt vlăstar regal, coleg mănăstirean, a fost ȘTEFAN DE HABSBURG, fiul domniței Ileana. Când eram în clasa a opta, i-am fost gradat la clasa a 3-a, clasa unde învățau de asemenea, între alții, eminentul arhitect de mai târziu NICOLAE (NICHI) VLĂDESCU, CONSTANTIN ATHANASIU, MIHAI MOTA. Toți, promoția 32 (anul 1947).

L-am revăzut tot în exil ca și pe vărul său, regele Mihai, în vara anului 1948. Eram refugiat la Salzburg, în Austria. A venit cu domnița Ileana să viziteze pe românii refugiați. Câțiva dintre noi am fost primiți la o recepție specială. Când am ajuns în dreptul lui și am vrut să mă prezint, Ștefan de Habburg mi-a luat-o înainte cu cuvintele: „Să trăiți domn’ elev”. Recunoscuse în mine camaradul și gradatul de la Predeal. El a explicat mamei sale că eram „camarazi de la Mănăstirea Dealu” și că obiceiul la noi era ca cei „mici” să se adreseze celor „mari” cu titlul „domn’ elev”. Nu numai la școală, dar și... pe restul vieții. Ne-am amintit de școala noastră, de unii din colegi, de profesorii și ofițerii pe care i-am avut. A treia oară l-am revăzut în Statele Unite, pentru a-i lua un interviu. Eram corespondent al „Vocii Americii”, el inginer la o mare uzină de automobile (am uitat care). Scurt timp după aceea s-a îmbolnăvit grav, dar conducerea uzinei a făcut tot ce a fost posibil pentru a-l salva. S-a reîntors sănătos la lucru. Făcea parte din echipa care se ocupa de construirea unui prototip de automobil. Nu i-a fost dat să-și vadă însă proiectul terminat, căci s-a îmbolnăvit din nou și a murit, lăsând în urmă o soție de origine americană foarte devotată și mai mulți copii.

Tot în Statele Unite l-am cunoscut și am colaborat cu un foarte vechi și distins mănăstirean, inginerul MIHAIL (MILICĂ) MARINESCU, promoția a 6-a, anul 1920. Omul de afaceri de renume, după ce a trebuit să părăsească România, s-a instalat, pentru o vreme, în Elveția și apoi s-a stabilit definitiv în Statele Unite, până a încetat din viață. Era profund atașat cauzei românești. A fost unul din principalii sprijinitori spirituali și financiari ai „Fundației Iuliu Maniu” din New York, ctitoria soților Veturia și Savin Mănuilă (aproși ai liderului național țărănist Iuliu Maniu, din însărcinarea căruia de altfel au și plecat în Occident). „Fundația Iuliu Maniu” oferea burse tinerilor studenți români exilați, fără o situație materială bună, cu condiția ca după

terminarea studiilor, și când vor avea un loc de lucru, să înceapă să-și plătească datoria. Sistemul a funcționat, cu mici excepții: continuă și astăzi.

În Statele Unite mi-a fost dat să cunosc și doi camarazi mănăstireni și de armă (cavalerie) despre care auzisem când eram în țară, dar nu-i văzusem în acel timp: frații TIBERIU MIHĂLȚEANU (promoția 16-a) și SEXTIL (PIT) MIHĂLȚEANU (promoția 19-a). Tatăl lor, părintele ortodox Mihălțeanu, era parohul unei biserici ortodoxe din Statele Unite (East Chicago, dacă nu mă înșel); când regina Maria a vizitat America, după primul război mondial, i-a propus părintelui Mihălțeanu ca cei doi băieți să vină în România și să învețe în țara strămoșilor lor; părintele a acceptat. De altfel, în anii de după primul război mondial era o tendință foarte pronunțată la românii americani să-și trimită copiii să cunoască țara de obârșie, rudele, să învețe limba. Cei doi frați au fost înscriși la Mănăstirea Dealu. Apoi au intrat la Școala de Ofițeri de Cavalerie, primind, la absolvire, tresa de sublocotenent. Amândoi au făcut războiul și s-au distins. După război, președintele Truman a trimis două vapoare pentru regiunile lovite de secetă (Ajutorul American). La reîntoarcere au readus în Statele Unite pe românii americani, care din cauza războiului nu reușiseră să se întoarcă acasă. Fraților Mihălțeanu însă regimul comunist nu le-a permis plecarea. În anul 1966 a venit în Statele Unite, ca trimis al patriarhiei comuniste de la București, episcopul Anania, între altele cu misiunea de a desprinde cât mai multe parohii de sub conducerea episcopului Valerian Trifa de la Vatra Românească. Nu a reușit să desprindă decât vreo două-trei parohii. Misiunea eșuând, Anania a fost rechemat în țară; astăzi este mitropolitul Ardealului, cu sediul la Cluj. În cursul șederii în Statele Unite, părintele Mihălțeanu a fost ademenit de episcopul Anania să treacă de partea Bucureștiului, dacă vrea să-și revadă băieții. Părintele Mihălțeanu a fost sfătuit de episcopul Trifa să accepte, deoarece era în vârstă și nu-și văzuse băieții de un car de ani. Când au venit în Statele Unite, i-am reîntânit pe amândoi. Și pe Tiberiu și pe Pit. Ne-am întreținut atât despre situația din țară, dar am schimbat și amintiri din liceu, deși eram din promoții atât de diferite, ei nu au fost decât la Mănăstirea Dealu, nu și la Predeal.

Rămânem în lumea nouă. Dacă până acum am vorbit mai ales de camarazii din alte promoții, mă opresc acum la câțiva din promoția mea, a 27-a, anul 1942: Alexandru (Gabi) M. Filotti, Benvenutus (Benuța) Vasilescu și Marcel (Pestelu) Petrescu.

GABI FILOTTI locuiește în Canada, la Oakville, împreună cu minunata lui soție Lizica și întreaga familie (copii și nepoți). Nu ne văzusem de când am absolvit școala (1942), drumurile noastre luând direcții cu totul opuse. După evenimentele din decembrie 1989, când eram la București, l-am reîntâlnit în casa fostului nostru diriginte de clasă, iubitul Constantin Dăscălescu (între timp decedat). Prezente erau de asemenea Lizica și soția mea, Gabriela. Aș putea spune că reînnoirea relației noastre s-a făcut de la prima vedere. De atunci ne întâlnim aproape în fiecare an, vara la București, când venim ca de obicei, odată pe an „on business and pleasure”, adică să rezolvăm anumite probleme personale, dar și să ne reîntâlnim cu vechi colegi. Am petrecut în vara lui 1992 cei 50 de ani de la terminarea școlii, tot mai puțini și tot mai pleșuvi. Obișnuiam să jucăm un „poker în 5”, fără cărți de joc, ci doar cu amintiri: Marcel Crăciunescu (Amiralul), doctorul Nicolae Robănescu (Nichi), profesorul universitar Cornel Constantinescu, Gabi și cu mine. Între timp am rămas numai trei. Nichi și Marcel ne așteaptă undeva în „câmpia verde a lui Manitu”... Când nu ne vedem, Gabi și cu mine, ne scriem des. Informații despre cei din țară, despre ce-i nou în țară; păreri de politică mondială (păi se poate altfel?!). Gabi și Lizica au un talent deosebit de a ține adevărate jurnale de călătorie cu impresii din excursiile pe care le fac în Canada, și în multe alte țări din lume.

Ni le trimite și le citim cu mare plăcere.

Mai la sud: BENVENUTUS (BENUȚA) VASILESCU. Locuiește lângă New York, împreună cu soția lui Lucica, fata lor, Carmen, și soțul ei, Viorel. Am fost camarazi nu numai la Dealu, dar și la școala militară în Germania. În acest din urmă răstimp, de câte ori era posibil, ne întâlneam deversși colegi mănăstireni, între care Mircea Antonescu, Mihai Antimescu, Gheorghe Vasilescu. Mircea a năruit pe frontul de vest, Gheorghe pe frontul de est, iar Mihai, mai târziu, în timp de pace, în România.

După ce m-am stabilit în apus și am fost transferat de la „Vocea Americii” la „Europa Liberă”, m-am trezit într-o bună zi cu un telefon: era Benuța, care reușise să se refugieze în Germania, înainte de evenimentele din 89. De altfel întreaga epopee a refugiului lui Benuța în Germania – căci a fost dus-întors-dus-întors – poate să fie povestită pe larg și cu haz numai de el. Stabilit în Germania, a venit la noi la München, și noi l-am vizitat de câteva ori la Esslingen, unde se stabilise, mai târziu cu soția lui Lucica (venită din țară). Mihai, băiatul meu, care la acea vreme avea 14-16 ani, s-a simțit legat mult de Benuța (dar cine nu?), care de asemenea îl simpatiza și îi dădea tot felul de „sfaturi”. Benuța cu felul lui inegalabil cucerea de altfel orice asistență. Îmi amintesc că odată, fiind împreună la Freiburg – unde în anul 1977 sărbătoream o sută de ani de la independență – la agapa care a urmat, Benuța a reușit să țină trează atenția unei audiențe de peste 20 de persoane, la o masă, cu bancuri, dar mai ales cu scamatorii. Din Germania, Lucica și Benuța au emigrat în America la fata lor, Carmen (o matematiciană de excelență, astăzi profesoară universitară). Ca să nu stea pe degeaba, Benuța s-a apucat să pună în aplicare ceea ce învățase în Germania: tehnica dentară, și cu succes.

Cu MARCEL (PESTELU) PETRESCU am fost coleg la Dealu puțin timp. Eu am venit numai în clasa a 7-a, iar el la începutul aceleiași an școlar a plecat la un alt liceu militar. Când eram în refugiu la Salzburg (1948-1951), Marcel era pe undeva în Franța, făcând afaceri așa cum îi dicta talentul (încă de pe băncile școlii). Apoi am auzit că a plecat în Brazilia. Când eram la Washington, la „Vocea Americii”, a venit – tot pentru afaceri – cu soția lui Kitty, văduva binecunoscutului proprietar al numai puțin cunoscutului magazin universal din Piața Sfântu Gheorghe „La vulturul de mare cu peștele în ghiare”. Am petrecut câteva zile foarte frumoase, după care s-a așternut din nou tăcerea. A fost de altfel ultima noastră revedere. mult mai târziu am început să ne scriem și să aflăm astfel că îi murise soția și că el însuși era bolnav de cancer. S-a prăpădit în anul 2004 la Petropolis în Brazilia, unde se retrăsese într-o adevărată sihăstrie, fiind ajutat cu devotament de fata lui Kitty. În anii după ce căzuse cortina de fier, Marcel a ajutat cu larghețe mulți colegi de clasă din țară, dovedind odată în plus firea lui cât și spitiul mănăstirean.

Să ne reîntoarcem de această parte a Atlanticului. Rămânând la colegii de clasă din promoția a 27-a, să-l pomenesc pe RADU DONA (DOLITA), care trăiește acum în Suedia, unde s-a refugiat cu ani în urmă, cu soția și fata lor handicapată. În această țară nordică sistemul de asistență socială și medicală este deosebit de avansat, ceea ce ușurează desigur mult, soarta familiei. De când am părăsit amândoi băncile școlii, nu l-am văzut pe Radu decât o singură dată. Venea din România cu soția lui, cu automobilul. S-a oprit la München. Noi eram în mutare dintr-o locuință în alta și nu ne-am putut vedea decât într-un „Biergarten”. A fost totuși o întâlnire deosebit de plăcută, deși atât de scurtă. Ne-a invitat să nu-l ocolim dacă vom merge vreodată în Suedia; din păcate nu am ajuns niciodată. Cornel și Silva Constantinescu au ajuns totuși în Suedia, iar Radu și soția lui au fost deosebit de amabili. Cu Radu Dona sunt în corespondență. Din rândurile sale detectez tristețea că situația nu i-a permis să ia o parte activă în lupta anticomunistă. Este însă un sprijinitor permanent al revistei gândirii arestate „Memoria”, fondată imediat după decembrie 1989, de un alt mănăstirean, regretatul Banu Rădulescu, promoția a 28-a.

În Germania, la Düsseldorf, trăiește CORNEL (NĂNEL) CONSTANTINESCU, cu soția Silva. Unul din cei mai cunoscuți și apreciați chirurghi români. Am fost colegi buni la școală, devenind prieteni destul de repede. Când eram în clasa a 8-a, deși gradați la clasele mai mici, aveam anumite privilegii. Astfel, patru din noi, locuiam într-o mică „garsonieră”. Ne puteam retrage acolo în liniște, învăța, citi și asculta muzică. După abdicarea forțată a regelui, drumurile noastre, ca și în alte cazuri, s-au despărțit pentru 45 de ani, cu o singură întrerupere, în primăvara anului 1972. Vreau să notez că în toate cele 14 călătorii de serviciu ale mele în România pentru „Vocea Americii” (1961-1978), nu m-am întâlnit decât cu două rude ale mele, cu Mihai Antonescu, vechiul și bunul meu prieten de la Mănăstirea Dealu și cu By Dombrowski, vechi prieten din copilărie (despre care voi vorbi mai încolo). În primăvara lui 1972, Mihai mi-a comunicat că Cornel mă invită să petrec seara celei de a doua zi de Paști la el. Locuia în blocul Wilson, de pe Bd. Magheru (Brătianu). La această cină mai erau de față alți doi mănăstireni, Nichi Roxanescu și Marcel Crăciunescu. Despre această seară de Paște, de neuitat pentru mine, am relatat pe larg în cartea mea „Vocea Americii în România” (Ed. Polirom, Iași, 1987). Pe Cornel și pe soția lui i-am revăzut după evenimentele din 1989, în Germania, la München, dar mai ales la Düsseldorf, unde se stabiliseră ca să fie împreună cu sora geamănă a Silviei. În drum spre sau venind de la Bruxelles – unde locuiește băiatul meu Mihai (funcționar superior în Secretariatul General NATO, astăzi căsătorit cu o diplomată daneză și din vara lui 2005 având o ferită)....

Inutil să spun că aceste întâlniri, pline de amintiri, sunt întotdeauna un prilej de discuții de tot felul, dar și de reîmprospătarea sentimentelor de prietenie mănăstireană.

ALEXANDRU (BY) DOMBROVSKI mi-a fost prieten încă din anii copilăriei noastre medelene, de la Botoșani, anii 1927-1932. Am rămas prieteni în cursul tinereții, deși la Mănăstirea Dealu nu am fost niciodată împreună. Când am venit eu, el se mutase deja la Liceul Militar din Cernăuți, iar când a intrat la Școala de Ofițeri Cavalerie Târgoviște, eu am plecat la școala militară în Germania. După război el era la 4 Roșiori, eu la Centrul de instrucție al cavaleriei din Sibiu. Dar ne vedeam des în vacanțe și concedii. Apoi m-am refugiat în străinătate (1948), ca să nu fiu din nou arestat. În anul 1982, la München, ne pregăteam să răspundem invitației unor prieteni, spre a lua prânzul la ei, când a sunat telefonul. La celălalt capăt al firului am recunoscut imediat vocea lui By. Era în gară și dorea să ne vedem. Bineînțeles, m-am dus și i-am spus că înainte de a-l aduce acasă la noi, trebuie să mergem la niște prieteni bucuroși să-l cunoască, căci erau și ei botoșeneni. By dorea să rămână în Germania, deoarece mama lui era de origine germană. L-am reținut la noi (camera lui Mihai era liberă, băiatul meu fiind la studii la Washington). Gabriela l-a ajutat la completarea documentelor necesare, după care prietenul meu a plecat la Frankfurt, la niște rude (familia Mavrocordat). A reușit să obțină cetățenia germană și să-și aducă soția, fata și soțul ei din România. Nu a stat cu mâinile în sân, și de îndată ce a căzut regimul comunist, s-a ocupat intens de organizarea de transporturi cu ajutoare pentru România, până când a închis ochii – trecând această „misiune” fetei sale, Rose Marie.

Reîntorcându-se din ultima sa călătorie în țară, m-a chemat tot din gara München, și m-a rugat să vin să-l văd. Pregăteam tocmai un program la radio și i-am spus că nu pot veni, dar că ne vom vedea cu altă ocazie. Ocazie, care nu a venit. După această ultimă călătorie în România, By a murit, iar eu am rămas cu regretul și

remușcarea de a nu fi făcut un efort ca să mă duc să-l văd. Pe acest vechi prieten, pe acest între-adevăr „ofițer și cavaler”, pe acest înfocat român și monarhist.

Rândurile noastre, ale colegilor din clasa mea, se răresc văzând cu ochii. Îmi este greu să amintesc numele celor din țară care ne-au părăsit. Aici în exil, i-am pomenit deja pe Marcel Petrescu și pe By Dombrovski. Înaintea lor am pierdut pe cel pe care, pe drept cuvânt, l-am putea numi „mister Mănăstirea Dealu”: GHEORGHE (GOGHE) GAVRILESCU. În școală, un element de valoare în toate domeniile, dar în sport în primul rând. Nu era disciplină, pe care să nu o stăpânească încă din primele clase. Am în față fotografia care mi-l arată pe Goghe la paralele, la sprint, la fotbal. Și-a păstrat toată viața o ținută athletică, fiind în admirația fetelor la început, apoi a femeilor. Nici el nu era indiferent la sexul frumos. A fost căsătorit de patru ori. A plecat din România cu ultima lui soție, doctorița Bia Bojet, în Israel și de acolo au venit în Germania unde s-au stabilit până când o moarte nemiloasă l-a răpit la scurt timp după ce ieșise la pensie și se bucura că acum „va putea trăi” și-o va ajuta pe Bia la cabinetul ei medical. Deși Goghe locuia la Offenbach, lângă Frankfurt, iar eu la München, ne vedeam destul de des. La înmormântarea sa a participat un foarte mare număr de români și evrei (soția lui era evreică din România). Între alții, vechiul lui prieten de facultate, inginerul Dorul Cristen ca și mine; de asemenea Mircea Crișan. Știind cât de legat era Goghe de Mănăstirea Dealu, soția i-a adus cenușa în țară și câțiva colegi au îngropat-o în păduricea din dreptul fostei noastre clase, însemnând copacul, ca să se știe că aici doarme somnul de veci Gheorghe (Goghe) Gavrilescu.

La doi pași de mine locuiește un mănăstirean cu doi ani mai mare. Nu a terminat școala la Dealu, dar se consideră mănăstirean. Un adevărat „ofițer și cavaler”: VLAD BRUSESCU, promoția 25-a. S-a refugiat în Germania, înaintea evenimentelor din decembrie 1989, venind pe urmele bunului său prieten și camarad, Ion Pantazi. A făcut războiul în est și în vest cu multă bărbăție și abnegație. A fost închis în diverse temnițe comuniste și la urmă a fost internat la Salcia. Peste tot, în timp de pace și război, a for un exemplu pentru camarazii săi de arme sau de temniță. Lucru notat de altfel cu toată sinceritatea în cel puțin patru cărți: !Am trecut prin iad” (Ion Pantazi) și „Tortura pe înțelesul tuturor” (Florin C. Pavlovici). În ce mă privește, voi nota că ne leagă o strânsă prietenie, născută și cimentată în exil. Ne vedeam foarte des, căci locuiam la doi pași unul de altul. Petreceam ore întregi în mica lui garsonieră povestind și amintindu-ne și ori de câte ori este o sărbătoare în familie, este printre noi. Îi admir felul în care a înțeles să continue să sprijine, din foarte modestele lui venituri, mulți camarazi de armă din țară; felul în care oferă ospitalitate altora, în modesta lui locuință. Vlad Brusesecu are multe de povestit, din școală, de pe front, din închisoare, din refugiu. Am încercat zadarnic să-l conving să le pună pe hârtie. Din modestie refuză.

În anul 1987 eram, cum spuneam mai înainte, la Freiburg, în Germania. Cu acest prilej, participanții la aniversare, ne-am dus la castelul Sigmaringen, din apropiere, spre a vizita locul de unde a venit primul nostru rege, Carol I. La intrare un basoreliev cu imaginea lui Carol I cel Înțelept și cuvintele în germană: „König von Rumänien”. Eram cu soția mea Gabriela, cu băiatul Mihai /pe care-l duceam întotdeauna la tot felul de manifestări românești în Statele Unite și Europa) și cu Benuța care trăia în Germania. La un moment dat Benuța se duce la un grup format din două doamne și un domn, căruia i se adresează direct cu cuvintele: „măi, tu ești VIOREL IONESCU, promoția 29-a”. Benuța avea de altfel o memorie excelentă. Viorel a recunoscut și după o scurtă ezitare a replicat, „iar dumneavoastră sunteți domn ’elev Vasilescu”. Îmbrățișări. Ne-am apropiat și noi de grup și am fost împreună în cele trei zile de sărbătoare de la Freiburg. După aceea, Viorel Ionescu a menținut legătura mai ales cu soția mea, amândoi ocupându-se intens de ajutoare pentru România. Viorel locuia lângă München și s-a distins nu numai pe acest tărâm, ci și ca medic. După o lungă suferință a încetat din viață în aprilie 2005.

Pe RADU STĂNOIU, promoția 26-a, l-am găsit la München, când am fost mutat de la Washington la „Europa Liberă”. Faptul că eram amândoi mănăstireni, ne-a apropiat mult. Radu, care-și dorea din liceu să se facă ofițer de aviație, de vânătoare, deși era destul de corpulent, a reușit totuși să urmeze această carieră. Aici în Germania, apreciindu-i-se calitățile mai ales în materie de tehnica aviatică, a fost angajat la diverse firme de specialitate. După ce a ieșit la pensie, din plictiseală, obișnuia să-și demonteze automobilul, până la cele mai mărunte piese, asamblându-l apoi aidoma cu originalul. Era mândru de astfel de realizări. A murit și a fost înmormântat în capitala Bavariei.

În anii exilului am cunoscut, am întâlnit de asemenea mulți mănăstireni din cei care au avut sau nu au avut bucuria să cunoască până la urmă adevărata școală de la Dealu, cea de la Mănăstire sau de la Predeal, căci după abdicarea forțată a regelui, Liceul Militar Nicolae Filipescu a fost desființat de Emil Bodnănaș și de regimul comunist. Totuși până când liceul și-a închis porțile, acești elevi au avut prilejul să moștenească măcar de la cei mai mari, ceea ce noi numim, spitalul mănăstirean.

Aici la München l-am întâlnit pe DRAGOȘ DOBREANU, promoția 32. A intrat în școală în anul 1943 și a urmat, deci, doar cinci clase, absolvind în 1948. Inginer constructor de cea mai bună calitate, Dragoș a început viața în refugiu, odată cu activitatea apreciată de toți superiorii săi, la diferite lucrări legate de olimpiada din 1972 de la München. L-am cunoscut cam în același timp, și familiile noastre au stabilit relații de amicitie,

călătorind împreună în străinătate, făcând parte din aceleași cercuri românești müncheneze. Deși nu a avut prilejul să completeze educația la Dealu, Dragoș Dobreanu s-a simțit întotdeauna un mănăstirean adevărat.

Tot în 1948 a absolvit liceul MARCEL GRĂDINESCU, aceeași promoție 32. L-am cunoscut mult mai târziu, când ducându-mă să-mi văd băiatul la NATO (Bruselles), m-am dus și la Gant unde – îmi spusese Nelu Mexi – locuiește Marcel. Am petrecut o zi întreagă, în care mi-a povestit viața lui în acest încântător și istoric oraș belgian, unde s-a stabilit cu soția lui cu ani în urmă, fără voie, dar din dorința de a oferi fetei lor posibilitatea să crească și să se afirme într-o lume liberă. În timpul liber, Marcel a scris o carte voluminoasă în limba franceză, pe care mi-a oferit-o cu o frumoasă dedicație. O carte filozofică, cu titlul „La et les de Jean Berenger” (subtitlul: *Divertimento pout clerics honnetes est mor fondus*”).

Soția mea și cu mine facem parte din Academia româno-americană de arte și științe (ARA), cu sediul în California. La diversele conferințe și simpozioane am întâlnit multe personalități românești trăind în exil. Astfel și profesorul CONSTANTIN CORDUNEANU, promoția 33. Corduneanu venise de la Liceul Militar din Iași. Atât în țară cât și mai târziu în Statele Unite, s-a dovedit un excelent matematician, profesor universitar. Mai mult, a atras după el o puzderie de matematicieni români, care s-au stabilit și au fost apreciați în Statele Unite. A făcut parte la început din ARA, la un moment dat fiind președinte. Acum este președintele ei de onoare.

Am lăsat la urmă două personalități ale exilului român care s-au afirmat cu tărie în exilul mănăstirean, și deci românesc: ION V. EMILIAN (promoția 10-a, 1924), și DUMITRU (MITUS) IONESCU (promoția 20-a, 1934).

Avocat, om politic (cuzist), ofițer de cavalerie de rezervă ION V. EMILIAN, înfocat anti-comunist, și-a făcut mai mult decât datoria pe front. Prezența lui – fizică și sufletească – în războiul din Răsărit se oglindește perfect în cartea sa: „Les Cavaliers de l’Apocalypse” (în ediția franceză) sau/și „Der Phantastischer ritt” (în ediția germană), care au stârnit aprecieri foarte favorabile din partea criticilor. A luptat la început și pe frontul de Vest (dar urmărit fiind de KGB pentru politica sa puternic anti-comunistă, s-a refugiat, a trecut de partea Armatei Germane, ceea ce i-a adus multe acuzații. După război a fost însă la început sufletul românilor din Linz (Austria), fiind de pildă organizatorul marelui manifest pentru Regele Mihai, când acesta a trecut prin Austria, după abdicarea forțată din decembrie 1947. Adversar al actului de la 23 August și dezamăgit de ceea ce a considerat atitudinea rezervată a Regelui la începutul exilului, Ion Emilian a devenit un critic sever al oricăror manifestări și activități ale acestuia. A editat un ziar pronunțat anti-comunist și naționalist „Stindardul”, strângând în jurul lui o seamă de personalități sau români de rând din România. M-am întâlnit de mai multe ori cu el, încercând uneori să-l fac să meargă pe un drum conform cu timpul. Mi-a fost imposibil. Am rămas însă în relații, având în vedere că eram mănăstireni.

Un luptător cu totul pe alt plan anti-comunist a fost și este în continuare DUMITRU (MITUS) IONESCU, care de la începutul exilului trăiește la Geneva, în Elveția. A fost cel care a înființat Uniunea foștilor deținuți politici din România, cu sediul la Geneva, o organizație care timp de mulți ani a strâns în rândurile sale sute de refugiați politici din România stabiliți în Occident (între care și subsemnatul). Știam de Mitus, dar de cunoscut personal l-am cunoscut debia când împreună cu familia, ne-am dus în 1985 la Soultz, în Alsacia, unde de fiecare Înălțare comemoram Ziua Eroilor, în fața monumentului cinstind memoria celor 400 de foști prizonieri de război români din primul război mondial, morți în captivitate germană. Acest loc devenise simbolul aniversărilor românești în exil. Odată a venit și Regele Mihai cu familia. Veneau sute de români din Germania și Austria, din Franța și Elveția, din Belgia, din țările nordice, chiar din America de Nord. Slujba religioasă era oficiată de preoți români neafiliați Patriarhiei roșii de la București. După slujba și după rostirea discursurilor ocazionale, se întindea masa pe iarba verde de lângă pădure, fiecare grup venind cu bucate și ceva vin de acasă. Se trecea de la grup la grup, reînnoindu-se cunoștințe, făcându-se unele noi. Într-o atmosferă cu adevărat creștinească și românească. Timp de câteva ore exilul era parcă și mai aproape de țară. Iar sufletul acestor manifestări erau vajnicii anti-comuniști de la Paris, foștii deținuți politici Cicerone Ionițoiu și Remus Radina, ca de altfel Mitus Ionescu al nostru.

Spiritul nostru mănăstirean, solidaritatea noastră a șoimilor din exil, se manifesta nu numai prin întâlniri ocazionale și scrisori de la unul la altul. Nu o dată am înțeles să fim alături de foștii noștri colegi, profesori și ofițeri, care veneau în Occident.

În vara anului 1977, după ucigașul cutremur, care a provocat atâtea victime la București și în restul țării, a venit între noi, căutând consolare, colonelul ILIE DUMITRESCU. A fost primit cu dragoste, consolată și ajutat în fel și chip de nenumărați mănăstireni din Germania, Belgia, Franța, Elveția. Și de familia mea, băiatul Mihai Având prilejul să vadă astfel transpus în fapte spiritul mănăstirean. fost în casa noastră și la sosirea în Germania și când a făcut drumul de întors acasă. Până și vameșul german de la frontiera cu Elveția a trecut cu vederea faptul că Iliuță depășise termenul de intrare în Germania și convins că spun adevărul și că-l iau pe răspunderea mea pe „domnul care suferise atâta în țară”, i-a dat drumul să intre și i-a prelungit viza cu trei zile!

Am fost vizitat și de fostul meu diriginte, „locotenentul” CONSTANTIN DĂSCĂLESCU, în vizită la Geneva și apoi la München. Ne-am amintit împreună – de față era și Mama mea încă, care-l cunoștea bine din

țară – de momentul în care trei elevi din clasă ne-am dus la Iași spre a-l vedea pe locotenentul nostru, grav rănit în luptele pentru eliberarea Basarabiei. Când ni s-a spus că va trebui să i se amputeze un picior, ne-am dus la directorul spitalului militar și am insistat să se mai facă încă o încercare, să nu-i amputeze piciorul. Impresionat de gestul nostru, directorul spitalului a dat ordin să se mai facă o încercare. Piciorul a fost salvat și locotenentul C. Dăscălescu, care refuzase hotărârea ministerială de a nu se duce pe front, căci de prezența ofițerilor diriginți era nevoie în liceele militare respective – s-a reîntors sănătos la Predeal și a fost alături de promoția 27-a până și-a dat bacalaureatul și absolvenții și-au luat zborul în viață.

Cu multă emoție și bucurie am fost invitat într-o seară de un român din München, care mi-a spus că la el se găsește o rudă a sa, care vrea să mă vadă: Era profesorul nostru de matematică Donciu. M-am dus cu soția și cu Mihai. M-a primit cu brațele deschise, ca pe un adevărat fiu risipitor. Fusesem cel mai slab la matematici din clasă și încercasem să-i fac festa până la plecarea la bacalaureat, neavând media încheiată la matematici nici pe trimestrul II, nici III. A trebuit să-mi dea drumul căci a insistat colonelul Cernescu, directorul nostru de studii. Ținând seama că aveam note bune la celelalte materii și că oricum, mergeam la... Cavalerie și eram în război. Acum, la München, a stat de vorbă cu mine, cu soția mea, dar mai ales cu Mihai, aflând că este bun la matematici.

De scris așa mai scrie, dar mă tem că nu mă lasă Neculai I. Staicu. Și cum el este „domn’elev”, cu două promoții mai mare decât mine, nu-mi rămâne decât să spun „S-trăiți domn’elev” și să sper că cele puse pe hârtie vor amuza pe mulți dintre Dvs. și vor sta mărturie că șoimii de la Dealu, acasă sau peste hotare, au știut să fie buni păstrători ai spitalului mănăstirean.

S-auzim numai de bine!

(Mircea Carp promoția 27)

Mulțumim din inimă de două ori, Șoimule – odată ca elev al ctitoriei Filipescului și a doua oară ca flacăra vie pentru noi cei rămași în țară, în cumpletele vremuri ale ciumei roșii, care nu a reușit să ne altereze sufletele adăpate din apa vie de la Dealu și Predeal.

În primăvara anului 1942, mai precis la 27 mai, a apărut Decizia Ministerială nr. 561... relativă la concursul de admitere în clasa I-a a Liceelor Militare pentru anul școlar 1942/943 (publicată în M.O. nr. 143, partea I-a din 30 mai 1942. Este vorba de cele cinci licee militare din Craiova, Iași, Timișoara (fost la Tg. Mureș), Cernăuți și Chișinău. În art. 1 se arată că scopul acestor licee militare este „să contribuie la formarea elementelor de valoare, din care să se recruteze noile elite intelectuale ale neamului, militari și civili”. În art. 2 se arată că elevii pot fi bursieri, semisolvenți sau solvenți. Art. 3 stabilește că inițial vor fi primiți orfanii și fiii invalizilor de război, restul locurilor atribuindu-se 50% fiilor de săteni plugari, 30% fiilor de orășeni și 20% fiilor de ofițeri activi și de ofițeri în rezervă foști activi. Colegiul Militar „Ion Antonescu” Curtea de Argeș, are 40 locuri, rezervate orfanilor și fiilor invalizilor de război, selectați dintre absolvenții școlilor primare pentru orfani și fii de invalizi de război, pendinte de M.Ap.N. Art. 6 – Sunt admiși la concurs doar fiii de români, nemți și italieni, care au absolvit școala primară cu media minimă 7,50. Art. 13. Este introdusă după vizita medicală, proba de aptitudini fizice, și anume: curse de viteză, sărituri în lungime și aruncări cu mingea. Sunt introduse scutiri de taxe pentru elevii claselor II-VIII, care au promovat clasa anterioară cu 8,50. Art. 40. Introduce posibilitatea îndepărtării din școală, pentru lipsă de aptitudini fizice, morale sau intelectuale, necesare pentru a urma liceul militar în bune condițiuni.

Am prezentat succint condițiile de admitere în cele 5 licee militare și Colegiul Militar „Ion Antonescu” din Curtea de Argeș – nou înființat, spre a putea constata diferențele între CN „NF” și ele, deoarece în aceeași zi a apărut și o altă Decizie Ministerială pentru admiterea în clasa I-a a CN „N. Filipescu” pentru anul școlar 1942/943. Astfel, Art. 1, afirmă prima diferență – CN „NF” este școală secundară model, iar celelalte licee militare și Colegiul Ion Antonescu „sunt școli secundare de stat”, deși toare au același scop „formarea elementelor de valoare, din care să se recruteze noile elite intelectuale ale neamului, militari și civili”. La Dealu, ctitoria lui N. Filipescu se impusese ca școală secundară „model”, la Predeal Colegiul devenind prin lege „model”, lucru care obligă. Art. 3. Stabilește o nouă diferență: în Colegiu elevii „sunt bursieri ai statului, având întreținere complet gratuită”, în timp ce la liceele militare și Colegiul de la Curtea de Argeș, „elevii sunt întreținuți în școală într-una din categoriile de bursier, semisolvent, solvent”. Art. 4. La Predeal au fost 40 locuri pentru clasa I, la celelalte licee militare câte 36, la Timișoara 72 locuri și la Curtea de Argeș tot 40, probabil fiind tot Colegiu. Și data concursului diferă: la Predeal este 22 iunie 1942, la celelalte școli militare de grad secundar 4 iulie. Art. 5 arată în continuare că pentru CN „NF” vizita medicală și probele scrise au loc în opt centre – Timișoara, Sibiu, Craiova, București, Galați, Iași, Cernăuți, Chișinău (pentru județele Basarabiei și Transnistriei), iar oralul la București, în timp ce pentru celelalte întregul examen se ține la sediul fiecărei instituții școlare. Art. 6, menține obligația învățătorilor și directorilor de școli primare să sfătuiască părinții absolvenților din iunie „pe care îi consideră deosebit de dotați” să meargă la concurs, ajutându-i să procure actele

necesare. Deci continuă să se urmărească intrarea la Predeal numai a elevilor foarte buni. Art. 11. La Predeal nu se plătește taxă de înscriere, la celelalte taxa este de 400 lei. Art. 35. menține perioada de încercare pentru admiși la București pentru Predeal. Același lucru prevede art. 40 pentru celelalte licee militare și Colegiul Ion Antonescu. Măsura este binevenită, permițând îndepărtarea laicilor care sunt abonați la corijențe, chiulesc, nu prea fac față nici la eforturi sau sunt firi bolnăvicioase, lucruri care nu erau permise până în 1940, liceul de la Dealu devenind model prin strădania cadrelor – profesori și ofițeri – și interesul pentru autodepășire al majorității elevilor, pentru unele promoții din care au plecat doar repetenții și a cvasitotalității pentru unele promoții în care silința la învățatură devenise generală.

Tabelul cu elevii admiși atât la Predeal cât și la liceele militare din cele cinci mari orașe ale țării, au fost publicate în presă:

Admiteri de noi elevi în liceele militare

Clasa I-a - Colegiului Național „N. Filipescu” din Predeal

Bursieri: Grumăzescu D. Octavian Dumitru-Mihail, Stănescu Gh. Dan Alexandru, Făcăoaru Gh. Ioan, Sârbu A. Marcel-Cornel, Mircea I. Traian, Răduți C. Constantin, Sârbu Gh. Constantin, Golianu N. Alexandru Diamandi, Serbu C. Constantin-Cezar, Nicolescu P. Nicolae, Sulică Al. Alexe-Dan, Teodorescu D. Florin, Andreescu Gh. Emil, Georgescu C. Stelian-Pompei. Isverecanu I. Dinică, Petre I. Gheorghe, Vasilescu V. Petre-Hariton, Panaitescu Al. Ioan, Bocănete I. Lucian-Viorel, Zamfir V. Gheorghe, Vasile D. Gheorghe, Popa A. Gheorghe, Popescu N. Stelian, Voicu D. Mircea, Amohnoaei An. Epifan, Constantin Gh. Nicole, Costescu I. Nicolae, Crăciun M. Constantin, Dinițoiu O. Florea, Enache S. Gheorghe, Geangălă V. Iancu, Ionescu Gh. Daniel, Neagoe I. Manole, Rebedeu N. Ioan, Ruța Gl. Grigore. Petre I. Constantin, Trifan D. Traian, Toacsen N. Eugeniu, Neacșu Gr. Ioan, Stănescu I. Ilie.

Iată înștiințarea primită de unul din elevii admiși în CN „NF”, expediată pe 2.VIII.1943:

În conformitate cu Decizia Ministerială nr. 1484 din 5 august 1942:

Am onoarea a vă face cunoscut că fiul Dvs. elevul Neacșu Gr. Ioan a fost admis în clasa I-a acest Colegiu.

Odată cu prezentarea elevului la școală va aduce cu sine toate actele prevăzute de Decizia Ministerială Nr. 561 din 27.V.1942 pe care o anexăm.

Actele se vor întocmi conform formularelor din decizie.

Data prezentării la școală se va anunța ulterior.

Cdt. COLEGIULUI NAȚIONAL MILITAR „N. FILIPESCU”

GENERAL ADJUTANT

Th. Radu

DIRECTOR DE STUDII

Lt. COLONEL

A. Cernescu

A urmat, a doua zi, Circulara nr. 5559, prin care se făceau cunoscute, noilor șoimi, modalitățile de prezentare la liceu în ziua de 11 sept. 1943:

Detașamentul Moldova

- Comandant – Prof. Lungu Vasile.

- Are la dispoziție un vagon B/4 în stația Mărășești.

- Pleacă din Mărășești la 11.IX.1943, ora 5,32’ cu trenul accelerat 506, sosește la Ploiești-Sud la ora 9,54’ unde vagonul se atașează la trenul personal 2007 cu plecare din Ploiești-Sud la 11.IX. ora 14,02’ și sosește la Predeal la ora 18,14’.

Iată și câteva informații despre cine a fost și ce a devenit, după anii petrecuți la Predeal, un fiu de țărani dâmvovițeni, dovedind încă odată, dacă mai era cazul, cum au făcut și alți absolvenți de la Dealu și Predeal, că pătura țărănimii a fost, în trecut, izvorul de cadre demne ale României.

Neacșu Ion este născut în 14 aprilie 1930, în com. Brănești, jud. Dâmbovița, din părinții Grigore – tatăl și Leonida – mama. Dând „curs” îndemnului stăruitor al tatălui său: „De muncești cu sârg, vei ajunge departe”, Ion Neacșu este primul fiu al unei familii de țărani din Brănești care devine elev al Liceului Militar „Nicolae Filipescu” de la M-rea Dealu.

Și-aduce aminte și astăzi câtă vâlvă a stârnit în comună înștiințarea primită din partea școlii că a devenit elev al Colegiului și să se pregătească pentru prezentare, în vederea începerii anului școlar din toamna anului 1942.

Ce a însemnat pentru destinul lui Ion Neacșu admiterea la acest liceu de vază o mărturisește chiar el: „... Acesta a fost actul meu de naștere intelectuală. Pentru viața mea, Colegiul Național <Nicolae Filipescu> a reprezentat ori totul – cum din fericire a și fost – ori ar fi reprezentat nimic, dacă nu izbuteam să pătrund în rândurile mănăstirenilor. Tot destinul meu s-a desfășurat sub acest luminos și fericit stindard...”

Din însăși clipa sosirii sale la liceu, însoțit de tatăl său, Grigore, elevul Ion Neacșu trăiește deja prima experiență de pedagogie mănăstirească. „... Veneam – își amintește – înșiruiți pe drumul de la gară spre Colegiu, părinți și copii, cu geamantane cu tot. Din urmă, pășind voinicește, ne ajunge generalul Theodor Radu care, am aflat în aceeași zi, era însuși Comandantul Liceului. De îndată a intrat în vorbă cu tatăl meu. Convorbire adică între un general și un caporal. Tata era profund impresionat: vorbea cu un general! Acesta l-a întrebat la ce unitate militară a fost încorporat, ce comandanți a avut, ce misiuni a îndeplinit ș.a. În momentul când am pășit pe poarta Colegiului, învăpăiat și curios cum eram să zăresc cu o clipă mai devreme clădirea școlii, am făcut câțiva pași înainte. Liceul de întrezărea după un pâlț de brazi. În clipa aceea, Generalul Radu m-a tras într-o parte și mi-a zis: <Domnule elev! Când mergi oriunde cu taică-tău, să te afli întotdeauna cu un pas în urmă!> Ce teribilă lecție de purtare și de respect totodată, față de părinți!...

Poposeam la acest liceu din diferite stări sociale: unii fii de țărani, alții de ofițeri, chiar generali, de industriași etc. Din prima zi am devenit, însă, cu toții cu desăvârșire egali. Lucrurile s-au petrecut astfel. Am fost strânși, copii și părinți, laolaltă într-o sală. Noi, copiii, am fost dezbrăcați la pielea goală și am primit fiecare câte un cearșaf. După care am fost încolonați și duși la baie unde, după primenire, am primit efectele (uniformele) noastre de liceeni. Între timp, părinții au trebuit să adune toate hăinuțele noastre. (Unii voiau să lase câte un pulovăr, vreo pereche de ciorapi ș.a.), spre a le duce pe toate, dar absolut pe toate, înapoi acasă. Nu mai eram desosebiți după stare materială sau origine socială. Din clipa aceea am devenit cu toții <o apă și un pământ> și așa am rămas de atunci mereu. Nu ne mai puteam deosebi decât prin hărnicie și aptitudini de studiu, prin rezultatele noastre la învățătură. Aceasta însemna o reală democrație, un autentic spirit de respect reciproc în care am fost educați noi, mănăstirenii tot timpul...”

Ion Neacșu se remarcă curând ca unul dintre cei mai buni elevi ai clasei, cu deosebire la matematică și la grupa disciplinelor așa zis realiste, devenind – alături de Corduneanu, Făcăoaru, Pătrâniche ș.a. - unul dintre <„preferații” eminentului profesor Nicolae Donciu. Dar, nu numai al acestuia>.

Multe „evenimente” pedagogice i-au marcat anii petrecuți în colegiu. Două dintre ele i-au rămas adânc întipărite în memorie și în suflet. "Aproximativ în același timp au avut loc două fapte reprobabile săvârșite de doi colegi. Unul a furat o manta a unui coleg și a vândut-o în oraș pentru a-și cumpăra țigări. Un altul a sustras o sumă de baini de la un coleg, pentru a merge în oraș, la cofetăria lui Mme Flatner și a consuma niște prăjituri pe care nu le mai văzuse în satul său din munte. Faptele lor au fost supuse judecății Colectivului de educatori, ofițeri și profesori. Pedepsele au fost diferite, deși acțiunile lor păreau a fi de aceeași factură. Primul a fost exclus din toate liceele militare, cel de al doilea doar admonestat. S-au luat în considerare nu numai circumstanțele, ci și intențiile diferite ale făptuitorilor.

Hotărârea a impresionat profund pe elevi. Ca și în cazul Cioroianu, deja amintit, Colectivul de conducere al Școlii a dovedit și de astă dată o reală <înțelepciune> pedagogică, profund călăuzitoare pentru comportările noastre ulterioare".

O altă <întâmplare> realmente uluitoare s-a întâmplat pe când era în clasa a 2-a (de liceu). Colegul nostru Neacșu, accidentându-se la o coborâre cu skyurile, avea mari greutăți să se „așeze” la toaletă (acestea erau de tip turcesc, adică trebuia să îndoi genunchii, ceea ce el nu prea putea face sau o făcea cu mare greutate). Într-o zi, din această pricină, întârzie la intrarea la ore. Este surprins de comandantul școlii care-i cere explicații. Sincer, colegul nostru mărturisește cum stau lucrurile. La care Generalul Radu îi zice: „Să vii în pauza următoare la cabinetul meu”, ceea ce colegul nostru și face. Uluit, primește de la General o cheie (ce se confecționase între timp la atelier) și ascultă indicațiile acestuia: „Până te tămăduiești, folosești toaleta din apartamentul meu!” Nu s-a folosit niciodată de ea, dar atitudinea prietenoasă și încrederea comandantului față de el, un copil de 15-16 ani i-a marcat întreaga existență. Așa ceva nici că se putea uita.

După desființarea Colegiului, Ion Neacșu urmează pentru ultimele două clase „Liceul Șincai” din București. Se remarcă și aici prin excelența sa pregătire. I se decernează în iunie 1950, de către Societatea de Științe Matematice și Fizice, filiala București, Diploma pentru obținerea premiului I la un concurs de matematică pentru licee la care au luat parte 1300 de candidați.

În perioada anilor 1950-1954 este student la Institutul de Construcții din București, Facultatea de Construcții Civile și Industriale; devine un specialist eminent al domeniului. Din importante lucrări de construcție realizate sub nemijlocita sa conducere menționăm: Hotelurile înalte din Mamaia (Parc, Perla, Flora, Aurora ș.a.). Blocurile înalte de locuințe din Onești, Castelul de apă Făgăraș, Consolidare și restaurare a Turnului Chindiei-Târgoviște, Blocuri de locuințe în Dusseldorf (Germania) ș.a.

Face două stagii de perfecționare, unul de 3 luni în Germania și altul de 6 luni în Franța, pe care le „absolvă” cu deosebit succes. În anul 1963 i se conferă titlul de Laureat al premiului de Stat în domeniul Construcțiilor.

Deși pensionar, continuă să lucreze și în prezent în firma sa de construcții. Tot ce a realizat și continuă să realizeze, se datorează – cum el însuși afirmă cu tărie – acelei formidabile școli ce a urmat, respectiv Colegiul Național „Nicolae Filipescu”. Ca și în multe alte „cazuri”, de altfel.

Și, fiindcă acest mănăstirean veritabil, deși nu a făcut decât șase clase la Predeal, s-a învrednicit să scrie câteva rânduri despre sufletul întâlnirilor lunare ale mănăstirenilor, colaborator apropiat al col. Ilie Dumitrescu – mănăstireanul de excepție, să-i dăm cuvântul:

"Mexi Ioan, din promoția XXVI-a, născut la 10 noiembrie 1922 la București, din părinții Alexandru, de origine macedo-albaneză și mama, Elena, de origine macedo-greacă. Urmează cursurile Liceului Militar <Nicolae Filipescu> la M-rea Dealu între anii 1933-1941. Se remarcă încă de pe băncile liceului prin excelente rezultate la învățătură. Cu mult spirit de inițiativă și puternic atașament față de colegi și colectiv, devine repede un excelent organizator – cum se va dovedi și ulterior, până astăzi – tenace și întreprinzător, pasionat sportiv, un <sufletist> în sensul cel mai propriu al cuvântului, admirabil camarad.

În anii 1941-1943 urmează Școala Militară de Infanterie cu dorința, nerealizată însă, de a deveni <vânător de munte>. La absolvire este repartizat în Regimentul de Gardă 6 Mihai Viteazul. Ulterior este trimis pe front, în linia I, participând timp de peste 2 ani la lupte, inclusiv în Munții Tatra din Cehoslovacia. Este în cele din urmă rănit și timp de peste un an spitalizat.

După schimbarea regimului politic la București, în 1947, ofițer fiind, este <deblocat> din armată și trecut în rezervă.

Imediat după aceasta i se înscenează un proces politic, și, pentru a fi fost ofițer de gardă, este arestat și condamnat politic. Este nevoit să suporte mai mult de doi ani durele privațiuni și opresiuni ale detenției în <coloniile> Cerna Vodă, Poarta Albă și Capul Midia de la Canal, cât și cele îngrozitoare din temnița Jilava.

<Eliberat> în noiembrie 1952 (avea nu mai mult de 30 ani), nu este angajat nicăieri. Pe cererile ce le adresa pentru încadrare într-un post de muncă (în 1947 devenise licențiat al Facultății de Drept din București, deci jurist) se nota invariabil și defăimător: <... Fost ofițer de gardă (regală), fost deținut politic, nu poate fi încadrat...> "Cu greu și deabia în 1953 reușește să se <încadreze> drept desenator tehnic într-un Institut de Proiectări".

După cum își amintește elevul Neacșu Gr. Ioan, la 10 Mai 1943, șoimii de la Predeal au defilat la București, pe șoseaua Jianu, la statuia aviatorilor. S-au deplasat toate clasele, Colegiul de la Predeal deschizând seria unităților care au trecut prin fața tribunei oficiale, având în frunte pe generalul Th. Radu, comandantul Colegiului în mantie de Cavalier al Ordinului Mihai Viteazul.

g-I Th. Radu

S-a reluat astfel tradiția șomilor de la Dealu, care au defilat la București în frunte cu Marele Voevod Mihai de Alba Iulia și elevii din promoțiile XXIV și XXV, din 1934 până în 1938, când vlăstarul regal a fost avansat sublocotenent.

Tradiția organizării serbării de 101 zile a fost respectată de toate promoțiile, după acea frumoasă prezentare a promoției XXV –fie-mi iertată, pentru eventualii cărcotași, lipsa de modestie – care a durat 4 ore și sala de gimnastică a primit cel mai mare număr de vizitatori, foarte mulți din Târgoviște și București, jumătate din marea sală fiind ocupată cu scaune și spectatori în picioare, printre ei multe eleve de la Carabela, serbările de la Dealu fiind foarte apreciate, mai ales că acum erau luați în colimator, prin catrene foarte reușite, chiar instructorii și educatorii.

Desigur, toate promoțiile au organizat această sărbătoare de absolvire, dar neavând programul prezentat de artiștii fiecăreia dintre ele, nu ne putem pronunța. Suntem siguri că au avut glume reușite, cu nimic mai prejos față de celelate promoții, căci despre dascăli nu se puteau spune decât lucruri pozitive, dar nu avem ce să prezentăm pentru cititori.

Așa că suntem nevoiți să ne oprim la promoția XXIX, deci după patru ani, adică la acei care își luau rămas bun de la Colegiul în care se pregătiseră pentru viață în cursul superior de liceu. Desigur, au urcat pe scenă cei mai talentați elevi din promoția „Căpitan Anton Antonescu”, în acea frumoasă zi de martie, în același timp și cei mai buni la învățătură, în frunte cu șeful clasei Iliescu C-tin, viitor prof. univ, Sorin Balaban, viitor artist, Mircea Roșu Buzescu, dir. IPCM, Sandy Oncescu – conf. univ, Mișu Ionescu – mare sportiv, Pompiliu Parotă – chirurg ortopedie infantilă, Tică Tănăsescu, Ionel Dinescu, E. Badilescu etc. Textele au fost scrise de Sorin Balaban – altfel nu se putea, Mircea Roșu, E. Badilescu, T. Tănăsescu. Programul a avut 2 acte și 10 tablouri.

Cum era și normal, au beneficiat de concursul lui Aurel Bobescu. Printre colaboratori apare și Nicușor Vlădescu – nimeni altul decât absolventul promoției 32, ce va deveni un reputat arhitect și profesor la Arhitectură.

Programul din care am cules aceste informații, are înscris numele N. Pătrâniche, care a făcut la Colegiu de la Predeal doar clasele IV-VI – viitor dr. ing. și prorector al Insit. Constr. Buc., care se consideră mănăstirean.

În rândul profesorilor s-au produs unele modificări: în locul lui Ion Pavelescu, la geografie, ieșit la pensie, a venit H. Dumitrecu, apoi Lipcanu și Iancu M., între 1946-1948. La matematică a venit și N. Gaiu, care a lucrat tot până la desființarea Colegiului. La franceză apar, pentru un singur an, în 1942/43, un oarecare Cristescu, urmat de V. Bănică, tot pentru un an, apoi D. Popescu pentru doi ani, ultimii doi făcând apostolat la Predeal Irina Brânduș - soția lui Magister. La germană, în locul lui R. Pâslea, în toamna lui 1945 a venit B. Abageru care a lucrat trei ani școlari în Colegiu. Pentru italiană, după R. Dăscălescu, care a lucrat până în 1945, a venit G. Lăzărescu. În 1945 s-a introdus lb. rusă, la care a fost încadrat N. Abageru. Tot în 1945, la religie a fost adus Brebănarul, pentru un an de zile, apoi Grumăzescu și iar Brebănarul. La muzică, în același an – 1945 – a fost adus Petrovici Zorelo, care a lucrat până în 1948. Și la desen și caligrafie s-a produs schimbare în toamna 1945, locul lui Al. Vasilescu fiind luat de I. Cârdei, care a lucrat acolo până la desființarea Colegiului. Crețu Radu, care a făcut cinci clase la Predeal, pomenește în situația cadrelor și de materia Aeromodelism, av. Auto, unde a lucrat un oarecare Livezeanu, până la sfârșitul anului școlar 1944/1945. La igienă a predat maiorul dr. Boțoi. Se cuvine să mai amintim că la Predeal clasele aveau și câte un diriginte, dintre profesori îndeplinind această funcție atât Dem. Tache Dumitrescu, cât și Anghel Manolache.

Potrivit informațiilor furnizate de elevul Neacșu Gr. Ion, în vara anului 1945 a apărut Decizia Ministerială, prin care au fost desființate Liceele Militare „Regele Ferdinand I” din Chișinău și „Ștefan cel Mare” din Cernăuți. Deci guvernul trădător al lui Petru Groza începuse acțiunea demolatoare nu numai în armată, ci și în cadrul instituțiilor secundare de învățământ militar, care pregăteau cadre de valoare pentru funcțiile de conducere ale țării, absolvenții lor fiind ortodoxi, democrați, monarhiști și anticomuniști. Totodată s-a stabilit că de la CN „NF” pleacă ultimii 20 clasați în fiecare clasă, în locul lor venind premianții din toate celelalte licee militare, Iași, Craiova, Timișoara, Chișinău și Cernăuți. Cu părere de rău trebuie să arăt că nu am reușit să găsec acest document, spre a vedea justificarea acțiunii.

În toamna aceluiași an, a venit la Predeal, elevul Ștefan de Habsburg, fiul Principesei Elena și al Arhiducelui Anton de Habsburg,, deci văr bun cu M. Sa Regele Mihai I. S-a încadrat în clasa șoimilor Neacșu Gr. Ion, Făcăoaru Gh. Ion, șef de clasă fiind Turcanu P. Petre. Probabil că a stat în bancă cu elevul Neacșu Gr. Ion, deoarece în viață se vor vizita, corespondând între ei. Din nefericire nu a făcut decât clasele a III-a, a IV și a V-a în Colegiul de la Predeal. A venit însoțit de ministrul Ap. Naționale, generalul Mihail, care l-a prezentat colegilor de clasă. Deși provenea din familie cu rădăcini adânci în istoria Austriei, fiind și jumătate român, a preferat să vină la Predeal să-și continue studiile, unde s-a integrat fără întârziere, legând prietenii durabile.

Fiind cel ce era, conducerea Colegiului avea grijă să-l trimită, la vacanțe, însoțit de un ofițer, la Castelul Bran, unde locuia mama sa. Iată prezentate „Clipe de viață trăite de col. (r) Dobrescu Aurel la CN <NF> din Predeal:

Pe 18 dec. 1945 a nins o zăpadă de 30 cm. D-l col. Cernescu, care ținea loc de comandant, după plecarea g-ralului Radu, a primit un telefon din Bran, de la Domnița Ileana, care-l anunța că nu putea veni să-și ia fiul, Ștefan de Habsburg, din cauza zăpezii mari, și să-l trimită pe schiuri, cu cineva, pe valea Râșnoavei.

Col. Cernescu m-a chemat pe mine, căci eram instructor de schi, și mi-a zis: <Dobrică, îl duci pe Ștefan acasă, la Bran – era în clasa IV-a și pe Stan Rizescu dintr-a II-a>. Am plecat toți trei pe schiuri. La Pârâul Rece am intrat într-un restaurant și le-am dat celor doi elevi câte un ceai. Eu am luat un coniac mic. Ajunși la Râșnov, am mers la unitatea militară Vânători de Munte, unde m-am prezentat maiorului comandant, căruia i-am spus că-l duceam pe feciorul Domniței Ileana la Bran. Ștefan a cerut voie să dea un telefon la Bran, mamei sale. <Mami, sunt la Râșnov, mă aduce acasă d-l cpt. Dobrescu>. Comandantul ne-a dat o sanie cu doi cai, cu care am plecat mai departe.

La intrarea în Bran, spre Castel, ne-a ieșit înainte Riterman – secretarul Domniței și cu Minola, sora lui Ștefan, pe schiuri, trași de un cal. Am stat 2 zile la Bran, unde am fost primiți foarte bine. În acest timp am văzut-o pe Domnița Ileana împletind ciorapi și mănuși pentru cei 6 copii, doi băieți și patru fete”, a încheiat col. Dobrescu povestirea, la una din întâlnirile mănăstirenilor din anul 2005.

Ștefan de Habsburg avea talent la desen. Iată câteva din schițele în tuș, realizate în ziua de 21 mai 1995, cu ocazia unei vizite făcute în România, cu soția lui, Jerri.

Foto – 4 schițe

Activitatea deosebită, începută la Dealu de ași ai matematicii, cum au fost: V. Alaci, acad. dr. Octav Onicescu, Tiberiu Mihăilescu, continuată de Tiberiu Ionescu, Gh. Simionescu, Cezar Coșniță, N.N. Mihăileanu și N. Donciu, care a dat rezultate spectaculoase în deceniile II, III și IV al sec. XX, elevii pregătiți de acești veritabili dascăli cucerind foarte multe din premiile concursurilor Gazetei Matematice, a urmat același curs și la Predeal, cu prof. N. Donciu și mai nou venitul N. Gaiu, rezultatul fiind deosebit de onorabil, printre premianți aflându-se Bârlea V., Vijelie E., Arendt E., Crăciunescu M., Floreșteanu A. etc, activitatea fiind la fel de fructuoasă și cu elevii care nu au mai avut fericirea să termine studiile secundare în ctitoria marelui român N. Filipescu.

Rezultate frumoase s-au obținut și pentru lb. română, istorie și geografie. Nici nu putea fi altfel, căci unui Leon Diculescu și D. Dumitrescu li s-a adăugat un Augustin Z. N. Pop, fost profesor de română la Lic. Mil. „Ștefan cel Mare”, unde de asemenea se făcea carte serioasă, ca de altfel și în celelalte 4 licee militare.

Deoarece s-a menținut instituția fratelui de cruce, prin care noul schimb primea ajutorul unui elev din clasa II-a sau a III-a, care îl sfătuia în problemele mărunte ale vieții de internat militar – cum se execută programul de dimineață sau de seară, cum se face patul să aibă cearceaful perfect întins, cum se pregătesc lecțiile în situația trecerii de la învățătorul care preda toate materiile, la câte un profesor pentru fiecare obiect, înseamnă că se menținea ceremonia botezului șoimilor, care se făcea în cadru festiv, înseamnă că urma să aibă loc și serbarea începutului de an, care la Dealu se pregătea cu minuțiozitate și se desfășura în prezența părinților noilor pui de șoim, aleși printr-un foarte sever examen.

Și serbarea patronului liceului a continuat să fie pregătită cu aceeași seriozitate. Despre serbarea pomului de Crăciun ce să mai spunem? Frumoasele datini nu puteau fi uitate. Iar împărțirea premiilor prilejuia organizarea serbării de sfășit de an. Deci și la Predeal aceste serbări au fost pregătite din timp, de către veșnic tânărul Aurică Bobescu, în primii patru ani ajutat de comandantul de pluton, iar cei patru care au urmat sprijinit și de Petrovici Zorelo – profesorul de muzică vocală, proaspăt venit la Predeal. Și cum știm de ce era în stare moș Aurică – așa i-am spus, noi cei din clasa I-a, când a început să recruteze elevi pentru fanfara la începutul anului 1933 – avem certitudinea că și serbările din noul oraș al ctitoriei lui N. Filipescu, au fost foarte reușite, dacă nu chiar mai frumoase.

De Sf. Nicolae - ziua patronului liceului – aflându-mă cu R. 20 ART în drum spre front, în 1944, am poposit în gara Predeal, unde urma să staționăm câteva ore. În atare situație, am cerut aprobarea comandantului să merg să vizitez școala care mă pregătise pentru viață, devenind un patriot fără probleme sau dubii în abordarea datoriei față de țară.

Cu mașina șoferului Drăghici am ajuns la Colegiu. În autobuz vorbisem cu dascălii pe care îi avusesem la Dealu și însoțise liceul la poalele Muchei Leucei; ajunși la destinație, l-am însoțit pe preotul prof. dr. Constantin Nițescu până în clădire, unde m-am prezentat generalului Th. Radu, care conducea liceul din 1941, col. Iliescu fiind mutat la Min. Ap. Naționale.

- Este fost elev al liceului, m-a prezentat fostul meu dascăl.

- Și-acum ai venit să instruiști camarazii mai mici? m-a întrebat bărbatul înalt, cu îngățisare de sportiv.

- Sunt în drum spre front, i-am răspuns după ce m-am prezentat cu respectul cuvenit.

Apoi am vorbit cu ceilalți dascăli pe care îi avusesem – Dem. Tache, Magister, maiorul Cernescu... după care m-am oprit la clasa VII-a, în anul absolvirii mele fiind în ultima clasă a cursului inferior de liceu. În anul școlar 1939/1940, ca elev plutonier, le fusesem încheietor de clasă. I-am recunoscut imediat ce i-am văzut – Iliescu, șeful clasei, Roșu Mircea – pe care îl pregătea la matematici prof. N. Donciu, Parotă – care mă imita în fața colegilor, Cristescu-târgovișteanul, Ică - jurist...

Cum la ora 11 trebuia să fiu înapoi la unitate, să nu plece trenul fără mine, am regretat că a trebuit să refuz invitația de a rămâne la serbare. Eram șeful biroului operații, mâna dreaptă a colonelului, funcția obligându-mă să nu dau cinstea pe rușine, dimpotrivă, să fiu model dacă se putea.

Cu ocazia punerii pietrei fundamentale a noului așezământ militar de instruire și educare la Mănăstirea Dealu, după cum am văzut N. Filipescu a ținut un deosebit de cuprinzător discurs – era 4 iunie 1912 – în care a trasat liniile directoare ale importanței sale ctitorii, considerat, pe bună dreptate, drept „Testamentul de la Dealu”, în care a spus, printre alte principii sănătoase de pregătire a tinerei generații: „În locul unei educațiuni prea exclusive, ambiționăm o educație completă, intelectuală, fizică și morală”. În acest scop a înzestrat liceul cu o spațioasă sală de gimnastică și cu un bazin de înot, canotaj și patinaj, potrivit anotimpului. Apoi ctitoriei sale i s-au adăugat tot felul de terenuri pentru fel de fel de jocuri, sărituri sau alergări, precum și un poligon pentru trageri. Iar între anii 1931-1933 școala din Deal a fost înzestrată cu impunător stadion, la amenajarea căruia am lucrat toți elevii care eram atunci în clasele I-VII.

Cum se desfășura activitatea intelectuală, am arătat deja – prin concursuri riguroase, spre a intra numai elevi bine pregătiți și totodată sănătoși, la Colegiu, ștacheta fiind ridicată și mai sus, la examen fiind primiți numai premianții școlilor primare, apoi prin selectarea cadrelor, spre a ajunge la Dealu numai profesori și ofițeri

foarte bine pregătiți. Dascălii aveau obligația să presteze un învățământ de calitate, cu antrenarea elevilor la concursuri gen Tinerimea Română și Gazeta Matematică, plus participarea la întrecerile pe țară a rezolvitorilor de probleme, care să elaboreze soluții model și chiar să propună probleme pentru revistele matematice. În scopul unui proces instructiv de înaltă calitate, liceul era dotat cu tot felul de laboratoare – de fizico-chimice, pentru științele naturale, de geografie, psihotehnic. În clădirea dormitoarelor exista un cazinou cu o impresionantă bibliotecă și un laborator foto.

În trimestrul doi se purtau discuții aprinse în cancelaria profesorilor, pentru a se stabili ce elevi trebuiau să reprezinte liceul la concursurile ce urmau să aibă loc în vacanța de Paști, după cele trei zile pe care orice creștin se cuvenea să le petreacă în sânul familiei. Alegerea stabilea pe inițiații care urmau să ia cu siguranță premii. Și nu s-a greșit decât foarte rar, elevii de la Dealu luând cele mai multe premii.

Educație morală făceau toate cadrele liceului, se făcea chiar și de către cei ce nu erau legați direct de procesul instructiv-educativ, fiecare la locul său de muncă, prin crearea unor condiții demne de viață, într-un mediu ambiant frumos, bine întreținut, care impunea respect pentru munca depusă în amenajare, și pentru cheltuielile făcute pentru realizarea lor. Sarcini precise în acest scop aveau profesorii care țineau orele de educație morală, în cadrul cărora se analizau toate aspectele cotidiene, care cereau să fie cunoscute, combătute sau criticate. Având în vedere că aceste ore intrau în sarcina unor specialiști de înaltă clasă, gen prof. dr. Victor Pavelescu - cu doctorat susținut în Germania, sau prof. dr. Romulus Vulcănescu – prolificul cercetător de mai târziu, autor a foarte multe cărți de specialitate, rezultatele nu puteau fi decât foarte bune.

Și educația fizică a avut parte de specialiști de înaltă clasă, aduși la început chiar din străinătate sau trimiși în Suedia pentru specializare, cum a fost cazul cpt. Virgil Bădulescu, precum și din București, cum a fost cazul lui Petre Alexandrescu și Lucian Popescu pentru box.

Era o plăcere să vezi întrecerile sportive de pe stadion, duminica după masa, când veneau să asiste și fete de la liceele din Târgoviște. Aveau loc și campionate inter-școlare Târgoviște -Mănăstirea Dealu, la fotbal, câștigate, de regulă de echipa liceului nostru. La Predeal, după materialele puse la dispoziție, pentru realizarea acestei lucrări înainte de centenar, de către câțiva elevi care au făcut acolo doar șase clase, totuși se consideră la fel de mănăstireni, pe bună dreptate, ca și absolvenții, deoarece odată ce și-au însușit spitiul mănăstirean și s-au comportat ca atare, oricât de sus ar fi urcat pe scara valorilor, fără să facă compromisuri condamnabile, acest lucru li de cuvine de drept. Deși sunt sigur că și alți elevi de la Predeal, au primit asemenea diplome, pomenesc doar de două dintre ele care scot în evidență cum se desfășura activitatea sportivă la Colegiul de pe valea Râșnoavei. Primul document, sub antetul „Colegiul Național Militar «Nicolae Filipescu» de la Mănăstirea Dealu-Predeal”, are mențiunea Brevet prin care se acordă elevului Neacșu Gr. Ioan, insigna Clubului sportiv al școlii. Deci acolo, în creierul munților, Colegiul avea un Clubul sportiv școlar, ceea ce la M-rea Dealu nu a existat. Al doilea document este o diplmă, care se acordă elevului Făcăoaru Ioan, ce primea premiul III, la proba de coborâre directă, la Campionatele de ski – martie 1946. Brevetul este semnat de g-ralul Radu și diploma de col. A. Cernescu.

Deci și la Predeal se mențineau principiile instructiv-educative trasate de marele român N. Filipescu, întemeietorul școlii secundare de elită a țării, la care se adăugase un sistem de selecționare a elevilor, prin aceea că locurile vacante puteau fi ocupate, în proporție de 60% de către fii de țărani din mediul rural, iar restul de copii de la oraș precum și de fii ai intelectualilor din mediul rural, la concurs putându-se prezenta numai premianții din școlile primare. De asemenea, noile reglementări stabileau că elevii Colegiului erau întreținuți gratuit de stat, fapt ce atrăgea și mai mulți absolvenți studioși a 4 și 5 clase primare, fără mijloace materiale, în măsură să suporte taxele școlare care se plățiseră la M-rea Dealu. Și rezultatele vor fi salutare, cum de altfel au fost și la Dealu, unde selecția era naturală, examenele riguroase și înlăturarea repetenților îndepărtând pe cei care ocupau inutil locul unui elev cu adevărat silitor.

Legătura indisolubilă dintre Dealu și Predeal și faptul că CN „NF” nu era altceva decât urmarea firească a LM „MD” și LM „NF” este grăitor evidențiată de elevul N. Vlădescu, intrat, prin luptă dreaptă, la Dealu, în urma examenului dat în august 1939, mutat la Predeal în ianuarie 1941. Iată ce scrie acest valoros absolvent al ctitoriei lui N. Filipescu - penultima promoție, deosebit de talentatul arhitect de mai târziu:

„Motto:

De n-ar fi amintirea o dâră de cenușă,

Cum am găsi cărarea întoarcerii în noi...?

V. Voiculescu

Vine o vreme când, ceva lăuntric ne îndeamnă să ne întoarcem către începuturi;

- vine o vreme când, fapte lipsite de importanță cândva ies din conul de umbră al trecerii noastre și ne apar luminate de noi înțelesuri;

- vine o vreme când, trebuie să rescriem drumul unei existențe de la inocență la năzuință către marile aspirații și angajamente ale vieții.

Și nu odată par a fi crâmpete parcă dintr-un vis.

17 septembrie 1939 este ziua când a început o fermecătoare epopee. Echipat cu cel mai frumos costum purtat de mine până atunci – haine bleumarin cu eghileți, centură albă cu stilet, cravată galbenă și mănuși roșii, furnizate de atelierul de croitorie al domnului Gheorghiu de pa strada Romană (azi Mihai Eminescu), coboram cu mândrie dar și cu emoție în gara Târgoviște însoțit de tatăl meu. De aici, autobuzul urma să parcurgă bulevardul Castanilor (de azi), piața Mitropoliei, calea Domnească și, trecând podul Mihai Bravu, să se înscrie pe drumul șerpuint printr-o pădure de stejari, pentru a ajunge la Cuibul Șoimilor.

Ceremonia de primire s-a desfășurat pe stadionul școlii. Comandantul de batalion, elevul plutonier major Gheorghiu Șt. Gheorghe făcea apelul bobocilor ce erau încredințați unui frate de cruce din clasa a treia. Elevul Vlădescu se înfrătea cu elevul Gheorghiu I. Mișu. A urmat o impresionantă defilare și un spectacol în care au excelat corurile conduse de rafinatul maestru D.D. Botez și orchestra cu strălucitoare rapsodii și potpuriuri din creațiile universale aranjate de neobositul și inspiratul meșter Aurel Bobescu.

Aceasta a fost prima filă a unui basm care întradevăr a fost odată ca niciodată...

Ale noastre erau dealurile și pădurile din împrejurimi. Prin ele cutreieram în căutarea celor mai frumoase plante pe care le presam pentru ierbar; prin ele cutreieram în căutarea celor mai atrăgătoare găze sau fluturi pentru insectar.

Progranul de studii și administrativ constituiau firescul prezenței noastre la Dealu. Totul se derula parcă în virtutea unei legi universale.

La 10 noiembrie 1940 s-a produs un eveniment dramatic: în zorii acestei zile pământul a fost zguduit de un puternic cutremur care a făcut impracticabile pavilioanele școlii noastre. În dormitorul numărul 77 de la parter, soba s-a prăbușit în patul din care cu o clipă înainte reușisem să-l trezim pe colegul nostru Anton Manolescu. Buimac, el s-a rostogolit sub par scăpând nevătămat. Dar cel mai zguduitor moment a fost dispariția turnului Bibescu; masa colosală a acestuia se prăbușise peste aripa de est a clădirii, în care cu puțin timp înainte tocmai fusese instalată sala noastră de clasă. Singura construcție neprăbușită pe care am lăsat-o la Dealu după cutremur, a fost biserica mănăstirii ctitorită de Radu cel Mare, necropola voevodală unde odihnește și capul marelui Voevod Mihai Viteazul.

Datorită eforturilor și strădaniei acelora care au avut dragoste pentru școala lui Nicolae Filipescu, însuflețiti de păstrătorul spitalului mănăstirean, colonelul Ilie Dumitrescu, într-un timp record liceul s-a putut muta și începe cursurile în luna ianuarie 1941 la Predeal.

Trecerea de la Dealu la Predeal nu a însemnat o fractură în viața spirituală a școlii. Trebuie să recunosc însă că, o parte din suflet a rămas la mănăstire. Și astăzi sunt stăpânit de nostalgia trăirilor de atunci. Dar ceea ce a fost fundamental în viața noastră - spitalul mănăstirean – s-a perpetuat prin corpul profesoral și ofițeresc. Au fost continuate tradiții și relații comportamentale, dar mai ales idealurile de viață jalonate de Întemeietor.

Odată cu regăsirea ritmului de studiu, am trecut și la crearea unei atmosfere a mediului ambiental. Decorarea spațiilor pe care le foloseam o asiguram prin portrete ale marilor înaintași însoțite de citate din opera lor. E semnificativ să pomenesc unul dintre acestea semnat P.P.Carp: „între inteligențe și caractere nu există alegere; primele sunt pretutindeni, celelalte sunt rare”. Am remarca faptul că, deși nu aveau aceleași opțiuni politice, Nicolae Filipescu se regăsea pe aceeași orbită a construcției spirituale a viitoarelor personalități, interesul național fiind prioritar.

<Am credința nestrămutată, spunea marele patriot, că în poporul nostru zace un fond de admirabilă bărbăție, căreia îi trebuie numai un mediu prielnic, pentru a se dezvolta și disciplina... Mănăstirea Dealului am vrut să fie numai cuibul cald de unde să-și ia avântul lor, tinerii șoimi, cari să uimească omenirea cu pilda eroismului lor, pus în slujba neamului!>

Însuflețiti de pilda întemeietorului școlii noastre, căutam ca soluțiile decorative să reflecte marile sale aspirații. În acest sens, punându-ni-se la dispoziție mijloacele necesare, realizam <momente> cu caracter special: colțul de onoare cuprindea insigna școlii (făcută din placaj și luminată din interior) flancată de două portrete basoreliev făcute din gips, reprezentându-i pe M.S.Regele Mihai I și pe domnul general Ion Antonescu. Firește că acestea luau ceva timp pentru a fi confecționate, dar realizarea lor ne umplea sufletul de bucurie și satisfacție, mai ales când ele erau remarcate și de profesorii și ofițerii noștri. Este poate momentul să justific de ce despre dâșii am amintit mai puțin în prezentele rânduri. O evocare a multora dintre aceștia am făcut-o în lucrarea omagială a domnilor Nicolae Roboiu și Sorin Enescu, astfel încât de această dată încerc o reiterare a ceea ce am putea numi trăirea în plan secund. Aici și-ar putea găsi locul o bogată activitate de pregătire a unor serbări și spectacole la care să se adauge manifestări literar artistice, colabărări științifice la revistele <Numerus> și <Gazeta Matematică>, excursii și concursuri sportive, etc.

O dată cu venirea toamnei începeau și pregătirile unor spectacole cu caracter special: serbarea de Sfântul Mihail și Gavril dedicată M.S.Regelui, urmată de cea de Sfântul Nicolae, ziua Întemeietorului școlii noastre și apoi serbarea de Crăciun. Fiecare dintre acestea ne solicitau în mod diferit. Fiind părtaș statormic la pregătirea lor, cunoscând partituri și replici, constituiam o rezervă pentru maestrul Aurel Bobescu. Lipsind unul dintre participanți, cu riscurile de rigoare, eram înlocuitor la compartimentul tobe și mai târziu la saxofon sau la trombon în fanfară. Promovarea supremă am avut-o când mi s-a încredințat rolul lui Moș Crăciun și apoi a lui Irod. La acesta din urmă s-au înregistrat și scene hazlii: rolul Salomeei era interpretat de o elevă a școlii profesionale din Predeal. În momentul în care ea și-a prezentat omagiile în fața lui Irod îngenunchind, șnururile sandalelor regelui au alunecat până la gleznă, producând efectul contrar dramatismului scenei. A urmat un turneu cu această piesă la fabrica de stofe din Azuga și apoi la Ploiești.

Dar spectacolul cel mai așteptat era al revistei de „101 zile” al promoției care urma să absolve liceul. Am fost onorat, aș spune chiar răsfățat, să fiu chemat să ajut și la acestea de aproape toate promoțiile din școală.

<Ziua eroilor> era precedată de o febrilă agitație. În afara repetițiilor fanfarei și a defilării elevilor, era plecarea în pădurile din vecinătate pentru a culege flori cu care să confecționăm jerbe și coroane ce urmau să fie depuse la monumentul ostașilor români și germani căzuți în luptă în primul război mondial. Monumentul ridicat pe „Drumul Reginei” spre Pârâul Rece, era în prealabil pregătit cu grijă tot de noi, ca și Cimitirul Eroilor de pe valea Timișului.

Este adevărat că, florile de câmp nu prea rezistau timpului, dar stropite din belșug și păstrate în aer liber până a doua zi, coroanele se prezentau onorabil, spre satisfacția noastră ca făuritori ai lor, dar mai ales prin ceea ce ele constituiau de fapt: omagiu adus vitejiei.

Un moment de neuitat a fost participarea noastră la defilarea organizată la Brașov în anul 1942 cu prilejul zilei de 10 Mai. Era prima dată când, reluând o veche tradiție, participam la o asemenea manifestare în afara școlii. Ardealul avea nevoie de un gest de solidaritate, care nu i-a încântat pe brașoveni, dar datoria noastră a fost îndeplinită.

Acea deplasare s-a încheiat cu o foarte plăcută primire la cetatea Feldioara de lângă Brașov.

În altă ordine de idei, ar mai fi de amintit expozițiile de caricaturi ale profesorilor, ofițerilor și colegilor noștri, sau de desene însoțite de epigrame, care declanșau o suită întregă de replici, care mai de care mai încărcate de umor.

Toată această activitate mi-a fost nu o dată răsplătită cu premii în bani, cărți, albume de artă, ba chiar și un șevalet de pictură și o trusă generoasă cu pensule și tuburi de ulei.

Toate au fost preludiul viitoarei profesii.

amintiri...

amintiri...

amintiri..."

Fără comentarii! Fără comentarii, deoarece rândurile elevului N. Vlădescu sunt perfect adevărate. Acest fapt ne determină să mai spunem și alte lucruri despre acest șoim, care la Dealu și Predeal a învățat să zboare, reușind să se înalțe prin propriile forțe, căci mănăstirenii nu au fost prea agreați de comuniști. Au fost obligați, însă, să se închine în fața talentului și a valorii de necontestat. La Dealu și la Predeal capacitățile erau ajutate. Așa s-a întâmplat și cu șoimul N. Vlădescu, care a avut o primă expoziție între 4 și 10 martie 1945. Iată câteva din lucrările sale, care vădesc un real talent.

Din anunțul prezentat și materialele oferite, rezultă că la Predeal fusese înființată o Societate artistico-literară, care își trăia viața prin realizările membrilor ei, o atare societate neexistând la Dealu. Acest lucru dovedește că și acolo ctitoria lui Nicolae Filipescu a găsit forme noi de autodepășire, faima ei continuând să sporească.

Șoimul Vlădescu mi-a oferit și câteva epigrame, date 12 aprilie 1943, cu explicația "Făcute cu ocazia expoziției de desene și caricaturi, comentată epigramatic de Em. Badilescu.

Contribuția fostului elev de la Dealu și Predeal, este completată cu o serie de fotografii, din care prezentăm doar câteva, din lipsă de spațiu.

CURICULUM VITAE NICULAE VLĂDESCU

Data nașterii: 16 mai 1927

Studii:

- Liceul militar "Mănăstirea Dealu"
- Institutul de arhitectură "Ion Mincu" promoția 1953
- Doctorat în arhitectură 1978

Locul de muncă:

- S.C. "Carpați Proiect" SRL
- Cadru didactic asociat la Institutul de arhitectură "Ion Mincu" 1967-1983
- Membru al Comisie Naționale a Monumentelor Istorice

A. Proiecte din domeniul culturii, întocmite în calitate de autor până în 1989

- 1955 - Cămin studențesc cu 300 de locuri realizat la Drăgănești - Ilfov, Găvana-Pitești, Ghelar- Hunedoara, Olteni- Teleorman, Rupea-Brașov, Smeeni-Buzău, Someșani- Prahova, Titu-Dâmbovița etc.
- 1956- Casă de Cultură cu 300 de locuri la Craiova, Găești și Hârșova (adaptare)
- 1957 - Clubul Sindical al Uzinelor "Republica" cu 550 loc. (colaborare cu arh. Popescu-Necșești și arh P. Carp)
 - Casa de Cultură din Cugir (450 locuri)
 - Casa de Cultură raională și club sindical cu 400 de loc. (Pr. tip la Cisnădie, Pașcani, Târnăveni, Clubul Petroliștilor Târgoviște, Casa de cultură Calafat)
- 1959 - Casa de Cultură din Mangalia cu 600 de locuri - premiul U.A.
- 1960 - Clubul - Rafinăriei Dărmănești - Bacău cu 500 locuri
 - Cămine culturale cu 100, 250 și 400 locuri (proiecte tip) realizate la Moeciu de sus- Brașov, Dimieni,

Panciu

- 1960 - Cinematograful "Gloria" din București
- 1961 - Casa de Cultură a sindicatelor cu 800 loc. la Petroșani
 - (PE continuat de arh. S. Harutunian)
 - Idem la Tulcea (PE continuat de arh I. Radovan)
- 1962 - Casa de Cultură a sindicatelor cu 800 locuri - proiect directiv - aplicat la Bacău
- 1965 - Cinematograful "Porțile de Fier" la Drobeta Tr. Severin
- 1969 - Casa de Cultură a Sindicatelor din Alexandria - premiul U.A.
 - Amenajarea "Casei Armatei" din Sibiu
- 1970 - Casa de Cultură a Sindicatelor din Focșani (în colaborare cu arh. D. Iacob)
- 1971-72 - Casa de Cultură a Sindicatelor din Slatina (în colaborare cu arh. C. Frumuzache) - premiul U.A.
- 1973 - Casa de Cultură a Sindicatelor din Târgoviște - premiul U.A.

Concursuri:

- Casa de Cultură a Sindicatelor din Lugoj - Premiul II
- Casa de Cultură a Sindicatelor don Oradea - Premiul I

B. Lucrări din alte domenii

- 1955 - Școala generală cu 12 săli de clase la Vistea - Făgăraș
- 1956 - Cantina cu 200 de locuri în orașul Balș
- 1972 - Hotelul Dâmbovița - Târgoviște
- 1973 - Centrul Național de Fizică - Platforma Măgurele (în colaborare cu arh. C. Frumuzache) Premiul anual al U.A.
- 1976 - Decorații interioare și amenajări exterioare la Ambasada României la Tokio (cu arh. Frumuzache)
- 1977-1984
 - Restaurare generală și extindere Palatul Cotroceni
- 1982 - Restaurare și extindere Palatul Foișor Sinaia
- 1984 - Vila Olănești

Concursuri:

- 1960 - Blocuri cu apartamente (în colectivul arh. G. Trifu, Gh. Negreanu și M. Enescu) Premiul I
- 1962 - Creșa-grădiniță pentru patru grupe - Premiul II

C. După 1989

- Restaurare "Muzeul Național de Artă al României"
- Restaurare "Palatul Cantacuzino" - Calea Victoriei București
- Extindere "Pensiunea Cumpătu" - Sinaia
- Sediul firmei "H.C.S. Romtrade" - și reprezentanța Opel"

- Amenajare Librăria Humanitas - Kretzulescu
- Vilă la Mogoșoaia
- Vilă la Târgoviște
- Vilă la Sinaia
- Apartament pentru M.S. Group pe b-dul Unirii București
- Refuncționalizare și decorații interioare vilă str. Sandu Aldea
- Refuncționalizare și decorații interioare vilă str. Petru Crețu
- Refuncționalizare și decorații interioare vilă str. General Haralambie
- Agenție de turism "Ana Hotels" pe Calea Dorobanților
- Magazin "Ana" pe B-dul N. Titulescu
- Magazin "Ana Electronic pe Calea Călărașilor
- Sediul "Credint Bank" - Slobozia
- Clădire de birouri (P+2M+11 etaje) în noul centru civic - Brașov
- Hotel "Tirol" în Poiana Brașov
- Sediul Fundației Cultural- Științifice NEC București - Zug- Restaurare și extindere
- Locuințe str. Brătianu nr. 26 București (monument istoric) - restaurare și extindere
- Sediul Curții Supreme de Justiție București
- Extindere Schitul Darvari București
- Locuință str. arhitect Harjeu București
- Două vile în Pădurea Pasărea
- Proiecte pentru reconstruirea Bisericii fostei Mănăstiri Cotroceni
- Locuință str. Răspântiilor nr. 10 București
- Biserica "Sf. Elisabeta" din cadrul fostului azil Elena Doamna
- Consultanță la restaurarea Palatului Kretzulescu - UNESCO
- Consultanță la restaurarea Atheneului Român
- Locuință str. Iancu Nicolae nr. 96
- Complex Vile Pipera
- Biserica "Sf. Ilie" Pipera
- Muzeul Cinegetic Posada
- Locuința șos. Pipera - Tunari nr. 33

Premiile obținute:

1983 - Medalia "Meritul științific"

1991 - Medalia "100 de ani de la înființarea Societății Arhitecților Români"

1995 - Medalia "Cotroceni la 100 de ani"

1997 - Medalia "135 de ani de la constituirea Ministerului Lucrărilor Publice în România"

2002 - Diploma de excelență pentru merite în conservarea Monumentelor Istorice

2002 - Ordinul Național "Pentru Merit" în grad de cavalier

2002 - Diploma "Constructor al secolului XX"

2004 - Ordinul Național "Pentru Merit" în grad de ofițer

11) Vremuri vitrege

În 1946, ca urmare a secetei devastatoare care a bătut o parte din teritoriul țării, CN „NF” a ajuns într-o situație deosebit de grea, motiv pentru care a fost nevoit să apeleze la părinții elevilor, după cum rezultă din adresa trimisă de Colegiu, părinților elevului Lițescu Al. Ion, care a făcut 7 clase la Predeal:

1) „Din cauza dificultăților mari și de netrecut, întâmpinate de instituțiile statului în facerea aprovizionărilor de iarnă, care nu au putut fi satisfăcute decât pentru jumătate din necesar, M.R.Dir. Liceelor și Colegiilor Armatei cu Nr. 3423, din 3 Decembrie 1946, a stabilit:

a) ca toți elevii la înapoierea din vacanță să aducă cu plată la preț oficial, următoarele alimente:

- 20 kgr. făină integrală de grâu sau albă, sau în lipsă grâu,
- 2 kgr. slănină sau ulei,
- 20 kgr. mălai sau porumb,
- 5 kgr. fasole,
- 2 kgr. săpun de rufe.

Primirea acestor alimente se va face prin recipisă regulamentară, iar valoarea costurilor vi se va expedia prin poștă.

Aceste sacrificii și mici eforturi din partea Dvs. sunt împerios necesare pentru a se putea ameliora și îmbunătăți situația alimentării elevilor.

Numai cu sprijinul Dvs., vom putea trece impasul anului școlar – contrar vom fi în situația de a închide școala și a înapoia elevii familiilor. Statul extrem de împovărat a făcut destule eforturi pentru a putea asigura echiparea și educarea fiilor Dvs.

Pentru acei elevi pentru care transportul materialelor ar constitui un inconvenient prea mare, recomandăm ca acele cantități de alimente specificate mai sus, să fie expediate prin unul sau chiar două colete poștale.

b) ca părinții elevilor ce au posibilitatea, la înapoiere să dea copilului o pereche de încălțăminte, ajutându-se prin aceasta la economisire, care să ne permită până la sfârșitul anului școlar încălțarea în bune condițiuni a tuturor elevilor.

2) Dat fiind că numărul elevilor este destul de mare, iar personalul de serviciu de care dispunem este extrem de redus, rugăm stăruitor ca numai în cazuri extrem de serioase, să cereți legătura telefonică cu liceul nostru.

3) Cum școala nu dispune de local corespunzător nici pentru cazarea ofițerilor, profesorilor și personalului auxiliar din această cauză ne aflăm în situația grea pe care o regretăm mult, de a nu putea găzdui părinții elevilor și în special Doamnele. De aceea rugăm ca vizitele la școală să le facă numai în funcție de legăturile C.F.R. care v-ar putea asigura părăsirea Predealului în aceeași zi.

4) Rugăm stăruitor să binevoiți a lua cuvenitele măsuri, ca la înapoierea din vacanță, elevii să prezinte la școală atât îmbrăcămintea liceului și rufăria curată și reparată”.

Incredibil dar adevărat! După ce au demolat armata țării, care își făcuse cu prisosiță datoria pe front, trecând în cadru disponibil pe cei mai buni ofițeri, majoritatea absolvenți ai liceelor militare, comuniștii au început să se răfuiască și cu instituțiile care ofereau țării elemente foarte bine pregătite pentru școlile de ofițeri. Metoda este clară – reducerea finanțării școlilor care furnizau României nu numai elemente foarte bine pregătite, ci și cu convingeri democratice, monarhiste, anticomuniste, ortodoxe, deci care, sub nici o formă nu puteau deveni atești, internaționaliști, simpli executanți de ordine în slujba unui regim antinațional, condus de o putere dușmană, care smulsese din trupul țării Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța. Începutul îl făcuseră deja, prin desființarea Liceelor Militare din Chișinău și Cernăuți.

Acum au atacat CN „N. Filipescu”, aflat sub patronajul M.S. Regele Mihai I. Este absurd să nu le asigurăm necesarul de alimente decât pentru o jumătate de an. Scrisoarea trimisă părinților elevului Lițescu Al. Ion, are la bază o adresă cu nr. 3423 din 3 dec. 1946, a MR Direcția Liceelor Militare. Deci subfinanțarea avea substrat politic, căci Ministerul nu hotărâse privirea liceelor militare de strictul necesar pentru subzistență, decât după ce problema fusese dezbătută la nivel înalt. Este strigător la cer, să ceară bieților țărani făină, slănină, mălai, fasole, săpun de rufe. Interesant este și faptul dacă aceleași produse erau cerute și muncitorilor care aveau copii în școlile de elită ale țării – cum erau liceele și colegiile militare. Măsura apare strigătoare la cer pentru țărani lucrători ai pământului, care începuseră deja să fie îngreziți cu planuri de cultură, cote, impozite uzurare.

Statul comunist nu voia să suporte nici transportul, obligând pe părinți să trimită produsele prin două colete poștale. Și încă o murdărie spoliatoare, tipic comunistă, plata produselor nu se făcea la prețul pieții, cum ar fi fost normal, ci la prețul oficial, mult mai mic, care nu asigura nici scoaterea cheltuielilor de producție.

O altă măsură, cerșetorie curată, din partea guvernanților roșii, a fost aceea de a cere „ca părinții elevilor ce au posibilitatea, la înapoiere să dea copilului o pereche de încălțăminte”, speculând dragostea acestora pentru propriile odrasle, convinși că și cei fără posibilități nu-și vor lăsa vlăstarele desculțe într-un liceu în creierul munților cu ierni prelungite și temperaturi scăzute mare parte din an. Și-apoi cum puteau să-și lase feciorii să umble desculți pe piatră sfărâmată, deci colțuroasă, pe prundiș sau pe stânci?

Încă o măsură impusă de lipsa fondurilor, este evidențiată de solicitarea ca să ceară telefonul liceului „numai în cazuri extrem de serioase”, fiindcă se redusese numărul angajaților auxiliari. O altă obligație solicitată ca vizitarea elevilor să se facă numai „în funcție de legăturile cfr” - pe scurt, între două trenuri, Colegiul neavând posibilitatea să-i cazeze pe părinți. În fine, o solicitarea incredibilă, impunea ca elevii să vină din vacanță cu „îmbrăcămintea și rufăria curată și reparată”. Dar care părinte își trimite copilul la școală cu haine și rufe murdare? În același timp se pune întrebarea, ce rost mai avea atelierul de croitorie, dacă părinții trebuiau să repare hainele și lenjeria copiilor, de asemenea cum era posibil ca uniforma de oraș, cu care plecase elevii în vacanță, să aibă nevoie de reparații? Ori statul comunist nu mai împrăști stocul magaziiilor cu uniforme noi? Posibil. La ce nu te puteai aștepta din partea unor năimiți – trădători de țară, aduși cu tancurile din est, unde locuia unul din vechii rășluitoari de teritorii românești, mult mai hrăpăreț decât otomanii, care nu au ocupat decât orașe cheie, pe care le-au transformat în raiale, cum au fost Giurgiu, Brăila, Hotin, în timp ce ei au luat, după al doilea război mondial, întreaga Basarbie, jumătate din Bucovina, vesela grădină și 10 comune din Ținutul Herța. Și când te gândești că după actul de la 23 august 44, acești hrăpăreți pretindeau că veniseră ca eliberatori ai poporului român. Eliberatori de sub ce? Cu nemții fuseserăm aliați conjuncturali, care ne promisese război

granițelor. Un fel de frate cu dracul până treci puntea. Și-apoi ei erau popor civilizată, nu barbar ca cel care ne-a pricopsit cu dezastrul comunism.

Începuseră, deci, vremuri grele pentru ctitoria Filipescului, care, desigur, nu era un semn bun, anunțând necazuri și mai mari, care nu vor întârzia să se ivească la orizont. De la traiul lipsit de griji de la Dealu, unde primeam totul pentru o taxă aproape simbolică, de circa una mie lei pe lună pentru bursieri, taxă posibil de redus pentru elevii cu medii mari și greutăți familiale, cum a fost autorul acestei cărți, care mai avea cinci frați în cinci colțuri ale țării, care, pe baza unei cereri documentate, primise o reducere de 50%, s-a ajuns să se apeleze la ajutorul material al părinților. Mulțumesc elev Lițescu, pentru documentele puse la dispoziție, datorită cărora am aflat lucruri despre care nu mi-a mai vorbit nici un alt elev de la Predeal, ce scot în evidență anumite intenții mârșave din partea comuniștilor, față de liceele militare existente până atunci, fala învățământului secundar românesc.

Că CN „N. Filipescu” era o școală de elită, este demonstrat și de participarea elevilor săi la concursurile Gazetei Matematice, continuând tradiția de la Dealu, unde luau numeroase premii. Iată câțiva participanți la concursul care a început în ziua de 17 aprilie 1947 ora 8 cu prima lucrare scrisă, care a durat 3 ore, după amiază având loc cea de a doua teză, ziua următoare începând oralul. Prezentăm participării pe clase, de la CN „NF”. La clasa IV-a, din cinci elevi admiși la concurs, doi erau predeleni: Dabija Florin-Ermil și Gheorghiu V. Vasile; la clasa V-a, din 10 admiși, 4 erau din CN „NF” - Făcăoaru Gh. Ion, Neacșu Gr. Ion, Petre I. Gheorghe și Șerbu C. Constantin; la clasa VI-a au fost primiți 3 concurenți; la clasa VII-a, din 11 concurenți, 7 erau din ctitoria lui N. Filipescu – Cernescu A. Nicolae, fiul col. Cernescu, care a făcut clasele V-VII la Predeal, Constantinescu Paul, Corduneanu Constantin, Deaconu Gh. Vasile, Măncescu T. Ion, Roșu Constantin. Iată și rezultatele: Premiul I a fost acordat fără ezitare d-lui C.C. Corduneanu... pentru cunoștințele sale întinse și sigure dovedite la ambele probe orale, excelența lucrare de geometrie descriptivă și o bună lucrare de algebră; Premiul IV - Munteanu T. Ion, pentru o foarte bună probă orală la algebră și ambele probe la geometrie descriptivă; Premiul VII Emil F. Dabija. Mențiuni, clasa V-a Făcăoaru Gh. Ioan, pentru ambele probe orale și în special pentru cea de geometrie; clasa VII Măncescu N. Ion, pentru probe orale și Roșu V. Constantin pentru ambele probe orale, în special pentru cea de algebră.

Se cuvine să menționăm faptul că din comisia de examinare au făcut parte și din străluciți absolvenți de la Dealu, amândoi șefi de promoție - Georgescu Șt. Nicolae (Rogen) din promoția 9-a (1923) și Simionescu Gh., primul pentru algebră clasa VII-a și al 2-lea pentru geometrie clasa V-a și algebră clasa VIII-a, ambii ajungând cadre universitare, primul în SUA, celălalt la Institut. Polit. București.

Și concursul început în 6 mai 1948 a beneficiat de participarea a numeroși predeleni. Din clasa IV-a Furtunescu M. Viorel-Dragoș, clasa V-a Dabija A. Florin, Gheorghiu V. Vasile, Hogeia Gr. Grigore, Lupașcu I. Emil; clasa VI-a Amehnoaie E. Epifan, Făcăoaru Gh. Ion, Neacșu Gr. Ion, Petre I. Gh., Șerban (Sulică) Al. Alexe; clasa VII-a Cernescu A. Petre (a făcut clasa IV-a la Predeal), Olteanu N. Gh., Vasiliu M. Florin Mircea; clasa VIII-a Cernescu A. Nicolae (a făcut clasele V-VII-a la Predeal), Constantinescu Paul, Măncescu N. Ion, Munteanu T. Ion. Spre deosebire de perioada M-rea Dealu, acum au fost trimiși la concurs și elevi din clasa IV-a. Mănăstireanu Gh. D. Simionescu este și de data aceasta examinator pentru algebră la clasa VIII-a.

Iată și premianții: premiul II Munteanu T. Ion și Constantinescu Paul – clasa VIII-a Predeal; premiul III - Gheorghiu V. Vasile clasa V-a și Tudor Emil clasa VII-a; premiul IV Făcăoaru Gh. Ion, clasa VI-a CN „NF”. Mențiuni: Măncescu N. Ion, clasa VIII-a, Cernescu A. Petre clasa VII-a, Sulica Alexe clasa VI, Neacșu Gr. Ion, clasa VI-a.

O interesantă povestire despre modul cum a ajuns elev la CN „N. Filipescu” un fiu de țăran oltean, mi-a înmănat și șoimul Florea Neagu, care va susține două doctorate, în 1972 în inginerie, iar în 1976 în economie. Totodată mi-a oferit și alte documente importante pentru această lucrare, de aceea țin să-i mulțumesc din toată inima. Și-acum să vedem cine este acest mănăstirean, cum a ajuns la Predeal și ce întâmplări deosebite, din viața sa de elev al CN „NF” mai are de relatat:

„Florea Neagu s-a născut în anul 1932 la Constandinești, jud. Olt. Studiile liceale, începute la Liceul Militar „Nicolae Filipescu” de la Mănăstirea Dealu, le termină la liceul <Radu Greceanu> din Slatina. După ce devine inginer electromecanic de mine (1957) lucrează ca proiectant, șef de atelier și director (1961-1970) al Institutului de Proiectări Miniere IPROMIN, București, inspector general în Ministerul Minelor, Petrolului și Geologiei, director adjunct al centrului de perfecționare a Cadrelor de Conducere din acel minister, apoi în munci de execuție. A proiectat mine, cariere și uzine de preparare, tunele de metrou. A negociat contracte tehnice și comerciale cu firme din Polonia (cărbune), Egipt (fosfați, calcar), Grecia (fier, cupru, nichel), Etiopia (aur, cupru, potasiu), URSS (uraniu, cărbune), Liberia (fier). În anul 1974 a negociat cu firma Island Creek Coal Company, deschiderea minei Virginia Pocahontas de cărbune cocsificabil de unde Combinatul de la Galați a

primit anual 0,7 mil. tone. A brevetat cinci invenții și a publicat studii și articole la Gazeta matematică, Revista Minelor, revista Construcțiilor, Adevărul, Meridianul, Ugol ș.a.

A participat cu comunicări la conferințe și congrese în țară și străinătate. În 1982 publica la Ed. Tehnică monografia <Înghițarea rocilor la construcții subterane>.

În anul 1972 a susținut doctoratul în inginerie, iar în 1976 un al doilea, în economie, cu teza <Specificul sistemic al întreprinderii economice>, în care demonstrează că dacă întreprinderea socialistă, ca parte a sistemului macroeconomic, nu cunoaște falimentul, atunci întregul va intra în colaps.

În anii din urmă a publicat studii de diagnoză asupra tranziției sistemice, în care identifică simptomele dezinstrualizării României (Adevărul, Revista Minelor, Monitorul de Petrol și Gaze)”.
Acum să vedem și cum a ajuns elev la Predeal. Iată ce mai povestește oltenașul de pe Plopcea Mare:

„În anul 1943, vara, când am reușit să trec admiterea în clasa I-a, Colegiul Național Militar „Nicolae Filipescu” de la Mănăstirea Dealu de lângă Târgoviște se afla la Predeal. Mutarea în clădirea Școlii Normale de Fete de pe valea Râșnoavei se datorase cutremurului, marele cutremur, din dimineața zilei de 10 noiembrie 1940. Alte și alte cutremure în relief social-istoric românesc aveau să-și dezvăluie înrâurirea asupra mersului războiului din acel an, 1943, și asupra lanțului evenimential sau chiar din deceniile ce aveau să urmeze.

Bătălia de la Kursk-Orel din lunile iulie-august 1943, nici până astăzi înțeleasă ca fiind seismul ce a consacrat mișcarea începută la Stalingrad, prin care marea placă tectonică răsăriteană izbea ruinător pe cealaltă placă în care intra și România ca parte alcătuitoare, cimentată strâns, cum voiau să ne încredințeze unii, sfârâncios, cum ne convingeau alții. Dar despre toate acestea se poate judeca acum, după șaiszeci de ani, căci eu, atunci, când terminasem clasa a patra primară, eram interesat nu de seisme geopolitice pe care nici nu le pricepeam, ci de cuiburile de coșofene din salcâmii din sat, de strugurii cei mai timpuriu pârguiți, de gâldanele cele mai adânci din viroaga pârului Plopcea Mare pe care este așezat satul nostru și care vara nu mai curgea, toate astea, și încă multe altele asemănătoare ce ne stăpâneau pe noi copiii de școală din sat, fără să bag eu de seamă, au început să fie precumpănite de un gând ce frământa pe ai mei din casă. Seara mai ales, îi auzeam, la masă, pe prispă, cum se tânguiau ce să facă cu asta „micu”, să-l dea, să nu-l dea la școală mai departe și, mai ales, unde să-l dea. Știam din cele ce auzeam prin casă vorbindu-se încă din ailaltă iarnă, când fusese zăpadă multă și tare ger că dacă o fi așa cum spune D-na Diaconeasa, învățătoarea mea din clasele a II-a, a III-a și a IV-a, și în care credea cel mai tare mama Rada, bunica din partea tatei, atunci „îl dăm la popi”. Cum mi-am putut da seama cu anii, visul bunicii mele era să mă vadă preot și nu care cumva să o apuc în altă parte, ci la biserica din Constandineștii noștri, unde, de când am început să știu de mine, nu lipseam nici eu, nici mama Rada din biserică, fie la slujbă, fie la pomeni. Și eu vroiam să fiu popă, când voi fi mare, pentru două motive, după câte mi-amintesc: primul venea de la convingerea mea că voi fi înalt la trup, ca popa-l nostru, și nu pipernicit și cu picioarele strâmbe ca nea Ion Pârlan –Țârcovnicul, iar al doilea ținea de patrafir, culoarea, țesătura de mătase, aleasă cu fir strălucitor și mai ales puterea acestei părți din odăjdii cu care ne stăpânea pe noi cei îngenunchiați la spovedanie. Nu cunosc, n-am știut niciodată. De unde să fi venit stăruința bunicii și mai ales mândria ei de a mă vedea preot în sat.

Și când lucrurile ajunseseră, în vara anului 1943, la alegerea seminarului, la aflarea cheltuielilor și taxelor, la datele de concurs pentru admitere, a venit întâmplarea. Întâmplarea cea dătătoare de destin și adesea salvatoare, cum o înțelegea marele rus Varlam Salamov, când săpa în minele de aur de la Magadan. Tata nu știu cum aflase, dar seara, la masă, pe prispă, a spus ceva la care eu, neatent, n-am înțeles tăcerea ce s-a înstăpânit până ce ne-am sculat de la masă. Numai târziu, după ce s-au potolit treburile prin curte și prin casă, auzeam de sub cerga din așternutul de pe prispă cum tata stăruia s-o convingă pe mama și mai ales pe bunica de înlesnirile ce li s-ar deschide dacă mă dau la liceul militar: nu cer taxe, dau și cărți fără plată, dau și haine. Așa l-a încredințat pe tata notarul de la Primăria din Sat, Sândilă a lui Chirulescu, om cu carte, făcuse facultatea la București. Vorba s-a lungit în acea primă seară, fără ca eu să aflu ce drum mi s-a hotărât, în zilele următoare, tânguirea celor trei s-a adâncit, judecând după oftatul ce-l auzeam și în desfășurarea încrâncenatului dialog și când nu se vorbea nimic. Mama a trecut de partea lui tata și a învățătoarei Diaconeasa, ea auzind de uniforma militară ar fi vrut să știe dacă e tot așa frumoasă ca a celor de la Școala de aviație de la Târgu Mureș, că ei aia îi place. Îl văzuse îmbrăcat pe Petrică al țatei Rita în acea uniformă și m-a convins și pe mine că acolo ar fi bine să mă duc să încerc.

Pătrunderea notarului și învățătorului din sat în volbura frământărilor ce nu se stingeau nici noaptea în sânul familiei noastre aveam s-o aflu cu mulți ani mai târziu, după moartea mamei Rada de la tata și, documentar din DECIZIA MINISTERIALĂ RELATIVĂ LA CONCURSUL DE ADMITERE ÎN CLASA I-a AL COLEGIULUI NAȚIONAL <NICOLAE FILIPESCU> PENTRU ANUL ȘCOLAR 1943/1944.

Acolo, la Art. 6 se prevedea: <Învățătorii-directori de școli primare – sunt obligați să aducă la cunoștința elevilor absolvenți ai cursului primar, în luna iunie 1943, cu media generală de cel puțin 8,00, prevederile acestei decizii ministeriale, imediat ce vor lua cunoștință prin postul de Radio-difuziune, de numărul monitorului oficial în care este publicată. Ei sunt datori să aleagă dintre absolvenții cursului primar din iunie a.c., pe aceia care îi

consideră deosebit de dotați, să ia înțelegere cu părinții lor și să-i sfătuiască să-și prezinte copiii la concurs, ajutându-i la procurarea și întocmirea actelor necesare pentru înscriere, prevăzute la art. 12 din această decizie ministerială>.

Astfel am aflat explicația împrumutului a șase mii de lei pe care l-a făcut tata de la nea Mielache Lupescu, cu condiția de a-i da îndărăt în toamna aceluiași an, iar ca binefacere – șase zile de coasă. Țin minte această ultimă condiție pentru că, după cele șase zile, tata a căzut răpus de lingoare. Bani împrumutați s-au dus pe actele necesare pentru înscriere, și pe cheltuielile de drum la examenul de admitere, la București.

Am plecat din sat la București, ca să ne înscriem la concursul de admitere, ce se ținea la ANEF, din str. Maior Ene nr. 12, patru copii, toți absolvenți cu două săptămâni în urmă a clasei a IV-a: Nicolescu Ștefan, Preoteasa Virgil, Stancu Florea și eu, Neagu Florea. Ca să ajungem la gara Potcoava pentru a lua trenul spre București, părinții noștri au înjugat boii la două căruțe și am plecat toți cei patru cutezători însoțiți de câte un părinte, de trei tați și o mamă, asta era nașa Tilina, mama lui Fănică Niculescu, candidatul cu cel mai mare curaj, peste buna pregătire avea și un unchi colonel la București. Cum cele două care trebuiau aduse acasă la Constandinești, după ce pleca trenul din Potcoava cu cei opt călători, în fiecare dintre ele mai era un mânaș. În căruța lui tata, în care era și nea Gheorghe Câlea cu băiatul său Florea, mama Rada era cea ce ne ducea la gară și venea îndărăt cu căruța goală. Tocmai ea! așezată pe șuşletele din față mâna boii cu fiscalia împletită, iar eu cu Florea al lui nea Gheorghe așezați la mijlocul căruței. Oamenii ai mari mergeau pe jos, pe lângă căruțe și vobeau d-ale lor. Totul decurgea domol, liniștit și sigur. Pe drum, spre gară, în Mogoșești, pe la podul lui Mânzu, mama Rada a rupt tăcerea, în care mai lovea câte un bou cu fiscalia din când în când și a început să blesteme o femeie care ne ieșise cu gol. Ducea săraca în brațe o baniță goală. Preț de un sfert din drum, până la Jitaru n-a mai slăbit-o cu blestemele pe cea care ne vestea răul: <nu faceți, maică, nimic!>

Cotiturile de drum, spre stânga, pe șoseaua mare, mai întâi, la dreapta apoi la vale au mai îndepărtat-o pe mama Rada de la gândurile sale până prin Mărgineni, când iar a început, dar de data asta mai domol: <să-i dea Dumnezeu sănătate aiștia, că uite, ne ieși cu plin!> Venea femeia cu vadra plină de la puț. Mai încolo, alta cu tirna plină de dovleci și vrejuri de dovleac: <Hai, maică, o să faceți treabă bună pe unde vă duceți!> La Bălțați altă muiere cu vadra plină cu apă ne-a trecut drumul de la puț spre casă. <Lasă că e bine!> ne-a spus în deal la gară, când ne-am dat jos din căruța să vină trenul.

Acolo, mai întâi a trecut un tren personal, cred că avea vagoane cu ferestre și oameni înăuntru, dar mergea înspre Slatina, nu cum ne trebuia nouă. Și încă ceva. Eu, care vedeam prima oară un tren, am băgat de seamă, cât a zăbovit el în gara Potcoava, că vagonul nu e deschis pe toată lungimea lui, ci are despărțituri, dar ce mi s-a părut cel mai nepotrivit venea de la ușile despărțiturilor dinăuntru, pe care cei de acolo nu le deschideau cum trebuie, ci le împingeau în stânga și în dreapta. Nu mai țin minte cum ne-am urcat în trenul spre București, dar știu că avea și un număr, o mie și nu știu cât, așa zicea un împuternicit să ne spună de unde vine, încotro merge, ce număr are și câte alea. În vagonul de clasa a III-a, unde ai noștri au așezat sacii cu merinde și legăturile cu acte, eu am ațipit. Seara am fost în București și ne-am găzduit care unde.

Examenul a început pentru cei 1482 de candidați cu vizita medicală (Art. 16) și probe de aptitudini fizice (Art. 17) (fuga pe o distanță de 40 m, săritura în lungime, aruncarea mingei de oină), după care au mai rămas doar 826 pretendenți pe cele 40 de locuri. Această primă probă am trecut-o toți cei patru consăteni. Probele scrise (Art. 19) la limba română și matematici erau eliminatorii și au fost trecute de către doi din cei patru. Probele orale (limba română, matematici, geografia României și istoria României) pentru care Decizia ministerială prevedea la Art. 25 <...comisiunea va cerceta nu atât cantitatea cunoștințelor candidaților, cât mai ales calitățile intelectuale și puterea lor de judecată și asimilare>, au fost trecute de un singur candidat din cei patru., Florea Neagu.

O altă întâmplare dătătoare de destin pentru cei admiși a venit de la simplul fapt că cel de al patruzecilea admis, ultimul, avea media egală cu a încă trei candidați, au fost declarați admiși patruzeci și trei, dintre care 60% erau fii de plugari și 40% fii de orășeni și intelectuali de la sate, așa cum prevedea Legea pentru organizarea și funcționarea Colegiului Național <Nicolae Filipescu>. Sigur că largul acces al fiilor de plugari la școală arată urât acum, când accesul acestora, cum ne conving statisticile ultimilor ani, este închis, căci 0,84% din studenții actuali români proveniți de la sate numai acces și șanse egale nu poate fi apreciat. Așa s-a făcut că la ieșirea de la examenul oral, unde intraserăm cinci candidați (Art. 25), secretarul comisiei, Trifu Al., a strigat pe trei dintre noi să-și preia dosarul cu acte. Iona Fanaca, viitorul meu coleg și valorosul inginer, purtător de succese ale siderurgiei românești postebelice, și eu n-am fost strigați să ne luăm actele".

foto

Tata, care învățase câteva zile mecanica asta a separării finale a unora de alții, a rămas în fața ușii de unde se revărsau bucuriile sau tristețile, așteptând parcă ceva deslușitor.

După secretarul Trifu... pe nasul căruia am văzut prima oară pince-nez, a ieșit și președintele comisiei de examinare (Art. 15), Comandantul Colegiului, Generalul de Divizie Teodor Radu, reținut de istorie ca erou al primului război mondial și a dat piept cu tata ce mă ținea de mână.

- Să trăiți dom'general! Al meu ce face?

- Care e? Cum îl cheamă? a vrut generalul să afle ce ar aștepta de la el plugarul din fața lui.

Tata i-a spus cum mă cheamă și a rămas ca orice țaran neaoș, să i se spună răspicat, chiar dacă el știa bine adevărul. I l-a mai spus odată generalul:

- Vine dragă la noi la Predeal în luna septembrie. Îi trimitem noi foaie de drum.

- Să trăiți dom'general! Și s-au despărțit, care cu ale sale, generalul, cum bănuiesc, cu grijile examenului, tata, cum sunt sigur, cu bucuria că a răzbit.

A doua zi, după ce am primit vestea izbânzii, tata și cu mine am luat trenul, un personal de Timișoara, ce ajungea la Potcoava dimineața pe la ora 6, dacă mai țin bine minte, cu numărul 1001, căci tot nu m-am dumerit atunci cum de treceau zilnic prin gara noastră peste o mie de trenuri. De la Potcoava, pe jos, tata cu un sac în spinare, eu cu o legăturică în mână, am ajuns acasă la Constandinești înainte de prânz. Mama nu știa că o să sosim. Ea mesteca mămăliga în vatră.

- Aa, veniți!

- Venim, i-a răspuns tata.

În curte, căruța pregătită cu rarița, cu ceva nutreț de boi ca să meargă la obște, lângă Poboru, unde erau de răritat șase pogoane de porumb, asta era pământul mamei, împrumutată după războiul în care căzuse tatăl ei, Ene Trandafir din Mogoșești. Mama ne-a pus la masă pe prispă, ea, tata și cu mine. Am mâncat pe îndelete, cum mănâncă țărani. În timpul asta, nea Gheorghe Ciuculete, de la poartă:

- Hai, Ioana, mai mergem odată?

- Mergem, Gheorghe, hai că înjugăm boii acuș

- Aa, a venit și omu'tău!

Când tata înjuga boii la căruță să plecăm, mama de pe prispă, unde ștergea masa rotundă cu trei picioare, cu glas domol:

- C-așa-i Gheorghe, voi ce-ați făcut pe la București?

Tata, fără grabă, dar nici n-a întârziat prea mult, s-a îndreptat de lângă loitra căruții și i-a răspuns:

- Bine!

Asta a fost tot, mama și cu mine ne-am urcat în căruță, tata desculț, pe lângă boi, am luat-o la deal prin sat spre Condeia, așa-i ziceam câmpiei dintre Constandinești, Poboru și Isărești. Satul era pustiu. Toată lumea era la câmp. În dreptul popii, tata s-a oprit puțin, i-a dat bună ziua popii, la care îndreptându-și spinarea de lavița de la poartă:

- Ce-ați făcut bă Gheorghe p-acolo, pe la București?

- Părinte, i-a spus tata domol, nici nu simt bolovaniiăștia sub tălpi. Asta a fost răspunsul tatălui meu și eu n-am mai auzit vorbindu-se în casă despre ce am făcut noi p-acolo, pe la București. Mama mai spunea câteodată ce aflase de la nea Gheorghe Câlea.

- Nașu, degeaba, nașu e om bătrân, se uită în gura unui copil. L-a și pierdut prin niște gropi pe acolo. Ne povestea mama cam ce aflase despre noi. Și într-adevăr, eu prin umbletele mele prin stadionul ANEF am văzut că dacă învârți de niște rotițe de robinet din gropile de lângă cișmele de apă, atunci vâna de apă se ridică și mai sus, iar dacă dai de rotiță înapoi, atunci vâna se micșorează în înălțime până se stinge. Cine mai pomenise așa ceva?

Dar cum întârziam să mă urc pe treptele stadionului în incinta instituției, eram declarat pierdut printre părinții ce dezbăteau acolo mișcarea examenelor. Ce-l mai descurajase pe nea Gheorghe Câlea până acolo că n-a mai așteptat rezultatele de la probele scrise și a plecat cu reușitul la aceste probe acasă? A fost descurajat de adversarii de concurs, mai ales de părinții în uniforme de ofițeri <ce coborau din mașini cu vâtraiele la șold>. Așa își motiva nea Gheorghe plecarea acasă. Degeaba l-a chemat tata cu telegrama la București, să vină la probele orale, că Florea al lui cred că s-a rupt de vâltoarea examenelor și a căzut la examenul oral.

Toamna, cred că prin luna septembrie, tata m-a însoțit până la Predeal, la Colegiul Național „Nicolae Filipescu”, să încep clasa I-a. M-a dat în primire medicului Botez, eu fiind îmbrăcat în straiile de acasă și m-a regăsit a doua zi, în uniforma bleumarin, cu centura albă. Tata și-a petrecut acea noapte în fânarul din curtea unei cârciumi din Predeal. <La doi cocoși>, pe mâna dreaptă cum veneai din oraș, către apa Râșnoavei, jupânul, om cumsecade, nu i-a pretins pentru acest adăpost nimic.

Așa s-a petrecut o primă ruptură în calea mea de viață, am devenit elev la <Mănăstirea Dealu>. Un alt mod de a fi, cu totul deosebit de cel ce-l știam eu acasă. Acest mod și-a pus adâncile sale semne peste toată evoluția mea. Explicația e simplă.

Mă voi mărgini numai la structura programului zilnic și la scopul procesului de instruire. Structura pe ore a celor 24 câte are o zi și o noapte era riguros dictată de scopul procesului instructiv-educativ, scop formulat nu prin copierea străinătății, ci prin adaptare, de către Nicolae Filipescu, în 1912: importanța egală educației morale, intelectuale și fizice. Și tot fondatorul școlii a ținut să o scoată din atmosfera bolnăvicioasă și viciată a centrelor populare din orașe. Astfel, s-a oprit Nicolae Filipescu în 1912, însoțit de Marcel Olteanu, primul comandant al școlii, pe culmea luminoasă cu orizonturi largi și încărcate de istorie la Mănăstirea Dealu".

Nepotul bunicii Rada din Constandinești povestește câte ceva și de la Predeal:

"Corpul profesoral și ofițerii comandanți erau aleși. Ar fi de reținut ordinea în care erau ordonate obiectele de studii în cataloagele noastre: limba română (Diculescu L.), religie (Nițescu C.), matematică (Gaiu N.), istorie (Lungu V.), geografie (Dumitrescu H.), științele naturii (Vernescu A.), fizico-chimice (Atanasiu V.), educație morală și filozofie (Vulcănescu R.), latina (Brânduș V.), franceza (Bănică V.), germană (Pislea R.), italiană (Dăscălescu R.), desen (Vasilescu A.), muzica (Bobescu A.), aeromodele, aviație și automobile (Livezeanu C.), educație fizică (Rădulescu N.), igienă (Boțoi I.). Prin profunzimea cunoștințelor m-a impresionat în chip deosebit profesorul Lungu V. de istorie, prin apropierea de noi elevii se distingea de departe <nea> Aurică Bobescu, iar prin metodică predării prof. H. Dumitrescu. Acesta în segmentul de verificare a cunoștințelor, pe care o făcea la fiecare oră, formula de la catedră întrebarea (cum se numește capitala Afganistanului?) și apoi printre bănci, privindu-ne pe rând pe fiecare, de parcă nu se putea hotărî la cine să se oprească (tu!). Acesta se ridica în picioare și pronunța răspunsul (Kandahar!). Profesorul mai continua (tu!), astfel încât noi toți ne simțeam examinați de felul în care pregăteam lecția".

"Dintre elevii gradați, doi mi-au rămas în minte: V. Postelnicu dintr-a șaptea prin corectitudinea cu care ne făcea inspecția (uniforma, patul și dulapul din dormitor, pupitrul în care țineam cărțile și caietele) și Vârtejeanu mai apoi, care, prin luna martie a anului 1945, mi-a spus mie, eu credeam că numai mie, la încheierea unei vizite la colegiul nostru a patru ofițeri superiori din partea Comisiei Aliate de Control (sovietic, francez, englez, american), că <s-a terminat, ne desființează>. Știu că la sosirea lor, batalionul nostru, adunat în careu în fața colegiului, a prezentat onorul și apoi au fost salutați de comandantul nostru în limba franceză, pentru englez și american traducea un ofițer român însoțitor, pentru sovietic nu era nevoie de traducere, el cunoștea bine limba română, cu pronunțat accent basarabean. Eu am pierdut din atenție această vizită, întinsă pe câteva zile, dar domnul elev Vârtejeanu, îndrumătorul care cunoștea cum că, ieri, înainte de masa de despărțire de la popota comandanților, lt. colonelul sovietic l-a rugat pe general să le îngăduie o vizită la biblioteca școlii. Gazdele, fără să bănuie motivul acestei solicitări, au condus oaspeții în aripa nouă a clădirii, unde era biblioteca. Acolo, reprezentantul sovietic i-a lămurit comandantului nostru că nu-l interesa atât biblioteca în întregime ei, ci vrea să fie condus la raftul de sus de lângă fereastra a doua și la raftul din colțul din stânga depozitului din mijloc. Ajunși acolo, au găsit într-un loc colecția revistei „Der Adler” în într-alt loc colecția „Der Signal”. Vizita s-a încheiat astfel cu constatarea că procesul educativ al șomilor de la Dealu <n-a scăpat de influența nazismului>, cum vroia comandantul nostru să-și convingă oaspeții.

De aici convingerea elevilor din clasele superioare că urmează desființarea Colegiului Național Militar <Nicolae Filipescu> de la Mănăstirea Dealu.

În toamna aceluia an, eu am ajuns elev al Liceului <Radu Greceanu> din Slatina să-mi continui studiile liceale”.

Desigur, sunt numeroși elevii care au învățat la Predeal, în CN <NF>, indiferent dacă au absolvit acolo studiile secundare sau au fâsut doar o parte din cele 8 clase câte avea atunci liceul teoretic – școala de cultură generală foarte bine organizată de către Spiru Haret, care ar avea lucruri interesante de povestit, dar risipiți pe întreg cuprinsul țării – cine știe câți mai trăiesc dintre ei? – câți dintre ei au mai aflat că despre școala lor din vârf de munte se scrie o carte, ca să răscrolească sîpetul cu amintiri, să selecteze întâmplări și fapte, pe care să le aștearnă pe hârtie, având în vedere că sunt singurul mănăstirean din provincie, care particip cu regularitate la întâlnirile lunare ale celor care au beneficiat de condiții foarte bune la Dealu, precum și de cele excelente de la

Predeal, o șansă pentru cei lipsiți de mijloace dar cu drag pentru învățătură, mă refer, în special, la cei din mediul rural. Așa că <volens nolens> ar fi spus Magister Brânduș, trebuie să ne mulțumim cu ce avem, mai ales că lucrurile relatate sunt și interesante, cum s-a întâmplat cu toate colaborările de până aici.

Șoimul dr. ing. Florea Neagu ne-a mai povestit o întâmplare, pot s-o numesc incredibilă, dacă n-ar fi adevărată. În ziua de 7 sept. 1944, elev la Predeal fiind, păzea vacile cu un prieten – Ene Cârstea, la marginea unei păduri, în același timp cocând porumb într-un anumit mod, ca să nu se afume. La căderea serii au ieșit din pădure doi militari nemți, pe care i-au luat cu ei și i-au dus în sat, chiar la părinții celui ce se pregătea pentru viață în CN <NF>, fiind elev în clasa 2-a. Acolo li s-a dat posibilitatea să facă baie, au fost ospătați cum numai românii știu să facă, după care au fost îmbrăcați în straie țărănești, pentru a putea urca spre munți, după care, trecând în Transilvania, să ia un tren care să-i ducă în Germania.

După exact 21 de ani, adică în 1965, fiind director al Institutului de Proiectări Miniere București, fostul șoim avea o colaborare cu prof. Hans Georgen de la Fac. Mine Aachen – Germania. Întâlnirea a fost prilej de rememorare a tot ce se întâmplase atunci, spre totala surprindere a colaboratorului neamț, care nu înțelegea de unde cunoștea românașul atâtea amănunte, pe care el le uitase, după atâtea amar de vreme.

Am povestit această întâmplare definitivă pentru poporul român, care știa să ajute niște oameni în nevoie, cu care fusesem aliați, trecerea țării de partea Națiunilor Unite fiind impusă de împrejurările nefavorabile ale vremii, războiul fiind practic pierdut de Germania. Trecerea alături de URSS s-a făcut contra naturii, deoarece păraseam un popor civilizată, pentru a ne alătura unor barbari, spre a nu deveni a 16-a Republică Unională a imperiului cu picioare de lut de la răsărit, care ne-a exploatat apoi în mod crâncen, reeditând comportamentul generalului Zoltuhin, care comanda trupele țariste de ocupație, în a doua jumătate a sec. XVIII, ai căror ostași terorizau populația Moldovei, pe care nu avea cine să o apere. La plângerea unor boieri moldoveni, Zoltuhin le-a răspuns cu un cinism de neimaginat, caracteristic hoardelor prădalnice din stepele țării lor.

- Nu voi lăsa românilor decât ochii ca să plângă.

Așa au făcut și ostașii marelui vecin, care pretindea că venise ca aliat, dar ne-a exploatat la sânge, aidoma altor năvălitori barbari, cum au fost hunii, goții, vizigoții... și toate puhoaiile de nomazi ce au năboit dinspre răsărit, ținând poporul ce abia se închea, prin vâgăuni de munte și păduri, vreme de un mileniu încheiat.

12) DE SFINTELE PAȘTI

Este 22 aprilie 2006. Scriu aceste rânduri la masa mea de lucru din Galați. Cu aproape 8 decenii în urmă ne pregăteam de sărbătorirea Sf. Paști, ajutând-o pe buna noastră mamaie, în satul natal de la margine de codru, aflat pe apa Tecucel, să coacă un cuptor de colăcei, unul de cozonac și altul de pască – de, eram opt guri la masă! iar vreo doi ani chiar nouă, plus eventualii musafiri din sat sau de peste deal, din satul Nataliei Negru, unde rămăseseră frații mamaiei cu familiile lor -, apoi îi dădeam la mână oule de încondeiat și vopselele necesare, pentru galben coaja uscată de la ceapă, iar pentru cele roșii folosea roșele cumpărate de la Tecuci, niște bețișoare mici, cu care vopseam o sută de ouă, să ne ajungă nouă copiilor, care le mai dădeam și la scrânciopul de la horă, să ducă la înviere, să dea copiilor în prima zi de Paști, care veneau cu Cristos a înviat! Și să aibă și cu ce merge la cimitir, pentru pomenirea morților. Iar dacă nu ajungeau, mai vopseam o juma de sută pentru Paștele Blajinilor. După aceea îi dam o mână de ajutor la preparatul mesei de Paști, care se făcea în vase mari, căci în afara gurilor din casă nu se întâmpla să nu apară și dintre oamenii care ajutau părinții la munca în țarină. Ospățul nostru de Paști era preparat din carne de curcan și de miel. Se tăia unul din mieii timpurii care să aibă carnea albă nu sângerie și un curcan fâlos când își lăsa aripile în jos și își colora stânjeniu capul pleșuv și gâtul, supărat de unul dintre noi cei trei frați mai mici. Ba, uneori, mai jumulea mamaia și câte un gânsac. Păi ce, te pui cu opt guri flămânde după atâtea săptămâni de post?!

Bucatele preparate de mamaia, de altfel foarte gustoase, erau, de regulă, borș de miel, drob și friptură de miel, răcitură de găscă, sarmale și friptură de curcă. Noi cei mici trepădam în jurul mamaiei, aducând lemne pentru foc, ustensilele pentru cuptorul încins, care trebuia bine curățat, să nu prindă pupăgioarele cenușă, deși te strângea la burtică dacă erai cumva în impas, aduceam apă de la budăie într-un cofer albastru de 7 litri, spălam suta de ouă să prindă vopseaua, iar când scotea colăceii din cuptor, primele pupăgiare le primeam noi, pojâdicul, care le ronțăiam cu mare plăcere. Surorile, fiind mai mari, aveau alte sarcini. Cea mare, elevă la Școala Normală Bacău, făcea prăjituri, iar cea mică era cu curățenia. Fratele cel mare frământa aluatul pentru cozonac, meserie pe care nu o ceda nimănui, apoi făcea treburile mai mari, impuse de împrejurări, cum sunt adusul mielului de la stână, tăiatul gânsacului și a curcanului, măturat ograda... De, el era deja elev la Lic. D.A. Sturza Tecuci și nu-i sta bine să se ocupe de mărunțișuri.

Mamaia ne lua cu ea la înviere, dacă rezistam până la ora 11,30 noaptea când bătea clopotul să anunțe pe credincioși să meargă la biserică. După ce ne-am mărit, ne duceam singuri să trecem pe sub Sf. Aer, în Vinerea Mare cântam prohodul, iar la înviere o însoțeam pe mamaia. Ospățul de Paști avea niște reguli fixe: după ce masa era împodobită sărbătorește, fiind nelipsite salatele de bob, grăușor sau marole, după cum Sf. Paști era mai de timpuriu ori după ce răsăreau răsadirile din grădină, primeam fiecare sfânta anfaură – dacă nu mâncasem încă nimic, apoi o bucățică de cozonac sfințit la biserică, adus de mamaia care stătuse la slujbă până în zori, după care ciocneam cu vecinul câte un ou roșu. Cei cu oul tare ciocneau între ei, apoi cu părinții, până se alegea oul cel mai tare, care era păstrat; pe celelalte le curățam de coajă și le mâncam cu mare poftă. Înainte de a-l coji, primeam câte o felie de pască cu stafide și foarte multă brânză proaspătă de vaci. Urma borșul, răcitură, sarmalele, friptura și cozonacul, dacă mai era loc și pentru el.

Potrivit tradiției, tot omul stătea acasă în ziua întâi de Paști, aducând în jurul mesei sărbătorești toți feciorii și fiicele, apoi și soțiile și soții acestora, după care și nepoții. La prânz se mergea la Învierea a doua, iar după ce treces Vălăretul, se mergea la hora satului ce ne-a fost leagăn, însoțitor la bucurii și la necazuri, păstrătoare de obiceiuri și credință. În ziua a doua mergeam la cimitir, după sf. slujbă, unde sărutam cu smerenie crucea de la căpătâiul înaintașilor ce-și dormeau acolo somnul de veci, în timp ce spuneam „Sărut mâna, bunică, sărut mâna, bunicule”. După care se împărțea ofranda adusă. Ce bine era atunci! Mai ales că de Sf. Gheorghe – cum ar fi mâine, tataia își serba ziua numelui, deși îl chema Iorgu- și pentru el am un respect deosebit, căci, dacă n-ar fi știut să facă banul și să nu-l risipească fără judecată, am fi rămas toți copiii lui simpli colectivști. În felul acesta, el fiind tot timpul pe drum, mamaia rămânea să se ocupe de creșterea noastră, să ne educe și să ne îndemne să învățăm carte, spre a avea un alt rost în viață. Și slavă Domnului, și-a făcut cu prisosință datoria, scoțând trei ofițeri, două profesoare și un inginer. Până la urmă și ofițerii au făcut facultăți, doi urmând și cursuri de doctorat. Și ce frumos era atunci! În plus mamaia trebuia să se ocupe și de munca ogoarelor împărțite în mai multe trupuri. Pentru tot ce au făcut pentru noi, le păstrăm veșnică amintirea.

Acum, în această Sâmbătă Mare, stau și scriu amintiri din vremea aceea deosebit de frumoasă, care nu se va mai întoarce niciodată. Ieri mi-a pregătit o doamnă săritoare cele necesare pentru masa de Paști, așa că pot aștepta în liniște Sf. Înviere. Până să vină fiica mea de la București, să mă ia la feciorul gălățean, să facem paștele împreună, scriu, mai corect descriu, întâmplări și fapte dintr-un alt timp, care avea altă măsură și ne permitea un alt mod de viață, mai puțin încrâncenat, mai drept și mai cinstit, căci deși se cita ades adagiul latin „Homo homini lupus” – sper că așa se scrie – oamenii nu se mâncau între ei, cum se întâmplă azi, nu erau atâția săraci, iar cei bogați își strânseseră averile prin muncă cinstită, nu prin tot felul de inginerii financiare, hoție ca la drumul mare, din bugertul statului, prin evaziune fiscală sau exploatarea muncii la negru, contrabandă ori corupție.

Această stare sufletească este propice pentru a prelungi întoarcerea în trecut, către vremea când fiul agricultorului din Buciumeni Tecuciului, elev la Dealu fiind, făcea cursuri, educație fizică și excursii în împrejurimile LM „N. Filipescu”, împreună cu Marele Voevod Mihai de Alba Iulia, fost regele țării între 1927-1930 și viitor monarh. Deși era vlăstar regal, executa același program cu noi șoimii de la Dealu, mânca aceleași bucate, iar dacă la furarea capelei făcea parte din echipa învinsă, se lăsa încălecat ca noi ceilalți; cu noi se purta frumos, prietenește, iar la tehnică nu se pricepea nimeni ca Măria Sa, cum i ne adresasem cu condescendență.

Educația care ni se făcea la Dealu, avea la bază principii sănătoase, din care citez – monarhie constituțională, democrație, dragoste de țară, anticomunism, patriotism, credință ortodoxă, spirit de sacrificiu pentru apărarea fruntariilor și libertatea țării, cum stabilise întemeietorul în TESTAMENTUL DE LA DEALU, cu ocazia discursului ținut la 4 iunie 1912.

Cu Marele Voevod Mihai am defilat la București de 10 Mai, până a fost avansat sulocotenent de vântori. Tatăl său era Cap al LM „NF” încă din 1932, motiv pentru care purtam eghileți la ținuta de gală, stilet la centură și cocardă la bască. Din 1940, noul Rege, M.Sa Mihai I, fostul nostru coleg, a luat sub patronaj CN „N. Filipescu”, liceul militar al cărui elev fusese și dânsul. O dovadă a prestigiului de care se bucura Colegiul de la Predeal, este dat de faptul că regele țării a adus în școala de elită a neamului, pe vărul său Ștefan,, fiul Domniței Ileana și al arhiducelui Anton de Habsburg. Intențiile Majestății sale erau de bun augur pentru elevii Colegiului, nu numai pentru că fusese înscris în controalele aceluia liceu, la Dealu, ci și pentru faptul că absolvenții ctitoriei Filipescului continuau să devină cei mai buni ofițeri și cei mai străluciți conducători de instituții, miniștri, profesori universitari deosebit de valoroși, scriitori, publiciști, conducători de întreprinderi etc. Ștefan de Habsburg a fost adus la Colegiul din Predeal în 1944, elev la clasa III-a fiind, și s-a integrat foarte repede, făcându-și prieteni, cu care va ține legătura și peste vreme. Unul din acești amici a fost și elevul Neacșu Gr. Ion, care a făcut 6 clase la Predeal, viitor inginer diplomat și director de întreprindere.

13) ZILE GRELE

Este drept, intențiile M.S.Regele Mihai erau deosebit de benefice pentru Colegiul din Predeal, dar să nu uităm, că după mitingul din 8 noiembrie 1945, a apărut greva regală, perioadă în care a refuzat să semneze actele guvernului, deoarece trădătorul Petru Groza, făcea jocul comuniștilor, începând din 6 martie, dată la care fusese înscăunat de A.I. Vâșinski. El a încălcat Constituția țării din 1923, semnând personal documentele refuzate. Și cum în liceele militare se făcea o certă educație anticomunistă, nu este de mirare că noii guvernanți aveau anumite planuri cu aceste instituții de elită ale învățământului secundar, fapt ce rezultă cert dintr-o scrisoare trimisă de CN „NF”, în toamna anului 1947, părinților elevului Lițescu Al. Ion, care era în clasa 7-a. Iată conținutul acestui document, care este deosebit de semnificativ:

„Am onoarea a aduce la cunoștința Domniei-Voastre următoarele dispozițiuni în legătură cu funcționarea anului școlar 1947/1948 și vă rugăm să binevoiți a fi traduse în fapt pentru ca activitatea să se poată desfășura în cele mai bune condițiuni.

Liceul caută să stabilească un perfect acord de colaborare între Direcțiunea școlii și familiile copiilor noștri.

Nădăjduim că vom găsi în Dvs. o perfectă înțelegere și un sprijin total.

Rugămintea noastră care îmbracă caracterul acestei colaborări și apelul călduros ce-l facem, este impulsivat de conjunctura economico-financiară prin care trece țara noastră. Ea impune o coordonare perfectă și o ajustare de moment, până când ne vom putea căpăta toată independența, care ne va crea situația de a da copiilor noștri tot ce le este necesar fără să mai facem apel la sprijinul familiilor lor.

Rugămintea noastră vizează 3 compartimente: ale căror nevoi trebuiesc completate prin concursul Dvs. și anume:

- Un compartiment didactic: care se evidențiază din cauza lipsei de fonduri și rechizite școlare;

- Un compartiment al cărui gol urmează să fie completat cu diferite ustensile cerute de uzul zilnic și impus de igienă;

- Un compartiment care se referă la partea cea mai grea și anume: „alimentară”, sub raportul caloric.

Vă rugăm ca în efortul ce-l facem să fim secondați de Dvs., în mod integral pentru ca străduințele noastre să se însumeze într'un tot armonios în ideea de a crea generații de copii care să nu ducă nici-o lipsă, bine alimentați, capabili de orișice efort fizic și mai ales intelectual.

În calitate de părinte sufletesc a 358 de copii, grija mea împărtășește tuturor, într'o preocupare și frământare continuă în convingerea că voi putea face din tinerele mele vlăstare, cu ajutorul Dvs., ceea ce Dvs. nădăjduiți, deschizându-le un orizont larg al năzuințelor pline de cele mai mari și frumoase speranțe.

Odată cu prezentarea la școală elevul va aduce cu sine:

I. – Materiale didactice: 10 coli hârtie albastră; 1 cutie pioneze, 1 sticlă gumă arabică, 2 maculatoare, 4 caiete, din care unul de aritmetică, 1 toc, 10 penițe, 1 gumă, 1 coală sugativă, 1 sticluță cerneală „4001”.

Costul lor se va scade de liceu din taxele de cărți și rechizite.

II. – Materiale pentru uzul zilnic: 1 kg. săpun rufe, săpun de toaletă, pastă de dinți, periuță de dinți, 2 cutii cremă ghet, 1 pereche papuci noapte, ac, ață (albă și neagră), foarfece, 3 lacăte cu cheile lor, 6 per. belciuge, 2 per. șireturi pentru bocanci, 1 cutie vaselină, 1 pereche bocanci.

III. – Alimente: 2 litri de ulei sau 1 kg. untură sau unt topit.

Alimentele se vor plăti și se vor deduce din taxa școlară.

IV. – Acte pentru elevii noi admiși:

- Un certificat prin care să se dovedească cetățenia părinților, indiferent dacă sunt sau nu în viață.

- Un certificat de bună purtare al părinților sau al tutorelui, eliberat după cazierul judiciar, ținându-se seama și de datele aflate, în cazierul central de pe lângă Tribunalul Ilfov.

Date relative la modul de funcționarea școlii:

- Deschiderea cursurilor are loc în ziua de 29 septembrie a.c.

- Prezentarea elevilor în cursul zilelor de 26 și 27 sept. a.c., ca până în ziua de 27 sept. ora 20 toți să fie prezenți la liceu.

Călătoria se va face pe bază de foi de drum care se anexează.

Conf. ordinului M.A.N. Dir. Lic. Militare nr. 1674967/947, la prezentare elevii vor aduce sub formă de accont din taxele școlare, următoarele sume:

a/ Din taxa către eforia școlară lei 1500

b/ Din taxa de cauțiune lei 1000

c/ Taxa de cauțiune lei 500

d/ Taxa de cărți și rechizite școlare lei 3000

e/ Taxa de instalare lei 1000

De plata taxelor de mai sus sunt scutiți elevii orfani de războiu și fiii invalizilor de războiu săraci.

Rugăm în mod stăruitor, pentru buna funcționare a școalei și ca fiul Dvs. să poată porni în noul an școlar cu toată vigoarea și încrederea, că prin concursul Dvs. plin de tot sacrificiul, să putem susține integral ceea ce v-am solicitat”.

Documentul este semnat de ultimul comandant, col. Dimitriu C. Ioan II. Tatăl elevului a făcut pe verso, în continuarea scrisorii, câteva mențiuni, din care se desprinde necazul care se abătuse asupra familiei. Iată despre ce este vorba: „26 sept. primit coresp. 30 sept. plecat. Cauza, decesul unei surori a sa, pe ziua de 22 sept., înmormântarea pe ziua de 23. A fost și săptămâna de doliu”. Această mențiune a unui părinte din mediul rural este deosebit de semnificativă, deoarece scoate în evidență respectarea cultului morților, fiindcă a socotit că fiul în viață poate întârzia o zi la prezentarea la școală, spre a participa la săptămâna de doliu moștenită din străbuni, spre deosebire de astăzi când acest cult aproape că a dispărut, după 45 ani de propagandă ateistă și 12 de dominație neocomunistă, perioadă în care sărăcia tot mai cruntă nu mai permite majorității locuitorilor să respecte vechile tradiții legate de cei plecați dintre noi.

Scrisoarea semnată de col. Dimitriu C. Ioan II, justificată prin conjunctura economico-financiară a țării, de fapt o nouă abordare în existența școlilor secundare militare, arată că noii guvernanți nu vedeau cu ochi buni instituțiile care furnizau țării elite conducătoare, de care ei nu aveau nevoie, oamenii la care începuseră deja să apeleze, pentru a umple golurile după crunta epurare a intelectualilor, se găseau în pleava și gunoiul societății, oameni nepregătiți, simpli aplaudaci, care să poată fi mânuiți ușor. Căci ce poate fi mai condamnabil decât să scoți din armată toți ofițerii care nu s-au înscris în PCR, deși erau foarte bine pregătiți, și-și făcuseră cu prisosință datoria pe front, spre a-i înlocui cu semianalfabeți, ce poate fi mai absurd decât să scoți procurori cu facultatea de drept și să numești în locul lor absolvenți ai unor incalificabile școli juridice de un an, ce poate fi mai inadmisibil decât să înlocuiești magistrații cu vechime și să bagi în completele de judecată asesori populari, fără studii de specialitate, aleși din muncitori fără pregătire, ce poate fi mai condamnabil decât să înlocuiești intelectualii cu semidocti fără cultură și orizont politic?

Să apelezi la părinții din mediul rural, sărăciți de noile autorități prin cote imposibil de acoperit și impozite uzurare, cărora să le ceri sprijin pentru asigurarea rechizitelor școlare, caiete și alte mărunțisuri pentru cele necesare procesului instructiv-educativ, apoi să le pretinzi tot ce este necesar pentru toaleta zilnică, să-i obligi să contribuie cu unele alimente curente, pentru îmbunătățirea hranei?!

Și actele necesare pentru noii veniți la Colegiu ridicau probleme dificile. Apoi, conform dispoziției Dir. Lic. Militare, se cereau și unele sume de bani, deși Decizia ministerială inițială scria că elevii CN „NF” sunt întreținuți de stat; noii guvernanți reintroduc taxele pentru eforia școlară, împărțirea în solvenți, taxa de cauțiune, taxa de cărți și rechizite școlare, taxa de instalare, scutind doar pe orfani și pe fiii invalizilor și ai văduvelor de război. După cum se vede, condițiile de elev în CN „NF” devin tot mai grele, aceste modificări nereprezentând un semn bun pentru ctitoria Filipescu din Predeal.

De ce s-a decalat deschiderea cursurilor în toamna 1947 cu două săptămâni nu avem de unde ști. Ritualul a fost, însă același. Botezul șoimilor din clasa I-i, numirea fraților de cruce, apoi serbarea dată în cinstea celei mai noi clase de admiși să-și înceapă viața școlară în clădirea Școlii Normale Predeal – nu a Liceului Industrial cum își amintește un alt fost elev, căci moș Aurică Bobescu era mare meșter în organizarea unor atari spectacole, având în vedere că artiștii erau foarte bine dotați. Au început după aceea cursurile, unii dintre profesori fiind noi. Astfel, la lb. franceză a venit d.an Irina Brânduș, nimeni alta decât soția celebrului magister – acest vechi dascăl de la Dealu, care folosea și legea Berenger când nu voia să dea nota „două” unui elev de la partea științifică, fiindcă greșise socoteala cu „mă ascultă, nu mă ascultă”. A fost profesor de lb. română la Predeal și dr. Augustin Z.N. Pop – un cercetător de valoare – în ultima perioadă la Predeal, după cum rezultă din situația cadrelor dată de elevul Crețu V. Radu, care a făcut 5 clase în CN „N. Filipescu”. Același mănăstirean își mai amintește că în ultima clasă făcută la Predeal, a avut la română pe Cuza Păunescu, la religie pe Bărcănescu, la șt. naturale pe Larisa Casert, la fizico-chimice pe un Iordache. A venit dascăl nou și la lb. italiană – G. Lăzărescu.

Și procesul instructiv-educativ mergea înainte, profesorii noi fiind obligați să respecte tradiția care cerea ca educatorul să fie exemplu. La 6 decembrie a fost sărbătorit patronul liceului, au urmat tezele, încheierea trimestrului I-i și serbarea datinilor de Crăciun, urmate de vacanță.

Atmosfera în țară era tot mai tristă, se operau epurări și arestări, arestări și epurări. Procesele de înaltă trădare se țineau lanț, lupta în munți era în toi... Apoi a venit acel fatidic 30 decembrie care a îndoliat țara. Este vorba de obligarea M.S.Regele Mihai să abdice, sub amenințarea că vor fi executați cei 1000 tineri aflați în închisori. Și tânărul Suveran al României a fost nevoit să plece în pribegie, părăsind țara în care se născuse și trăise 26 de ani. Actul samavolnic a îndurerat multe inimi din partea tuturor bunilor români, în special din partea tineretului studios și a oamenilor vârstnici, crescuți în cultul dragostei de țară și de Rege. Toți cei conștienți și-au dat seama că în țară nu mai avea cine să se opună actelor samavolnice ale comuniștilor, trădarea de țară nemaiputând fi împiedicată de nimeni. Lucru care a început să se petreacă nu târzie vreme.

Zilele nefericite aveau să se ivească și pentru ctitoria Filipescului, rămasă fără sprijinul Regelui. Acest lucru a început chiar după întoarcerea din vacanță, când elevul Ștefan de Habsburg, aflat în clasa VI-a a trebuit

să părăsească școala, luând și el drumul pribegiei, pornind după Augustul său văr. Toți acei care s-au pronunțat împotriva actului samavolnic au avut de suferit pedepse aspre, ofițerii fiind imediat trecuți în cadru disponibil, urmând să fie marginalizați tot restul vieții de către comuniști și neocomuniști, paralel cu o riguroasă suspectare de către securitate.

Comuniștii au aplicat tot timpul guvernării lor o politică greșită, înlocuind oamenii bine pregătiți cu semidocti, care au făcut numeroase greșeli, aplicând legile după bunul lor plac, potrivit înțelegerii pe care le-o oferea gradul lor redus de pregătire. În loc să folosească fiii bine pregătiți ai celor care își ținuseră copii la învățătură, i-au împiedicat să se pregătească în școli înalte, trimițând în locul lor seminilitățile oamenilor zilei care, odată ajunși în posturi pentru care nu aveau pregătirea necesară, să facă ce învățaseră de la părinți, adică să se țină cu ambele mâini de scaunul în care-l cocoșase nu capacitatea ci originea socială, să facă blăstămății pentru a se putea menține, să mintă, să comită greșeală după greșeală. Ce și-au închipuit că se va întâmpla cu Ștefan de Habsburg, după ce l-au obligat să plece de la Colegiu? Copil serios, a mers la alt liceu, după absolvire a intrat în politehnică, devenind inginer constructor în SUA, unde s-a și căsătorit cu o pictoriță, revenind în țară împreună. Iată ce înseamnă să fii om superior! Cu toate șicanele făcute de români neaoși – este vorba de Petru Groza și clica de potențați care în ianuarie 1948 l-au obligat să plece din CN „N. Filipescu” și din țară, el tot n-a uitat meleagurile copilăriei, deși era român numai după mamă, unde s-a întors cu mare plăcere. În atare situație, cum altfel poți numi pe românii care au făcut atâta rău poporului lor la vremea aceea, decât trădători de neam și de țară?

14) NORI NEGRI

Elevul Neacșu Gr. Ion mi-a pus la dispoziție mai multe materiale despre CN „NF”, printre care și o foaie cu însemnări de mână, în care, printre altele, se ocupă și de o vizită făcută de ministrul forțelor armate Emil Bodnăraș, însoțit de atașatii militari în România ai URSS, SUA, Anglia și Franța, care a avut loc în noimbrie 1947, deci cu aproape două luni înainte de puciul antimonarhic săvârșit de Petru Groza cu gh. gh. dej – marii trădători ai adevăratelor interese ale poporului român, care l-a obligat pe M.S. Regele Mihai să plece din țară, ultimul mare obstacol în calea punerii țării la dispoziția hrăpăreței URSS. Au fost vizitate toate sectoarele Colegiului, care nu puteau fi decât în perfectă ordine, deoarece tradiția de la Dealu era literă de lege și la Predeal, deci respectată cu sfințenie.

A urmat serbarea pregătită de moș Aurică Bobescu, cu priceperea și minuțiozitatea-i cunoscută, care a început cu Trăiască Regele – încă imnul țării și imul șoimilor de la Dealu.

Suntem șoimi de la Dealu,
Din „Cuibul” din Carpați,
Voioși aci venim,
Sfânt noi avem idealul
Pentru Țară, pentru Rege să murim!
Ura! Ura!

Au urmat în ordine imnurile SUA, URSS, Angliei și Franței, interpretate în limbile lor, fapt care a încântat pe membrii misiunilor respective. Doar dezertorul de la R. 12 A. Sadagura, cu lucrările de mobilizare, la vremea aceea ca simplu locotenent de artilerie, după numai 10 ani petrecuți în URSS ajunge general, apoi și ministrul forțelor armate ale României, s-a supărat auzind versul: „Pentru Țară, pentru Rege să murim”, din imul șoimilor de la Dealu. Și acest trădător de neam și de țară nu s-a lăsat până nu și-a pus planul mârșav în aplicare.

Când Ștefan de Habsburg a fost obligat să plece din Colegiu, a fost condus de col. Dimitriu C. Ioan II, motiv pentru care dezertorul din 1936 l-a scos din armată, trecându-l în corpul soldaților. Un ofițer de elită al armatei regale române, care-și făcuse cu prisosință datoria pe font – mai corect, ce rămăsese din ea, deoarece după 6 martie 1945 năimiții guvernului Petru Groza se luptau insistent cu demolarea ei, spre a înființa armata populară – a fost scos din armată cu gradul de soldat. Incredibil, dar adevărat. Trădătorul de la Sadagura – i-am citit mârșava faptă în ziarul „Universul” din iunie 1936, pe o pagină era numele meu cu premiul doi la sfârșitul clasei a IV-a și pe cealaltă era relatat nedemnul act de artilerist dezertor – urmarea cu obstinație demolarea armatei române, spre a înlocui cadrele bine pregătite, cu pleavă și gunoi, fără studii civile sau militare, pe care să o poată manevra cum dictau interesele lor de acaparare totală a puterii.

Paralel cu această întâmplare nefericită, în ianuarie-februarie 1948 apare și o veste plăcută. Campionul de schi al țării, nimeni altul decât elevul Bâră Mihai din clasa VIII-a a Colegiului Predeal, participă la concursul mondial de schi de la Saint Moritz, unde ocupă locul 18. Acest succes dovedește, fără putință de contradicție, că și la Predeal se continua tradiția de la Dealu, educația fizică jucând un rol de primă mână, în pregătirea pentru viață a viitorilor absolvenți de la CN „N. Filipescu”.

Paralel cu aceste reușite, orele se succedau una după alta, toate cadrele Colegiului își făceau cu prisosință datoria, elevii învățau cu sârguință la fel ca și la Dealu, numai că la Predeal apăruse posibilitatea ca elevii să dea și două clase într-un an. Acest lucru cerea efort deosebit, performanța putând fi făcută numai de elemente supradotate. Și la Predeal s-au găsit asemenea elevi. Astfel cu promoția 32 au făcut clasele VII și a VIII-a 6 elevi – toți începând liceul la Dealu, în 1939, și terminându-l în 1947 la Predeal. Este vorba, în ordine alfabetică de: Badea I. Mihail, Doru C. Emil, Giugariu P. Mihail, Milculescu P. Constantin Dumitru, Moța I. Mihail și Progreseanu Al. C. Alexandru. Cu promoția 33 au repetat figura 4 elevi: Corduneanu C. Constantin, Deaconu Gh. Vasile, Furtuneanu M. Horia Dorin și Nicolicioiu Șt. Marius. Cinste lor! De fapt cinste tuturor celor care au intrat prin luptă dreaptă la Dealu, apoi prin selecție numai dintre premianții școlilor primare, începând din toamna 1940 până în 1947, indiferent dacă au terminat la Predeal sau au făcut numai o parte din studiile secundare în stațiunea montană cu gara la 911 km altitudine. Căci cine a prins spitiul mănăstirean, nu se mai poate comporta altfel.

Apoi a mai venit o vizită a trădătorului de la Sadagura, de data aceasta însoțit de un general rus. Ajunși la valoroasa bibliotecă, au cerut să li se aducă anumite publicații străine, indicând și locul unde se aflau. Prezența acestora la dispoziția elevilor, a determinat pe cel ce-și trădase țara, să afirme – mă întreb cu ce tupeu? – că la Colegiu se făcea educație antidemocratică, pecetluind astfel soarta școlii secundare de elită a României - Colegiul Național „N. Filipescu” de la Predeal.

Desigur, procesul instructiv-educativ și-a urmat cursul, clasa IV-a a dat capacitatea, iar a VIII-a a susținut bacalaureatul, s-au închis apoi cursurile, după care s-a prezentat serbarea de sfârșit de an, cu premii și mențiuni pentru cei silitori. Deosebit de îndurerați, cei ce urmau să se întoarcă toamna la Predeal, au plecat spre casă, fără să știe care urma să le fie soarta. Absolvenții au zburat fericiți către casele părintești, gândindu-se la drumul pe care îl vor urma în viață, hotărâți să păstreze în inimi imaginea Colegiului în care se pregătiseră pentru viață.

15) UN ULTIM SLUJITOR CU NOI

Acum, când ne pregătim să comemorăm 95 ani de la înființarea ctitoriei marelui român N. Filipescu, doar un singur slujitor al CN „NF” mai vine la întâlnirile mănăstirenilor, care au loc în ultima marți din lună, la Cercul Militar Național București. Este vorba de colonelul (r) Dobrescu Aurel, născut la 26 sept. 1919 în Băicoi-Prahova, localitate în care a făcut și școala primară. A urmat studiile secundare la Liceul Șaguna Brașov, între 1930-1938, unde a intrat prin concurs. La 1 sept. 1938 s-a dus să facă armata cu termen redus, la Centrul de instrucție al aviației Pipera. Exact după un an a intrat în Școala Militară ofițeri gărzi de geniu București, obținând gradul de sublocot. la 10 mai 1941. Prin repartizare ministerială a ajuns la Colegiul Național „N. Filipescu” Predeal. La 18 mai s-a dus la Colegiu, fiind primit în gară de ajutorul de comandant lt. col. Ilie Dumitrescu. Au călătorit până la Colegiu cu Fordul – cunoștință veche a puștinilor absolvenți în viață de la Dealu, care mai participăm la întâlnirile lunare ale mănăstirenilor. La destinație, după ce au intrat în clădire, slt. Dobrescu a fost sfătuit de superiorul său direct, să se ducă la popotă și să comande un ceai. În popotă a văzut un domn deosebit de prezentabil, în pantalon alb și sfeter maron. Când se pregătea să facă comanda, a intrat un căpitan – era comandantul de companie Biju, a aflat mai târziu – care a spus: „Să trăiți, d-le general”. Înțelegând că era comandantul Colegiului, s-a dus și s-a prezentat, spunându-i că fusese repartizat la unitatea de sub comanda domniei sale.

- Bine ai venit, tinere, i-a spus generalul Radu.

Funcția încredințată era de ofițer la cazarmă, având ca sarcini de serviciu întreținerea clădirilor Colegiului din toate punctele de vedere.

La insistențele mele, venerabilul colonel Dobrescu mi-a relatat și câteva întâmplări din anii cât a lucrat în Colegiul Predeal. Iată una din ele, necaz de care a scăpat numai cu vrerea Celui de Sus. În ziua de 23 aprilie 1942, când a ajuns la Colegiu, g-ralul Radu i-a spus: „Tinere, mergem în Bucegi, la vârful Omul.

- D-le general, raportează, sunt în cizme.

În atare situație, comandantul Colegiului l-a luat la apartamentul pe care îl ocupa în clădirea instituției și i-a dat o pereche de bocanci de fotbal. Astfel echipat, au pornit pe Valea Iadului, spre cabana vânătorilor de munte Diham. Mai departe au urmat drumul pichetat spre cunoscutul vârf din preajma Predealului, pe la pichetul Roșu, după care au urmat serpentinele lui Tache Ionescu, care duceau la căldarea Mălăești. Pe potecă au întâlnit o șitoacă (?) lată de 3 m (probabil o văioagă sau mîncătură de apă) plină cu zăpadă, care dădea într-o prăpastie de 80 m.

- D-le general, trec eu întâi, i-a spus tânărul sublocotenent. La jumătatea distanței, în timp ce făcea pârtie pentru comandant, a lunecat, pornind spre prăpastie. Dar o cioată de brad l-a oprit la timp. Altfel... nu mai avea cine să-mi povestească despre cele întâmplate acum 63 de ani.

- Treceți și dvs., d-le general, i-a spus comandantului, care de asemenea a alunecat și l-a oprit dânsul la 2 m de buza prăpastiei.

Iată cum un general, cavaler al ordinului Mihai Viteazul din primul război mondial, a ajuns să-și datoreze viața unui tânăr subaltern. Generalul Radu se lovise, însă, la cap, tocmai în locul unde fusese rănit în războiul de întregire, punându-i-se o placă de platină. Durerea l-a determinat să țină cu mâna locul lovit, își amintea col. (r) Dobrescu.

Bucuroși că nu se produsese ireparabilul, au urcat serpentinele Tache Ionescu, ajungând la căldarea Mălăești. Renunțând la vârful Omul, au mers la cabana Mălăești, unde s-au cinstit cu un coniac. De acolo au coborât pe o potecă, la Uzina electrică Râșnov, restul drumului făcându-l pe valea Râșnoavei, care i-a dus la Colegiu.

Col. (r) Dobrescu a continuat să lucreze până la desființarea Colegiului, măsură abuzivă, total nejustificată. Numai că noii guvernanți nu aveau nevoie de elite, ci de semidocti pe care să-i poată mânui după dorință.

Rămas fără obiectul muncii, lt. Dobrescu a fost mutat, pe data de 1 august 1948, la echipa de schi a armatei, ca șef și, totodată component al lotului național de schi, până în anul 1953. În 1951 a participat la o tabără de schi în Cehoslovacia. În calitate de component al lotului național, a concurat la Poiana Brașov la proba de 30 km schi fond, ocupând locul 12 din 45 concurenți. Din 1954 până în 1959, a participat la spartachiada militară de iarnă, în fiecare an ocupând locul I la probele pentru ofițeri, coborâre, slalom și fond.

În anul 1955 maiorul Dobrescu a fost mutat la Direcția de cazare a armatei, unde a lucrat până în 1973, când a ieșit la pensie, având vârsta de 53 ani împliniți. Cu începere din 1960 Aurel Dobrescu a participat la Cupa veteranilor la schi, în Sinaia, Streja, valea Dorului în Bucegi, la Predeal, ocupând locul I la categoria de vârstă din 5 în 5 ani. Și în 2006, col. (r) Dobrescu vrea să concureze, la categoria de vârstă 85-90 ani, unde nu are contracandidat.

Singurul ofițer de la CN „NF” care participă la întâlnirile lunare ale mănăstirenilor, este instructor de schi brevetat de Federația română de schi, pentru elevi. Rămas singur de câțiva ani, adunarea lunară a mănăstirenilor este un fel de familie, în care elevii de odinioară, astăzi cu părul alb și ei, îl consideră un fel de bunic încă plin de vigoare, care le amintește de anii petrecuți în CN „N. Filipescu” Predeal.

Dintre fostele cadre ale CN „N. Filipescu” mai este în viață generalul inginer Duznea Dinu – coleg de promoție de la Dealu – care a lucrat la Predeal ca șef al serviciului auto, apoi comandant de pluton, cu gradul de locotenent. prezent până nu de mult la unele din întâlnirile mănăstirenilor de la Cercul Militar Național București, cu părere de rău trebuie să spun că moldoveanul coleg din copilărie, a ajuns la o vârstă înaintată, când unele afecțiuni inerente vârstei a treia, nu-i mai permit deplasarea în condițiuni acceptabile, din care cauză este silit să stea în casă. Și ce copil vioi era la Dealu, începând din toamna anului 1932!

Pentru o parte din dascălii de la CN „NF”, am primit câteva date de la elevul Făcăoaru Gh. Ioan, care a intrat în Colegiu în 1942 și a trebuit să plece la un liceu civil, în toamna 1948, când era elev în clasa VII-a. Este vorba de profesorii Nicolae Donciu, Vasile Lungu, Daniel Popescu, Virgil Atanasiu și George Lăzărescu. Deoarece despre N. Donciu am scris în „Constelația dascălilor de la Mănăstirea Dealu-Târgoviște-Predeal”, nu mă voi mai ocupa și în această carte de dânsul.

Prof. Vasile Lungu

Profesorul de istorie Vasile Lungu era pentru elevii săi o figură aparte. Supranumit „Moșu” din cauza părului, sprâncenelor stufoase și mustăților albite înainte de vreme – scrie elevul Făcăoaru -, se afla la Predeal în anii 1941-1948, în apogeul carierei sale de profesor, când se îmbinau puterea și dragostea pentru obiectul predat, cu experiența în exercitarea profesiei. (Deci dânsul a funcționat la Colegiu tot timpul existenței acestuia, deoarece prof. dr. Al. Vasilescu nu a mers cu liceul la Predeal, preferând să rămână în străvechea cetate de scaun, unde avea și alte preocupări socio-culturale).

Lețiile sale de istorie universală erau exemple de erudiție, facilitate și de specializarea făcută în Franța, la recomandarea mareului istoric N. Iorga, care-l aprecia în mod deosebit. Cunoștințele despre istoria popoarelor Europei astfel obținute, au permis elevilor săi să uimească, de multe ori, pe străinii al căror trecut îl cunoșteau cel puțin tot atât de bine ca și ei.

În lecțiile de Istoria României a evidențiat totdeauna lupta multiseclară, de apărare a gliei străbune, pe care românii din cele trei principate surori au dus-o împotriva năvălitorilor străini, cu momentele ei de glorie și de restriște. Ele ne-au făcut pe noi, elevii săi, să prețuim figurile ilustre ale trecutului nostru de luptă și de jertfă, să ne simțim mândri că suntem români, știind că ocupăm un loc de popor viteaz, în istoria continentului nostru, ce nu poate fi nesocotit de nimeni.

După desființarea CN „N. Filipescu”, mutat la București, profesorul nostru Vasile Lungu, a ajuns dascăl la unul din cele mai prestigioase licee de pe Dâmbovița – este vorba de Liceul Titu Maiorescu – unde a întâlnit și pe unii din foștii săi elevi de la Colegiul din Predeal.

Prof. Virgil Atanasiu

După cum scrie elevul Făcăoaru, "prof. de fizico-chimice Virgil Atanasiu, și la nevoie și de aviație, a fost unul din dascălii care a contribuit, în cea mai mare măsură, la pregătirea științifică a elevilor săi. (Venit în locul lui Groze Patriciu – dascălul devotat studiului aceluiași obiecte de la Dealu, ar fi fost un dezastru ca înlocuitorul său să nu fie la înălțimea chemării și a unei catedre în ctitoria Filipescului). De o mare sobrietate și conciziune în predare, conținutul lecțiilor sale era deosebit de complet, valoros și extrem de bine sistematizat, astfel încât deși nu am parcurs întreg ciclul liceal la Colegiul Predeal, cunoștințele căpătate au fost foarte utile elevilor săi chiar în primii ani de facultate pe profil. (Adevărat elev Făcăoaru. În 1944 am dat examen la Politehnică cu ce învățasem de la tata Groze, și am reușit. Așa că puteam scrie Groze Patriciu = Virgil Atanasiu).

De asemenea, prin sistemul de examinare, care se referea la un pachet mare din lecțiile predate, ne-a obișnuit să nu învățăm pentru notă, ci pentru a stăpâni materia predată. Acest sistem ne-a pregătit pentru examenele pe care, mai târziu, le-am avut de susținut la facultate.

O notă de culoare aparte au fost lecțiile de aviație, impuse de războiul crâncen în care era implicată țara, numit deosebit de sugestiv „Cruciada contra bolșevismului”. Din respectivelor lecții, elevii au căpătat o bună înțelegere a problemelor de aerodinamică, totodată ajungând să recunoască cu ușurință tipurile de avioane și particularitățile zborului fiecăruia dintre ele.

După ce a fost desființat Colegiul Predeal, a fost inspector general de specialitate pe Capitală, calitate în care și-a ajutat cu dragă inimă foștii elevi de la Colegiu, dacă aveau nevoie de sprijinul său."

Prof. George Lăzărescu

"Spre deosebire de situația de la Dealu, elevii Colegiului au avut ca obiect de studiu și lb. italiană. Prof. Lăzărescu, cu aliura lui elegantă, era cel mai tânăr dascăl pe care l-a avut Colegiul Național „N. Filipescu” cu sediul în Predeal. Acest lucru l-a făcut să fie foarte apropiat de elevi, reușind să facă foarte atractivă materia pe care o preda.

Dotat cu o foarte solidă cunoaștere a patrimoniului culturii italiene, scrie elevul Făcăoaru, a putut evoca, în timpul orelor, multe din monumentele Italiei, din care, unele, aveau legătură cu istoria poporului român – gen Columna lui Traian, a lui Septimiu Sever, pe care sunt prezentați traci, cu aceeași costumație ca și dacii – strămoșii noștri.

Prof. Lăzărescu a avut inițiativa prezentării în cursul lecțiilor, a părților dificile de însușire, în condițiuni cât mai bune, a limbii fraților noștri de pe Tiberu, peste care, noi românii, tindem să trecem prea ușor. Ele sunt legate, în special de ortografie, care pare ușoară, fiind fonetică, ca în lb. română, dar în care există cursa consoanelor duble, deosebit de numeroase. Profesorul a reușit să ofere învățăceilor unele chei, care să reducă posibilele erori, acțiune care le-a folosit ulterior în viață.

Paralel cu activitatea la catedră, prof. George Lăzărescu este autor a numeroase cărți despre limba și cultura italiană.

După desființarea Colegiului Predeal, mutat la București, a ajuns profesor la Facultatea de litere și reprezentant al României la Academia di Romania dela Roma. A fost ultimul supraviețuitor al dascălilor de la Predeal, decedând în anul de grație 2005", încheie relatarea elevul Făcăoaru.

Prof. Daniel Popescu

Despre dascălul de lb. franceză, mi-a furnizat date un elev anonim care mi-a dat două pagini scrise de mână, în ziua de 28. iunie 2005, cu mențiunea: „Relatări V. Demetrescu”. Este vorba de conf. univ. Viorica Demetrescu de lb. franceză, cunoștință comună, care avea vie pe dealul Tecucel, în comuna mea natală. Așa că voi încerca să le combin, spre a scoate un miniportret. Dar ce să fac cu contradicțiile dintre ei? Noroc că răsfoind materialul documentar am mai găsit două situații cu profesorii Colegiului, de la elevii Neacșu Gr. Ioan și Crețu Radu. Cum trei elevi spun că prof. Daniel Popescu a venit la Colegiu în 1944 și a stat doi ani, probabil că acesta este adevărul. Trecerea s-a prin Colegiu, scrie Făcăoaru, a lăsat o amprentă puternică în educația elevilor săi.

Daniel Popescu, profesor de franceză la Predeal, prieten bun cu George Pascali, au fost răniți pe front, lui Popescu fiindu-i străpuns plămânul de un glonț. Și au ajuns amândoi în același spital de zonă interioară, își amintește autorul nesemnlat al notei despre fostul lor profesor. Amândoi dascălii erau în stare de inconștiență. Daniel Popescu era într-o stare atât de disperată, nu se putea mișca, nu gemea, lăsând impresia că era mort. L-au luat totuși, la insistențele unei brancardiere, care și-a asumat răspunderea că trăiește, relatează anonimul elev. Mărturisesc că am căutat în „Șoimii de la Mănăstirea Dealu”, un elev cu acest nume, V.D. Demetrescu dar nu am găsit. Acum când scriu aceste rânduri – este 28 aprilie 2006, am deslegat enigma. V. Demetrescu este conf. univ. de lb. franceză, a cărei mamă este născută în Buciumeni – satul meu natal, pe care o știu din 1932.

Rănitul, continuă anonimul elev, și-a revenit abia după 5 zile, în spital, unde se afla cu patul lângă prietenul său, George Pascali, tot dascăl de franceză. Nici unul dintre ei nu știa că sunt tovarăși de suferință.

Când și-au revenit, și-au strâns mâinile, sub privirile emoționate ale celorlalți răniți. Viitorul dascăl de la Colegiu a stat în spital aproape un an de zile. De pe patul de spital, Daniel Popescu a scris fostei sale colege de facultate: „Vino să mă vezi, că nu sunt mutilat”. Ajuns profesor la Colegiu, Viorica Demetrescu, azi în vârstă de 96 ani, l-a vizitat, amintindu-și de anii studenției și a adevăratei prietenii, ce-i unise peste vreme.

Elevul Făcăoaru notează că Daniel Popescu a ajuns dascăl la Predeal pentru a-și petrece convalescența în aerul curat al stațiunii de munte. La Colegiu s-a străduit să-și învețe elevii atât limba franceză cât și cultura fraților noștri de pe Sena. Cunoscător al civilizației franceze, deoarece fusese trimis să se specializeze în Franța, ajuns la Predeal, a îmbinând armonios prezentarea auditivă cu cea vizuală, consemnează elevul Făcăoaru, fapt ce stimula interesul elevului pentru limba și cultura franceză.

Eliberarea Transilvaniei l-a chemat pe un front mai important, cel de afirmare a ființei neamului în străbuna vatră a culturii naționale, la Cluj, unde a reorganizat și a condus cu competență și mare dragoste Institutul de arte frumoase, atitudine ce a caracterizat întreaga sa activitate, își încheie elevul Făcăoaru relatarea despre profesorul său de lb. franceză de la Colegiu. Elevul nesemnă mai are câteva informații. Dascălul său de la Predeal, este fiul mareului gravor Gabriel Popescu care și-a făcut studiile la Paris. Fiul Daniel a mai lucrat la liceele militare Tg. Mureș și Timișoara. Daniel Popescu a fost căsătorit și a avut o fiică.

16) CADRE MILITARE

Acum câteva rânduri și despre ofițerii instructori. De la Dealu au plecat în băjenie cu liceul lt. col. Ilie Dumitrescu, care abia se prezentase pentru funcția de ajutor comandant, dr. maior Boțoi, căpitani Luchian, Săndulescu, Antonescu. Biju Matei și Marotineanu J., cpt. dr. Boșculescu. Pentru cei noi am solicitat informații de la cei care au lucrat sau au fost elevi ai Colegiului. O listă completă am primit de la col. (rt) Aurel Dobrescu, apoi de la elevii Crețu Radu și Neacșu Ioan. Am reușit astfel să realizez următoarea evidență, pentru Perioada 1941-1948.

COMANDANȚI

G-ral Radu Theodoru, 1941-1944; G-ral Bănescu, 1944; col. Cernescu Aurel, 1945; G-ral Ionescu Dan, 1946-1947; col. Dimitriu Ioan II, 1947-1948.

AJUTORI COMANDANȚI

Lt. col. I. Dumitrescu; Lt. col. Cârnu Ion; Lt. col. Joița.

COMANDANȚI BATALION

Maior Isaia, 1941-1942; cpt. Florea, 1942; cpt. Moldovan, 1943-1945; lt. Prodan, 1946; cpt. Boeru, 1947; cpt. Boldeanu, 1948.

COMANDANȚI PLUTON

Slt. Teodorescu Sandi, lt. Boldescu, lt. Mosora, slt. Ștefănescu, lt. Dinu I; slt. Cristea I.; lt. Hotineanu; lt. Doicescu; lt. Barbu, lt. Prodan, lt. Săscălescu, lt. Niculescu, lt. Moldovan, lt. Berbeciu H., lt. Nițescu.

SERVICII

Sănătate: maior dr. Boțoiu Traian și cpt. Boșculescu. Aprovizionare: cpt. Ionescu Pompiliu, Casier lt. Boga Nicolae. Îmbrăcăminte: lt. Nicolescu Ion. Auto: lt. Buznea Dinu – fost și cdt. pluton. Cazarmare: cpt. Florea Ștefan, lt. Dobrescu Aurel.

Mi-a mai furnizat date încă un nesemnă, care îl citează pe lt. col. Cernescu Aurel, director de studii, funcții ocupate temporar și de prof. D. Dumitrescu și Victor Brânduș. Profesor de religie a fost și pr. Ispas.

La instalarea Colegiului la Predeal, companiile au avut următoarea încadrare: comp. I – cpt. Săndulescu, mort pe front; comp. II – cpt. Antonescu; comp. III cpt. Biju, cdt. Batalion fiind maiorul Vasilescu Stelian, ca și la Dealu.

17) ÎNTÂMPLĂRI CU TÂLC

Elevul Neacșu Ioan, mi-a povestit câteva întâmplări din viața Colegiului, concluzionând că toți elevii erau tratați egal, fără favoritisme. În acest scop mi-a relatat că, din greșală, l-a lovit cu capacul pupitrului, pe Ștefan de Habsburg. Ca ripostă, vărul M.S. Regele Mihai l-a lovit cu pantoful la încheietura unui picior; de durere elevul Neacșu din Brănești, l-a înjurat. Întâmplarea nu a avut nici o urmare neplăcută pentru cel ce înjurase un arhiduce, fiul Domniței Ileana.

O altă întâmplare definitivă, are ca împlicat pe fiul notarului din satul Scrioaștea, de unde era și prof. Anghel Manolache. Netrebnicul elev a furat o manta, pe care a dat-o unui ostaș să o vândă pe tutun. Consăteanul profesor a propus eliminarea, lucru care s-a și împlinit. Așa era în ctoria Filipescului. Cei ce-și însușeau obiecte străine, erau eliminați. Nu ca azi, când odraslelor potențailor mu li se face nimic, indiferent ce măgării ar fi împlinit.

Un elev, fiu de la munte, a furat niște bani , cu care s-a dus la cofetărie, unde a mâncat patru prăjituri. Analizându-se fapta în consiliul profesoral, același prof. Anghel Manolache a propus ca elevul să nu fie pedepsit, justificând gestul prin tentația la care n-a putut rezista, căci nu avea bani să cumpere prăjituri, din acelea de care nu văzuse în casa părinților săi din creierul munților. Aici a intervenit Asociația „Amicii LMNF” – deci iarăși lt. col. Ilie Dumitrescu – fost elev și ofițer instructor la Dealu, apoi ajutor comandant al Colegiului – care a aranjat ca elevii cu nota de 10 în cursul săptămânii, să fie învoiați duminica, primind totodată bani pentru două prăjituri la cofetărie. Deci atunci școala recompensa pe copiii silitori, astăzi, ca să nu aibă probleme, părinții copiilor sunt nevoiți să facă daruri costisitoare profesorilor, să nu li se lase copiii corigenți sau să-i premieze. Dascălii de sub comuniști și neocomuniști, fiind prost plătiți, își mai acopăr unele nevoi și în acest mod. Nu-i prea ortodox, dar face bine.

Și acum o nouă intrare în conflict a trădătorului Bodnăraș cu Colegiul Naț. „NF”. În februarie 1948, a avut loc campionatul de schi al armatei la Predeal. Când concursul a luat sfârșit, ministrul forțelor armate a criticat dur Colegiul, care interpretase, magistral ca de obicei, imnul șoimilor de la Dealu. Cel care concepuse să fugă în URSS cu caietul de mobilizare al regimentului său de la Sadagura, nu putea înghiți ultimele versuri din acel marș care arată că

„Sfânt noi avem idealul

Pentru țară, pentru Rege să murim”

Se cuvine să evidențiem faptul că la Dealu și Predeal au învățat mai mulți frați. Dintre aceștia, cei mai numeroși au fost fiii secretarului liceului – Butcă, originar din Viforâta și anume: Nicolae – 1926, Ioan – 1928, Constantin – 1929, Traian – 1930. Un exemplu extraordinar de elocvent este al preotului ortodox Simeon Mihălțean, ajuns în America (SUA), de unde și-a trimis 4 feciori să facă liceul la Dealu: Ioan și Sorin – 1927, Sextil – 1933, Tiberiu a făcut doar 3 clase la Dealu, deoarece era slab la latină, motiv pentru care tatăl l-a chemat acasă, unde a ajuns subdirector în Detroit la Uzinele Ford. Au urmat frații Gârcineanu: Victor - 1927, Florin - 1929. Toescu D. Alexandru - 1922, Ștefan Eduard Carol - 1925, Louis - 1926; Frații Bădescu Nicolae și Ștefan - 1924; Bădescu M. Aurel - 1930 și Victor - 1931; Busuioc A. Aurel - 1927 și Ștefan - 1929; Mănac D. Marin - 1936, Vasile - 1937; Cercel C. Nicolae - 1932, Corneliu - 1934 și Ovidiu - 1937; Călinescu A. Ioan și Paul - 1922; Tănăsescu V. Nicolae - 1940 și Constantin - 1944; Georgescu Coșna Florin - 1941 și Ioan - 1942; Ilescu C. Constantin - șef promoție - 1944 și Vasile - 1945.

Printre elevii ctitoriei Filipescului au fost unii veniți din SUA. Este vorba afară de frații Mihălțeanu, de Efstate Sorentin, Ginga Gh. Gheorghe... Acest lucru dovedește că faima acestei școli de elită trecuse peste ocean.

19) PETRE PANDREA DESPRE LICEUL ÎN CARE

S-A PREGĂTIT PENTRU VIAȚĂ

(Fragment din cartea „Portrete și controverse”, apărută în 1945)

Nu numai elevii, ci și educatorii erau supuși unei selecții riguroase, grație dublei salarizări și a unor principii de avantajii de locuință (gratuită) și hrană (aproape gratuită). Biblioteca generală și bibliotecile pe clase au fost și sunt dintre cele mai bogate. Dascălii și ofițerii pedagogi formau o familie cu ritualuri europene occidentale și cu politețe englezească. Pilda mistuitoare era Eton. Ofițerii intermediari erau „Stat-majoriști”, trecuți în mod special pentru întemeierea și stilizarea școlii prin Anglia, Danemarca și țările scandinave, de unde au adus gimnastică suedeză și sporturi engleze (tenis, rugby, woley, football, scrimă, natație etc.)

În școală nu se înjura, nu existau violențe brahiale, sau mitocăniile caragialești. Se încerca instaurarea unui olimpianism de factură anglo-saxonă sau de fond norvegian, ceva glacial și puritan, fără ironie și zeflemea localnică balcan-levantină, cu loialități desuete, grațiozități morale și cavalerisme sportive.

Românul levantino-balcanic din liceele civile recrutate cu copii de pe maidanele orașlor, cu înjurături abrașe, cu trageri la fit, cu jocuri de noroc și lecturi pornografice intra pe patul lui Procust din pepiniera liceului-model de la Mănăstirea Dealului pentru a se obține un nou tip uman și școlar al cărui „cahet” se cunoștea în cele peste 30 de serii ieșite de aici și revărsate în societatea burgheză românească. În fond, această societate intrase în orbita capitalisnului occidental, în orbita anglo-germană, pe lângă orbita Parisului, iar școala corespundea unui moment istoric inedit.

Cum se definește tipul de școlar mănăstirean?

Un elev de la Mănăstirea Dealului, cu educație completă în liceul-model, plin – ca un stup de resurse materiale și cu excepționali pedagogi (profesorii secundari de aici ajung într-o mare proporție la universitate) poate fi portretizat cu „europesimul” drept *qualité maistrisse*.

Școlarul de la Dealu imită pe micul gentilom de la Eton. Nu poartă joben sau jabou, ci beretă, dar nu-i lipsesc mănușile, botinele sclipesc; face duș zilnic, se tunde săptămânal; hainele sunt călcate. Nu-i indiscret, nu

înjură ordinar, politețea i-a intrat în sânge. Suferă de timiditate, fiindcă a da din coate și a lovi felon sunt infracțiuni și păcate cardinale în codul manierelor elegante ale acestui liceu. Se cultivă camaraderia, fraternitatea, larga toleranță (cei câțiva străini intrați, inclusiv evreii, erau pe picior de perfectă egalitate). Câțiva conducători și pedagogi importanți au făcut parte din lojile masonice de rit scoțian.

Sportivitatea liceului n-a dus la abrutizare sau la brutalitate animalică. Șefii clasei, acea „protipendadă” minoră, se recrutau dintre școlarii dotați la partea literară sau la matematici. Se respecta talentul. Munca excesivă, fără eleganță vocațională, n-avea nici o căutare...

Un mănăstirean este bun, blând și tolerant, din obligația și comportarea etică impusă de tabla de valori a internatului. Nu poate ucide un pui de găină. Crede, în schimb, în discuție, argumentație și valorile intelectului. Colegiul de la Dealu cultiva o religiozitate reală, după pilda colegiilor anglo-saxone. Se făceau unsprezece rugăciuni zilnice colective. Se ascultau, matinal, psalmi sau fragmente din Noul Testament. Spovedania era obligatorie înainte de plecarea în vacanța Paștelui.

Greșelile copiilor nu se pedepseau. Se scoteau în evidență și se iertau după o scurtă morală. În clasă funcționa un tribunal format din cei mai buni școlari, care aplicau penitențe. Cea mai gravă excluderea din comunitate prin refuzul oricărei conversații. Cel decretat paria pentru o săptămână se zvârcolea în chinurile disprețului colectiv, în solitudine și tăcere. Pedepsa maximă se aplica „periuțelor”, felonilor și carierștilor.

Accentul unei morale pietiste nu lipsea în acest straniu colegiu care distona cu restul liceelor românești”.

Da, acesta este adevărul! LM „NF” în perioada din 1915 – când a absolvit prima promoție – până în 1940 - când a absolvit promoția XXV-a, a dat țării, în totalitate numai elemente foarte bine pregătite, toți fiind exemplu la locul de muncă, mulți dintre ei ajungând miniștri, profesori universitari, specialiști cu înaltă calificare, artiști emeriți, scriitori, poeți, matematicieni de valoare, conducători de instituții și întreprinderi care s-au dovedit foarte buni organizatori...

Când scriu aceste rânduri, la masa mea de lucru din Galați, am în față situația promoțiilor de la Predeal, ba și a șoimilor care au făcut doar parțial studiile secundare în CN „NF”, rămând legați pe viață de această școală de elită, considerându-se mănăstireni. Ei bine, și aici se menține situația de la Dealu. Deși cu existență de numai 8 ani, și de aici s-au ridicat miniștri, ambasadori, profesori universitari, medici de valoare, ingineri destoinici, scriitori și poeți. Sunt absolvenți de la Predeal care au ajuns profesori universitari de prestigiu și în SUA, nu numai în țară. Nu se poate spune că absolvenții dintr-o localitate, au fost mai buni decât din cealaltă. Vârfuri au apărut atât la Dealu cât și la Predeal. Oamenii obișnuiți au fost la fel de valoroși din ambele părți. De aceea nu are nici o logică intenția separării în mănăstireni și predeleni. Și nici nu o facem. Cele două școli, urmare a unui dezastruos cutremur, nu împart ctitoria lui N. Filipescu în două instituții diferite, ea rămânând unitară, spititul mănăstirean caracterizând deopotrivă pe toți absolvenții celor 33 promoții, ca și pe elevii claselor VII-I, oameni destoinici, foarte bine pregătiți profesional, care nu au conceput să facă compromisuri. Așa că nu-i veți găsi în funcții politice, unde se cerea să fii executant docil de ordine, fără păreri personale, om lipsit de personalitate. Așa ceva nu a dat ctitoria marelui român N. Filipescu în tot cursul celor 38 ani de existență. Transfugi nu se află în rândul celor crescuți sub influența spititului mănăstirean. De aceea toți care s-au pregătit pentru viață în ctitoria Filipescului, sunt toți mănăstireni. Iar dacă vrei să fii mai catolic decât papa și dorești să te convingi de adevărul acestei afirmații, chiar cu lupa de vei căuta, n-ai să găsești decât 2-3 amărăți, care s-au autoexclus din rândul mănăstirenilor.

Pornirea comuniștilor, în general, și a transfugului Bodnarencu în special, era atât de mare și de distrugătoare, împotriva liceelor militare, care dădeau țării elemente de elită pentru toate sectoarele de activitate ale României, încât în august 1948 le-au desființat pe toate. Pentru CN „N. Filipescu”, această ură friza paranoia, deoarece această școală model de grad secundar militar se afla de ani buni, adică între 1932-1940 sub patronajul Regelui Carol al II-lea, iar din septembrie 1940 M.S.Regele Mihai I-i avea o grijă deosebită pentru această școală din care făcuse și dânsul parte. Și cum comuniștii erau antimonarhiști, deoarece Regele țării se opunea politicii lor de trădare națională, fiind categoric împotriva înfeudării acesteia marelui dușman de la răsărit, care vreme îndelungată i-a încălcat meleagurile, până când, prin trădare și corupție a reușit să smulgă Basarabia din trupul țării, în același timp opunându-se și procesului de comunizare a României, cei care au luat puterea la 6 martie 1945, sub presiunea tancurilor sovietice, nu au pregetat să-i ceară abdicarea, sub amenințarea exterminării tinerilor arestați. Dispărând sprijinul acestor valoroase școli secundare militare, clica roșie de la cârma țării, formată din elemente antinaționale îndoctrinate în URSS, le-au desființat.

Pentru Colegiul Predeal măsura a fost definitivă și irevocabilă. Atât de mare era teama lor de școala care dădea țării elite, oameni foarte capabili, în măsură să aibă păreri proprii și chiar să se opună politicii antinaționale promovată de trădătorii de neam și de țară. În sprijinul acestei afirmații vin și măsurile ulterioare, luate de potențaii acelor vremuri. Astfel, fostul dezertor din armata română, a reînființat la Câmpulung Moldovenesc, Liceul Militar „Ștefan cel Mare”, fost în Cernăuți. Mâna sa dreaptă în comunizarea armatei, un Blumenfeld din Roman, ajuns comandant al aparatului politic din armata populară nou înființată, a dat viață, în orașul său natal, unui liceu militar de tip nou, pe care l-a botezat „Dimitrie Cantemir”. Apoi a fost reînființat

L.M. Craiova și L.M. „Mihai Viteazul”, la Alba Iulia și nu la Tg. Mureș. Cu toate intervențiile făcute de unii dintre absolvenții de la Dealu, ctitoria Filipescului nu a mai apărut, deși pe creasta împădurită reapăruseră clădirile necesare, rod al strădaniilor unor arhitecți pregătiți pentru viață la Dealu și Predeal.

20) SPIRITUL MĂNĂSTIREAN ȘI CANTEMIRISMUL

Liceul Militar de la Breaza și-a început cursurile pe data de 25 noiembrie 1949. Ca prim director de studii a fost numit un târgoviștean, căruia Blumenfeld-ul întemeietor i-a cerut să facă un liceu militar „de tip nou”, unde să se facă o susținută educație ateist-comunistă. Totodată i-a cerut să propună un nume pentru creația sa. Deși absolvent de la Dealu, cavaleristul ce absolvise al 2-lea cursurile politice de la Breaza, a optat pentru numele cărturarului Dimitrie Cantemir. De ce nu pentru al marelui român care își iubise cinstită țara, vizitase Rusia în martie 1916, unde a dus scrisori din partea Reginei Maria pentru rudele sale, dar nu s-a gândit că ar putea rămâne acolo, sub pulpana țarinei, cum făcuse cărturarul moldav după mai puțin de un an de domnie, pentru că trecuse de partea rușilor înfrânți la Stălinești, spre rușinea lui Petru cel Mare, de către otomani.

Iată ce declară primul director de studii într-un interviu acordat pentru „Panoramic cantemirist” din 1999, la pag. 29-35, despre întâlnirea sa cu dr. în chimie la Montpellier - M. Florescu - de unde o fi avut librăria din Roman atâția bani ca să-și țină feciorul la studii în Franța, în același timp să desfășoare și activitate revoluționară în Spania? – la vremea aceea - deci în 1949 - șef al DSPA (Direcția superioară politică a armatei): „Apoi ne-a poftit – col. Ionescu Petre, (șeful direcției învățământ din min. forțelor armate – nn) să ne prezentăm la tov. general Florescu ca să ne cunoască. M-a impresionat mult acel moment al întâlnirii... Eu aveam impresia că oamenii în comunism sunt modești, lipsiți de lux, de fast, fiindcă i-am văzut mereu purtând șapcă și fără cravată, iar când am intrat la general, să nu-mi cred ochilor: erau niște camere superbe, la fel fotoliile, un lux nemaipomenit. Ne-a servit cu niște țigări scumpe dintr-o tabacheră de aur (?) și ne-a spus despre ce este vorba. Dânsul înființează un liceu militar de tip nou, în orașul Roman... Generalul Florescu m-a oprit numai pe mine – era însoțit de maiorul Tomagu și cpt. Vlădulescu C. nn.- și mi-a spus așa: „D-ta te ocupi numai de învățământ și aplici la acest nou liceu militar ceea ce cunoști de la L.M. Mănăstirea Dealu... Nu te amesteci în educație politică... Foarte greu ne-am descurcat. Acolo fusese un seminar teologic și era lângă Episcopia Romanului... Am început să caut profesori și așteptam elevii care nu au fost recrutați prin examen de admitere ci trimiși cu dosar de la București... Țin mine minte câteva nume de elevi: Zăroni... Cociș... era fiul președintelui MADOSZ ... Stanciu... al cărui tată era ambasador la Sofia, Kostyal... fiu de colonel... șeful Direcției cadre și personal din minister... Recrutați pe bază de dosare, părinții acestor elevi erau vârfuri din ierarhia pcr... Motivația mutării nu o am oficial, dar am fost informat... că datorită mediului religios în care trăiau la fostul seminar teologic, în vecinătatea Episcopiei, loc în care se trăgeau toată ziua clopotele, se făceau slujbe, erau alaiuri religioase... era un mediu religios nepropice vecinătății cu un liceu militar, cu educația acestor elevi care trebuiau să primească o altă orientare... Așadar ne-am mutat în 1950 la Predeal (în localul în care funcționase CN „NF” nn)... mutarea s-a făcut în vară, în lunile iulie-august... Eu nu am participat la mutare, deoarece am fost chemat la Sibiu să preiau inventarul bibliotecii M-rea Dealu și laboratoarele de chimie și fizică... Multe cărți au fost epurate de aparatul politic... Mi-au fost trimiși profesori noi în afară de Petrovici Zorelo... și de A. Bobescu recrutați de mine (amândoi foști dascăli ai CNNF -nn)... Am cerut aprobarea să avem... profesori preparatori care să dea consultații elevilor la studiul individual. Așa că l-am recrutat și pe prof. Dumitrescu de română... M-a chemat la București generalul Kostyal și m-a întrebat de ce nu m-am înscris în partid. I-am răspuns: - Tov. g-ral, dvs. mă obligați să mă căsătoresc cu o femeie pe care nu o iubesc..., - Nu mai poți rămâne acolo și îți facem un favor să-ți alegi o garnizoană în care te vei muta... Am ales Ploieștiul... Am fost numit șef de stat major (fără să fi făcut Șc. Sup. Răzbiu . nn) și după trei luni am primit ordinul prin care eram trecut în rezervă la 1 mai 1952 cu gradul de căpitan... Dacă dvs. considerați că am avut o contribuție la botezul Liceului Cantemir, aceasta poate fi pusă numai în seama scrisorii de motivație trimisă de mine la București... (Nu a propus „N. Filipescu” pentru că fusese șeful unui partid istoric conservator, dezavuat ca și Maniu și Mihalache)”.

Am prezentat aceste extrase din interviul luat de prof. C. Giurgiunea deoarece din ele se desprinde clar ce liceu militar a înființat M. Blumenfeld la Roman, cu sprijinul târgovișteanului care lasă impresia că n-ar fi făcut liceul la Dealu, dacă a conceput să sprijine activ apariția unei școli pentru fiii vârfurilor comuniste, primiți pe bază de dosar, mutat de lângă Episcopie, unde se trăgeau des clopotele, la Predeal, unde li se putea face o educație ateistă-internaționalistă, în sprijinul guvernării comuniste, trădătoare a adevăratelor interese ale poporului român, cu puternică pregătire politică comunistă, deci antidemocratică, antimonarhică, pro-dictatorială, în totală contradicție cu ceea ce învățase la Dealu.

Iată și câteva acțiuni definitorii ale primului director de studii de la LM „D. Cantemir”: După obligarea M.S.Regele Mihai I-i să abdice, acest ofițer de cavalerie a dat jos bustul Regelui Ferdinand de pe soclul din incinta Școlii Militare Of. Cav. Târgoviște; a urmat cursurile școlii de ofițeri politici de la Breaza; deși căsătorit din dragoste, când i s-a îmbolnăvit soția s-a mutat la Brașov, unde s-a recăsătorit, după care a mai fost căsătorit

cu alte trei femeiuști, pe toate părăsindu-le; a fost un aventurier sentimental, care a corupt și pe soția unui coleg de clasă, determinând desfacerea căsătoriilor a mai multor cupluri, printre care și a doi prieteni. Clar?

Iată ce a declarat și d-l g-ral Dumitru Cioflină, cantemirist, ajuns șef al M. St. M. pe baza serviciilor făcute armatei populare de tristă amintire, deci sub regimul ceaușescu, știindu-se că nu puteai rămâne ofițer activ dacă nu erai membru pcr, iar pentru a fi avansat, trebuia să slujești cu devotament și inițiativă politica ceaușistă, la pag. 53 a Panoramicului Cantemirist: „La 25 noiembrie 1994, cu prilejul aniversării a 45 ani de existență a Liceului Militar Dimitrie Cantemir, la Breaza a avut loc o întâlnire între delegați ai asociației foștilor elevi și profesori de la Liceul Militar „N. Filipescu”, condusă de președintele asociației, d-l prof. dr. ing. Năstase Marin și delegația Lic. Mil. D. Cantemir condusă de... Întâlnirea s-a finalizat prin semnarea unui „Acord de continuitate”, prin care se transfera tradiția primului liceu, către cel de al doilea, cu alte cuvinte a mănăstirenilor către cantemiriști. Semnarea acestui acord a fost precedată de multe întâlniri, aș spune chiar numeroase, între reprezentanții celor două licee, desfășurate la București, Mănăstirea Dealu și Breaza, începute încă din primăvara lui 1993”. Această afirmație este în cea mai mare parte neadevărată. A fost o întâlnire la București, în 1993, cu câțiva mănăstireni, nicidecum cu reprezentanții Asociației Amicii LMNF - acesta este numele corect -, urmată de discuții – dacă or mai fi fost? – din partea unui grup restrâns, compus din doar 8-10 mănăstireni, din care 4 nomenclaturisti, unul făcuse 2 clase la Dealu, fără examen de admitere, care nu a avut împuternicire din partea majorității mănăstirenilor, să semneze vreun document, deoarece de la bun început aceștia se declaraseră împotriva acestei pretenții absurde.

Afirmația transferării tradiției de la M-rea Dealu – pretinsă de d-l g-ral Cioflină – ca și susținerea din capitolul „Diagonalele unui testament” referitoare la faptul că Nelu Mexi ar fi spus „predau tradiția și trecutul istoric”, sunt pur și simplu hilare. Aceste două entități nu sunt obiecte care se pot preda. Tradiția LMNF și a CNNF s-a fostmat în decursul a 28 de ani de strădanie deosebit de meritorii la Dealu, continuate timp de 8 ani la Predeal. Trecutul istoric al ctitoriei lui N. Filipescu, este propriu acestei școli de elită a României și nu are cum să fie predat nimănui, cu atât mai puțin unui „liceu de tip nou”, educat în stil comunist, cu principii diametral opuse educației făcute la Dealu și Predeal. Nici spititul mănăstirean nu poate fi oferit cantemiriștilor, această strălucită creație a colectivului de dascăli, ofițeri și elevi ai ctitoriei Filipescului.

Noi, mănăstireni de bună credință, ne-am oferit să acordăm sprijinul nostru dezinteresat, în scopul creierii unei tradiții și a unui spirit cantemirist care să se ridice la nivelul suratelor mănăstirene și, dacă se poate să-l depășească.

Și argumentele pe care se bazează pretenția de continuitate sunt hilare. Faptul că Lic. D. Cantemir a funcționat câțiva ani în clădirea ocupată vremelnic la Predeal de CN „NF”, alta decât cuibul șoimilor de la Dealu, că au folosit biblioteca drastic epurată de la Dealu și laboratoarele fizico-chimice și că profesorii de muzică Petrovici Zorelu cu A. Bobescu împreună cu D. Dumitrescu în calitate de profesor preparator, nu le dă dreptul cantemiriștilor să se pretindă continuatori ai mănăstirenilor, deoarece în ctitoria Filipescului s-a făcut educație patriotică, democratică, ortodoxă, monarhică, deci nu internaționalistă, atee, de promovare a dictaturii proletarietului și republicană.

Am studiat cu atenție cartea „Cantemiriștii”, scrisă de Cela Serghi, în care este prezentată pe larg educația comunist-atee care s-a făcut, cu începere din primii ani ai existenței ctitoriei Blumenfeld-ului de la Roman, apărută prin 1953 (dacă îmi amintesc bine), până la acel decembrie salvator, constatând și pe această cale că pretenția de continuitate este o aberație. LM „D. Cantemir” de la Breaza trebuie să se despartă de trecutul comunist, de tristă amintire, să-și creieze o tradiție proprie, un trecut istoric valoros prin cucerirea a cât mai multe premii la Olimpiade și un cantemirism analog mănăstirismului, după care nu vor mai dori să se considere continuatori ai LM „NF”. Aceasta este calea logică și demnă.

Numai că unii absolvenți de la Breaza, ajunși în fruntea armatei, au ales calea spălării de păcatele trecutului roșu, pe scurtătură, apelând la Ministerul Ap. Naționale din perioada neocomunistă, care, prin ordin de zi a stabilit ca dată a înființării liceului „D. Cantemir”, ziua de 4 iunie 1912, când s-a pus piatra de temelie a LM „N. Filipescu”. Mai mare aberație nici că se putea. Acest procedeu tipic comunist este descalificat, deoarece ctitoria Blumenfeld nu a câștigat nimic în prestigiu, față de beneficiul pe care i l-ar fi adus stimularea elevilor, așa cum s-a procedat la Dealu și Predeal, spre a se pregăti cât mai bine, apoi să se prezinte la concursurile Gazetei Matematice și Tinerimii Române, unde să cucerească numeroase premii, să participe la concursurile pentru rezolvitorii de probleme, să încerce a deveni, încă de pe băncile liceului tineri creatori de artă, cuceritori de concursuri sportive, componenți ai unei fanfare, începători în ale scrisului prin schițe reușite, poezii cu imagini care să încânte cititorii.

Cum era de așteptat, mănăstireni nu au stat cu brațele încrucișate. Ne-am sfătuit în timpul întâlnirilor lunare de la Cercul Militar Național București, după care ne-am adresat d-lui ministru al apărării naționale Victor Babiuc, care ne-a dat câștig de cauză. Iată două documente care se referă la înlăturarea aberantului ordin semnat de ministrul Tinca.

Ordinul prin care Liceul Militar „Dimitrie Cantemir”
din Breaza prelua tradițiile Liceului Militar
de la Mănăstirea Dealu a fost anulat

Efectele Ordinului de zi nr. 8 din 13 iunie 1995, prin care Liceul Militar „Dimitrie Cantemir” din Breaza prelua tradițiile Liceului Militar de la Mănăstirea Dealu au fost anulate prin ordinul lui Victor Babiuc, ministrul român al apărării. Potrivit acestui ordin, 25 noiembrie a fost fixată ca dată de înființare în 1949 a Liceului Militar „Dimitrie Cantemir”. „Liceul Militar «Dimitrie Cantemir» se prezintă astăzi ca o instituție militară de învățământ cu rezultate deosebite obținute de elevi la învățătură, olimpiade, concursuri școlare și sportive, situându-se de fiecare dată pe primele locuri atât între liceele militare, cât și în competiția cu liceele civile”, se spune în ordinul ministrului Babiuc. Astfel, a fost stins „litigiul” cu promoțiile de ofițeri ai Liceului Militar de la Mănăstirea Dealu, care nu au acceptat fuziunea tradițiilor celor două instituții liceale.

ROMÂNIA
MINISTERUL APĂRĂRII NAȚIONALE
Nr. M 93
din 22.11.1997

NESECRET
Exemplarul nr.

ORDIN DE ZI
AL
MINISTERULUI APĂRĂRII NAȚIONALE

PRIVIND SĂRBĂTORIREA ZILEI LICEULUI MILITAR „DIMITRIE CANTEMIR” DIN BREAZA

La 25 noiembrie 1949 a luat ființă Liceul Militar „Dimitrie Cantemir” din Breaza.

Liceul Militar „Dimitrie Cantemir” se prezintă astăzi ca o instituție militară de învățământ cu rezultate deosebite obținute de elevi la învățătură, olimpiade, concursuri școlare și sportive, situându-se de fiecare dată pe primele locuri atât între liceele militare, cât și în competiția cu liceele civile. Aceste rezultate sunt rodul muncii desfășurate competent și conștiincios de către un colectiv didactic bine pregătit profesional atașat profesiei de formator al tinerilor ce au optat pentru cariera armelor.

Apreciind importanța activității personalului de conducere și didactic din această instituție militară și rezultatele elevilor,

ORDON:

1. Ziua de 25 noiembrie 1949 va fi data la care Liceul Militar „Dimitrie Cantemir” din Breaza își va sărbători aniversarea.
2. Se anulează efectele ordinului de zi nr. 8 din 13.06.1995.

*

Prezentul ordin va fi difuzat până la unități, instituții și formațiuni militare și va fi adus la cunoștință întregului personal.

MINISTRUL APĂRĂRII NAȚIONALE
/SS/ VICTOR BABIUC

Mi se pare logic ca L.M. „D. Cantemir” să serbeze la 25 noiembrie, data înființării – nu la 4 iunie – deci numărând anii de existență din 1949 și nu din 1912. Numai că, reminiscentele educației roșii nu i-au lăsat în pace pe cantemiriștii din fruntea armatei, admițând adevărul istoric drept un fapt de necontestat și au apelat la d-l Ioan Mircea Pașcu – noul ministru al apărării naționale din guvernul neocomunist sl d-lui Adrian Năstase – care a semnat un alt ordin de zi care îl anulează pe cel din 11.XI.1997. În prezent L.M. „D. Cantemir” care a luat ființă la 25 noiembrie 1949, în orașul Roman, își aniversează întemeierea la 4 iunie 1912, chipurile apărând la M-rea Dealu, nu la Roman. Curat murdar, nene Iancule!

Cum este și normal, mănăstirenii au întocmit o nouă documentație, hotărâți să ceară d-lui ministru Athanasiu intrarea în normalitate, prin anularea aberantului ordin semnat de Ioan Mircea Pașcu.

21) PRIETENI PESTE TIMP

După cum am mai spus, elevii întrați în CN „NF” în toamna anului 1943, au avut drept coleg de clasă, pentru trei ani școlari, pe Ștefan, fiul Domniței Ileana și al arhiducelui Anton de Habsburg. Peste zeci de ani, păstrând legătura cu fostul lor camarad, câțiva mănăstireni din Colegiul Predeal l-au invitat în țară, oferindu-i o călătorie foarte interesantă, pe meleagurile dragi lui, după un program pus la dispoziție de elevul Neacșu Gh. Ion.

PROGRAMUL

vizitei în România în perioada 22 -31 mai 1995
a Altetei Sale Ștefan de Habsburg, împreună cu soția
Jerrine Habsburg

- fiul cel mare al Principesei Ileana a României și al lui Anton de Habsburg,
- nepotul Regelui Ferdinand și al Reginei Maria,
- fost elev la Colegiul Național Militar „Nicolae Filipescu” de la Mănăstirea Dealu,
- obligat să părăsească țara în ianuarie 1948,
- inginer mecanic în Statele Unite ale Americii,
- tată a cinci copii.

Luni 22 mai. Sosirea în România la Aeroportul Otopeni.

Marți 23 mai. Vizite în Argeș la:

- Mănăstirea Curtea de Argeș, unde s-a oficiat o slujbă de pomenire pentru regele Carol I și Regina Elisabeta, Regele Ferdinand și Regina Maria și Principesa Ileana a României,
- Casa regală de la Curtea de Argeș.

Miercuri 24 mai. Vizite în Vâlcea la:

- Mănăstirea Cozia,
- Mănăstirea dintr-un lemn,
- Mănăstirea Govora,
- Mănăstirea Hurezu.

În drum spre Bran, s-a vizitat Mausoleul Eroilor de pe muntele Mateiaș, Muscel.

Joi 25 mai. Vizite în Bran, Brașov și Predeal la:

- Castelul și Complexul Muzeal Bran, foste locuințe ale Principesei Ileana,
- Localitatea Bran, în care a trăit o parte a copilăriei,
- Întâlnire emoționantă cu locuitori din Bran,
- Oraș Brașov – Centrul vechi și Biserica Neagră,
- Localul de la Predeal al fostului Colegiu Național Militar „Nicolae Filipescu” de la Mănăstirea Dealu.

Vineri 26 mai. Vizite în Sinaia la:

- Castelul Peleş,
- Castelul Pelișor
- Mănăstirea Sinaia
- Cota 1400, cu panorama munților Bucegi și a Crucii Eroilor de pe Caraiman.

Sâmbătă 27 mai. Vizite în Târgoviște și București la:

- Mănăstirea Dealu,
- Muzeul Mănăstirii Dealu și al Liceului Militar „Nicolae Filipescu” de la Mănăstirea Dealu,
- Monumentul Eroilor elevi ai Liceului Militar „Nicolae Filipescu”,
- Curtea Domnească, Biserica Domnească și Turnul Chindia din Târgoviște,
- Expoziție de pictură în Palatul Regal din București,
- Zona Palatului Regal cu urme ale Revoluției din decembrie 1989.

Duminică 28 mai. Vizite în București la:

- Muzeul de istorie,
- Muzeul Colecțiilor de Artă,
- Străzi vechi din centru.

Luni 29 mai. Vizite în București și împrejurimi la:

- Muzeul Satului,
- Sediul Mișcării pentru Monarhie din România,
- Atelierul pictorului Ștefan Câlția,

- Mănăstirea Pasărea, unde a locuit cu ocazia vizitei în România din 1991, Principesa Ileana (maica Alexandra).

Măști 30 mai. Vizite în București la:

- Palatul Cotroceni,
- Fundația Anastasia la Schitul Darvari,
- Muzeul de artă „Galeria Catacomba”,
- Întâlnire și masă colegială la Casa Universitarilor cu o parte din colegii și ofițerii de la Colegiul Național Militar „Nicolae Filipescu” de la Mănăstirea Dealu.

Miercuri 31 mai. Plecarea din România prin Aeroportul Otopeni.

Pe toată perioada vizitei, au fost primiți, însoțiți și înconjurați cu atenție și ospitalitate de foștii colegi de clasă și liceu, au fost conduși la toate obiectivele și punctele menționate mai sus, li s-au oferit suveniruri care să le aducă în memorie, peste ani, aceste locuri minunate, dragi sufletului lor și ale întregului neam românesc.

De asemenea, s-a remarcat deosebita cordialitate și ospitalitate cu care au fost primiți, în absolut toate obiectivele vizitate, unde li s-au oferit tratații specifice, explicații competente și adevărate despre istoria și semnificația acestora.

Spre a se vedea natura legăturii dintre Ștefan de Habsburg și Ion Neacșu ot Brănești, iată conținutul celor două scrisori trimise la 20 iunie 1995 și 15 ian. 1996.

Ștefan Habsburg

4684 Pine Eagles Court, Brighton Mich 48116 U.S.A.

20 iunie 1995

Dipl. Ing. Ion Neacșu

Director

Strada J.S. Bach 14

Sector 2, București. România

Dragă Ioane,

Jerri și eu ne-am întors în America plini de amintiri extraordinare de la vizita cu voi în România. A fost o adâncă plăcere să ne revedem după așa de mulți ani. Zâmbetul tău a fost același zâmbet entuziastic de care îmi aduc aminte de la zilele pe care le-am avut împreună. Inima mea este adânc mișcată când îmi aduc aminte de totul pe care tu ai făcut pentru mine și nevasta mea.

Felul în care tu și Daniela ați continuat extraordinarul drum prin care ne-ați dus, a fost aranjat cu mult gând și grije... A fost o specială plăcere să te avem pe tine ca ghid să vedem măcar exteriorul liceului la Predeal, care produce multe emoții. Îți mulțumim pentru ajutorul pe care ni l-ai dat la instalarea ca Români în hotelul de la Sinaia. A fost o plăcere să fim la masă împreună cu tine, Dana și Ion și Elena Ionescu. Plimbarea la frumosul Peleş și turul special pe care voi l-ați organizat a fost adânc apreciat. Jerri a exprimat: „Ce edificiu extraordinar” și a fost în special încântată de felul în care am putut să vizităm chiar apartamentul privat al regelui, care, ne dăm seama, că nu sunt deschise pentru turiști în general. Îți mulțumim ție pentru a face asta posibil.

Pelișorul a fost un contrast interesant. Decoratia Pelișorului fără îndoială avea semnătura artistică a bunicii mele. Directorul a fost extrem de generos cu timpul lui și felul în care ne-a tratat. Drumul, luat în sus pe Carpați pentru prânz a fost minunat în ciuda norilor care se adunau, într-un fel a adăugat la drama de-a fi în munți înalți. Cum știi, acei munți întotdeauna au ținut o specială însemnătate pentru mine. A fost o mândrie să pot să-i revăd și să zic: „Vezi acolo sus, la crucea eroilor? Eu m-am urcat acolo de multe ori”. Și a fost o neașteptată plăcere să-i pot arăta lui Jerri o parte a Carpaților de așa de sus. Turul Mănăstirii Sinaia a adăugat un interes special cu biserica sa micuță și veche. Este un exemplu minunat despre lucrurile de care Jerri auzea de la Mama mea.

Ne aducem aminte cu plăcere de masa de seară cu tine și Dana.

Vizita la Mănăstirea Dealului a fost special de interesantă și pentru mine, care nu o văzusem în timpul războiului. Faptul că am putut să fim acolo la momentul unui botez a adăugat la bogăția experienței. Masa cu maicile și părintele a fost excelentă. Vinul roșu a fost unul din cele mai bune pe care le-am avut în România. Frumosul fel în care ni s-a servit cafea în salonul special ne-a făcut să ne simțim amândoi ca musafiri foarte speciali. Știu că-ți datorăm ție faptul acelor planuri.

Statuia lui Mihai Viteazul la intrare va rămâne o amintire importantă pentru Jerri și mine. Am fost foarte impresionati de vizita noastră la Curtea Domnească și turnul Chindia. Locul acela este un monument sfânt pentru istoria țării. A fost o plăcere să pot să am timpul pentru a face schițele acelor monumente. Îți pun alături copii ale celor făcute când am fost împreună, în plus, fotografiile luate de Jerri.

Compania norei tale Dana a fost o mare favoare pentru nevasta mea, dându-mi răgaz pentru traducerile mele. A fost o mare plăcere să stăm în casa fiului tău. Amândoi am fost foarte impresionat de el. Nu am putut însă să fac nimic pentru a obține mai multe informații despre studiile în Statele Unite, dar te asigur că voi cerceta ce se poate face. Ne pare rău că evenimentele nu ne-au lăsat să venim să stăm în casa ta. Data viitoare!

Turul Cotroceniului cu Făcăoaru și arhitectul principal Vlădescu prin proiectul lui a fost informativ și special de grațios. Este un proiect extrem de interesant și executat cu grije și cunoștință. Iarăși îți datorăm ție planul bine făcut și faptul că am putut să vedem o mulțime de lucruri nedeschise publicului.

Evenimentul cel mai mare a fost, fără îndoială, masa cu colegii noștri de la Mănăstirea Dealului. Îți mulțumesc foarte mult pentru ce a fost spus. Sunt recunoscător special pentru cuvintele pe care le-ai ales tu: că fiii de la Nicolae Filipescu sunt elita României ca inteligență, rafinament și înzestrare de talent. Sper că cuvintele mele nu au conținut prea multe greșeli. Mă simt foarte onorat de cum am fost primit.

Sper că ce ți-am spus despre viitorul fiului tău va fi de ajutor. Vom căuta ce putem să ajutăm de aicea și îți voi scrie dacă pot să fac ceva pozitiv pentru el.

Acuma, dragă prietene, repet expresia de sinceră recunoștință pentru tot ce ai făcut pentru noi. Ne gândim deja la reunirea viitoare.

La adevărată revedere!

Prietenul și colegul tău. /ss/ Ștefan de Habsburg

* *

Dragă Prietene,

15 ian. 1996

Sfârșitul anului a fost, pentru mine, aproape mai plin decât începutul. Plin de familie și activități împreună, cu totul altceva de începutul extraordinar cu revederea noastră în țară. Emoția revederii cu voi rămâne cel mai important eveniment în anul acesta, de fapt din MULȚI ani. Nu pot să spun destul despre ce încântați am fost amândoi, Jerri și eu, pentru generosul fel în care m-ai dus la Cotroceni, Sinaia și alte locuri pline de amintiri. Încă am greutatea să recunosc că într-adevăr s-a întâmplat și nu este numai un vis. Îți datoresc mai mult decât îți pot spune în cuvinte.

În luna Decembrie m-am dus cu Jerri și o expediție de pictorițe la Insula Saba în Antilele Olandeze. Am încercat și eu să fac câteva picturi, pe care le-am adus acasă încă neterminate. Ca de obicei, am reușit să fac câteva din schițele mele de cerneală în carnețelul meu.

Când ne-am întors ne-am găsit în mijlocul câtorva probleme de familie care sunt rezultatul divorțului băiatului meu Christopher (cel mai mare). El este recăsătorit și încearcă să obțină mai mult contact cu copiii lui. Din păcate trebuie să meargă lupta prin judecători și avocați. A fost urmat de o vizită a fratelui meu Dominic, în una din primele vizite ale lui în Italia în vreo cinci ani. A stat pentru celebrarea Crăciunului cu noi. Au fost câteva zile necrezut de pline.

Am primit cartea ta de urări de bine de Crăciun. Îmi pare rău că ale mele nu au fost trimise. Cumva timpul a trecut așa de repede că acuma mă găsesc iarăși la căsuța noastră „de vară” aproape de orașelul Northport, dar este zăpada adâncă pentru a schia. Fata mea cea mare, Ileana, bărbatul ei David și cei trei copii ai lor sunt aicea cu Jerri și cu mine. Este frig, dar frumusețea naturii în acest mic locaș, ascuns în pădure și uitându-se spre apus asupra lacului Michigan, este o plăcere care îmi dă odihnă ca nicăieri. Lacul Michigan, care cred că este mai mare decât Bucovina, este mult prea mare să înghețe întreg, și vapoarele de comerț continuă să meargă între minele din nord și fabricile de oțel spre sud. Apa, fiind nesărată, înghețată într-un fel de insule de gheață. Vântul, care este dominant din apus, împinge aceste bucăți mari de gheață spre coasta noastră unde se clădesc ce eu numesc „Ice waves”, adică unde de gheață. Gheața se oprește la coastă, dar alte bucăți mari le lovesc și împing în sus trei sau patru metri. Dacă este noaptea special de rece, acest amestec de bucăți de gheață, unul împins asupra celuilalt, reîngheață și se umplu cu zăpadă. Este ceva care nu am văzut în nici o altă parte a lumii. Dacă vântul continuă, undele de apă se lovesc de cele de gheață cu așa de mare energie că aruncă apa în sus câțiva metri într-un fel de geysir de apă rece. Este special de dramatic dacă se întâmplă la apusul soarelui.

Mâine după masă mergem la un munte local să schiem. Se cheamă Mt. „Sugarloaf”. Nu este extrem de înalt. În țară se cheamă un deal, - dar cum cade până la nivelul lacului ne dă multă plăcere. Are vreo 20 de diferite „lift”-uri așa că pot să skyez mult, chiar dacă muntele însuși este cam mic. Am fi trebuit să ne ducem spre Vermont sau Montana să găsim ceva mai înalt. Pe marginea lacului stratul de zăpadă este enorm. Deja a căzut 108 inches, adică 274 centimetri, în iarna asta!

După întoarcerea din țară am avut severe probleme cu ochii mei. Aveam lacrimi, nu puteam să citesc, dar când am cerut să mi se corecteze ochelarii, doctorul a spus că sunt ochelari buni. După câteva săptămâni în care am văzut tot mai prost, am mers la alt doctor, recomandat de Universitatea de Michigan pentru „a doua părere”. El a dat diagnosticul de Glaucom și mi-a dat medicamente pe care le pun în ochi de patru ori pe zi. Am trebuit să cumpăr o sticlă mai puternică pentru ochiul stâng. Se pare că o parte din celulele de vedere din ochiul stâng sunt rănite permanent. Acum merge bine, mă simt aproape normal, pot să citesc și să scriu, dar voi trebui să iau medicamentele zilnic pentru viitor. Scrisul și cititul îmi dă greutate, așa că sper că mă ierți dacă folosesc computerul meu, Apple, să scriu aproximativ aceeași scrisoare altor prieteni din țară. Încă n-am găsit un program care să scrie literele Române sau să facă corecții de gramatică, cum am pentru câteva alte limbi.

Îți mulțumesc pentru urările de bine de Crăciun și anul nou pe care mi le-ai scris. Sper că accepți aceste urări de bine ție și întregii familii, de la mine și nevasta mea Jerii, cu toate că nu le pun la poștă decât după ce a trecut sfârșitul anului.

Te rog să urezi băiatului tău toate bune de anul nou de la întreaga mea familie. Aștept cu dorința că viitoarea revedere să nu fie prea departe în viitor.

Cu toată prietenia pentru tine și toată familia ta.

/ss/ Ștefan de Habsburg

*

Aceste două scrisori dovedesc cât de trainice au fost legăturile stabilite în ctitoria Filipescului de la Predeal, după modelul celor de la Dealu, care ne determină să ne întâlnim lunar și astăzi, la București, după atâta amar de vreme, indiferent dacă am făcut întregul liceu sau numai o parte pe creasta împădurită din stânga Ialomiței, aflată la 5 km depărtare de Târgoviște – străveche cetate de scaun a Țării Românești sau în creierul munților Carpați la altitudinea de 1000 m, în renumita stațiune climaterică Predeal. Ce este deosebit de interesant, și elevii care au făcut numai câteva clase la Predeal, considerându-se pe drept mănăstireni cu spiritul însușit, vin la întâlnire.

Am prezentat integral aceste scrisori și pentru faptul că conțin frumoase descrieri, pentru a arăta entuziasmul cu care Ștefan de Habsburg a revăzut încântătoarele plaiuri pe care a copilărit, pe care le-a imortalizat în diferite schițe, pentru a constata orice sceptic cu câtă ospitalitate au fost primiți peste tot pe unde au poposit, căci ospitalitatea intră în firea românului, pentru a înțelege legătura sufletească dintre mănăstireni, indiferent cât de mare este depărtarea în timp și spațiu care îi separă, că reîntâlnirea este prilej de bucurie sinceră, fapt recunoscut de musafirul din SUA, dovedit fără putință de tăgadă de masa comună cu colegii de clasă, pentru a vedea că încântarea pe care i-a produs-o fostului elev de la CN „N. Filipescu” a fost mare și adevărată, încât scrie: „Aștept ... ca viitoarea revedere să nu fie prea departe în viitor”.

Și mai am un motiv pentru care am redat integral conținutul acestor epistole. Ștefan de Habsburg este fiul Domniței Ileana. Deci pe linie maternă descendent al familiei regale române, nepot al Regelui Ferdinand cel Loial – Întregitorul României. El a petrecut doar o parte a copilăriei în România. Cu toate acestea, deosebit de frumoasele plaiuri de la Predeal, Sinaia, Mănăstirea Dealul, Târgoviște, Caraimanul, M-rea Sinaia... reprezintă ȚARA. ȚARA LUI și a colegilor de care se simte indestructibil legat, sentiment sădit în sufletul lui de mama sa la Bran și de dascălii din Colegiul de la Predeal, deși a învățat acolo doar trei clase. Spre deosebire de Ștefan de Habsburg, românașii de azi, cum pășesc peste graniță, uită unde-s născuți.

După cum am văzut, M.S.Regele Mihai I-i, fost elev la Dealu, a trebuit să abdice, deoarece nu era de acord cu politica de totală aservire a țării față de dușmanul de la răsărit și nici cu comunizarea țării. Vărul său, Ștefan de Habsburg, a fost obligat să plece din Colegiu. Ei întregesc șirul de mănăstireni persecutați de comuniști, dintre cei care au fost elevi la Dealu.

Iată acum și un elev al CN „NF” care a suferit nedreptățile ciumei roșii. Este vorba de Mihai Moțoiu, născut la 17.X.1930, cu un frate geamăn, în București. Deși a făcut numai clasele III-a și IV-a la Predeal, având suflet de mănăstirean, a participat la întâlnirile noastre lunare până s-a îmbolnăvit.

A început liceul la Ploiești și de la Predeal a plecat la Gh. Lazăr unde cu fratele Radu și alți doi colegi, au editat o foaie științifică. Deși a terminat liceul în 1949, nu a putut intra la facultate decât în 1951, deoarece tatăl său Ștefan Moțoiu a fost arestat și fără să fie judecat a fost trimis la Canal, iar cei doi gemeni și mama lor au primit domiciliu obligatoriu „într-o comună îndepărtată de școală”. Din această cauză a lucrat ca laborant la Rafinăria Columbia Ploiești.

În facultatea de chimie industrială a Institutului Politehnic București, a avut profesori străluciți, care i-au dat aripi. Fostul elev de la Predeal a continuat să studieze și după ce a ieșit inginer în 1956, absolvind o serie de cursuri de perfecționare. Cu toate acestea, necazurile nu au luat sfârșit. Din motive politice nu i s-a permis să-și susțină doctoratul sub comuniști.

Cele 37 brevete de invenții și faptul că oriunde a fost trimis să lucreze și-a făcut datoria cu înalt profesionalism, au determinat organele superioare să-l detașeze din serviciul de cercetare uzinal pe care îl înființase în 1968, la Centrul de Cercetări de Protecții anticorozive, Lacuri și Vopsele București, unde „a organizat cercetarea materialelor electroizolante și a celor compozite”. În 1990 a ajuns director al Institutului, în care lucrase ca cercetător principal I, cu remarcabile rezultate.

Ing. Moțoiu a abordat teme variate, 14 din ele prezentând lucrări pentru congrese internaționale, fiind folosite la 34 conferințe și simpozioane pe țară, acceptate de presa străină. A publicat 3 cărți de specialitate, legate de fabricarea și utilizarea rășinilor sintetice. A fost și îndrumător de proiecte de diplomă timp de 11 ani, apoi șeful secției de aer în Comisia de protecția mediului București 14 ani.

Cu toate acestea, nu i s-a permis să-și susțină teza de doctorat decât în 1997. Căsătorit cu fiica liberalului Atta Constantinescu, cu care a îndurat persecuțiile politice, în același timp fiindu-i colaboratoare la o carte,

tovarăș de drumetrie în munți. Cei doi copii sunt doctori în științe tehnice, lucrând în cercetare, respectiv proiectare și învățământul superior. Cu toate greutățile întâmpinate, la binemeritata pensie putem spune că sunt o familie realizată. Păcat că necazul ultim nu-i mai permite să participe la întâlnirile lunare ale mănăstirenilor.

22) COMPLETĂRI LA SITUAȚIA ALEȘILOR ÎNTRE ALEȘI

Toți absolvenții ctitoriei lui N. Filipescu de la Dealu și Predeal, au fost elemente foarte capabile, lucrând cu deosebit profesionalism oriunde au fost trimiși, indiferent cât de grele au fost condițiile de muncă și piedicile ce li s-au pus. De aceeași corectitudine și probitate s-au învrednicit și cei care au promovat numai o parte a studiilor secundare la Dealu și Predeal. Mulți dintre ei și-au dat doctoratul și au ajuns conducători de întreprinderi. La unii dintre cei cuprinși în situația din cartea „90 de ani de la înființarea L.M. „N. F.”, situația s-a schimbat, obținând noi distincții. De aceea se impune o completare.

Se cuvine să menționez faptul că respectiva situație a fost întocmită de mănăstireanul Costăchescu Gh. Ioan, fost avocat, decedat de câțiva ani, ce a fost la Dealu cu promoția 1923, care a fost profund legat de Cuibul Șoimilor. Pentru strădaniile sale îi rămân profund îndatorat. Informații noi mi-au oferit elevii Mihai Moțoiu, Făcăoari Ion, Mircea Moșoianu etc. Iată o parte din aceste completări:

Promoția 1929, a XV-a;

Șeful clasei Niculescu Buzești C. Radu, inginer constructor și matematician, a pus bazele Centrului de Organizare și Cercetare în Construcții, împreună cu alți specialiști în domeniu.

Promoția 1938, a XXIII-a:

Stănescu Șt. Romeo Ștefan, ofițer cavalerie, economist în minister.

Promoția 1940, a XXV-a:

Lascăr Dan, ofițer vânători de munte, inginer.

Andreevici N. Nicolae Vlad, inginer, lucrează în cercetare.

Badea C. Ion, ofițer aviație, inginer, fruntaș PNT cd.

Bogza R. Gabriel Andrei, inginer electronist, proprietar fabrică frigidere Caracas.

Dumitriu Șt. Gheorghe, ofițer aviație, inginer.

Staicu I. Neculai, general brigadă artilerie, autor a 44 cărți publicate.

Promoția 1941, a XXVI-a:

Lorentz Alexandru, general brigadă de cavalerie, dir. adj. Of. Brevete București.

Moșoianu N. Mircea, general brigadă, cavalerie.

Cristescu valerian, colonel inginer,

Popescu Emilian, doctor în medicină, a lucrat în Min. Sănătății,

Pruncu Nicolae, arhitect București,

Filoti Mihai, inginer,

Stănoiu Radu, inginer,

Șerban Constantin, inginer,

Orășanu Alexandru, maestru al sportului.

Promoția 1944, a XXIX-a.

Voiculescu T. Ion Mircea, avocat, decanul Baroului Prahova.

Promoția 1948, a XXXIII-a:

Bără Gh. Mihai, avocat, campion național la sky.

Clasa VII-a:

Moțoiu Mihai, dr. șt. tehnice, ing., dir. g-ral Institut. Cercet. Protecții Anticorozive, Premiul Acad. Rom. pentru chimie organică, 2 premii la Saloanele de invenții, au tor a 3 cărți de specialitate.

Clasa VI-a:

Neacșu Gh. Ion, dr. inginer, director INCERC.

23) Un ofițer din cadrele CN "NF"

În curând se vor împlini șase decenii de la desființarea Colegiului Național Militar „N. Filipescu” de la Mănăstirea Dealu- Predeal. Un singur ofițer mai este în viață dintre cadrele care au trăit nefericitul eveniment.

Este vorba de generalul de brigadă dr. ing. Buznea Dinu. Cum mi-a fost coleg de promoție, vrând să am un punct de vedere calificat în legătură cu acest nefericit eveniment, i-am solicitat telefonic o pagină pe care s-o atașez la lucrarea deja predată la editură. Moldoveanul prieten de o viață, m-a invitat la dânsul, spre a discuta deosebit de delicata problemă a dispariției liceului de elită model, ctitorie a marelui român al cărui nume îl poartă, școala de grad secundar, care a oferit elite adevărate, atât pentru armată cât și pentru instituțiile civile ale țării.

Discuția, deosebit de fructuoasă, a avut loc în ziua de 30 mai 2006. Colegul meu este bolnav, abia ieșit din spital, tot voinic, cum îl știu de câteva decenii bune, numai că o valvă a organismului i s-a șubrețit, din care cauză are greutăți la respirație. După câteva informații relative la starea sănătății sale precare, am abordat tema pentru care îndrăznisem să-l deranjez. Meticulos, ca de obicei, el așternuse pe o coală de hârtie problemele importante care urmau să fie discutate. Deoarece făcuse tot liceul la Dealu, deci trăise acolo opt ani încheiați, foarte fructuoși pentru noi, amândoi buni la matematică și frunțași în clasă, deci buni cunoscători ai realităților din ctitoria Filipescului, iar dânsul fusese ofițer la Predeal timp de 4 ani, ajungând să se identifice cu realitățile Colegiului, prietenul Lachi a început cu glasul lui domol, dezvoltarea punctelor prinse în nota pe care mi-o înmânase, împreună cu un cv și un punct de vedere asupra modului de a rezolva necazurile care s-au abătut asupra poporului român, ca urmare a nefastei influențe a regimului comunist care, în 45 ani de feroce dictatură, a distrus tot ce a fost frumos în sufletul poporului român. Iată observațiile sale:

- Fondul de cadre nu a suferit prin mutarea liceului de la Dealu la Predeal, a început, ultimul ofițer în viață din instructorii Colegiului, deoarece majoritatea profesorilor și ofițerilor l-au urmat, puținele goluri fiind ocupate de dascăli aduși de la alte licee militare.

Observație justă, confirmată de rezultatele obținute de elevi la concursurile Tinerimea Română și Gazeta Matematică, precum și de excelențele comportări în viața profesională, elitele continuând să apară ca și la Dealu.

- Ca amplasare a liceului, s-a trecut de la deal mărginit de câmpie, la munte, clima fiind diferită, la Predeal existând veri scurte și ierni lungi, în timp ce la Dealu clima era temperată, existând, la vremea aceea, toate cele patru anotimpuri.

Plus trezirea la viață a naturii primăvara și bogăția toamnelor încărcate de rod în livezi și vii.

- La Dealu viața se desfășura într-un spațiu imens liber, fără garduri sau sentinele care restricționau deplasările. În noul local totul era redus la o singură clădire.

Îmi amintesc că la Dealu ne puteam plimba pe serpentină până la porticul ce anunța intrarea în domeniul Cuibul Șoimilor, peste câteva zeci de ani, am văzut că la Predeal din clădire pășeai aproape direct în stațiune. Din acest punct de vedere, libertatea de acțiune a elevilor era puțin stingherită, fără efect negativ asupra disciplinei liber consimțite. Sufereau, dacă putem să ne exprimăm astfel, visătorii, romanticii care nu mai aveau posibilitatea să se plimbe în voie prin natură, plimbări care ne dădeau aripi celor care iubeam natura, aceasta fiind pentru noi încântare sufletească și îndemn la poezie trăită, pentru unii dintre noi și de versificație fructuoasă pentru cei îmboiți de talent.

- La Dealu exista o bază materială bogată, pentru desfășurarea activității zilnice – stadion, sală de gimnastică, poligon de tir, bazin de înot, tot felul de terenuri pentru fotbal, volei, baschet, tenis...

Lucruri care la Predeal nu erau, dar apăruseră alte posibilități – drumeție montană, sky, concursuri pentru sporturi de iarnă.

- Aprovizionarea la Predeal era deosebit de dificilă, deoarece piața era săracă și scumpă, ca în toate orașele de munte...

Deoarece nu puteam interveni, necunoscând realitățile vremii, mai ales după preluarea puterii de către comuniști, l-am lăsat pe colegul și prietenul Lachi să continue.

- ... totul fiind adus de la mari distanțe. În calitate de șef al secției auto, aduceam combustibili necesari de la Ploiești, pe drum făceam mai multe pene de cauciuc, costul produselor fiind mult mai mare ca la Dealu, unde sondele ne înconjurau din trei părți. Marmelada o aduceam de la Giurgiu, fiind mai ieftină acolo, brânza pentru gustarea elevilor o aduceam din com. Vaideieni, jud. Vâlcea, unde putina cu telemea era mai ieftină ca în alte părți.

- Era greu pentru voi, cadrele Colegiului, am constat zâmbind.

- Ai dreptate, elevii n-au avut de suferit din această cauză, o bucată de timp. Procesul instructiv-educativ, însă, a continuat să se desfășoare nestingherit, fără influențe nocive.

Am intervenit, arătând că în ultimul timp s-a cerut sprijinul material al părinților.

- Acest lucru s-a produs după venirea comuniștilor la cârma țării.

Rezultatul discuției cu fostul elev de la Dealu, ajuns instructor și șef serviciu auto la CN „N. Filipescu” Predeal – general dr. ing. Buznea Dinu, a dus la concluzia că olimpianismul școlii de elită ctitorită de marele român în 1912, a continuat și la Predeal, dovadă fiind spiritul mănăstirean respectat și chiar întărit și prin contribuția noilor elevi admiși pe bază de reguli mult mai stricte.

Am mai aflat de la colegul meu că primul ECP-ist la Predeal a fost un ofițer de artilerie, foarte cunoscut de mine, cpt. Ignat Ion, cu care luptasem atât în răsărit cât și în apus. Cât a lucrat în ctitoria Filipescului nu au

apărut probleme delicate, deoarece era, totuși, un om de treabă, neîndoctrinat până peste urechi. Situația s-a schimbat când a venit în locul său, un maior de infanterie, care a viciat atmosfera dintre salariații liceului. Dar acest lucru nu a influențat negativ atmosfera în Colegiu, atitudinea față de elevi rămânând aceeași, la fel ca la Dealu.

- Dragă Nicule, țin să-ți mai spun că prof. Aurel Bobescu s-a întrecut pe sine și la Predeal, serbările organizate de dânsul, ajutat de Petrovici Zorelo, au fost la fel de reușite ca la Dealu, căci elevii erau la fel de talentați.

Iată conținutul scurtei biografii pe care mi-a oferit-o ca document de lucru, pe care, socot, este bine să o afle atât elevii săi intrați în Colegiu în toamna 1942, cât și toți ceilalți mănăstireni, fiind absolvent de la Dealu și instructor la Predeal.

„M-am născut la 7 septembrie 1921, în orașul Huși, județul Vaslui (pe atunci județul Fălciu). Tata, ofițer activ de infanterie, a murit pe când era pensionar, cu gradul de locotenent colonel (în anul 1930). Mama, născută Caracaș, în orașul Bârlad, județul Vaslui (pe atunci județul Tutova) s-a despărțit și recăsătorit în 1926 cu Alex. Gheorghiaș, proprietar în com. Răducăneni, județul Iași (pe atunci județul Fălciu).

Primele trei clase le-am urmat în satul Bazga, lângă Răducăneni, clasa a IV-a la Școala Primară Silvestru din București, liceul opt ani, între anii 1932-1940, la Liceul Militar „Nicolae Filipescu” de la Mănăstirea Dealu, lângă Târgoviște; am urmat Școala Militară de Ofițeri de Geniu din București, între anii 1940-1942.

La 10 mai 1942 am fost avansat la gradul de sublocotenent și repartizat la Regimentul 2 Transmisiuni din Iași. Cu acest grad am fost încadrat în Compania 6 Transmisiuni și am participat la Campania din cotul Donului, 1942. Cu puține zile înainte de încercuirea și capturarea Diviziei a 6-a Inf. am fost evacuat, bolnav de icter infecțios benign și după vindecare, repartizat la Divizia I-a Fortificații, din dispozitivul de apărare al orașului Odesa, în 1943. Divizia a primit numele de Divizia 6 Infanterie, iar Campania a 6-a a devenit Campania 81 Transmisiuni, cu care am continuat războiul în Campania din Moldova 1944 și în vest până la intrarea în orașul Kosice – Slovacia, când am fost mutat în țară în cadrul Colegiului Militar Național „N.Filipescu” de la Predeal. Am totalizat 2,5 ani de front.

În august 1948, liceul a fost desființat, eu am fost mutat în Comandamentul Geniului Armatei București, iar în 1949, prin examen, am fost admis ca elev (student) la Academia Militară Tehnică, nou înființată, specialitatea Transmisiuni.

După absolvire, cu Diplomă de Merit, în 1953, am fost reținut cadru didactic, fiind pe rând lector și lector superior, până în 1963, când prin ordin al Ministerului, sunt mutat în M.Ap.N., Direcția Generală a Înzestrării și numit șef al Grupei de Automatizări, pe care am înființat-o și dezvoltat-o, devenind după 2 ani, Centrul de Cercetări pentru tehnică de Calcul și Automatizarea Conducerii Trupelor (C.E.T.C.A.)

În 1955, prin ordin al Ministrului, sunt detașat la Ministerul Industriei Construcțiilor de mașini și numit în funcția de Director al Inst. de Cercetări Electronice, pe care trebuia să-l înființez și să-l dezvolt.

În 1969, ca urmare a rezultatelor obținute, sunt promovat în funcția de vicepreședinte al Consiliului național pentru Știință și Tehnologie, iar în 1971, primesc sarcina de a înființa și dezvolta Institutul Central pentru Sisteme de Conducere cu Mijloace de Prelucrare Automată a Datelor (I.C.S.M.A.), nume schimbat ulterior în I.C.I. (Institutul Central de Informatică) existent și în prezent.

În 1971 sunt mutat în funcția de director al Institutului de Cercetări pentru Tehnică de Calcul (I.T.C.), unde am rămas până în 01.01.1980, când am fost trecut în rezervă cu gradul de general maior și pensionat medical.

Am mai lucrat ca inginer principal la I.C.E., F.M.G.S. (Fabrica de mașini grele speciale – tancuri), anexă a Uzinelor 23 AUFUST și la Centrala Industrială pentru Electronică și Tehnică de Calcul, până în 1987, când am încetat orice activitate profesională.

În 1963 am susținut și obținut titlul de doctor inginer la Institutul Politehnic București, iar în decembrie 1972, prin decret, am fost avansat la gradul de general maior (azi, general de brigadă).

Am rămas ofițer activ până la pensionare, chiar și atunci când am lucrat în afara M.Ap.N.

Am publicat singur sau în colaborare mai multe lucrări de specialitate la Editura Militară, Editura Tehnică, Editura Academiei Militare, Editura Științifică.

Am fost decorat pe front, și în est și în vest, citat prin ordin de zi pe Armată în vest și după război am primit mai multe ordine și medalii.

Am fost căsătorit din 1945 până în 1991, când soția mea, Ludmila, născută Pașnicu, originară din județul Bălți, a decedat.

Am o fiică, Ileana, căsătorită Maican, absolventă a A.S.E., specialitatea Cibernetică Economică, în prezent șefa agenției engleze Crown Agent în București și o nepoată, Ilinca Maican, studentă în anul II la Arhitectură.

Am devenit membru P.C.R. din iulie 1965, iar în perioada 1969-1973 am fost ales membru supleant al C.C. al P.C.R.”.

Deoarece avem o părere comună în legătură cu lipsa de moralitate a poporului român, indusă în cei 45 ani de comunism și modul de însănătoșire a climatului social, redau integral materialul oferit de colegul meu de la Dealu și prietenul de o viață, deși viața ne-a mânăat pe cărări diferite.

Pornind de la concluzia fermă, că după 1989, în opera complexă de reconstrucție a unei țări modernă cu o economie prosperă, rolul și sarcina cea mai importantă revine procesului de instruire și mai ales educare a întregului popor, că în perioada comunismului, răul cel mai mare a constat în afectarea gravă a moralității și concepției de viață, determinate anterior în mod hotărâtor de morala creștină, atât la orașe, dar mai ales la sate, îmi propun ca, punând pe hârtie câte ceva din frământările mele, să aduc o contribuție, oricât de modestă, la acest proces.

În mai multe rânduri, în discuții cu prietenii sau persoane mai puțin cunoscute, am susținut că ceea ce lipsește poporului român la ora actuală nu sunt atât elemente de natură materială, căci, slavă Domnului, Românului dispune de suficiente resurse în subsol, teren agricol, hale industriale și chiar tehnologii mai vechi sau mai noi, valori turistice etc., dar ceea ce ne lipsește este educația generalizată a întregului popor. Răul cel mai mare moștenit din perioada comunistă, cu toate greșelile comise, nu este de natură materială - argumente sunt destule - ci de natură morală și educativă. Comunismul a introdus și multiplicat corupția, furtișagul direct sau camuflat, traficul de influență, tratarea proprietății de stat ca o vacă de muls, fiecare căutând să tragă cât mai mult în folos propriu. Comunismul în toate țările în care s-a instaurat și în primul rând la noi neplătind - conform teoriei munca - a forțat la modă "pila" și "plicul", meditațiile propriilor elevi de către profesor și chiar furtul mai camuflat sau direct.

Până când în țara noastră nu vom avea funcționari în administrație, magistrați, medici, polițiști, ofițeri, precum și cei care dețin puterea: miniștri, miniștri adjuncți, parlamentari, care să pună mai presus de interesele proprii pe cel ale țării, a căror calitate principale să fie cinstea, cometența și devotamentul, putem primi oricâte fonduri rambursabile sau nerambursabile din străinătate, noi, românii, vom continua să trăim în sărăcie, cu frica în sân, fără încredere în instituțiile statului menite să ne apere viața și drepturile noastre firești.

Dacă voi reuși să stârnesc un dialog pe această teorie, dacă cei care vor avea curajul și răbdarea să citească și parțial ceea ce urmează, punându-și chiar întrebări de genul "are sau nu dreptate?" înseamnă că mi-am atins scopul propus.

Este posibil ca unele părți să fie mai puțin pledante pentru subiectul de mai sus. Consider totuși că, mai ales tinerii, ar trebui să afle de la cei mai vârstnici în mod direct și sincer cum au trăit și ce au gândit în timpul regimului comunist, cu intenția de a desprinde în primul rând ceea ce a fost rău și a-l evita în România de mâine.

- Îmi propun, recunosc din capul locului că este o sarcină foarte grea, să atrag atenția asupra calităților native pozitive ale poporului nostru și avem, slavă Domnului destule, dar și a defectelor caracteristice de care de asemenea, nu ducem lipsă, așa cum am constatat în decursul a peste 80 de ani de viață, din care peste 44 în timpul comunismului.

Am pornit activitatea profesională ca tânăr ofițer pe front, comandant de pluton dar și șofer, magazionar, dactilograf, cadru didactic mediu, cadru didactic universitar, organizator a patru unități de cercetare științifică și demnitar (vicepreședinte al CNST) echivalent ca rang cu adjunct de ministru, iar ca grad militar am ajuns general - maior, timp în care am dobândit o mare experiență.

I-am cunoscut bine pe ostași în cazărmi și pe front, pe colegii mei elevi de liceu, elevi de școală militară, de facultate, din activitatea profesională, șefi și subalterni, peste tot am beneficiat de calități, de exemplu inteligență nativă recunoscută, talente remarcabile, puterea de adaptare, inventivitate, optimism, entuziasm, spirit de echipă, și m-am lovit de defecte, ca de exemplu șmecheria, furtul, tendințe de a eluda legile și ordinea, o lipsă vădită de spirit organizatoric.

Îmi exprim părerea și speranța că dacă vom deveni conștienți de aceste calități și defecte, printr-o muncă susținută în familie, școli și prin mass-media, vom putea să accentuăm trăsăturile pozitive și să diminuăm efectul celor negative.

Am stat la taifas cu generalul dr. ing. Buznea Dinu, vreme de două ore. Când m-am pregătit de plecare, m-a rugat să transmit mănăstirenilor multă sănătate, urări de bine, cu scuza că nu poate veni să-i vadă.

- Nicule, mi s-a adresat în timp ce mă conducea spre ieșire, știu că n-am cum să mă fac bine. Vă rog să mențineți faima liceului nostru atât timp cât vor mai exista mănăstireni în țara asta a noastră, lăsându-l să trăiască la fel de liniștit și senin cum a funcționat cât a viețuit, având grijă ca în amintirea urmașilor noștri să rămână așa cum l-am cunoscut noi, școală a caracterelor, cu dragoste de țară, unde totul era senin, frumos și înălțător, care a oferit țării elite tot timpul existenței sale.

Elevul Ionescu Vasile Valentin, din promoția 33- ultima de absolvenți ai ctitoriei marelui român N. Filipescu, a relatat, într-o amplă scrisoare, aspecte de la întâlnirea promoției, care a avut loc cu ocazia -mplinirii

a 30 de ani de la terminarea colegiului, deci în 1978, revedere la care au luat parte unii din "profesorii și comandanții din timpul școlii", dintre care îl menționează pe locotenentul "Dinu Buznea din promoția a XXV-a", despre care povestește un episod necunoscut nouă, foștilor colegi de promoție a tânărului locotenent ajuns cadru al Colegiului. Lachi, așa, cum îi spuneam în liceu, întors de pe front, a fost mutat la Colegiu, unde a fost încadrat "ofițer instructor la clasa prințului Ștefan de Austria", unde își făcea datoria "cât putea mai bine".

Într-una din zile, a fost chemat de colonelul Aurel Cernescu, care era comandant, nimeni altul decât fostul nostru profesor de științe naturale și director de studii de la Dealu. "Am văzut în memoriul de activitate de la dosarul tău, a început fostul nostru dascăl, că ai fost comandantul unei unități auto, al unei mari unități...M-am gândit că ar fi bine să iei tu comanda parcului auto al liceului". Tânărul locotenent a ripostat că se pregătea pentru examenul de admitere la Academia Militară, dar col. Cernescu a insistat, reușind să-l convingă să primească postul oferit. Așa a ajuns colegul nostru Lachi șef al coloanei auto. Desigur, el s-a străduit să se achite în condiții cât mai bune de noile sarcini de serviciu. Dar numai el știe cât de greu a reușit să face acest lucru, în acel amarnic început de dominație comunistă, în care pleava voia să devină valoare, fără să reușească, bineînțeles.

Despre dezastrul produs de cutremurul din dimineața zilei de 10 noiembrie în ctoria marelui român N. Filipescu de la Mănăstirea Dealu, are amintiri demne de cunoscut și elevul Gheorghe P. Mircea din promoția 1942, care a făcut la Dealu clasele IV-Viii. El arată că elevii au fost adunați în sala de gimnastică unde, către ora prânzului, biletele de voie și foile de drum leăau fost înmânate, după care șoferul Drăghici a început săăi transporte la gară, "pentru ultima oară...către o vacanță prelungită, mai bine zis către un viitor incert". Apoi continuă: "În fiecare dimineață Drăghici vira pe serpentină autobuzul apropape gol, printre puținii călători maiorul A. Cernescu, directorul de studii". Ce dure sunt aceste informații, pentru noi mănăstirenii care am cunoscut viața plină de elan și dăruire din anii de glorie ai liceului nostru.

"Ca târgoviștean am fost rugat sau mai bine zis am primit ordinul de a ajuta la ambalarea și depozitarea echipamentului și cazarmamentului în magaziile de marfă ale gării. Aș aminti grija deosebită cu care venerabilul parof. Patriciu își îndruma <chinezii> ca fiecare eprubetă să fie conștiincios ambalată, astfel ca la destinație pierderile să fie cât mai reduse sau de loc. Și totul în contextul în care nu era nici un secret că la reluarea cursurilor profesorul nu va mai prezent", consemnează întristat șoimul Gheorghe Mircea acum octogenar venerabil.

Aceeași mare grijă a dovedit și maiorul Cernescu pentru exponatele laboratorului de științele naturale. "În toate compartimentele încă peste tot unde urmările cutremurului erau mai puțin prezente totul se desprăfua cu grijă, apoi se împacheta și se transmitea pe rampele și magaziile gării Târgoviște".

Se știa că o parte din profesori nu vor mai preda în noul local al liceului, doar ofițerii fiind obligați săăl urmeze. Era permanent asigurată paza drapelului și a raclei ce adăpostise capul lui Mihai Viteazul, care în final a fost mutată în biserică. Privitor la noul sediu, s-au luat în calcul și domeniile regale de la Scroviștea, la care s-a renunțat datorită incompatibilității lor cu testamentul întemeietorului. Astfel, după îndelungi căutări, a fost aleasă Șc. Normală de fete Predeal, unde părinții elevului s-au mutat, mama sa fiind salariata școlii de elită devenită deja colegiu.

24) EPISTOLA DE LA COMADORUL

PETRESCU ION BENONE

Tg. 03.05.1989

Dragă Neculăiță,

Întârziatul meu răspuns, nu poate fi justificat decât de minore întâmplări, care însă, adesea ne irosesc viața.

Printre acestea, prima a fost o hernie inghinală de efort, pe care am făcut-o cu ocazia aprovizionării cu cele câteva zeci de kilograme de cartofi, pe care cu mari dificultăți i-am obținut în toamna trecută. A urmat operația și opreliștea de a efectua alte eforturi.

În continuare, vremea rece și boala gravă a unicei mele surori aflate în viață, care m-a obligat să rămân aproape fără întrerupere lângă dânsa.

Apoi boala și în cele din urmă decesul lui Magister, care urma să fie factorul decisiv în realizarea cerințelor tale, exprimate în scrisoare, căci numai în dosarul pe care-l poseda cu tabelele promoțiilor și listele corpului profesoral și cadrele militare s-ar fi putut identifica pe promoții eroii înscriși pe monumentul de la Mănăstirea Dealu.

Iar în cele din urmă, obligația asumată față de colegii mei, care au participat la revederea ocazionată, în anul trecut, de cei cincizeci de ani de la absolvirea liceului.

Aceasta, deoarece numai eu am avut șansa de a fi obținut printr-o cunoștință, care a făcut o excursie în URSS, un rolfilm și astfel am immortalizat evenimentul. Colegii mă asaltau cu rugămintea de a le trimite copii, dar eu nu reușeam să le realizez. Zilele trecute, am reușit în fine să copiez și să expediez cele o sută de copii tuturor participanților. Rămăsesem dator măicuței Didina, ghidul muzeului de la Mănăstirea Dealu, așa că ieri i-am dus o poză, ocazie cu care am copiat și toate numele eroilor înscrise pe monument și mă grăbesc să ți le trimit alăturat.

În afara celor doi colegi ai mei, a căror promoție am completat-o cu certitudine, nu sunt în măsură să indic promoțiile celelate, cu toate că unele nume îmi sunt cunoscute, iar citirea și înscrierea lor mi-au readus în memorie și figurile, așa cum mi-au fost întipărite, dar îmi este imposibil să le precizez cu certitudine promoțiile.

Totuși, pe listă, în dreptul unor nume bine cunoscute mie, am trecut și cifra probabilă a promoției.

Bănuiesc că cei de la Asociația Amicii Mănăstirii Dealu pot să-ți dea datele, căci am impresia că numele au fost înscrise în ordinea promoțiilor și nu a datelor „căderii lor pe câmpul de onoare”.

După cum vezi am încercat să-ți dau mâna de ajutor cerută, dar nu la nivelul la care probabil ai fi dorit, crede-mă însă că nu pot face nimic mai mult.

Acum încerc să-ți redau câteva impresii, care, cu tot timpul scurs, nu s-au șters din memorie.

Am aflat de decesul lui Magister, pe neașteptate, căci cu puține zile înainte, fusese văzut pe stradă de cunoscuți de ai mei. Știam că a fost operat de prostată la București și că încă pentru cinci ori fusese supus la mici intervenții ulterioare pentru chiuretarea tumorilor, care refăcându-se îi blocau tractul urinar. Cu ocazia revederii de la Poiana Brașov, între 27 și 30 mai 1988, am fost găzduiți împreună în aceeași cameră. Îmi spunea: „Medicul care mă chiuretează mă asigură că voi trăi cel puțin cât președintele Reagan, care suferă de aceeași boală”. Era jovial și inepuizabil. Încălțat cu bascheți albaștri, cu palton negru și pălărie gri de fetru, a vorbit de zeci de ori în cele două zile de participare și în special în autocarul care ne-a transportat de la Poiana Brașov la Mănăstirea Dealu. Nimeni nu bănuia boala ce-l macină, căci nimic nu lăsa să se întrevadă apropiatul sfârșit. Făcuse și câteva versuri, ocazionate de sărbătoarea noastră.

Au mai participat, ca foști profesori Tache Dumitrescu și N.N. Mihăileanu. Profesorul Dumitrescu a ținut să mărturisească faptul că: „Am participat de zeci de ori la revederi, dar nici una nu s-a desfășurat la un asemenea nivel. Am impresia că participăm la o nuntă de pe vremuri și nu la o revedere!”. Așa s-a exprimat el și în adevăr, organizatorii s-au depășit pe ei.

Cei trei colegi brașoveni: Apostol, Luca și Hagi au făcut imposibilul. Întreg hotelul a fost destinat sărbătorii noastre, restaurantul lui fiindu-ne lăsat la dispoziție zi și noapte, cu un televizor color, prin care ni se proiectau benzile video anterior înregistrate cu documentele puse la dispoziție de colegi și mai ales cu desfășurarea continuă a sărbătorii. Camera de luat vederi ne însoțea tot timpul și după fiecare masă se proiectau înregistrările făcute între mese și în timpul meselor.

Colegii care n-au participat, absenți motivați, au scris câte unul sau mai multe întâmplări hazlii, care au fost citite.

Cu ajutorul actorilor de la Teatrul din Brașov, s-a înregistrat un întreg act din revistă promoției noastre a 23-a, de 101 zile, „Răzbunarea zeilor!”. Ți dai seama ce haz s-a putut face, căci atât Tache cât și Victor au trecut prin judecată. Groze Patriciu, ca și Tache, au fost trimiși direct în rai, iar Victor, direct în iad. Magister a primit cu aceeași voie bună și sentința severă a judecătorilor.

S-au povestit amintiri. S-au citit o reușită poezie a lui Doru Bădescu și o scrisoare în stil cronicăresc a lui Nicolae Ștefănescu. Ambele au fost difuzate ulterior participanților. S-au acordat premiile concursului propus de mine: „Cine-și amintește câștigă!”

Magister, care după vizita de la M-rea Dealu nu s-a mai întors la Poiana Brașov, m-a întâlnit și m-a pus să-i povestesc amănuntul desfășurării în continuare a programului. La sfârșit ni s-au dăruit albume plachete, programul și sacoșe cu emblemele liceului.

La decesul lui Magister, prezența foștilor elevi mănăstireni a adus un pios omagiu celui ce a personificat spiritul mănăstirean de peste o jumătate de veac.

A vorbit foarte frumos, chiar emoționant, Sorin Enescu, a cărui poezie „Unde ești copilărie?” recitată la cea de-a 75-a aniversare a înființării liceului (1987), am primit-o de curând. Apoi, în scurte cuvinte, Roboiu, iar din Târgoviște, un avocat, Vâlculescu, profesorul de istorie Mircea Georgescu și la mormânt prof. Borcea, din partea comitetului de cultură.

Curios, că din partea foștilor elevi din Târgoviște, după desființarea liceului militar, nu a vorbit nimeni și nici nu a participat decât un singur fost elev, al cărui bunic, un reputat avocat, vorbea în limba latină cu Magister, fapt care-l impresionase încă din frageda lui vârstă.

L-am urmat până la coborârea în mormânt fiind totuși plăcut impresionat de faptul că la „Biserica lemnului”, unde fusese depus, a fost neîncăpătoare pentru numărul mare de participanți, dintre care, majoritatea foști mănăstireni.

Au fost: Mexi, Năstase și foarte mulți alții veniți de la mari distanțe, așa cum arătau numerele și indicativele județelor de înregistrare.

Pentru a-mi ierta întârzierea răspunsului, îți trimit o ilustrată cumpărată ieri de la Mănăstirea Dealu cu ocazia copierii numelor eroilor. Mi se pare o reușită sinteză a tot ce e mai valoros din această sfântă și scumpă ctitorie care ne-a adăpostit și îndrumat adolescența.

Cu toată dragostea,
/ss/ Ion Benone Petrescu”

25) SCRISOARE DESPRE COL. ILIE DUMITRESCU ȘI IMPORTANȚA LICEELOR MILITARE

Am citit monografia închinată Col. (R) ILIE DUMITRESCU scrisă cu multă căldură și simțire de D-I Neculai Staicu, prilej de desfătare sufletească pentru mine, dar rezervându-mi în același timp surprize și amintiri din cele mai plăcute.

Puterea de muncă, disciplina, conștiințiozitatea și priceperea Col. (R) ILIE DUMITRESCU în îndeplinirea îndatoririlor sale, dar mai ales dragostea neprecupețită pentru liceul unde s-a format, pentru neamul și țara sa, mi-au conturat, pe unul din cei mulți, care au contribuit la idealul înfăptuirii ROMÂNIEI MARI, acea înfăptuire miraculoasă pe care vremurile tulburi și nimicnicia celor de astăzi, nu au știut să o păstreze.

Viața Col. (R) ILIE DUMITRESCU nu a fost îngăduitoare cu el, deși și-a adus contribuția patriotică în ultimele două războaie ale țării, a suportat cu tăria unui adevărat militar durerea pierderii subite a întregii familii și mai târziu, ingratitudea oamenilor care nu au putut sau, din invidie, nu au apreciat, meritele sale. Cu împăcarea misiunilor încredințate, cu adâncă filozofie a străbunilor, el nu a fost un revoltat, ci s-a străduit până în ultimii săi ani, să dovedească un sincer devotament pentru a fi de ajutor celor din jurul lui. S-a stins din viață liniștit că și-a realizat cu demnitate întreaga viață.

După aceste cuvinte care constituiesc un omagiu adus unui om de mare valoare pentru țară, nu pot să nu relev și alte aspecte legate de amintirea aceluia dispărut. Lucrarea D-lui N. Staicu întocmită cu o migăloasă documentare, într-un stil atrăgător, are farmecul unei balade, deși se exprimă, așa spune într-un „stil baroc, chiar rococo”, înlocuind numele omagiatului, cu multiplele expresii ca: „șilitorul elev al liceului N.F., fiul Alexandrinei Dumitrescu, feciorul maiorului ing. Gh. Dumitrescu, absolventul de la Mănăstirea Dealu” etc.

Printre legăturile de familie citate, mi-am clarificat și legătura dintre Col. (R) ILIE DUMITRESCU cu graficiana-pictoriță, MAGDA GHINEA-PĂUN, fiica sorei decedatului, deținătoarea cu grijă a unor documente sfinte de familie și inepuizabilă în rezervele ei de energie exprimând cu deosebit talent sentimentele sale atât cu stiloul cât și cu penelul. Nepăsătoare față de anii care mereu se adaugă, această atitudine confirmă o permanentă tinerețe sufletească care merită o deosebită admirație.

Și fiindcă a mai rămas domeniul amintirilor mele, doresc să subliniez că datorită tatălui meu, Gh. M. Rașcu, stirpe de vrâncean, profesor de geografie timp de 20 de ani la Liceul Militar Regele Ferdinand I din Chișinău, am trăit în contact cu viața militarilor de carieră cu care familia mea era în vizită ca și cu viața elevilor acestui liceu.

Corpul profesoral era ales cu mare grijă pentru capacitatea lui instructivă și educativă. Elevii prezentau marele avantaj că proveneau de regulă din familii de intelectuali, militari, profesori, medici etc., dar provenind și direct din mediul curat de la țară. Deoarece învățământul în liceele militare asigură și multe facilități materiale, elevii de la țară veneau pregătiți de acasă cu credința că numai printr-o muncă intensă și organizată vor avea succes în viață.

O altă caracteristică importantă era că odată cu intrarea elevului în liceul militar, prin instrucția și disciplina obligată, toți elevii erau considerați egali, necontând de regulă relațiile de familie. Învățământul se făcea cu multă seriozitate, existând cadre militare capabile, cu director de studii, cu ofițeri competenți ce aveau în grijă fiecare clasă de elevi, se bucurau de laboratoare școlare bine dotate, practicau sporturile și pentru disciplinele mai deosebite, scrimă, tir performant, dispuneau de cadre de specialitate. Se obișnuia ca în ultimele clase de liceu fiecare elev să opteze pentru învățarea suplimentară a unei limbi străine la alegere între limbile țărilor învecinate nouă, pentru ca în caz de război să permită întreținerea unui dialog. Se încuraja orice înclinare benefică a tinerilor și se acorda o atenție deosebită educației acestora. Se dădeau lecții de cântat la pian, vioară,

acordeon, lecții de dans și pentru comportarea în societate, interzicându-se pe timp de pace ca ofițerii să poarte bagaje grele și chiar de a nu însoți la braț o domnișoară, ci oferindu-i în ajutor brațul lui.

Se făceau excursii colective cu teme geografice, istorice și patriotice. Mi-a rămas în minte o astfel de excursie la care luam și eu parte în regiunea îndârjitelor lupte de la Oituz și Cașin, unde în cuvinte vibrante, în mijlocul pădurii, directorul de studii de atunci, maiorul poet Năsturaș, ne-a rostit o cuvântare emoționantă. Așa era atunci pregătirea militarilor noștri.

Amintiri! Amintiri! Amintiri! Dar ROMÂNIA are nevoie și în viitor de astfel de oameni!

București, aprilie 2001

Ing. Paul Emil Rașcu

ICONOGRAFIE

26) Ofițeri, profesori și elevi ai liceului de la Mănăstirea Dealu, căzuți pe câmpurile de onoare

1. Maior Coravu Ion	40. Cpt. Cdor. Stoenescu G. Constantin
2. Cpt. Iordache Gh.	41. Cpt. Dobrilă Eugen
3. Cpt. Cernăianu N.	42. Cpt. Indici Aurel
4. Lt. Panait C-tin	43. Cpt. Marinescu Nicolae
5. Prof. Grămadă Ion	44. Maior Stoenescu Victor
6. Slt. Băbeamu Rene	45. Cpt. Bercu Gheorghe
7. Lt. Gheorghiu Traian	46. Cpt. Bujogescu Petre
8. Slt. Flor Dan Petre	47. Cpt. Bursucanu Gh.
9. Slt. Frank Ion	48. Cpt. Badea Constantin
10. G-ral Niculescu Gh.	49. Cpt. Diaconescu Teodor
11. Lt. col. Mihăilescu Amedeu	50. Cpt. Dimitriu Constantin
12. Maior Marinescu R. Constantin	51. Cpt. Ion N. Gheorghe
13. Maior Felea George	52. Cpt. Militaru Dumitru
14. Cpt. Vasilescu Aurel	53. Cpt. Ticur Vasile
15. Prof. Iliuț Silvestru	54. Cpt. av. Șerbănescu Alex.
16. Col. Marinescu C-tin	55. Cpt. Voinescu Emanoil
17. Col. Iliescu Adrian	56. Cpt. Alexiu Șt. Teodor
18. Slt. Renf Anmed Gelaladin	57. Cpt. Burducea Anton
19. Lt. col. Caragea D-tru	58. Cpt. Ștefănescu Cristea
20. Lt. col. Spirescu Gh.	59. Cpt. Cojan Nicolae
21. Maior Popescu G. Mihail	60. Cpt. Vițu Alexandru
22. Maior Teodorescu Alexandru	61. Cpt. Bucșuescu Gh.
23. Lt. col. Catană Lazăr	62. Cpt. Calangiu Bucur
24. Maior Ciocârlan Ion	63. Cpt. Cristopol C-tin
25. Maior Niculescu Vintilă	64. Cpt. Floroiu Ion
26. Cpt. Popescu Marcel	65. Cpt. Marinescu Aurel
27. Cpt. Petrescu A. Ion	66. Cpt. Teodorescu Dan
28. Maior Bengulescu Dorin	67. Cpt. Elefterescu Marcel
29. Maior Trăilescu Gh.	68. Lt. Dascălu Ion
30. Maior Verulescu C-tin	69. Lt. Petrescu Armand
31. Surugiu Vasile	70. Lt. Popa V. Gheorghe
32. Maior Stănescu Ștefan	71. Lt. Stratilescu Florin
33. Maior Tudorănescu Victor	72. Tentea Ilie
34. Cpt. Ghenge Nusuret	73. Lt. Daia Marin
35. Cpt. Mihăilescu A. Gh.	74. Lt. Dumitrescu Teodor
36. Cpt. Antonescu Petre	75. Lt. Negoescu Virgil
37. Cpt. Dragomireanu Luciliu	76. Lt. Zlătescu C-tin
38. Cpt. Rădulescu Caton	77. Lt. <u>Constantinescu Aurel</u>
39. Cpt. Stănică Gh.	78. Lt. <u>Guțulescu Aurel</u>
79. Lt. Alexiu Mircea	88. Slt. Marinescu Gh. Gh.

80. Lt. Algeorge Ovidiu	89. Slt. Popa N. Ioan
81. Lt. Corovici Valentin	90. Elev cap. Văsuță Pavel
82. Lt. Nicolescu Gh.	91. Elev cap. Boeru Alex.
83. Slt. Șerbănescu Dragoș	92. Slt. Marinescu I. Nicolae
84. Slt. Stratulat Eugen	93. Slt. Pârjolescu Pantelie
85. Slt. Teodorescu Victor	94. Slt. Antonescu Mircea
86. Slt. Duțescu Romeo	95. Slt. Ghițescu Stelian
87. Slt. Jipescu Nicolae	96. Elev cap. Smit Petre
	97. Elev cap. Vasilescu Gh

27) MARELE VOEVOD MIHAI DE ALBA IULIA

ELEV LA DEALU

La 25 octombrie 1930, fiul Regelui Carol al II-lea, a fost înscris ca elev al Lic. Mil. „N. Filipescu”, deși era încă elev în școala primară. La cursuri a participat cu elevii intrați în august 1932, pe baza unui foarte sever examen de admitere, deoarece din 2500 candidați, veniți de pe întreg cuprinsul țării, trebuiau aleși doar 40; este vorba de promoția XXV, care am absolvit liceul în 1940. Din acel an ctitoria marelui român a intrat sub patronajul Regelui Carol al II-lea.

De la înființare și până atunci, liceul din deal a fost sprijinit și și-a desfășurat activitatea sub directa îndrumare a ctitorului. După decesul acestuia, ctitoria sa a fost condusă cu înalt profesionalism, de Lt. col. Marcel Olteanu, cel care fusese ales drept comandant de însuși ctitorul. Dânsul, deși plecat de la Dealu, a rămas un apropiat sfătuitor al ctitoriei la înființarea căreia participase efectiv și pe care o condusesese timp de 6 ani, rămânând profund legat de destinele ei.

Sprijin calificat a mai primit liceul și din partea generalului adjutant A. Manolescu, fost instructor și ajutor de comandant al ctitoriei Filipescului. Paralel cu sfatul acestor militari deosebiți, liceul a avut parte de comandanți destoinici, în deceniul 3, cum au fost coloneii Bucică Petre – devenit general – și col. Pascu Constantin.

Apoi LM „N. Filipescu” a intrat sub patronajul Regelui Carol al II-lea (1932-1940), după aceea, sub cel al fostului elev de la Dealu, M.S.Regele Mihai I. Acum, la sfârșit de drum, în calitate de coleg de clasă, câteva „ADEVĂRURI PENTRU TINERETUL ȚĂRII”, despre cel ce a fost Rege în cea mai tulburătoare perioadă a existenței României – anii celui de al doilea război mondial și începutul impunerii comunismului în țara noastră.

Constatând că o parte a presei din România a publicat unele informații neadevărate despre Majestatea Sa Regele Mihai I și ținând cont de faptul că populația țării, și în special tineretul nu trebuiesc dezinformați, încerc să relatez câteva din numeroasele întâlniri pe care le-am avut cu Dânsul, în perioada cât a fost Mare Voevod de Alba Iulia

L-am văzut pentru prima dată la sfârșitul lunii iunie 1933, cu ocazia vizitei făcute la Liceul Militar „Nicolae Filipescu” de la Mănăstirea Dealu, prilejuită de serbarea de sfârșit de an. Îl însoțea pe Augustul său părinte, ce purta o impecabilă ținută albă, Dânsul fiind înveșmântat în uniforma noastră, a șoimilor de la Dealu. Vlăstarul regal purta cu mândrie costumul bleumarin cu eghileți și stilet. Era un copil andru bine dezvoltat, vioi și cu prestanță, care ne-a încântat privirile.

Prima vizită, însoțit de cei 12 (număr simbolic) colegi de școală din București, sub supravegherea unui aghiotant ales dintre cei mai destoinici ofițeri ai armatei române, Marele voevod Mihai a făcut-o la Mănăstirea Dealu în clasa 2-a. În cursul celor câteva zile pe care le-a petrecut în mijlocul nostru, a executat cu strictețe, fără abateri, programul liceului.

La dormitor a fost instalat în prima încăpăre de la parter, împreună cu șeful clasei Gheorghiu Gheorghe, fiu de țăran din Călinești-Mușcel. Printre ceilalți elevi, cinci la număr, se afla și Dan Lascăr, cu care se cunoștea de mai mult timp.

La ora 6, când se suna deșteptarea, M.V.M. sărea din pat, odată cu noi ceilalți elevi ai liceului, deoarece după jumătate de oră urma să ieșim la programul de înviorare. Odată cu noi mergea la spălător, unde ne spălam

cu apă rece până la brâu. După adunarea făcută în careul din spatele dormitoarelor, porneam în pas alergător pe cărările abrupte ale pădurii din jurul liceului, de care curtea noastră nu era despărțită prin gard.

La întoarcere făceam un scurt popas pentru închinare, în incinta ctitoriei lui Radu cel Mare, unde ne opream pentru o clipă la mormântul lui Mihai Viteazul. Ajunși în sala de mese, ni se servea micul dejun – ceai sau lapte cu cafea – însoțite de o felie de pâine unsă cu unt sau marmeladă, mic dejun care nu se deosebea de celelalte zile din viața cotidiană a liceului.

La ora 11, în pauza mare a cursurilor, luam obișnuită gustare, formată din pâine cu unt, salam, miere de albine, piftile, nuci sau struguri, după sezon, aceeași ca și atunci când nu am fi avut musafiri.

M.V.M. participa la cursuri alături de noi, ridica mâna și răspundea la întrebări cu glas domol, asculta cu atenție explicațiile și lua notițe. Am reușit astfel să descoperim în comportarea Sa hotărârea de a se încadra în programul obișnuit al liceului, de a se pregăti cu atenție și de a răspunde cât mai bine la întrebări, clar, curgător și cât mai bine documentat. Nu era nici îngâmfat și nici arogant, se comporta firesc, având față de noi o atitudine colegială, fără nici un fel de rețineri.

Și la masa de prânz ni se serveau mâncăruri obișnuite, fără să se acorde nimic în plus nimănui în afara alocăției legale.

Programul de educație fizică de după amiază (între orele 15-17) se executa pe stadionul liceului sau pe terenurile pentru jocuri (volei și basket) din fața dormitoarelor. Din echipa clasei pentru meciul de volei susținut cu colegii de la București ai M.V.M., am făcut și eu parte. Arbitrajul a fost corect, așa că am pierdut fără să ne pară rău.

Cel mai hazliu joc pe care l-am practicat, a fost „furarea capelei”. De data aceasta am câștigat noi. Și am râs cu plăcere când l-am văzut pe M.V.M. purtând în cârcă pe Dan Lascăr.

În cursul vizitei, clasa noastră împreună cu elevii de la București, au făcut o excursie la Mănăstirea Gorgota – cale de 10-12 km. Am străbătut în grup compact ponoarele și pădurea prin care ducea drumul, hârjonind-ne copilărește, zburdând voioși, râzând sănătos când era cazul.

Formula cu care ne adresam vlăstarului regal era Măria Ta. Răspunsul se dovedea amabil, lipsit de înfumurare, ca între colegi de clasă, deși Dânsul era fost și viitor rege, iar majoritatea dintre noi porniți către lumină de la coarnele plugului.

După gustarea de la ora 17, urma meditația, timp în care, alături de noi, M.V.M. își pregătea lecțiile pentru a doua zi. Făcea acest lucru cu seriozitate, în mod firesc, ca oricare dintre noi. Apoi mergeam cu frontul, în pas cadențat, către sala de mese, cântând marșul preferat al clasei.

Cina decurgea în ritmul obișnuit, fără delicatessuri, după priceperea bucătarului liceului nostru, care prepara mâncăruri foarte gustoase.

Întorși în dormitor, executam programul de seară. M.V.M. mergea cu noi la spălător, unde ne periam hainele, ne lustruam pantofii, ne spălam cu apă rece până la brâu, apoi pe dinți, pregătindu-ne astfel pentru stingerea care se dădea la ora 21,30.

Întregul program, pe care Augustul oaspete îl executa cot la cot cu noi, era supravegheat de către comandantul nostru de pluton și de aghiotantul M.V.M.

Ne-am reîntâlnit cu vlăstarul regal, cu ocazia sărbătoririi zilei de 10 Mai, din primăvara anului 1934. A participat alături de noi la exercițiile pregătitoare, modest și disciplinat, mâncând aceeași gustare ca și noi. Apoi am defilat în ziua mării sărbători naționale, câte 6 în rând, M.V.M. înălțând pas de defilare așa cum se cerea, apariția Sa în fața tribunelor, înveșmântat în frumoasa ținută bleumarin a șoimilor de la Dealu, ridicând suvoi spontan de aplauze și urale. Nimic forțat, nimic pregătit dinainte.

În clasa 3-a, M.V.M. și colegii Săi de la Palat, ne-au vizitat din nou. Aceeași comportare apropiată, colegială, lipsită de prețiozități sau atitudini studiate. Aceeași întrecere la răspunsurile date în timpul orelor desfășurate în aer liber, în minunatul decor de la Mănăstirea Dealu. Și aceeași voie bună în timpul programului sportiv.

La sfârșitul vizitei i-am solicitat, mulți dintre noi, un autograf pe fotografia Sa, pe care o cumpărasem de la cantina liceului. M.V.M. ni l-a dat zâmbind deschis. Regret că în timpul prigoanei comuniste din anii 1949-1950 a trebuit să îngrop fotografia, împreună cu manuscrisul lucrării „Cui trebuie să aparțină Basarabia?”, scrisă în vara anului 1949, din care, la dezgropare, peste ani, nu am mai putut folosi nimic.

Cu M.V.M. am defilat la București, de 10 mai – marea noastră sărbătoare națională, până când a fost avansat la gradul de sublocotenent.

În semn de mare dragoste, la sfârșitul liceului, am vrut ca promoția noastră să poarte numele Marele Voevod Mihai de Alba Iulia. Dar n-am avut această fericire.

După ce a devenit regele țării, l-am urmărit de departe, cu dragostea și admirația noastră. La 23 August 1944 am fost alături de Dânsul, înțelegând că prin hotărârea luată a salvat țara de la dezastru și de alipirea ei la URSS.

În 8 noiembrie 1945 am fost cu sufletul alături de manifestații din București, apoi am confecționat cocarde, cu chipul Său decupat din bancnotele aflate în circulație, pentru cunoștințele necontaminate de comunism din Sibiu și Târgoviște. La vremea aceea reprezenta nădejdea noastră, marea noastră speranță, unica speranță a poporului român.

La 30 decembrie 1947, zi neagră pentru noi, sufletul nostru a plecat cu Dânsul în exil. Căci rămăsese pentru noi marea speranță a eliberării de sub jugul comunist. Așa cum este și astăzi. Dumnezeu să-l ajute să ne redea demnitatea pierdută și libertatea dorită, reîntorcându-ne pe făgașul de cinste, hărnicie și corectitudine din timpul secolelor de aspră luptă pentru apărarea ființei neamului românesc”.

28) NICOLAE FILIPESCU -MARELE ROMÂN

Familia Filipescu își are obârșia în Transilvaniei, unde stăpâna munții Ariful din Făgăraș, în secolul XIV fiind menționați drept "comți ai imperiului". Un străbun a trecut Carpații cu Radu Negru, în Țara Românească, unde a întemeiat familia Filipescu, un Drăghici trăind pe la 1490 spre părțile muntoase ale ținutului Prahova, fiul său Neagoe primind, la 1520, întăritură domnească pentru mai multe sate, fiul acestuia, Drăghici ot Mărgineni fiind mare vornic sub Neagoe Basarab.

Această familie a dat Țării Românești luptători de seamă, cărturari și politicieni de talie națională. Astfel, Udriște, fiul vornicului Drăghici, ajuns postelnic, a avut un fiu Filip, care a dat numele stirpei venită din Transilvania. Mihai, fratele lui Filip, a avut un fiu Dumitrașcu clucer apoi stolnic de Filipești și un nepot - marele spătar, apoi vel vistier, care trăia pe timpul lui Matei Basarab (1650) cu a doua soție fiind cumnat cu voevodul Șerban Cantacuzino.

Fiul lui Pană - Constantin Căpitanul Filipescu - este cel de al treilea cronicar al Țării Românești; nepotul cronicarului - Pană II Filipescu - vel logofăt în 1775, vel vornic în 1781 și vel ban în 1783, a făcut parte din depăuțăția care în 1772 a trimis scrisori reprezentanților Austriei, Prusiei și Rusiei la Congresul de la Focșani, împreună cu vechile capitulații încheiate cu Poarta Otomană, de Țara Românească în 1393 și 1462, iar de Moldova în 1511 și 1529, solicitând încetarea abuzurilor săvârșite de otomani.

Constantin Filipescu, feciorul lui Pană II-vel postelnic în 1789, vel vistier în 1794, Baș boier al Țării Românești, vel ban în 1813 - a putut obține Domnia, magistratură pe care a refuzat-o, deoarece nu-i convenea politica otomană față de țările române. Fiul lui Constantin - vel logofătul Nicolae Filipescu a dăruit țării doi fii valoroși - Costache Filipescu luptător pașoptist și ministru de finanțe în Guvernul Provizoriu al lui N. Bălcescu, cu Grigore Filipescu deputat de Brăila în Adunarea Ad Hoc a Țării Românești în 1857, apoi luptător uniunist și ministru în guvernele Crețulescu sub A.I. Cuza.

Singurul copil al lui Grigore Filipescu este Nicolae Filipescu, numit în 1916 Marele Român, de Emil Costinescu, ministru în guvernul Ionel Brăteanu din timpul primului război mondial. Cel ce va fi numit astfel, după cum am mai arătat a făcut studiile secundare la Geneva și pe cele superioare la Paris. Întors la țară în 1885, a înființat ziarul "Epoca", prin care a militat pentru progresul României. Ca deputat conservator între 1888 și 1911, apoi ca senator între 1911 și 1916, a continuat lupta pentru progresul țării, îmbunătățirea condițiilor agricole, crearea imașurilor comunale, înființarea de livezi și dezvoltarea creșterii animalelor, spre a avea țaranii de lucru și iarna. El este primul proprietar de pământ care a arendat țaranilor moșia Filipești, sub prețul pieții, învățându-i să facă agricultură modernă.

În calitate de primar al Capitalei, între 1893-1895, a urmărit transformarea Bucureștiului într-un oraș modern cultural-industrial, din comercial, cum fusese până atunci, dotându-l cu școli, judecătoria, ospetării pentru bătrâni, ospel (cămin) pentru cei fără de adăpost, trăgând bulevardele paralele cu Calea Victoriei. Cât a funcționat ca ministru al domeniilor a pus la dispoziția terenul pe care s-a construit Palatul Cercului Militar Național precum și stâlpii de stejar pentru compactarea terenului respectiv (la vremea aceea nu existau piloni Franchi). Totodată a dăruit 200.000 lei argint pentru înălțarea construcției, motiv pentru care este trecut în rândul ctitorilor acestui impunător edificiu.

Între 1910 și 1912, în calitate de ministru de război, a dezvoltat armata română, înființând noi mari unități și unități, a construit cazărmi, a instruit ostașii și a înzestrat armata cu armament modern și muniții, dotare cu care aceasta a intrat în războiul de întregire, deoarece guvernul Ionel Brăteanu nu a cumpărat nici un cartuș până în 1916, când a încheiat tranzacțiile de rigoare, armamentul trebuind să vină prin Murmansk și Vladivostok.

În perioada neutralității (1914-1916) a condus lupta pentru intrare în război alături de Antantă, împotriva politicii filogermane a Regelui Carol I, sprijinită de guvernul liberal, pentru realizarea visului românismului - crearea statutului național unitar, prin alipirea Banatului, Transilvaniei și Bucovinei. Aidoma marelui Eminescu, N. Filipescu a arătat că aceasta trebuie să se întindă de la Nistru până la Tisa și marea cea mare. Totodată a dăruit

2000 lei de argint, din cei 9000 necesari pentru ca directorul Teatrului Național din București să plece în apus, să spună guvernelor Antantei, că dorința poporului român este ca România să intre în război alături de ele.

La urcarea pe tron a regelui Ferdinand i-a spus: "Mărirea ce ți-o doresc, Sire, este să te încoronezi la Alba Iulia sau să mori pe Câmpia Turzii". Deși bolnav, marele român a participat la Consiliul de Coroană din august 1916, unde a susținut intrarea în război alături de Antantă, pentru a se putea împlini visul înfăptuit cu prețul vieții de Mihai Viteazul în 1600. Dezastrul de la Turtucaia, din 22 sept. 1916, datorat lipsei unui plan de apărare împotriva unui atac bulgaro-german, pe care nu-l făcuseră generalii Zottu și Iliescu, a grăbit sfârșitul marelui român, care a decedat la 30 septembrie, deci numai după opt zile.

29) PETRE PANDREA

Dr. ing. Florea NEACU

Un român ce trebuie recuperat din negura uitării

„A cerceta gândurile unui om însemnat este știința cea mai ispititoare.“

A.S.Puşkin, Arapul lui Petru cel Mare, III, §2.

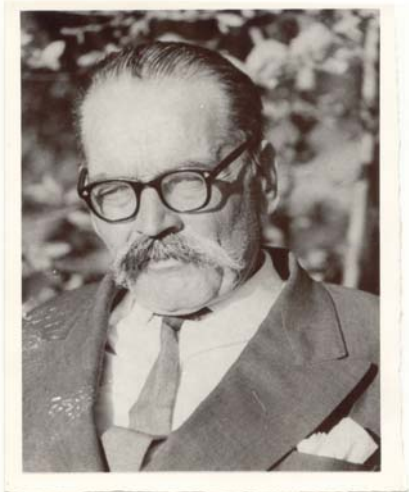
Întâiași dată am aflat de numele Petre Pandrea de la un prieten al acestuia, director la Camera de Comerț a R.P.R., Mihai Popescu. Să fi fost prin toamna anului 1962, începând de când, fie eu mergeam la el, la etajul cinci din clădirea ce stă și azi pe colțul dintre Bulevardul N.Bălcescu și strada Tr.Vuia, fie el venea pe la mine, la I.P.R.O.M.I.N., la etajul doi din clădirea ce stă tot așa pe colțul ce-l face Calea Victoriei cu Calea Griviței. Întâlnirile noastre, însuflețite și deschise, dar mai ales sincere, erau prilejuri de dezbateri cu aplicație a unor teme ce nu erau nicicum din zonele noastre profesionale, zone distanțate vizibil: eu mă ocupam de industrializarea economiei, el, Mihai Popescu, de promovarea relațiilor comerciale înăuntru țării și mai ales în afara ei. Și cum la întâlnirile noastre, adesea convenite dinainte cu câteva zile, mai erau de față și alții, nu mulți, unu-doi, din cercul relativ mic al cunoscuților legați între noi prin încredere și prețuire sinceră, n-aș mai intra în detalii explicative din motive de demnitate și din dorința de a nu fi amestecat cu puhoiul de dizidenți ai vechiului regim și care azi depășesc la număr pe metru pătrat numărul de capete de locuitori pe același metru pătrat.

Legat de personalitățile de care am luat cunoștiință la una din întâlnirile din biroul lui Mihai Popescu, întâlnire la care era prezent, ca și în alte întâlniri și ca și alți demnitari de rangul lui, Gogu Rădulescu, ne-am angajat să răspundem la o întrebare de care ne mai apropiaserăm noi de câteva ori: când s-a terminat cu socialismul în URSS? Dar la noi, în România? Așa că la această întâlnire, plăcută cel puțin prin fierbințeala schimbului de idei, am aflat de la ceilalți că argumentele mele în formularea răspunsului la întrebarea arătată mai sus sunt asemănătoare cu cele ale avocatului Petre Pandrea. Acesta, în cercurile marxiste, unde, în timpul războiului, se desfășurau seminarii de instruire ideologică își convingea auditoriul că ideea măreață a socialismului a murit după primul deceniu de elan utopist. Sigur că am fost mișcat la aflarea numelui acestui combatant pentru înnoirea socială și care avea și aceea rară dăruire de a nu cădea în mocirla conformismului. Această prețuire a mea pentru un nou autor de idei devine poate mai evidentă, dacă am să amintesc acel nînsemnat fapt că eu cunoscusem cu câțva timp mai înainte de întâlnirile de care am amintit, mai precis în timpul studiilor universitare, să fie prin anul 1954, o lucrare de Boris Brutzkus (1874-1938), scrisă prin anul 1920-1921 și publicată, apoi repede retrasă, în revista „Economistul“ de la Petrograd și intitulată «Economia socialistă». Acolo aflasem eu că, după experimentarea noii politici economice (nep), s-a demonstrat incompatibilitatea componentelor din structura noului mecanism economico-social. Valoarea lucrării lui B. Brutzkus este tot mai apreciată în ultimile decenii prin confirmările practicii social-economice la care suntem martori. Iar economistul american Howard Willhelm, în scrisoarea către redactorul șef al revistei „Novii Mir“ din Moscova, în vara anului 1990, mărturisește „...că puțin cunoscutul eseu, scris de economistul rus Boris Brutzkus, în anii 1921-1922, în țara Dumneavoastră este cea mai valoroasă cercetare în domeniul economiei din acest secol...“ (Novii Mir, 8/1990, p.174).

Dar să revenim la primele evenimente prin care eu am aflat nu numai numele, ci și câte ceva din datele biografice ale lui Petre Pandrea, căci Mihai Popescu revenea adesea, în întâlnirile noastre, cu amintiri de când se vedeau ei, asta până ca primul să fie arestat, în 1948, de către cei pe care-i apăraseră în procesele penale dinainte de război.

Un alt momnet de întâlnire a mea cu numele de Petre Pandrea a fost prin anii '70 din secolul trecut, când am citit într-o carte de istorie literară, scrisă de Eugen Simion, viitorul președinte al Academiei Române, cum că scriitorul de această dată a trecut prin liceul militar de la Mănăstirea Dealu. Așa am aflat că Petre Pandrea era, ca și mine, mănăstirean – o altă motivare să mă apropii de acest oltean mândru de neamul său. Tot de aici se trage și stăruința mea în fața mănăstirenilor, câți mai sunt în stare să vină la întâlnirile noastre lunare, să se apropie de

moștenirea lăsată de acest mare român. Așa se face că azi, 29 august 2006, pot să mă înfățișez, domnilor elevi, cum ne place nouă să ne adresăm nostalgic și emotiv, în fața dumneavoastră cu modesta încercare de a-l aduce, fie și în scurte cuvinte, pe cel ce a fost un strălucit mănăstirean și un mare român, cum am să mă străduiesc să vă conving.

Petre Pandrea s-a născut pe data de 26 iunie 1904, pe numele său adevărat Petre Marcu, în Balș, județul Romanați. După ce termină cele patru clase primare în târgul natal, intră, în 1915, la Liceul Militar Mănăstirea Dealu, la Târgoviște, clasa profesorului Nae Ionescu și el fost mănăstirean. Ultima clasă de liceu (VIII) o urmează la Liceul „Carol“ din Craiova, unde își ia bacalaureatul cu mențiunea „Magna cum Laude“, în 1923. Tot în acel an, 1923, debutează în publicistică, la Gândirea cu eseul *Dezaxare și contravenție*. Studiază dreptul la Universitatea din București (1923-1926) și apoi ia doctoratul și specializarea în drept și filosofie (1926-1933) la Berlin și Munchen, la Roma, la Viena și Praga, la Paris.

În anul 1928 semnează cu numele Petru Marcu – Balș, împreună cu Sorin Pavel și Ion Nestor, în *Gândirea* din august-septembrie din acel an, *Manifestul Crinului alb*, text mult comentat

în epocă. Colaborează la *Viața românească*, la ziarul *Lupta*, la revista *Utopia*. În Germania se împrietenește cu Gheorghe Dimitrov, tot acolo îl cunoaște pe Lucrețiu Pătrășcanu, cu a cărui soră, Eliza, se căsătorește în anul 1933. În anul 1932 publică la Editura Cultura Românească *Psihanaliza juridică*. Este unul dintre întemeietorii revistei *Stînga*, ce apare din 1932 până în 1938.

Devine cunoscut, după 1932, ca avocat pledant cu strălucită activitate, întreruptă de câteva arestări, patru înainte de 1944, două după 1948, din care una de cinci ani, fără să fie acuzat, cea de a doua, tot de cinci ani (1958-1964), pregătită metodologic și începută cu proces orchestrat cu grijă prin act de acuzare de data aceasta.

Ca avocat pledant, în anii 1933-1944 a apărut în instanțe pe membrii PCR și pe evrei, iar între 1947 și 1948 pe membrii PNT.

În 1935 teza sa de doctorat *Filosofia politico-juridică a lui Simion Bărnuțiu* se tipărește la Editura Fundațiilor Regale, iar în 1945 a publicat *Portrete și contraverse (I)*, ca apoi, în 1946, să apară și seria II, dedicată „*Chestiei sociale*“ în România.

Și nici după ce a fost eliberat, noiembrie 1952, din detenția rămasă neacoperită nici de acuzare, nici de condamnare, nu este repus în drepturi decât în 11 mai 1953, ca mai apoi, între 22 martie 1955 și 19 septembrie 1956, să fie suspendat din activitate. Arestat în 19 noiembrie 1958, este condamnat în 1959 la 15 ani pentru delict politice și eliberat în 14 aprilie 1964 prin amnistie politică. În 1967 publică *Brîncuși – Amintiri și exegeze*, la Editura Meridiane, ultima sa carte antumă.

Pe 6 iulie 1968 Petre Pandrea se stinge din viață la București.

I se publică apoi *Eseuri* (1971), *Atitudini și contraverse* (1981), iar după anul 2000, prin strădaniile fiicei sale, doamna Nadia Marcu Pandrea, sunt recuperate mii de pagini de manuscrise lăsate de tatăl său și preluate prin confiscare, în 1958, la ultima sa arestare și apar:

1. *Memoriile Mandarinului Valah*, Ed. Albatros, 2000;
2. *Reeducarea de la Aiud, Jurnalul penitenciar: 1961-1964*, Ed. Vreamea, 2000;
3. *Brîncuși, amintiri și exegeze*, Ed. Fundației Constantin Brîncuși, Tg. Jiu, 2000;
4. *Garda de Fier, Jurnalul de filosofie politică (Memorii penitenciare)*, Ed. Vreamea, 2001;
5. *Helvetizarea României (Jurnal intim, 1947)*, Ed. Vreamea, 2001;
6. *Crugul Mandarinului (Jurnal intim, 1952-1958)*, Ed. Vreamea, 2002;
7. *Călugărul alb*, Ed. Vreamea, 2003;
8. *Turnul de ivoriu*, Ed. Vreamea XXI, 2004;
9. *Soarele melancoliei, Memorii*, Ed. Vreamea XXI, 2005,

texte din care aflăm adevărata statură a scriitorului și filosofului, despre care vor trebui să afle românii, de vor să se împotrivescă distrugerii trecutului. Aici cred că va trebui să ajung la concluzia că „vor trebui să afle românii“ și să mă opresc în demersul de a-mi convinge conlocuitorii să se apropie de un mare înaintaș al nostru, că e de înțeles, presupun, că mă aflu în fața unei dileme greu de depășit: să fiu scurt și să fiu și convingător. Concizia expunerii e potrivnică însă adâncimii tratării subiectului la care mă aflu angajat, mai ales că Petre Pandrea nu este numai un competent în mecanica socială pe care o cercetează cu aplicație, el este și un vizionar, iar prin aceasta e actual. El cercetează procesele sociale în desfășurarea lor reală și de aceea nu ocolește nimic din lanțul fenomenelor. Nu pot rezista, de aceea, ispitei de a arăta, fie și prin scurte trimiteri, cât de adânc era gânditorul

român în frământările sale de a căuta în chip real și cu aplicație identitatea românilor. Cine suntem, de unde venim și încotro să ne îndreptăm, când ne gândim la viitor sunt frământări tot mai actuale și în mințile altor gânditori.

Mărturie a frământărilor invocate mai sus este, între altele, din alte țări, cartea profesorului american de la Yale, Allan Bloom, apărută încoace, în anul 1987, sub titlul „*The Closing of the American Mind. How Higher Education Has Failed Democracy and Impoverished the Souls of Today's Students*”, tradusă în românește în 2006 sub titlu *Criza spiritului american. Cum universitățile au trădat democrația și au sărăcit sufletele studenților*, carte eveniment nu numai în SUA ci și în multe țări apusene, unde a fost tradusă la repezeală. Autorul, cunoscut ca filolog specializat în Shakespeare și în Platon, tratează înfundătura spiritului american, cum cred că ar fi potrivit în românește „the closing“ american, prevenindu-ne că textul lui „trebuie să fie privit drept o relatare de pe front“. (p.22).

Dacă răsfoim *Helvetizarea României*, scrisă nu de politologul, ci de juristul Petre Pandrea, în anii 1937-1946, ne vom convinge că nu trebuie să fim preveniți de autor că textul lui trebuie citit ca o demonstrație fierbinte și actuală, chiar și în anii de după 2000. Ne vom convinge de actualitatea lucrării la orice pagină. Iată câteva rânduri: „După Unirea de la 1859, România a schimbat pe slujbașii fanarioți fiscali ai Imperiului Otoman cu consulatele și legațiile străine, adică din semi-colonie otomană a devenit semi-colonie a capitalismului apusean“(p.258).

Tot așa, ca „o relatare de pe front“ găsim și la Petre Pandrea, scrisă , e adevărat cu peste treizeci de ani mai înainte de autorul american, Allan Bloom, pe care l-am luat drept termen de referință, în Jurnalul Mandarinului Valah, 1954-1958, din care reținem din capitolul „ *Ioșca, cancelar de fier valah...'*”: „*Ioșca Chișinevschi este un cocoșat. [...]. L-am iertat și neglijat sub pretextul , că în revoluții apar tot soiul de fapte anihilante, bizare, degenerate și stupide .Revoluția se face cu stârpituri.*”(p.109).

Iar dacă este să rămânem tot la trimiterile către atât de mediatizat autor american, citându-l pe românul Andrei Codrescu, din ultimul număr al revistei de cultură *Cuvântul* din septembrie 2006, p.24, cum că „ *Alan Bloom a descoperit ceea ce literatura și arta modernă au evitat cu asiduitate: poporul*”, atunci să reținem și un citat din acelaș mandarin valah, lăsat noua în vara anului 1958 (Poiana Țapului) cu referire la durerea sa privind indiferența față de popor: „ *Ceteam războaiele civile ale lui Apian și mă simt ca un proscris în republica comunistă pe care am dorit- , pentru care am luptat și care nu-mi place. Nu mi-a plăcut nici burghezia în mijlocul căreia mă simțeam încărcat cu o „conștiință nenorocită”, ca Weltschmerz*”. Durerea lumii apăsa asupra mea din două reminiscențe:

- a) influența poporanistă a „ *Vieții Românești*”. C.Stere și G.Ibrăileanu, datoria față de popor, față de muncitorime și țărănimea asuprită, spoliată și jecmănită de burghezie;
- b) drama creștină evanghelică din care ieșisem după câțiva ani cu cenușa în gură și cu nostalgii iremisibile.”(p.265).

Sună dureros de actual!

30) POSTFAȚĂ

Iată că am încheiat călătoria în trecut, prilejuită de aniversarea împlinirii a 95 ani de la întemeierea strălucitului așezământ de instruire și educare, realizat prin sânguința marelui român N. Filipescu, școală de elită militară, cu grad secundar, care a avut o viață atât de scurtă, doar 30 ani, lucru datorat nefericitei conjuncturi politice după cel de al doilea război mondial, când marile democrații au abandonat România sferei de influență ruso-sovietice, care a impus, sub presiunea tancurilor armatei bolșevice, un guvern marionetă, supus marelui dușman de la răsărit, care a vrut să ne înghită cu orice preț, guvern care n-a promovat adevăratele interese ale țării, în care scop a distrus toate instituțiile pe care le considerau potrivnice, începând cu armata regală, care își făcuse cu prisosință datoria pe front, urmând cu liceele militare, care furnizau elemente de elită pentru țară, atât pentru viața civilă cât și pentru armată, de același nedrept tratament suferind și ctitoria Filipescului, aflată din 1932 sub patronajul Regelui Carol al II-lea, iar din septembrie 1940, sub înalta oblăduire a M.S.Regele Mihai I-i.

Sunt mulțumit că, ajutat de foștii elevi de la Dealu și Predeal, adevărați mănăstireni cu dragoste pentru instituția în care s-au pregătit pentru viață, dintre care pe unii i-am pomenit, alții să mă ierte că n-am făcut-o, deci cu prețiosul lor sprijin, am putut duce la bun sfârșit această deosebit de dificilă sarcină, asumată datorită înaltei prețurii pe care sunt dator să o acord LM „N. Filipescu”, deoarece dacă nu m-ar fi primit în august 1932 în rândul șoimilor de la Dealu, aș fi trăit amara viață de colectivist exploatat la sânge de burghezia roșie, deoarece părinții, agricultori din tată în fiu, nu ne-ar fi putut ține la școli înalte, pe toți cei șase copii, numai din munca brațelor, pe ogorul slab productiv, datorită agrotehnicii moștenite de la înaintași, care nu era în pas cu metodele avansate de prelucrare a pământului din Buciumenii Tecuciului de acum exact trei sferturi de veac. Primindu-mă să-i urmez cursurile, reducându-mi substanțial taxele, îndemnat de străluciții dascăli pe care i-am avut, cu toate

opreliștele regimului roșu, am ajuns dintr-un amenințat cu munca grea în colectiv, la cea mult mai ușoară, dar nemăsurat de pretențioasă, de cronicar al ctitoriei marelui român N. Filipescu.

Vor trece anii,

Va trece toamnă după toamnă,

și nu târzie vreme școala de la Dealu și Predeal va ajunge centenară, deși dușmanii au desființat-o încă de la 31 august 1948. Nu se știe câți din cei prezenți vor trăi acel fericit eveniment. Eu, cronicarul de azi, le urez să rămână la fel de fideli spiritului mănăstirean, să se întâlnească cu aceeași dragoste pentru școala noastră, până, după cum a spus colonelul Ilie Dumitrescu, marele nostru mentor, vor ajunge să se întâlnească ultimii doi elevi, având aceeași înaltă prețuire pentru școala care ne-a făcut oameni și același mare respect pentru întemeietorul ei - marele român Nicolae Filipescu -, vizionarul care a crezut în destinele poporului român, creindu-i școală de elită, potrivit năzuințelor sale de viitor.

Ctitoria marelui român Nicolae Filipescu, înființată în 1912 a fost desființată de comuniști în 1948, după o existență de numai 36 de ani, perioadă în care s-a înălțat în fruntea tuturor școlilor secundare din țară, devenind liceu model, care a dat țării cadre destoinice, de înaltă calificare, atât pentru armată cât și pentru viața civilă.

La 4 iunie 2007 se împlinesc 95 de ani de când a luat ființă cel de al doilea liceu militar al țării gândit, înființat și dirigit de patriotul Filipescu, care a știut să imprime ctitoriei sale un traseu ascendent, în viața căruia a fost creat "spiritul mănăstirean" care, a sădit în sufletele și conștiința absolvenților, ca și a celor care au făcut doar parțial studiile acolo, să le caracterizeze pașii prin viață, fără compromisuri, adevărați patrioți, care și-au pus cunoștințele și puterea de muncă cinstită în slujba PATRIEI, 97 dintre ofițerii instructori, profesori și elevi să facă suprema jertfă, în cele două războaie mondiale ale României, sacrificiul lor fiind demn de urmat de tineretul de astăzi, spre a nu-și mai părăsi țara, după câștiguri mai mari, deoarece omul nu trebuie să aibă numai stomac de umplut cu bunătați, ci și drag de meleagurile natale, a căror propășire trebuie să o urmărească tot timpul vieții.

SPRIJINITORI DEVOTAȚI AI CTITORIEI

MAREULUI ROMÂN

La întâlnirea mănăstirenilor din ziua de 25 iulie 2006, când am solicitat participanților noi materiale despre ctitoria Filipescului, absolventul promoției 1946 Grigorescu N. Cezar Gheorghe mi-a pus la dispoziție trei materiale referitoare la colonelul Aurel Cernescu. Este vorba de lucrări ce conțin aprecieri cinstite despre fostul nostru profesor de științe naturale de la Mănăstirea Dealu și Predeal. După ce l-am răsfoit, i-am spus fostului elev, că despre profesorul cpt. Aurel Cernescu am scris în cartea „Constelația dascălilor de la Mănăstirea Dealu - Târgoviște - Predeal”. Am acceptat, totuși, materialele, urmând să le cercetez cu grijă, spre a vedea ce conțin în plus, față de micromedalionul realizat cu exact 35 ani în urmă.

Afirmația elevului Grigorescu referitoare la faptul că a lucrat în ctitoria Filipescului aproape un sfert de veac, m-a îndemnat să mă ocup în o pagină-două de toți dascălii care, odată aleși de întemeietor sau admiși la examenul pentru ocuparea unei catedre la Dealu, intrați în ambianța școlii model din preajma criptei în care dorm somnul de veci, printre alți voievozi ai Țării Românești, Mihai Viteazul și tatăl său Pătrșcu cel Bun, au rămas fără gând de plecare spre alte orizonturi, comportare deosebit de meritorie, pentru care merită să fie considerați stâlpi de năpdejde ai LM „MD”, LM „NF” și CN „NF”, deoarece și-au unit destinele, contribuind din plin la dăltuirea de caractere, la instruirea în condiții optime a elevilor, pentru care au fost exemple demne de urmat, făuritori în comun, cu concursul învățăceilor, al spiritului mănăstirean, care a călăuzit pașii celor care s-au adăpat din fântâna bogată de învățăminte de la Dealu și Predeal, tot restul vieții.

1) Ion Pavelescu, profesor de geografie, filosofie și drept, fiu de țărani săraci din Sudiți Ilfov, care a învățat în condiții deosebit de grele, venit la Dealu în 1912, ales de N. Filipescu la propunerea prof. univ. Simion Mehedintzi, director de studii între 15.II.1914 și 1.IX.1918; 1.V.1919 și 5.II. 1920 apoi între 1.IX.1931 și 1.IX.1937. S-a identificat atât de mult cu liceul de la Dealu încât l-a urmat la Predeal, în 1941 ieșind la pensie, după 29 ani de aposrolat în școala experiment deosebit de reușit a lui Nicolae Filipescu.

2) Prof. dr. Alexandru Vasilescu, și dânsul tot fiu de agricultori din satul Albești, com. Siminicu de Sus, jud. Dolj, adus la Dealu de întemeietor, la propunerea lui Dimitrie Onciul, cu care lucrase mai mulți ani la Arhivele Statului București, în 1914. Enciclopedicul nostru dascăl de istorie, cercetător devotat în domeniul evului mediu românesc, autor de lucrări de certă valoare, fost prefect și senator de Dâmbovița, cu o bogată

activitate politico-socio-culturală în străvechea cetate de scaun a Basarabilor, a fost dascăl la Mănăstirea Dealu până în 1940, după devastatorul cutremur din 10 noiembrie, după care a rămas să lucreze în Târgoviște.

3) Colonel profesor Aurel Cernescu.

4) Profesor pictor Eduard Săulescu, adus la Dealu de întemeietor, în 1912, ne-a călăuzit pașii prin frumos, prea frumos, veșnic impecabil înveșmântat, pictor de biserici în maniera „al fresco”, a pictat plafonul mausoleului de la Mărășești, între 1916-1918, trimis pe front a pictor, perioadă în care a realizat numeroase tablouri, care, expuse într-o expoziție de succes din București. A lucrat la Dealu până în 1936, când a fost mutat în funcția de inspector de specialitate în Direcția Liceelor Militare. Fiul maiorului Nicolae Săulescu, luptător în Războiul de Întregire, a dăruit liceului de la Dealu 24 ani din viață.

5) Preot profesor dr. Constantin Nițescu, fiu de agricultori din Băleni-Dâmbovița, este încadrat la Mănăstirea Dealu în 1925, când avea deja trei licențe – drept, filosofie și teologie – obținute în cinci ani de studii și numeroase cercetări în curs de desfășurare. Autor a mai multor lucrări, una dintre ele fiind: „Mănăstirea Dealu și Liceul Militar «Nicolae Filipescu», precum și a unor monografii rămase în manuscris, dascăl cu deosebită prestanță și reală influență în rândul elevilor, nu a pregetat să urmeze ctitoria Filipescului la Predeal, unde a lucrat până în 1945, când a fost numit inspector general în învățământul militar. Deci a contribuit la instruirea și educarea șoimilor ai cuibului de vulturi, timp de 21 de ani încheiați.

6) Magister Victor Brânduș, este descendentul unei familii de mici negustori din Târgoviște, care aveau prăvălia unde este astăzi Casa de cultură, licențiat al Fac. Litere și Filosofie Buc., și al Fac. de Drept, a urmat în paralel și cursuri de canto. La Dealu a venit în 1928, adică în anul în care a terminat facultatea, după ce a câștigat concursul pentru ocuparea catedrei de lb. latină, devenită vacantă prin plecarea prof. I. Diaconescu. Profund legat de școala nouă de la Dealu, Magister a plecat cu ea în băjenie după dezastruosul cutremur din 10 noiembrie 1940, la Predeal, unde lucrează ca profesor de lb. latină, între 1945-1948, fiind și director de studii.

7) Profesor dr. Leon Diculescu, cu doctoratul obținut la Neapole, autor al mai multor lucrări în limba italiană. În 1937 a publicat în țară cartea „Atitudini tradiționaliste și tendințe moderniste”. La Dealu a venit în 1924, a plecat cu liceul la Predeal, unde, după cum afirmă elevul Crețu Radu, care a făcut cinci clase la Predeal, a făcut apostolat până în 1945, după care a fost transferat la Academia Comercială Brașov, urcând treptele universitare până la șef de catedră.

8) Profesor Dem (Tache) Dumitrescu, născut în Adunații de Geormane-Dolj, licențiat la Fac. Litere și Filosofie București, a ocupat catedra de lb. română devenită vacantă prin decesul prof. I. Valescu, în 1931, după ce a luat concursul pentru obținerea unei catedre în liceele militare, ținut la Craiova. A pregătit 10 serii de elevi la Dealu, apoi a plecat la Predeal, unde în 1944-1945 a îndeplinit funcția de director de studii, fiind dascăl până la desființarea liceului în 1948.

Au mai urmat liceul la Predeal, profesorii de filosofie Anghel Manolache, venit în ctitoria Filipescului, prin concurs, în 1936 și dr. Romulus Vulcănescu numit pe baza cărților publicate, apoi pictorul Aurel Vasilescu, care a preluat catedra de la profesorul său Eduard Săulescu, R. Păslea de lb. germană, A. Mircea de lb. franceză, N. Donciu de matematică și, uital-l-ar relele, moș Aurică Bobescu, care a funcționat la Dealu 16 ani încheiați, fiind creatorul fanfarei liceului, organizatorul distracțiilor pentru elevi, fie lansând baloane confecționate din hârtie, umplute cu aer cald, fie punând în funcție un aparat vechi de prezentat filme, la care aducea pelicule verificate în prealabil, de la cinematografele din oraș, la fiecare sfârșit de săptămână, abonamentul anual fiind doar de 100 lei. Tot dânsul, ca profesor de muzică și talentat compozitor, se ocupa și cu pregătirea deosebit de frumoaselor serbări, cărora li se dusesse vestea în Târgoviște imediat după venirea sa în „Cuibul din Crpați”, în ianuarie 1933, și după aceea și la Predeal.

Tuturor să le fie țărăna ușoară!

PROFESORUL COLONEL AUREL CERNESCU

Despre dânsul am scris și în „Constelația dascălilor de la Mănăstirea Dealu-Târgoviște-Predeal”. Citind cu atenție paginile AUREL CERNESCU (I), realizat de elevul Grigorescu Cezar Gheorghe și AUREL CERNESCU (II) prezentat de elevul Deaconu Vasile, admis în Colegiu în 1942, pe care l-a absolvit în 1948, dând ultimele două clase în același an, am constatat că merită cu prisosință, să fie inclus printre stâlpii ctitoriei marelui român, pentru mai multe motive – plecat în refugiu din Mogoșești-Dâmbovița, în 1916, s-a prezentat voluntar la armată, urmând școala ofițeri rez. infanterie din decembrie 1916 până în aprilie 1917, când a fost trimis pe front, cu grad de elev sergent, la Reg. 62/70 Inf., înălțat la gradul de sublocotenent la 1 iulie 1917, a participat la luptele de la Oituz și Mărăști, fiind decorat cu Virtutea Militară; a lucrat la Dealu ca ofițer instructor între 1922-1925, ca profesor din 1931, apoi ca director de studii din 1947; a urmat liceul la Predeal, unde a fost director de studii până în 1943, ajutor de comandant între 1944, apoi comandant în 1945; deși ajuns ofițer, cu 7 clase de liceu, venind instructor la Dealu, a dat clasa VIII-a a Lic. Enăchiță Văcărescu, după care a cerut mutarea la LM Iași, unde a urmat cursurile Fac. de Științe Naturale, secundar geografia; în 1930 și-a luat licența cu calificativul „foarte bine”, obținând diploma nr. 6233/3851/401 din 5 mai 1930; a urmat și cursurile Seminarului

pedagogic, pe care l-a absolvit cu media 9,50, după cum atestă certificatul nr. 230/1615/19 iunie 1930; în 1931 a susținut examenul de capacitate, după care s-a prezentat la examenul pentru ocuparea catedrei vacante de la Dealu, după plecarea prof. Silviu Iliuț.

Deoarece nu a fost de acord cu introducerea politicii comuniste în armată, a demisionat la 1 octombrie 1946, continuând să lucreze la Liceul „Enăchiță Văcărescu”, al cărui elev fusese.

Elevul Grigorescu Cezar Gheorghe, pe care l-am întâlnit la Monte Carlo în Cișmigiu, într-o zi caniculară de Cuptor, influența apei lacului de lângă noi micșorând simțitor efectul neplăcut al celor peste 36 grade C din natură, face în materialul predat - AUREL CERNESCU (I) – după ce prezintă unele date biografice, aprecieri elogioase, pe drept meritate, despre profesorul său, care a fost și al nostru, arătând despre dascălul său „că, de mic copil, s-a bucurat de o educație deosebită, în casă și în școală... copilărinte la umbra zidurilor bisericii din sat, a făcut cunoștință de mic cu principiile perene ale vieții creștine, crescând în respectul pentru adevăr și cinste, dragoste de țară și popor, dorința de cultură a sîpîului...”, astfel că, ajuns la Dealu, ctitorie a marelui român Nicolae Filipescu, în care a petrecut, făcând adevărat apostolat, două decenii încheiate, să se poată spune despre dânsul că „a realizat una dintre cele mai complete figuri de educatori din liceele militare... stăpînită de dragoste pentru elevi și școală...”, fiind „...omul cu profundă trăire interioară... omul care știa să vorbească, pentru că știa să tacă”.

Și elevul Deaconu Vasile are cuvinte elogioase despre dascălul său și al nostru, aprecieri pe drept meritate, după ce i-a fost apostol timp de opt ani de zile la Dealu și Predeal. „Prin poziția și prin activitatea sa – scrie șoimul care a făcut tot liceul la Predeal, - a dominat întreaga viață a liceului din această perioadă, care l-a găsit în plină maturitate și capacitate creatoare.... Nu cunosc vreun elev care să se fi simțit nedreptățit pentru nota primită. Nu cunosc vreun caz de situație în care să fi pîrtinit pe cineva și să fi dezavantajat pe altcineva... În clasă, la ore, nu era altă deosebire între el și ceilalți profesori, decât uniforma. În fața frontului sau în alte acțiuni cu caracter militar, singur sau însoțit, nu lăsa cu nimic impresia că este mai puțin militar decât ceilalți, sau decât trebuia”.

Despărțirea de școală în care petrecuse cei mai frumoși ani din cariera sa de ofițer și profesor într-o instituție militară de grad secundar, este pur și simplu emoționantă. „La 2 octombrie a demisionat din armată, scrie fostul său elev. Trebuia să plece din școală. Noi nu știam acest lucru. Începuse anul școlar. Într-o zi... după orele de dimineață, elevii se adunau pentru raportul batalionului și pentru masă, pe platforma de la etajul întâi. Deși majoritatea lor era prezentă, mai trebuia să sosească și ultimul întârziat. Nu se dăduse nici o comandă. În această atmosferă de zumzet de stup, apare pe scări, urcând de la parter, colonelul Cernescu. Era echipat în uniformă militară completă: manta, caschetă, centură și nelipsitele-i cisme. S-a făcut liniște deplină, fără nici o comandă. Era, pentru programul nostru, ceva neobișnuit. Urcă pe palierul dintre etaje, pe locul pe care stăteau de obicei ofițerul de serviciu și comandantul de batalion, își vîră degetele mâinii drepte între nasturii de la manta și începe, cu vocea sa inconfundabilă, puțin șuierată, vizibil stăpînită de emoție: «Dragi elevi, a sosit momentul să ne despărțim». După ultimul cuvînt, vocea i s-a înecat într-un suspin care nu i-a mai permis să continue. Și-a scos mîna dintre nasturii mantalei, a căutat batista și a adăugat numai «La revedere». A salutat militărește și a plecat din fața batalionului rămas înmărmurit.”.

Colonelul prof. Aurel Cernescu a fost un exemplu demn de urmat pentru elevii săi, atît la Dealu cît și la Predeal, pentru patriotismul de care a dat dovadă, plecând voluntar pe front în primul război mondial, pentru dorința permanentă de autodepășire, începînd facultatea la 28 de ani, pentru corectitudinea de care a dat dovadă și pentru spiritul de dreptate care l-a animat tot timpul cînd a funcționat ca profesor.

Elevii săi, scoși abuziv din armată, după ce își făcuseră cu prisosință datoria pe front, au făcut facultăți la vârste înaintate aidoma dascălului lor, dovedind comuniștilor că au greșit epurîndu-i fără motiv.

ASOCIAȚIA AMICII LIC. MILITAR „N. FILIPESCU”

ÎN ACȚIUNE

Despre fiica de suflet a regretatului colonel Ilie Dumitrescu, căreia acest deosebit de valoros absolvent de la Mănăstirea Dealu i-a dat viață cînd era căpitan, primele 20 promoții de absolvenți primind insigne „Șoimul” din mîinile Regelui Carol al II-lea la serbarea de sfîrșit de an într-o frumoasă zi din a doua parte a lunii iunie 1933, alături de Augustul Suvern aflîndu-se Marele Voevod Mihai de Alba Iulia, în frumoasa ținută de gală a ctitoriei marelui român, am scris pînă în prezent în trei din cărțile mele despre Cuibul Șoimilor, așa că nu voi mai relua acțiunile lăudabile despre care am pomenit deja.

Voi aminti doar de întîlnirea ocazionată de împlinirea a 60 ani de la înființarea liceului, cînd miliția Capitalei a condus convoiul celor 16 autocare pînă la ieșirea spre Tîrgoviște; am și acum în fața ochilor coloana

sutelor de mânăstireni urcând de la piciorul pantei spre mânăstire, înșirată pe panta ce nu mai avea aspectul celei din fericiți ai liceului; îmi răsună și acum în auz accentele grave ale parastasului oficiat în ctitoria lui Radu cel Mare, primul întemeietor și toți morții din rândul profesorilor, ofițerilor și elevilor, urmat de cuvântul înaripat al lui Mihai Mușatescu din promoția a 2-a; zâmbesc amintirilor din anii de liceu, ce mi-au însoțit plimbarea prin incinta de altădată, neîngrădită, a liceului; îl ascult cu înfrigurare, pe Mihai Florea, din ultima promoție, vorbind despre spiritul mânăstirean, în marea sală a restaurantului Feroviarul, unde a avut loc agapa ce încununa fericitul eveniment.

Am reamintit de această înălțătoare comemorare inițiată de col. Ilie Dumitrescu și realizată cu concursul nemijlocit al lui Mexi Ioan, continuatorul său de suflet, pentru a prezenta „Cuvântul întâlnirii promoțiilor fostului Liceu Militar „Nicolae Filipescu” de la Mânăstirea Dealu, la cea de a 60-a aniversare de la înființare”, scris la Petroșani de Gh. Tatomir în zilele de 12-16 mai 1973, absolvent al promoției XXIII.

Condeele lui Vodă înnegurau Rovine
Atunci când sus, la Dealu, străbunii te durară
Să-l mângâi în restriște, să fii îndemn la bine
Și să-i aduni la sânu-ți, să fii leagăn de țară.

În veacul ce urmează, cu nouă temelie
Acel Radu cel Mare te ridică-n țării
Zvonind țării și ție, cu nimburi de mândrie
Puteri, ca laolaltă, să mînfrunțați stihii.

Și iar veniră norii și veacuri de bejenii;
Își ascuțiră coasa și arcuri încordară,
Cu-ncălecători ai gliei, în vitregia vremii
ROMÂNII, toți ca unul, amarnic se luptară.

Atunci, deschis-ai cartea să-i pomenești un nume
Pe-acei care prin jertfă, apărători de țară
Ființa i-o cinstiră visând o nouă lume;
MIHAI CEL BRAV, în frunte și cei ce îl urmară.

Apoi cronica-nscrie, la rând, o nouă coală;
Întocmai ca-n legendă, privirea săgetează
Un om din toți românii ș-aici ridică ȘCOALĂ;
A patriei iubire, în veci să fie trează.

Și-n patru zări plecară în anii șaizeci la număr
Sub mândra ta cupolă acei ce se căliră;
Mereu la datorie, căci strânși umăr la umăr
Și inima și brațul, ei țării dăruiră.

Iar azi se-ntorc la tine, cei ce-au rămas – în rânduri –
Și-n litere de aur, înscriși aici în piatră
Acei ce dispărură; dar vii vor fi în gânduri
Alături de străbunii, rămași în a ta vatră!

Și cei rămași se-nchină la margini de morminte
Ce-n secole de-a rândul îți dară măreție
Și cum a izvodit-o istoria-n cuvinte
Acestui neam dădură aleasă bărbăție.

Rămâi din nou cu bine, o inimă de țară!
Să fii ce-ai fost în veacuri pe strămoșesc pământ
Și de-o mai fi să fie furtuni și neguri iară
Mereu să stai de veghe, cu vechiul legământ:

Pe-aceia nu se trece! Să șie, ca-n trecut
Acei ce-or mai veni să ne încalce glia:

România-a fost și este tot din granit făcut
Și ȘOIMII vor sta de strajă-n veci-în ROMÂNIA!

Când cel mai împătimit ȘOIM de la Dealu - colonelul Ilie Dumitrescu – fala tuturor promoțiilor, patriot înflăcărat, iar pentru cei ce s-au pregătit pentru viață în școala model de la Dealu și Predeal far călăuzitor și părinte grijuliu, ținându-i strâns uniți în sfântul crez al Patriei, deci când acest valoros mânăstirean a închis ochii, a fost înhumat în parcela rezervată familiei Filipescu, de la Cimitirul Bellu, într-un mormânt simplu, asemănător cu al celor care își dormeau de mai mulți ani somnul de veci acolo – întemeietorul liceului, soția sa d-na Maria Filipescu, fiul lor Grigore și Ioana Cantacuzino – soția acestuia. Soția, fiica și cumnata fuseseră îngropate sub dărâmurile blocului în care locuiau, din Brezoianu 7, de violentul cutremur din 4 martie 1977.

Preluând conducerea Asociației „Amicii LMNF”, prof. dr. ing. Marin Năstase, absolvent de la Dealu al promoției XXII, premiant în toate clasele, apoi șef de promoție și la Șc. Of. Art. „Regele Carol I” Timișoara, a inițiat construirea unei cruci de marmură, la căpătâiul predecesorului său, cel ce înființase Asociația, se pusese în slujba ei ca secretar general, apoi, după ce se stinseseră din viață alți președinți, dintre care citez pe academicianul prof. dr. Nicolae Bănescu (primul director de studii al liceului de la Dealu), generalul adjutant Alexandru Manolescu (fost instructor din prima garnitură aleasă de întemeietor, apoi ajutor de comandant, col. Ilie Dumitrescu a îndeplinit, numeroși ani, și funcția de președinte al asociației.

Cu părere de rău trebuie să arăt că, din motive independente de voința mea, nu am participat la sfințirea acestei cruci.

O altă acțiune, deosebit de meritorie a Asociației, de data aceasta președinte fiind dr. Horia Pascu, șeful promoției XXIV, este vorba de înălțarea unei cruci de piatră, la căpătâiul întemeietorului școlii model de la Dealu, la sfințirea care a avut loc în prezența d-nei Sanda Stolojan Filipescu, soția lui Vlad Stolojan Filipescu, nepotul marelui român și fiu adoptiv, împreună cu Nicolae Filipescu, nepotul lui Vlad și al d-nei Sanda, participând și numeroși foști elevi de la Dealu și Predeal. Slujba religioasă, oficiată cu mult har de părintele Justin Marchiș, ne-a înfiorat inimile, amintindu-ne de impresionantele oficeri similrae în Mânăstirea din Deal, în timpul celor opt ani de studii făcuți în clasele din jurul sfântului lăcaș de închinăciune.

Evenimentul a fost mediatizat printr-un articol semnat ca președinte de dr. Horia Pascu și ca secretar al Asociației de Ioan Mexi. Iată conținutul articolului trimis la România Liberă:

9.XII.2001

NICOLAE FILIPESCU (MARELE ROMÂN)

(1861-1916)

„Duminică 9 decembrie a.c. a avut loc, la cimitirul Belu, la mormântul marelui patriot și om politic Nicolae Filipescu, o slujbă religioasă oficiată de de sfinția sa părintele Justin Marchiș, pentru sfințirea unei cruci = monument din piatră, ridicată de către Asociația foștilor elevi ai liceului militar de la Mânăstirea Dealu.

Această cruce reprezintă un pios omagiu adus, în primul rând, întemeietorului acestui liceu de elită, precum marelui român și patriot, om politic și de stat între anii 1888-1916. Studiind liceul de la Geneva și Dreptul la Paris, întors în țară în 1885, a fost primar al Capitalei (1893-1895), deputat din 1888, senator din 1911, ministru la Domenii și Agricultură (1900-1901 și 1912-1913), ministru de război (1910-1912), ziarist, scriitor, orator de marcă, președinte al Partidului Conservator; a condus lupta pentru intrarea în războiul de întregire (1916) alături de Antantă. Considerat de către Delavrancea, pentru patriotismul lui, reprezentantul desăvârșit al neamului românesc, vestea că a căzut Turtucaia, i-a grăbit sfârșitul, decedând la 30 septembrie.

De asemenea, s-a evocat „simbolul mânăstirean”, în persoana col. Ilie Dumitrescu - înmormântat alături de N. Filipescu – fost elev, ofițer instructor, director de studii și ajutor de comandant la Mânăstirea Dealu, făuritorul și sufletul Asociația foștilor elevi de la Dealu.

A fost prezentă familia lui Nicolae Filipescu, d-na Sanda Stolojan-Filipescu - soția d-lui Vlad Stolojan-Filipescu - nepotul lui N. Filipescu și strănepotul acestuia – d-l Nicolae Stolojan-Filipescu, împreună cu nepoata lui Ilie Dumitrescu – d-na pictor Magda Ghines, d-l profesor de istorie Neagu Djuvara, poeta Claudia Voiculescu, președinta Spcietății Naționale a Femeilor din România, d-na ing. Ecaterina Moldovanu și d-na Marlena Rotaru de la TVR, de asemenea aproape o sută de absolvenți ai liceului și rude ale acestora.

Au ținut cuvântări despre cei doi dispăruți: părintele Justin Marchiș, d-na Stolojan, elevii Neculai Staicu, Mircea Carp (Europa Liberă), Ioan Mexi”.

Se cuvine să mai arătăm că pr. Justin Marchiș și-a manifestat profunda uimire pentru faptul că absolvenții ctitoriei lui N. Filipescu, împreună cu elevii care au făcut numai parțial liceul la Dealu și Predeal, păstrăm legătura între noi și ne întâlnim în fiecare ultimă marți din lună la Cercul Militar Național București, pentru schimb de vești, informații și impresii, cu care ocazie păstrăm și un moment de reculegere pentru cei duși dintre noi.

O altă acțiune a Asociației noastre a fost plasarea unei plăci de marmură pe zidul de nord al fostei clase a IV-a, pe care scrie că acolo a funcționat LM „N. Filipescu” 8(între 1912-1940). Trebuie să arătăm faptul că aceste

două acțiuni au putut fi realizate datorită sprijinului absolventului de la Predeal, arhitectul Vlădescu Șt. Nicolae, din promoția XXXII.

Despre promoția XXIV

După 40 ani de la absolvirea liceului de la Dealu – deci în 1979 – trubadurul clasei Constantin Cârjan, prezență nelipsită de la întâlnirile lunare ale mânăstirenilor, până când o boală necruțătoare l-a luat dintre cei vii, și-a fericit colegii cu catrene foarte reușite. Din păcate doar 3 dintre ele mi-au fost puse la dispoziție, pentru această carte aniversară. Păcat, mare păcat! Iată-le:

HORIA PASCU

Șefului nostru de promoție, fratelui meu Horia,
medicului (ginecolog) strălucit care mi-a doborât întreaga familie și mi-a adus pe lume toți nepoții.

Profesia ta-i cam buclucașă,
Cu-un paradox ce nu-l îngroș;
O viață-ntreagă ai fost moașă
Ca să ajungi – la fine -... moș!

GLĂVAN GRIGORE

Lui Gică din Băleni, prieten și coleg la Mânăstire și la „Ață”, în amintirea zilelor ce s-au dus... sper că nu pe apa Sâmbetei...

Rămas tot lângă mânăstire,
Chiar dacă nu pe deal, ci jos,
Ai confirmat ce-ți era-n fire:
Că ești un om drept (?) Credincios.

PERIETEANU ALEXANDRU

Sandule, ce zici?... Dacă o să trec pe la Galați, pot să-ți fac o vizită, după ce o să citești rândurile de mai jos?

Stând la Galați de-atâția ani
Printre șalăi, printre crâpceani,
Te-ai molipsit, și-atunci firește,
Când te chemăm... taci ca un pește.
Dar de-ți călcăm în bățatură
Barem e rost de-o saramură?...

La 30 mai 1981, Horia Pascu a făcut colegilor de promoție câte o scurtă și veridică caracterizare:

NICOLAE CRISTOCEA

Tipul drumețului de drum drept, fără ocolișuri, spre mai bine și mai sus.

DANIEL CRISTIAN

Membru al clubului „Nibelaților”, descendent preoțesc,
cavalerist-inginer.

Când stăteam la o țigară
În pădurea noastră vie
Și-ntorceam seară de seară
File de filosofie
Din discuții și tăcere
Cu fărtați ce azi s-au dus,
Nu credeam că viața, vere,
Te va face călăreț
Și apoi luat pe sus
Constructor de preț
În Canada dus.

DAN LEONESCU

Elev contradictoriu, adult contradictoriu, cu meserii contradictorii, pensionar contradictoriu.

RADU ORĂȘANU

Băiat frumos, sportiv eminent, sufletist, deși pesimist în manifestare, dar optimist din naștere, ba chiar nevindecabil, a declarat solemn că nu se mai ocupă de organizarea reuniunilor noastre și s-a ținut de cuvânt... 24 ore.

OCTAVIAN RĂDULESCU

Prototipul băiatului bun, actor din fire și prieten prin vocație, as al văzduhului citat în cărți, îndrăgostit păgubos... dar soț norocos.

VASILE STOICA

Spirit, ca orice copil isteț... dolofan, ambițios ca orice frustat, pătrunzător ca orice spirit educat, rezolvativ ca un mânăstirean adevărat.

ANTON TEODORESCU

Era să se înece ca țiganul la mal, la sfășitul școlii, din cauza unui amor neîmpărtășit, după care s-a răzbunat devenind ostaș principial și dur, după care s-a îndrăgostit de literatură.

OVIDIU TOMESCU

Prin sângele meridional optimist, fotograful și cronicarul promoției a schimbat din mers specialitățile militare (din tunar a devenit tulumbagiu, nn), pentru a deveni om cu scaun. Mi-a mâncat sufletul în ultimele clase, prin celebrele sale chiuluri de la cursuri.

ALEXANDRU PERIETEANU

Crescut lung și subțire, a devenit la sfășitul școlii un remarcabil hal-centru de fotbal.

Ai crescut lung, deșirat,
Vre,ea tare te-a schimbat,
Jucai fostbal cu nesaț
Parcă nu te numeai „MAȚ”

EUGENIU ZITTI

Cel mai mic din clasă, mic și negru, boxer de demonstrație la serbări, numărul unu într-o foarte grea meserie.

Cred că fără nici o vrere,
Erai doar o... tabachere
Și-nfruntau un CALANGIU
Într-un meci de box hazliu.
Dar n-a fost o întâmplare
De-ai ajuns tu cel mai mare,
Să deschizi românului
Tocmai... coșul pieptului.

PENTRU ȘOIMII DE LA DEALU

(După Radio Europa Liberă)

În sufletele șoimilor de la Dealu și-a făcut loc o nouă veste tristă: În iubitul loc „cuib din Carpați”, de pe unul din dealurile din jurul Târgoviștei, se află azi o școală de copii coreeni, pe care guvernul de teroare de la București a botezat-o de curând „Kim-Ir-sen”. Școala înființată înainte de primul război mondial de către marele bărbat de Stat și Înflăcărat patriot NICOLAE FILIPESCU, era destinată celor mai buni fii ai țării – și nu străinilor de peste mări și țări. Era destinată educației creștine, naționale și democratice a celor 300 de selecționați – și nu împuierii capetelor bieților copii cu otrava lui Marx și Engels. A fost construită departe de tumultul orașelor pentru a da posibilitatea elevilor să se bucure de apropierea de Dumnezeu și de natură – și nu pentru a-i ține în spatele sârmei ghimpate, departe de vederile muritorilor de rând.

De la înființare și până ce comuniștii i-au închis porțile, această instituție de elită a țării românești și-a făcut cu prisosință datoria. Creată spre a servi întregului popor, pe băncile Liceului Militar de la Mânăstirea Dealu se aflau reprezentanți din toate straturile sociale. Alături de fiul de rege – Marele Voevod Mihai de Alba Iulia – se afla cel de țăran din cine știe ce colț îndepărtat al Moldovei; alături de băiatul muncitorului vrednic de pe Valea Jiului se afla cel al unui strălucit general, alături de fiul de preot cucernic se afla cel al respectatului învățător. Sute și chiar mii de elevi își depuneau candidatura pentru unul din cele 50 de locuri și vă pot asigura, dragi ascultători, că numai cei ce într-adevăr meritau reușeau să treacă, până la urmă, prin diferitele și complicatele examinări. Iar la sfârșitul celor opt ani de școală, toate ramurile de activitate din țară se îmbogățeau cu elemente serioase, cinstite, cu adânci sentimente patriotice. Ducând în suflet educația primită de la cărturari înțelepți, „șoimii de la Dealu” au fost întotdeauna exemple pentru cei din jur. Militari, ingineri, oameni de litere, avocați sau medici, mânăstirenii au fost numai frunțași între frunțași.

Lucrurile însă s-au schimbat azi la Mânăstirea Dealu. În locul voioșilor pui de români se află fețe triste de copii care au suferit ororile unui războiu și care-și ascund cu greu mâhnirea de a se afla așa departe de țara lor, de părinții și rudele iubite. Se vor fi întrebând și ei – după cum ne întrebăm și noi – ce caută la atâta depărtare de căminurile lor...

Dar Moscova are răspuns: acești copii nenorociți, mulți dintre ei lipsiți de părinți – care fie c-au murit în lupte, fie c-au fost trimiși la muncă forțată – sunt aduși tocmai lângă Târgoviște, pentru a-i învăța cum să-și

spioneze camarazii și prietenii, cum să-i denunțe Partidului. Moscova urmărește să facă din acești copii nefericiți, instrumente ușor de manevrat, gata să se sacrifice pentru cauza Partidului Comunist – singura care le va fi cunoscută.

Din amvonul mânăstirii deci nu mai vine predica smeritului preot care altă dată ne îndemna „să ne iubim aproapele ca pe noi înșine”; de pe catedră nu se mai aude glasul blând al dascălului înțelept și cu dragoste de cultura și trecutul țării; de pe platou nu mai răsună comanda hotărâtă a instructorilor, ofițeri bravi ai aceleia care a fost și va fi din nou Armata Română.

Dar dacă glasul prezentului a fost amuțit de baioneta sovietică – cel al trecutului nu poate fi sugrumat. Căci în „cuibul din Carpați” trăiește mai departe spiritul marelui fondator - NICOLAE FILIPESCU – spiritul aceluia care a dat viață nu numai unei școli, unei instituții de elită, ci – la rândul său – unui alt spirit cunoscut sub numele de „spiritul șoimilor de la Dealu”. Iar trecutul glorios al României, a cărui mărturie a fost Mânăstirea Dealu, trăiește acolo de asemenea în fiecare piatră, în fiecare arbore. El stă de strajă, peste vremelnicia oamenilor și nemernicia acelora ce azi pe nedrept revendică prerogativa de a vorbi unui popor de bravi, și așteaptă cu încredere să revadă zilele de glorie când drapelul tricolor va fâlfâi din nou pe tunul cel mare, când crueva va fi reașezată, pe când fotografia Regelui va privi din nou din sala de recepție, când dascălii adevărați își vor relua obișnuitul lor loc pe catedră, când instructorii vor avea din nou în grije educația fiilor buni ai țării și când aleele vor răsună din nou de voioșia și cântecele „șoimilor de la Dealu”.

Aceasta va fi ziua cea mare, ziua în care soarele libertății va răsări din nou pe cerul României. Atunci, noi, șoimii de la Dealu, vom alerga într-un suflet pentru a pune în locul plăcii cu numele odios al lui Kim-Ir-sen singura placă ce-și are rostul la intrare:

„Cuibul din Carpați - Liceul Militar Nicolae Filipescu de la Mânăstirea Dealu”.

AMINTIRE

-PROMOȚIEI XXV LMNF-

Copilăria noastră dragă,
Cu fericita ta candoare,
Închipuind eternitatea
Ca o risipă de splendoare,
Tu ne-ai rămas în amintire
De parc-că ieri ne-am despărțit
Și uite, azi, cu pasul minții,
La tine iarăși am venit!
Copilăria noastră, însă,
Din tine am plecat de mult
Să căutăm adolescența
Cu al himerelor tumult...

Adolescență minunată,
Prin care parc-că ieri treceam
Cu cutezanță și mirare
Simțind ce numai presimțeam!
Adolescență, ești rămasă
Într-un trecut îndepărtat,
Din care par-că niciodată
Nici n-am venit, nici n-am plecat;
Adolescență-ai fost imensul
Trăirilor închipuite:
Ne-ai dat în dar chiar tinerețea
S-o căutăm pe dibuite...

În tinerețe câte trepte
Spre viață urcă și coboară,
Elanul ei e un miracol:
Nici rănile să nu mai doară!

În tinerețe ce trăire
Închipuitam cu îndrăzneală,
Cât de aproape-am fost de vise,
Cât de departe de sfială!
Dar tinerețea, ca o apă,
A curs la vale nesimțit
Să dobândim maturitatea
Adulților ce-am devenit...

Maturitate, noi, prin tine,
Am vrut să dăm tot ce se poate,
Să facem totul din nimica
Schimbând colibele-n palate!
Maturitate, truda noastră
N-avea nici margini nici măsură;
Puternici chiar și-n neputință
Noi și în frig am pus căldură!
Maturitate, cât de multe
Am vrut mereu, însuflețiți!
Dar timpul ne-a purtat ca apa
Spre mal opus, îmbătrâniți...

Și bătrânețea ne e dragă
La începutul de sfârșit;
Cu ochii inimii și-ai minții
Vedem și ce nu am trăit.
A bătrâneții-nțelepciune
Ne-a învățat să prețuim
măsura timpului ce trece;
Poate plecăm ca să venim!
Ne vom găsi întotdeauna
Rămași în viața din trecut,
De nu uităm că amintirea
E cel mai prețios avut...

Nicolae Antonescu
18-19 mai 1985

CUPRINS

1) CUVÂNT ÎNAINTE	2
2) PORTRETUL LUI N. FILIPESCU	2
3) LICEUL MILITAR „MÂNĂSTIREA DEALU”	3
4) Odiseea capului Viteazului.....	11
5) FILE DE ISTORIE.....	12
7) LICEUL MILITAR „NICOLAE FILIPESCU”	24
8) COLEGIUL NAȚIONAL „NICOLAE FILIPESCU”	35
9) O ZI DE LUCRU LA PREDEAL	43
10) ÎNTÂLNIRI MÂNĂSTIRENE ÎN EXIL de Mircea Carp.....	45
11) Vremuri vitrege	60
12) DE SFINTELE PAȘTI.....	67

13) ZILE GRELE	69
14) NORI NEGRI.....	71
15) UN ULTIM SLUJITOR CU NOI	72
16) CADRE MILITARE	75
17) ÎNTÂMPĂRI CU TÂLC	75
19) PETRE PANDREA DESPRE LICEUL ÎN CARE S-A PREGĂTIT PENTRU VIAȚĂ	76
20) SPIRITUL MĂNĂSTIREAN ȘI CANTEMIRISMUL	78
21) PRIETENI PESTE TIMP	81
22) COMPLETĂRI LA SITUAȚIA ALEȘILOR ÎNTRE ALEȘI	85
23) Un ofițer din cadrele CN "NF"	85
24) EPISTOLA DE LA COMADORUL PETRESCU ION BENONE	89
25) SCRISOARE DESPRE COL. ILIE DUMITRESCU ȘI IMPORTANȚA LICEELOR MILITARE	91
27) MARELE VOEVOD MIHAI DE ALBA IULIA ELEV LA DEALU	93
28) NICOLAE FILIPESCU -MARELE ROMÂN	95
29) PETRE PANDREA	96
30) POSTFAȚĂ.....	98
SPRIJINITORI DEVOTAȚI AI CTITORIEI MARELUI ROMÂN	99
ASOCIAȚIA AMICII LIC. MILITAR „N. FILIPESCU” ÎN ACȚIUNE	101

CUVÂNT LA O MARE SĂRBĂTOARE DE SUFLET

MAJESTĂȚILE VOASTRE
ALTEȚĂ REGALĂ
PRINCIPE
STIMATE DOAMNE
IUBIȚI MÂNĂSTIRENI

Comemorăm astăzi 95 ani de la 4 iunie 1912 când, în prezența Prințului moștenitor Ferdinand, devenit după realizarea statului național unitar, la 1 decembrie 1918, Regele Ferdinand cel Loial și în prezența autorităților militare din Capitală și Târgoviște, din inițiativa MARELUI ROMÂN NICOLAE FILIPESCU, s-a pus piatra de temelie pentru cel de al doilea liceu militar al țării, menit să dea României „lei paralei ca cei din povești, crescuți aici în frica lui Dumnezeu, dar numai a lui Dumnezeu”, cum a spus întemeietorul în cuvântarea testament ținută cu acea ocazie.

Ca să poată înfăptui această școală de elită, experiment unic în țara noastră, însoțit de cpt. Gh. Stănculescu – scriitor militar sub pseudonimul SUER – viitor comandant de companie, au vizitat în Franța L’Ecole de la Roches, Eton din Anglia, Haupt Kadetten din Germania și o școală din Germania, în țară a numit o comisie de studiu, formată din profesori universitari, pentru ca din propunerile lor și din viziunile sale să stabilească programul de lucru, menit să facă șoimilor săi o educație completă, intelectuală, fizică și morală.

Deoarece voia să scoată școala nouă din îmbâcseala orașului, a colindat țara împreună cu maiorul Marcel Olteanu, viitorul comandant al liceului, oprindu-se la Mânăstirea Dealu, în mijloc de pădure, captivat de priveliștea încântătoare a zonei, convins că vecinătatea capului primului întregitor de neam, va contribui la formarea unor „oameni de caracter, oameni de acțiune”, patrioți adevărați, stăpâniți de dragoste de țară și spirit de sacrificiu.

Cu ajutorul lui Nicolae Iorga și a lui Simion Mehedinți, a ales profesori dintre cei mai străluciți absolvenți ai facultăților, iar pe ofițeri i-a ales singur, deoarece îi cunoștea de când fusese ministru de război. Cu bizantinologul Nicolae Bănescu a discutat în tren în Germania, când se întorcea de la Paris, convingându-l să primească funcția de director de studii.

Deoarece clădirile nu au fost gata, cursurile Liceului Militar „Mânăstirea Dealu” au început la 13 octombrie, în București, într-o aripă a Reg. 6 Mihai Viteazul, cu clasele I și V, dormitoarele fiind la Batalionul 2 Vânători. După vacanța de Paști, elevii s-au prezentat la Dealu, sălile de clasă fiind în jurul sfântului locaș înălțat de cucernicia Radului Vodă.

Rezultatul nefavorabil din începutul Războiului de Întregire, a determinat mutarea istoricei relicve – capul lui Mihai Viteazul – la Mitropolia Iași, în prezența căruia s-au luat, de Regele Ferdinand și guvernul țării, toate măsurile de importanță vitală. Iar când s-a pus problema rezistenței în „Triunghiul morții”, aceasta a fost dusă în Rusia, stând la Odesa ori Kerson, înapoi la Iași fiind adusă în 1918.

Istorică relicvă a fost readusă la Mânăstirea Dealu în ziua de 25 august 1920, procesiunea începând în data de 22 august, din însoțitori făcând parte și Regele Ferdinand cel Loial, convoiul oprindu-se la Ruginoasa, Mircești, Mărășești, din gara Târgoviște racla cu osemintele sfintei relicve fiind depusă pe un afet de tun, în spate – mergând pe jos – aflându-se Regele țării care, a îngropat craniul cu Ordinul Mihai Viteazul, în cripta de marmură, pe care tot dânsul a cimentuit-o.

Pentru evacuarea liceului au fost puse la dispoziție 3 vagoane, plecarea având loc în ziua de 16 noiembrie 1916, elevii ajungând la Dorohoi, în cadrul Liceelor Militare întrunite. Ei s-au întors la Dealu în toamna anului 1918, cursurile având loc în timp ce se reparau stricăciunile produse de ocupația germană.

Educația făcută la Dealu și-a dovedit valoarea în timpul războiului, alături de prof. dr. Ion Grămadă și instructorul cpt. Ion Coravu, cpt. Nicu Cernăianu, lt. Panait Constantin, făcând suprema jertfă pentru patrie și elevii deveniți ofițeri: lt. Gheorghiu Traian, slt. Flor Dan Petre, slt. Frank Ioan și slt. Băbeanu Alex. Trebuie să mai arăt că stăvilirea atacului german la Oituz, în ziua de 29 iulie 1917, a fost făcut de un fost elev de la Dealu, devenit ofițer de cavalerie, scriitorul Desilă Octavian din prima promoție și Marcel M. Olteanu, fiul primului comandant. În amintirea sacrificiului lor, la Dealu s-a înălțat un monument, lucrare executată de arhitectul Roman de Simion, care a fost dezvelit în ziua de 7 iunie 1925.

După primul război mondial recrutarea profesorilor s-a făcut pe bază de lucrări publicate sau pe baza promoării unui foarte sever examen. Așa au continuat să lucreze la Dealu profesori de înaltă valoare, doctori în materiile pe care le predau sau care se pregăteau să-și susțină doctoratul, să educe șoimii ctitoriei marelui român, profesori care funcționau și la Politehnica București, muți dintre aceștia plecând de la Dealu pentru posturi în facultățile țării. Valoarea lor de necontestat, ca și a ofițerilor instructori de altfel, s-a constatat nu numai în orele predate, în ținuta demnă cu care se prezentau în fața elevilor sau în atmosfera pe care o întrețineau, de intelectuali de înaltă clasă, moralitate exemplară, demnitate demnă de luat exemplu, înaltul lor profesionalism s-a dovedit și cu ocazia excursiei organizate între 31 martie – 15 aprilie 1928, de la Constanța la Piramide în Egipt, când trei dascăli au conferențiat elevilor pe tot parcursul, dezbătând istoria, geografia și arta din localitățile și popoarele vizitate. Este vorba de dr. Al. Vasilescu, Ion Pavelescu și Eduard Săulescu.

Un alt eveniment important din iața școlii de la Dealu, s-a petrecut în ziua de 27 ianuarie 1929, când prin Înalt Decret dat de Mihai I, regele României, liceul a primit numele „NICOLAE FILIPESCU”, în semn de recunoaștere a meritelor incontestabile ale patriotului întemeietor.

În ziua de 25 octombrie 1930, respectând tradiția familiei regale Marele Voevod Mihai de Alba Iulia a fost înscris în controalele liceului, promoția clasei I-i din acel an primind numele augustului lor coleg.

La 15 aprilie 1932, Regele țării a cordat înaltul său patronaj Lic. Mil. „N. Filipescu”. Printr-un decret din 10 mai 1932, regele țării a autorizat purtarea de către ofițeri și elevi a eghileților și peltița de la gulerul tunicii la fel cu Regimentele de gardă.

Serbarea de sfârșit de an din iunie 1933 a avut loc în prezența Suveranului țării și a Marelui Voevod Mihai îmbrăcat în uniformă șoimilor de la Dealu, ocazie cu care s-a prezentat o impresionantă manifestație sportiv-artistică.

În primăvara anului 1934, eram elev în clasa II-a, am fost vizitați de Marele Voevod Mihai și clasa Măriei Sale de la Palat, ocazie cu care am făcut cursuri împreună, echipa de volei a Măriei Sale ne-a învins la volei, dar a pierdut la jocul „furarea capelei”, vlăstarul regal purtând în spate pe colegul nostru de clasă Lascăr Dan, fiul cpt. dr. Lascăr, care era și medicul Augustei Majestății Voastre Bunici Regina Maria, numită și mama răniților. Cu ocazia următoarei vizite am făcut o excursie, pe jos, la Mănăstirea Gorgota, de 10 mai defilam la București împreună cu Marele Voevod Mihai.

În perioada interbelică ctitoria Filipescului s-a dovedit pe zi ce trece cea mai strălucită școală de grad secundar din țară. Elevii săi cucereau majoritatea premiilor la concursurile Gazetei Matematice și ale Tinerimii Râmâne. Într-un an, scrie istoricul liceului, toate premiile Gazetei Matematice au fost luate de elevii de la Dealu.

Zborul spre înălțimi al ctitoriei lui N. Filipescu s-a frânt datorită cutremurului din 10 noiembrie, când clădirile i-au fost puternic avariate. S-a înălțat însă COLEGIUL NAȚIONAL „N. FILIPESCU” cu sediul la Predeal, aflat sub înaltul patronaj al Majestății Voastre. Faima Colegiului era atât de mare, încât l-ați adus ca elev pe propriul Majestății Voastre văr, Ștefan de Austria, fiul Principesei Ileana.

Guvernarea comunistă a distrus tot ce a avut mai bun și mai înălțător poporul român. A început cu Monarhia, a urmat Școala, Biserica, Armata. Așa a venit și rândul Colegiului Național „N. Filipescu”, desființat de trădătorul Bodnarencu, la 31 august 1948, pentru că pregătea vipere monarhiste, patrioți de nădejde – în al doilea război mondial 97 șoimi de la Dealu au făcut suprema jertfă pe câmpuri de bătaie – cadre de nădejde atât pentru armată cât și pentru viața civilă. De la Dealu și Predeal s-au înălțat academicieni, miniștri, profesori universitari, scriitori și poeți... de fapt fiecare elev care și-a însușit spiritul mănăstirean și l-a aplicat în viață, s-a dovedit un „cavaler fără prihană”, cum dorise marele român N. Filipescu.

Mulțumim Majestăților Voastre, Alteței regale, Principelui că ați fost alături de noi șoimii de la Dealu, în această sărbătorească zi de comemorare și vă urăm multă sănătate, făcându-vă initația de a participa și la centenarul ctitoriei Filipescului, în 4 iunie 1912, căci col. Ilie Dumitrescu, un strălucit mănăstirean, ne-a sfătuit să ne întâlnim cât vor mai fi doar doi mănăstireni în viață.

Vă mulțumesc pentru atenție.

G-ral brig. (rt) STAIKU I. NECULAI – promoția XXV/1940/

Cu ocazia lansării uneia din cărțile sale la Galați, generalul în retragere Staicu-Buciumeni a mărturisit că în viața, pășită de mult peste opt decenii, a iubit cu totală dăruire satul natal, Liceul Militar „Nicolae Filipescu”

de la Mănăstirea Dealu, care l-a pregătit pentru viață, și Patria, pentru care a participat la al doilea război mondial, pe care a slujit-o cu devotament, fără să facă vreun compromis, chiar dacă această atitudine i-a creat și necazuri, nu numai bucurii și împliniri.

Cartea „Colegiul Național «Nicolae Filipescu»” este a noua lucrare închinată vetrei sale spirituale – cum îi place să numească ctitoria marelui român Nicolae Filipescu. Cu siguranță, este și ultima, deoarece până în 1912, când elevii strălucitei școli de la Dealu ar putea comemora un secol de la apariția Cuibului de Șoimi din jurul Mănăstirii din Deal, înălțată de cucernicia Radului Vodă, unde doarme somnul de veci capul lui Mihai Viteazul – prim întregitor de neam – mai sun 6 ani, care, vor fi tot mai greu de parcurs atât datorită bătrâneții, cât și condițiilor tot mai grele pentru viață, deoarece după 40 ani de muncă la stat, cu înalte studii superioare, guvernării de ieri și de azi, pretinzând că nu sunt bani, îi asigură doar o pensie de subzistență, veniturile mergând pe lefuri mari aleșilor țării, pentru mașini luxoase, cabinete de vis, avantaje cu duiumul, iar din ce rămâne se umflu conturile celor dornici de îmbogățire.

GENERAL BRIGADĂ (rt) NECULAI I. STAICU-BUCIUMENI

COLEGIUL NAȚIONAL "NICOLAE FILIPESCU"

GENERAL BRIGADĂ (rt) NECULAI I. STAICU-BUCIUMENI

**COLEGIUL NAȚIONAL
"NICOLAE FILIPESCU"**